

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 29 listopada 2016 r.

Poz. 1915

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 października 2016 r.

w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna

Na podstawie art. 114 ust. 5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, 1590, 1642 i 2295 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1250) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rada Ministrów przyjmuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna stanowiący aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna¹⁾.

2. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *B. Szydło*

¹⁾ M.P. z 2011 r. poz. 578.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 18 października 2016 r. (poz. 1915)

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna

1. Wykaz skrótów określeń stosowanych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna

- 1) aKPOŚK – aktualizacja krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- 2) aPGW – aktualizacja planu gospodarowania wodami;
- 3) aPWŚK – aktualizacja programu wodno-środowiskowego kraju;
- 4) BZT₅ – pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu;
- 5) ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu;
- 6) GDOŚ – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 7) GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- 8) GUS – Główny Urząd Statystyczny;
- 9) GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych;
- 10) IMGW-PIB – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy;
- 11) IOŚ – Inspekcja Ochrony Środowiska;
- 12) JCW – jednolita część wód;
- 13) JCWP – jednolita część wód powierzchniowych;
- 14) JCWPd – jednolita część wód podziemnych;
- 15) KE – Komisja Europejska;
- 16) KPOŚK – Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych;
- 17) KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej;
- 18) NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 19) OSN – obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych;
- 20) OSO – obszary specjalnej ochrony ptaków;
- 21) OZE – odnawialne źródła energii;
- 22) OZW – obszary o znaczeniu dla Wspólnoty;
- 23) PGW – plan gospodarowania wodami;
- 24) PIG-PIB – Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy;
- 25) PIS – Państwowa Inspekcja Sanitarna;
- 26) PMŚ – państwowy monitoring środowiska;
- 27) PO – plan ochrony;
- 28) POLiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;
- 29) ppk – punkt pomiarowo-kontrolny;
- 30) PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 31) PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- 32) PWŚK – program wodno-środowiskowy kraju;
- 33) PZO – plany zadań ochronnych;
- 34) PZRP – plany zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 35) rdoś – regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 36) RLM – równoważna liczba mieszkańców;
- 37) rzgw – regionalny zarząd gospodarki wodnej;
- 38) SCW – sztuczna część wód;
- 39) SHP – format plików grafiki wektorowej, stosowany dla danych geoprzestrzennych używanych w Systemach Informacji Geograficznej (ang. Shapefile);
- 40) SNQ – średnia z najmniejszych przepływów rocznych;
- 41) SSQ – średnia z przepływów średnich rocznych;
- 42) SZCW – silnie zmieniona część wód;
- 43) UE – Unia Europejska;
- 44) wioś – wojewódzki inspektorat ochrony środowiska;
- 45) WJE – wskaźnik jakości ekologicznej;

46) WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne.

2. Wykaz skrótów tytułów aktów prawnych stosowanych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna

1) ustawy:

- a) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) – zwana dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”;
- b) ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1412) – zwana dalej „ustawą o PIS”;
- c) ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934, z późn. zm.) - zwana dalej „ustawą o obszarach morskich”;
- d) ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2013 r. poz. 686, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o IOŚ”;
- e) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) – zwana dalej „ustawą o czystości w gminach”;
- f) ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o działach”;
- g) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą – POŚ”;
- h) ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 i 1893) – zwana dalej „ustawą o zaopatrzeniu w wodę”;
- i) ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą – Prawo wodne”;
- j) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778) – zwana dalej „ustawą PIZP”;
- k) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o ochronie przyrody”;
- l) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r. poz. 625, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o nawozach i nawożeniu”;
- m) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353) – zwana dalej „ustawą o informacji o środowisku”;
- n) ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 32, poz.159) – zwana dalej „ustawą o zmianie ustawy – Prawo wodne z 2011 r.”;
- o) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o odpadach”;
- p) ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz.U. z 2015 r. poz. 547, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą o środkach ochrony roślin”.

2) rozporządzenia, w tym rozporządzenia UE:

- a) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093) – zwane dalej „rozporządzeniem OSN”;
- b) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4, poz. 44) – zwane dalej „rozporządzeniem o programach działań na OSN”;
- c) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878 oraz z 2010 r. Nr 130, poz. 874) – zwane dalej „rozporządzeniem o obszarach dorzeczy”;
- d) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 393) – zwane dalej „rozporządzeniem o nawozach”;
- e) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.) – zwane dalej „rozporządzeniem PE o środkach ochrony roślin”;
- f) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) – zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć oddziałujących na środowisko”;
- g) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.) – zwane dalej „rozporządzeniem OSO”;
- h) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. Nr 86, poz. 478 oraz z 2015 r. poz. 1510) – zwane dalej „rozporządzeniem o nadzorze nad jakością wody w kąpielisku”;
- i) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. Nr 91, poz. 527, z późn. zm.) – zwane dalej „rozporządzeniem o ewidencji kąpielisk”;
- j) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549) – zwane dalej „rozporządzeniem definicyjnym”;
- k) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (Dz. U. poz. 578) – zwane dalej „rozporządzeniem o PGW”;
- l) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie sposobu postępowania przy stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 625) – zwane dalej „rozporządzeniem o stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin”;
- m) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. poz. 1800) – zwane dalej „rozporządzeniem ściekowym”;
- n) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. poz. 257) – zwane dalej „rozporządzeniem osadowym”;

- o) rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 28 października 2015 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa podlaskiego (Dz. Urz. woj. podlaskiego, poz. 3425) – zwane dalej „rozporządzeniem o OSN w województwie podlaskim”;
- p) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 1989) – zwane dalej „rozporządzeniem o wodzie do spożycia”;
- q) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 85) – zwane dalej „rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych”;
- r) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz.U. poz. 821) – zwane dalej „rozporządzeniem o planach operacyjno-ratowniczych”;
- s) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1178) – zwane dalej „rozporządzeniem monitoringowym”;
- t) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187) – zwane dalej „rozporządzeniem klasyfikacyjnym”.

1. OGÓLNY OPIS CECH CHARAKTERYSTYCZNYCH OBSZARU DORZECZA

Obszar dorzecza Niemna zajmuje powierzchnię 2 515,36 km², co stanowi około 1% powierzchni kraju. Położony jest w północno-wschodniej części kraju, swoim zakresem obejmuje dwa makroregiony: Pojezierze Litewskie oraz niewielki fragment wschodniej części Niziny Północno-podlaskiej. Obszar dorzecza Niemna reprezentowany jest w granicach Polski przez region wodny Niemna, który zlokalizowany jest w województwie podlaskim. Graficzne odwzorowanie granic obszaru dorzecza przedstawiono na rysunku 1.

Głównym ciekim obszaru dorzecza jest Niemen (ciek I rzędu), o długości całkowitej 937 km. Rzeka przepływa przez Białoruś, Litwę oraz Rosję (obwód kaliningradzki). Źródła rzeki zlokalizowane są w okolicach Mińska, a uchodzi ona do Morza Bałtyckiego. W granicach Polski obszar dorzecza reprezentowany jest przez rzeki: Czarna Hańcza, Świsłocz, Łosośna oraz Szeszupa, będące ciekami II rzędu. Całkowita długość sieci hydrograficznej w regionie wodnym Niemna wynosi około 834 km. Do głównych dopływów Czarnej Hańczy należą rzeki: Gremzdówka, Marycha i Wołkuszanka (cieki III rzędu). W północnej części regionu wodnego występują jeziora, z których największe to Wigry, Gaładuś, Serwy, Szelmęt Wielki oraz Hańcza. Na obszarze dorzecza występują też obszary bezodpływowe, głównie na terenach młodoglacjalnych, obejmujące zlewnie bezodpływowe jezior.

W regionie wodnym Niemna występuje śnieżny, silnie wykształcony reżim rzeczny. Średni odpływ miesiąca wiosennego przekracza 180% średniego odpływu rocznego, natomiast na większości obszaru występuje znaczna przewaga zasilania podziemnego, które stanowi ponad 65% odpływu całkowitego.

Z danych Corine Land Cover¹ wynika, iż dominującymi formami użytkowania terenu są użytki rolne, stanowiące około 57% powierzchni regionu wodnego. Lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują łącznie około 39 % powierzchni, zaś pozostałą część stanowią tereny zurbanizowane.

Wśród największych miejscowości zlokalizowanych na obszarze dorzecza Niemna należy wymienić Suwałki oraz Sejny. Najwięcej przedsiębiorstw na tym terenie funkcjonuje w handlu oraz usługach. Znacznie rozwinięte jest również budownictwo.

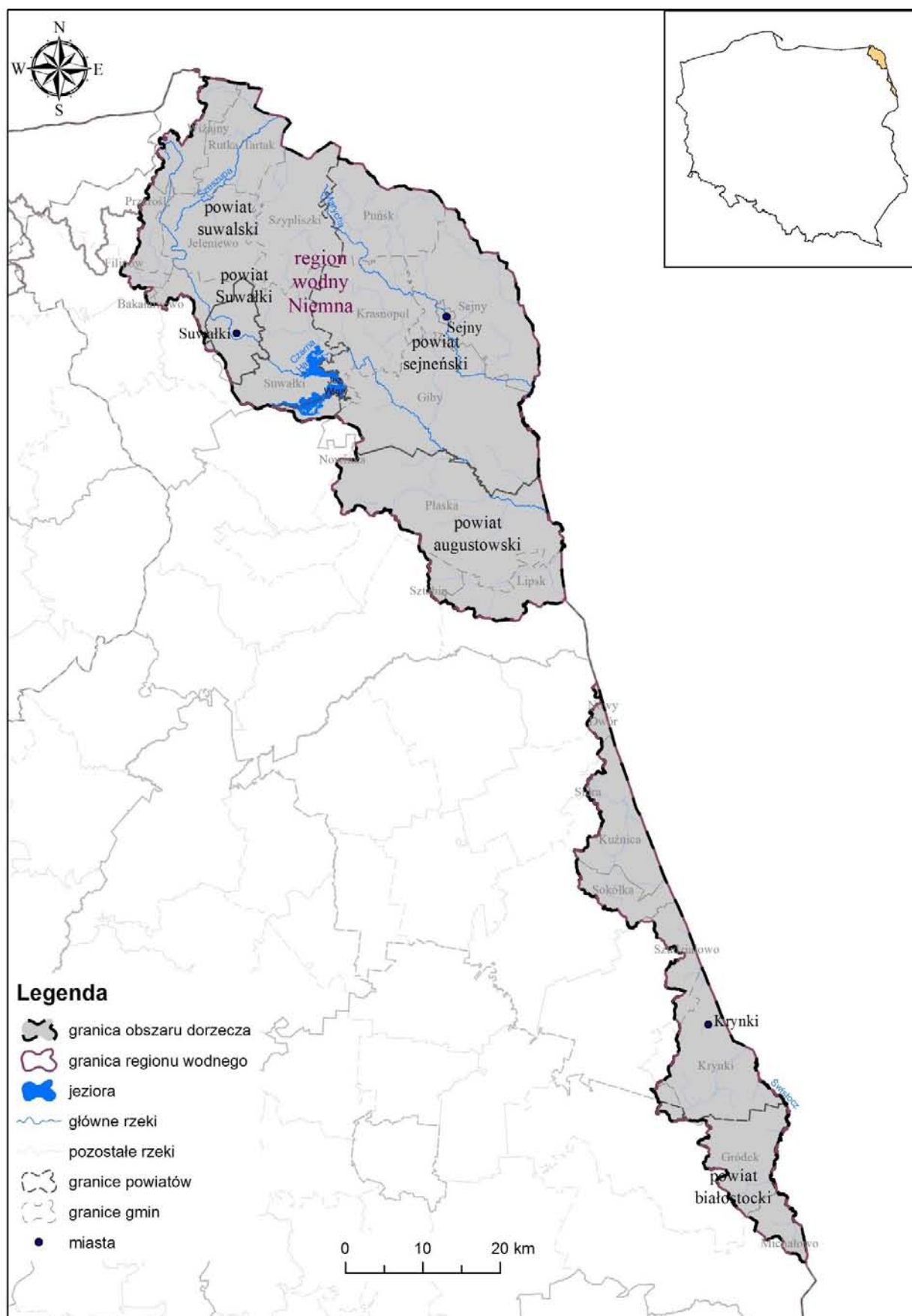
Istotnymi presjami antropogenicznymi w regionie wodnym Niemna są zrzuty z punktowych źródeł zanieczyszczeń: głównie ścieki komunalne, gospodarcze i przemysłowe. Niekorzystny wpływ na jakość wód mają również niekontrolowane zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji. Zagrożeniem dla jakości wód jest również obciążenie ładunkami azotu i fosforu ogólnego wnoszonych wraz ze spływem powierzchniowym z terenów rolniczych. W regionie wodnym Niemna znajdują się ujęcia wód powierzchniowych pobierające wodę do nawodnień, zasilania stawów rybnych i innych celów oraz ujęcia wód podziemnych wykorzystywane głównie na cele komunalne i przemysłowe. W tabeli 1 przedstawiono opis obszaru dorzecza Niemna, a na rysunku 1 odwzorowanie granic obszaru dorzecza Niemna.

Tabela 1. Opis obszaru dorzecza

Nazwa obszaru dorzecza	Obszar dorzecza Niemna
powierzchnia obszaru dorzecza	2 515,36 km ²
długość głównego cieku	937 km na terytorium RP Czarna Hańcza – 158,13 km (108 km w granicach Polski)
długość cieków istotnych (ciek lub kilka cieków, dla którego wyznaczono JCWP)	833,59 km
główne dopływy	Świsłocz, Czarna Hańcza, Szeszupa, Łosośna
największe jeziora	Wigry, Gaładuś, Serwy, Szelmęt Wielki, Hańcza
regiony wodne	region wodny Niemna
liczba JCW	39 JCWP rzecznych, 36 JCWP jeziornych, 2 JCWPd
główne sposoby użytkowania wód	- pobór wody na cele komunalne i przemysłowe - nawodnienie - zasilanie stawów karpowych
główne oddziaływania antropogeniczne	- zrzuty ścieków komunalnych, gospodarczych i przemysłowych - zanieczyszczenia obszarowe głównie, z terenów rolniczych

¹ Właścicielem danych powstałych w ramach projektu Corine Land Cover 2012 jest UE. Jednostką odpowiedzialną za rozpowszechnianie danych krajowych jest GIOŚ.

Rysunek 1. Graficzne odwzorowanie granic obszaru dorzecza Niemna

KLIMAT

Z uwagi na dostępną skalę opracowań prognoz zmienności i zmian klimatu, modelowanych w odniesieniu do terytorium kraju, zdecydowano o przedstawieniu cech klimatu obszaru dorzecza na tle klimatu Polski. Zabieg ten umożliwia wyróżnienie swoistych cech klimatu obszaru dorzecza w tym cech wspólnych z innymi regionami kraju. Jednocześnie ułatwiona jest percepcja analizy przestrzennej zmienności i zmian klimatu prognozowanych dla obszaru dorzecza w aspekcie presji wynikającej ze zróżnicowania warunków prognozowanych dla kraju.

Polska położona jest w strefie klimatu umiarkowanego o charakterze przejściowym pomiędzy klimatem lądowym i morskim, co jest efektem ścierania się mas wilgotnego powietrza znad Atlantyku z suchym powietrzem z głębi kontynentu euroazjatyckiego. W konsekwencji klimat charakteryzuje się dużą zmiennością pogody i zróżnicowaniem przebiegu pór roku w następujących po sobie latach. Pogoda kształtowana jest przez stałe układy baryczne – niż islandzki i wyż azorski oraz sezonowo zmieniające się ciśnienia baryczne znad Azji wyż wschodnioazjatycki (zima) i niż południowoazjatycki (lato). Dodatkowo, na obszarze dorzecza Niemna wzmożone jest oddziaływanie arktycznych mas powietrza z północy i północnego wschodu. Ilościowym przejawem przejściowości klimatu jest zachmurzenie sięgające 60-70% dni w roku. Największe zachmurzenie notowane jest w listopadzie, najmniejsze w sierpniu i wrześniu. Średnia liczba dni pochmurnych (zachmurzenie powyżej 80%) wynosi 120-160 dni w roku, zaś dni pogodnych jest 30-50 w roku (zachmurzenie poniżej 20%).

Obszar dorzecza położony jest w strefie przeważających wiatrów wschodnich, zaś zimą, zwłaszcza w grudniu i styczniu ich przewaga się zmniejsza na rzecz wiatrów północnych i północno-wschodnich.

Średnia roczna temperatura powietrza w kraju waha się od 5°C (Zakopane) do 9°C (Kotlina Sandomierska, Nizina Śląska, Nizina Wielkopolska, Pojezierze Wielkopolskie oraz zachodnia część Pojezierza Pomorskiego i Pobreża). Najcieplejszym obszarem jest południowo-zachodnia część Polski, najchłodniejszym obszary górskie i północno-wschodnia część kraju, obejmująca swym zasięgiem właśnie obszar dorzecza Niemna. Średnia roczna amplituda temperatury sięga na obszarze dorzecza do 23°C, liczba dni mroźnych (temp. maks. poniżej 0°C), wzrastająca na północny wschód (do ponad 50 dni na Pojezierzu Suwalskim). Liczba dni z przymrozkami (temp. min. poniżej 0°C) na obszarze dorzecza wynosi do 120 – czyli niewiele mniej niż w górach (ponad 200). Typowe dla przejściowości klimatu Polski jest zróżnicowanie przestrzenne średniej temperatury miesięcznej w wieloletniu.

Na podstawie analizy średniej wieloletniej temperatury powietrza na obszarze Polski, w II połowie XX w. wyróżnia się wyraźne ocieplenie, począwszy od lat 80. Wskazują na to dane dla 28 wybranych stacji meteorologicznych. Warunki termiczne zmieniają się przestrzennie z różną intensywnością w poszczególnych częściach kraju względem pór roku, ale co istotne – roczne trendy wzrostu temperatury są istotne dla całego państwa. Przyrost temperatury powietrza intensywnie zaznacza się na obszarze dorzecza; jest intensywniejszy dla pory chłodnej, słabiej zaznacza się w porze letniej, ale nie przekracza 1°C. Ponadto, w tym samym okresie stwierdzono w skali kraju i na obszarze dorzecza przyrost częstości występowania ekstremalnych warunków termicznych, zarówno skrajnie wysokiej temperatury maksymalnej i minimalnej dobowej, skrajnie niskiej temperatury dobowej, występowanie dób tropikalnych. Obserwuje się nasilenie dynamiki zmian termicznych w kraju. Niekorzystne zjawiska termiczne ujawniające się od lat 90. XX w. (uciążliwe dla ludności, środowiska i gospodarki) to: dotkliwe fale upałów (dni z maksymalną temperaturą dobową powietrza $\geq 30^{\circ}\text{C}$ utrzymującą się przez co najmniej 3 dni), dni upalne (z temperaturą maksymalną $\geq 30^{\circ}\text{C}$), z najdłuższymi ciągami dni upalnych trwającymi ≥ 17 dni. Na większości obszaru Polski obserwuje się tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych, ale długość trwania okresów mroźnych na przeważającym obszarze kraju wykazuje niewielką tendencję wzrostową. Najdłużej trwające okresy bardzo mroźne typowe są w północno-wschodniej i wschodniej Polsce (10-20 w ostatnim czterdziestoleciu) – obszar dorzecza Niemna.

Współczesne rozchwanie klimatu, polegające na wzroście częstości występowania skrajnych wartości elementów pogody nawet w sąsiadujących latach i sezonach, potwierdzone jest wynikami badań instrumentalnych od początku lat 80. XX w. Prognozy krótkoterminowe, o horyzoncie czasowym 5-10 lat, zawierają z reguły 2 rodzaje wniosków: globalnie – następuje proces ocieplenia klimatu o zróżnicowanej intensywności zmian regionalnych, regionalnie – narasta rozchwanie klimatu przejawiające się wzrostem częstości występowania stanów ekstremalnych. Lokalnie, niejednokrotnie trudności sprawia rozdzielenie trendu zmiany klimatu, który jest maskowany jego narastającą zmiennością – rozchwanie klimatu.

W ramach wykonywanych w Polsce badań dot. prognoz zmian klimatu, za podstawę rozważań przyjęto trzy scenariusze rozwojowe A1B, A2 i B1:

- 1) scenariusz A2: zakłada rozwój w oparciu o kryteria ekonomiczne, zwiększenie różnic między biednymi i bogatymi krajami, szybki wzrost ludności, szczególnie w krajach rozwijających się, brak zaangażowania w kwestiach ekologicznych i postęp technologiczny najsłabszy w porównaniu do innych scenariuszy;
- 2) scenariusz B1: zakłada wysoki poziom świadomości ekologicznej i społecznej, odejście od postaw konsumpcyjnych, czysto ekonomicznych na rzecz zrównoważonego rozwoju; świadomie i intensywnie inwestuje się w technologie, efektywność, ekologię;

- 3) scenariusz A1B (wariant pośredni): zakłada bardzo szybki wzrost gospodarczy; populacja rośnie do roku 2050 a następnie zmniejsza się, szybko są wdrażane nowe i efektywne technologie, zwiększona współpraca gospodarcza i migracja ludności powodują wyrównywanie poziomu cywilizacyjnego i poziomu dochodów między regionami świata – wariant ten zakłada zrównoważony układ systemów energetycznych, powstały w wyniku równomiernego rozwoju wszystkich form wytwarzania energii.

Opracowane scenariusze zmian klimatu dla Polski, które stanowi opisy prawdopodobnych przyszłych warunków klimatycznych przy zastosowaniu scenariusza globalnych zmian emisji gazów cieplarnianych. Scenariusz A1B to odzwierciedlenie warunków „średnich”, zalecanych przy kształtowaniu polityki adaptacji do nadchodzących zmian.

Dla obszaru Polski prognozy krótkoterminowe modeli klimatycznych scenariusza A1B wskazują m.in. na:

- 1) powolny przyrost średniej rocznej temperatury powietrza, ale zmiana ta nie będzie istotnie wyższa w stosunku do okresu referencyjnego;
- 2) wzrost liczby dni z temperaturą $>25^{\circ}\text{C}$;
- 3) spadek liczby dni z temperaturą $<0^{\circ}\text{C}$;
- 4) wydłużanie się czasu trwania okresu wegetacyjnego;
- 5) regionalnie i lokalnie wzrost czasu trwania ekstremalnie wysokiej temperatury $>25^{\circ}\text{C}$;
- 6) regionalnie i lokalnie wzrost czasu trwania ekstremalnie niskiej temperatury $<-10^{\circ}\text{C}$;
- 7) wzrost częstości występowania wiatru o dużych prędkościach (trąby powietrzne);
- 8) sumy roczne opadów nie będą się znacząco różniły w stosunku do warunków historycznych (przewidywany wzrost jest spodziewany poniżej 5% dotychczasowej średniej sumy rocznej);
- 9) przyrost letniej sumy opadów na niekorzyść opadów zimowych;
- 10) spadek liczby dni z opadami śniegu oraz czasu trwania pokrywy śnieżnej;
- 11) wzrost częstości występowania krótkotrwałych intensywnych opadów (opady konwekcyjne), skrócenie czasu trwania okresów mokrych (opad $>10\text{ mm/doba}$);
- 12) przyrost natężenia opadów;
- 13) wzrost częstości występowania suszy atmosferycznej;
- 14) wydłużanie czasu trwania suszy atmosferycznej;
- 15) wzrost częstości występowania oraz przyrost czasu trwania suszy glebowej (deficyt wody w glebie) i hydrologicznej (obniżanie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych).

Modele zmienności i zmian klimatu o dużej rozdzielczości (czyli przybliżające zmienność przestrzenną parametrów klimatu dla powierzchni kilkusetkilometrowych, rozdzielczość $15^{\circ}\times 15^{\circ}$, rozdzielczość $25\text{ km} \times 25\text{ km}$) wskazują na znaczące zróżnicowanie przestrzenne wymienionych powyżej parametrów. Należy jednak pamiętać, iż w krótkim okresie gradient zmienności przestrzennej nie odbiega od współczesnej zmienności elementów klimatycznych. Istotą różnicy dla krótkiego okresu prognozy jest wzrost prawdopodobieństwa wystąpienia zjawisk i procesów wymienionych w tej krótkiej liście w najbliższej przyszłości.

Dane literaturowe zwracają uwagę na konieczne stosowanie w modelach regionalnych dużej rozdzielczości, co pozwala na znacząco lepszy opis parametrów podłoża (elementu sterującego lokalnymi parametrami pogodowymi), ale wciąż nie spełniają kryteriów oczekiwanych dokładnością lokalnej prognozy.

Obszar dorzecza Niemna położony jest w obrębie Pojezierza Wschodnio-bałtyckiego: to obszar, dla którego prognozuje się istotny wpływ ocieplenia klimatu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Pod względem warunków klimatycznych znajduje się w stresie lokalnego „bieguna chłodu”, wyróżniającym się najniższą średnią temperaturą roczną w północnej części kraju. Stwierdzono tu istotny statystycznie wzrost temperatury powietrza: średniej rocznej oraz poszczególnych pór roku. W regionie prognozowane jest zwiększenie liczby dni gorących, przy zachowaniu dotychczasowych warunków występowania liczby dni zimnych. Pod wpływem oddziaływania mas powietrza arktycznych oraz kontynentalnych notuje się tu niższą średnią roczną sumę opadu w porównaniu do regionu. Prognozy nie stwierdzają istotnych zmian w rozkładzie opadów w regionie, sugeruje się jednak wydłużenie czasu trwania suszy atmosferycznej, oraz nieznaczny wzrost długości trwania okresów mokrych.

Stwierdza się, że obszar pojezierny w stosunku do pozostałych regionów kraju jest najbardziej odporny (najmniej narażony) na przyrodnicze zdarzenia ekstremalne pod względem częstości i obszaru występowania. Obszar ten ma charakter konserwatywny: nie stwierdza się podatności na występowanie osuwisk, intensywnej erozji gleb, procesów erozji wodnej. Jako bardzo mało prawdopodobne określa się występowanie ekstremalnych wezbrań w rozumieniu definiowania błyskawicznych powodzi, równie niskie prawdopodobieństwo ma wystąpienie głębokiej suszy hydrologicznej. Odporności środowiska sprzyjają bardzo liczne i o zróżnicowanej pojemności jeziora, stabilizujące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Istotnym zagrożeniem dla gospodarki wodnej na obszarze dorzecza Niemna jest stwierdzony oraz prognozowany znaczący przyrost średniej temperatury powietrza na obszarze dorzecza. Podąża za tym prognozowane znaczące wydłużenie okresu wegetacyjnego roślin. Już współczesny, niewielki przyrost temperatury skutkuje wzrostem parowania wpływając na wielkoobszarowe obniżanie stanu wody jezior. Należy

z dużym prawdopodobieństwem zakładać kontynuację tej tendencji w przyszłości. Skutkować to będzie regionalnym obniżaniem zasobów wód powierzchniowych.

Na zmniejszenie objętości zasobów wód powierzchniowych będzie również w przyszłości oddziaływać intensywnie zapotrzebowanie na wodę w rolnictwie: wydłużenie okresu wegetacyjnego będzie sprzyjało intensyfikacji działalności rolniczej, szczególnie, że sprzyjają temu dobre parametry glebowe. Oczywiście przemiany te mają charakter długookresowy.

Wzrost temperatury średniej rocznej będzie oddziaływał również na termikę wód powierzchniowych, co może w długim okresie skutkować zmianami flory i fauny rzeczno-jeziornej. Przy intensywnym wydłużaniu okresu wegetacji oraz obniżaniu zasobów wód powierzchniowych należy spodziewać się wzrostu stężenia substancji rozpuszczonych oraz zwiększenia procesu eutrofizacji, szczególnie w niewielkich, izolowanych akwenach wodnych.

Prognozy krótkoterminowe na obszarze dorzecza Niemna (o charakterze pojeziernym) wskazują na intensywne narastanie zmienności klimatu. Najważniejsza tendencja w prognozach w rozpatrywanej skali dotyczy największego względnego przyrostu temperatury powietrza. Pociąga to za sobą wielorakie negatywne konsekwencje środowiskowe: przyrost intensywności parowania skutkujący obniżaniem się lustra wód jeziornych, wzrostem koncentracji roztworów w wodach powierzchniowych, wzrostem temperatury wód powierzchniowych, wzrost korzystnych warunków dla nasilenia eutrofizacji, inwazją nowych gatunków flory i fauny (nie tylko wodnej), wreszcie intensyfikacja działalności rolniczej w wyniku wydłużania się okresu wegetacyjnego. Dodatkowo prognozuje się znaczące skrócenie czasu trwania opadów, skrócenie czasu trwania pokrywy śnieżnej, wydłużanie suszy glebowej i hydrologicznej, tendencję do postępującego deficytu dobrej jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

Weryfikacja klimatyczna została przeprowadzona ogółem dla 95 działań, wskazując w granicach obszaru dorzecza grupę działań wyróżniających się odpornością klimatyczną (ogółem 39, głównie działania o charakterze kontrolnym) oraz 56 działań o stwierdzonej wrażliwości klimatycznej, wymagających wdrożenia programu adaptacyjnego. Działania wrażliwe klimatycznie lokują się w obszarze zakresu działań gospodarki komunalnej w zakresie porządkowania gospodarki ściekowej: budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, inwestycje z zakresu budowy kanalizacji. Realizacja tych działań i ich wrażliwość klimatyczna jest ściśle powiązana przyczynowo w następujących obszarach:

- 1) gospodarka przestrzenna: uwzględnienie w planowaniu przestrzennym ryzyka wystąpienia w regionie tendencji do obniżania się horyzontu płytkich wód gruntowych i korygowania zasięgu stref ochronnych dla zbiorników wodnych;
- 2) gospodarka komunalna: weryfikacja pozwoleń wodno-prawnych na korzystanie z wód powierzchniowych i podziemnych oraz zabezpieczenie dostępu do wody do celów komunalnych i rolniczych jako konsekwencja tendencji do występowania i wydłużania się okresów suszy glebowej i hydrologicznej, dodatkowo potęgowanej zapotrzebowaniem na wodę do celów rolniczych, konieczność uporządkowania gospodarki ściekowej w celu poprawy jakości zasobów wodnych co jest szczególnie istotne w warunkach ich przewidywanego ograniczenia;
- 3) gospodarka rolna i leśna: wdrażanie metod zwiększenia retencji powierzchniowej i podziemnej w celu zapobiegania i niwelowania negatywnych skutków obniżania się lustra wody w jeziorach, suszy atmosferycznej oraz obniżania się zasobów wód powierzchniowych, wprowadzanie narzędzi ochrony gleb przed erozją;
- 4) infrastruktura techniczna: uwzględnienie w projektach zagrożeń wynikających ze zmienności i zmiany klimatu – zmian temperatury, oblodzenia i silnych wiatrów (stwierdzony istotny trend rosnący występowania trąb powietrznych), wdrażanie działań hydrotechnicznych zapobiegających intensyfikacji deficytu wód powierzchniowych.

Sukcesywne wdrażanie programów adaptacyjnych, tworzonych celowo dla poszczególnych działań, powinno skutkować złagodzeniem niekorzystnego oddziaływania zmienności klimatu w najbliższym horyzoncie planowania. Zaleca się, aby program adaptacyjny był przygotowywany stosownie do czasu trwania poszczególnych działań oraz w powiązaniu do innych działań gospodarki. Należy pamiętać, że wrażliwość klimatyczna będzie miała charakter przyrastający wraz z narastaniem zmiany klimatu w stosunku do warunków aktualnych. Program adaptacji do zmienności i zmian klimatu powinien uwzględniać Program adaptacji do zmienności i zmian klimatu powinien uwzględniać prognozy zmian klimatu w horyzoncie średnio- i długookresowym.

1.1. Wykaz JCWP wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych

Obowiązek przedstawiania w PGW wykazów JCWP wynika z przepisów ustawy – Prawo wodne. Informacje w tym zakresie, uwzględniające podział na JCWP rzeczne i jeziorne, przedstawione są odpowiednio w tabelach 2 i 3.

Tabela 2. Wykaz JCWP rzecznych

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCWP
1	PLRW800006469	Kanał Augustowski od stanowiska szczytowego i Serwianki do połączenia z Czarną Hańczą z jeziorem Mikasze	0
2	PLRW8000176229	Istoczanka w granicach państwa (wraz z dopływami)	17
3	PLRW8000176249	Kołodziejanka	17
4	PLRW8000176254	Dopływ spod Jaryłówki	17
5	PLRW8000176258	Dopływ spod Łosinian	17
6	PLRW80001762691	Nietupa do granicy państwa	17
7	PLRW80001762729	Krynka	17
8	PLRW80001762743	Usnarka do granicy państwa	17
9	PLRW8000176281	Odła	17
10	PLRW80001763271	Łosośna od źródeł do granicy państwa	17
11	PLRW80001764749	Wołkuszanka	17
12	PLRW8000186413	Czarna Hańcza do wypływu z jeziora Hańcza	18
13	PLRW800018641712	Jemieliścianka	18
14	PLRW800018641732	Rucawizna	18
15	PLRW8000186419	Czarna Hańcza od wypływu z jeziora Hańcza do jeziora Wigry	18
16	PLRW8000186432	Dopływ z jeziora Staw	18
17	PLRW80001864349	Piertanka z jeziorem Krzywe Wigierskie, Pierty	18
18	PLRW80001864552	Sarnetka (Młyńska Rzeczka)	18
19	PLRW80001864569	Wierśnianka	18
20	PLRW800018645729	Kalna	18
21	PLRW8000186458	Paniówka	18
22	PLRW80001864592	Dopływ z okolic gajówki Ostęp	18
23	PLRW80001864629	Serwianka	18
24	PLRW80001864729	Piecówka	18
25	PLRW800018648299	Marycha do Marychny z jeziorem Boksze, Sejwy, Szejpiszki	18
26	PLRW80001864832	Rubieżanka	18
27	PLRW80001864838	Dopływ z Zaleskich	18
28	PLRW80001864883	Szlamica do wypływu z jeziorem Szlamy	18
29	PLRW8000186829	Szeszupa do Potopki z jeziorem Szurpiły i Pobondzie	18
30	PLRW8000186849	Wigra	18
31	PLRW80001962591	Świsłocz od Istoczanki wzdłuż granicy państwa	19
32	PLRW80002064739	Czarna Hańcza od Gremzdówki do granicy państwa	20
33	PLRW80002064875	Marycha od dopł. z jeziorem Zelwy do granicy państwa	20
34	PLRW8000206851	Szeszupa od Potopki do granicy państwa	20
35	PLRW8000256439	Jezioro Wigry	25
36	PLRW80002564549	Czarna Hańcza od jeziora Wigry do Gremzdówki włącznie	25
37	PLRW80002564872	Marycha od Marychny do dopływu z jeziorem Zelwa	25
38	PLRW80002566255	Hołnianka do granicy państwa	25
39	PLRW8000256867	Szelmentka do granicy państwa	25

Tabela 3. Wykaz JCWP jeziornych

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCWP
1	PLLW30019	Jemieliste	5a
2	PLLW30020	Okmin	6a

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia
3	PLLW30021	Ożewo	5a
4	PLLW30591	Szurpity	5a
5	PLLW30603	Pobondzie	6a
6	PLLW30606	Szelment Wielki	5a
7	PLLW30607	Szelment Mały	6a
8	PLLW30611	Gaładuś	5a
9	PLLW30612	Hołny	6a
10	PLLW30614	Hańcza	5a
11	PLLW30616	Wigry	5a
12	PLLW30619	Długie Wigierskie	5a
13	PLLW30622	Białe Wigierskie	5a
14	PLLW30626	Pierty	6a
15	PLLW30627	Krzywe Wigierskie	6a
16	PLLW30631	Żubrowo	6a
17	PLLW30632	Dowcień	5b
18	PLLW30634	Gremzdel	6b
19	PLLW30637	Dmitrowo	5a
20	PLLW30639	Gremzdy	6a
21	PLLW30640	Długie Sejneńskie	5a
22	PLLW30646	Białe	5a
23	PLLW30650	Płaskie	5a
24	PLLW30652	Serwy	5a
25	PLLW30658	Mikaszewo	6a
26	PLLW30662	Sejwy	6a
27	PLLW30663	Boksze	6a
28	PLLW30665	Szejpiszki	6a
29	PLLW30669	Sejny	6b
30	PLLW30670	Pomorze	6a
31	PLLW30671	Gieret	5a
32	PLLW30673	Sztabinki	5a
33	PLLW30676	Berżnik	5a
34	PLLW30685	Zelwa	6a
35	PLLW30687	Szlamy	6b
36	PLLW90100	Bałędzis	5a

Na obszarze dorzecza Niemna wyznaczonych jest obecnie 39 JCWP rzecznych oraz 36 JCWP jeziornych, co przedstawiono na rysunku 2. W wykazie JCWP jeziornych uwzględniono 1 jezioro (o powierzchni powyżej 50 ha), które nie było uwzględnione w pierwszym PGW: PLLW 90100 Bałędzis. Na obszarze dorzecza Niemna tylko 1 JCWP została wyznaczona jako SCW pozostałe JCW są naturalnymi częściami wód.

Wydzielenie różnych typów wód powierzchniowych należy do obowiązków wynikających z art. 5 ustawy Prawo wodne. Opracowanie typologii jest podstawowym krokiem na drodze do ustalenia oceny i klasyfikacji stanu ekologicznego wód. Ze względu na różnorodność naturalnych warunków środowiskowych, które mają wpływ na występowanie organizmów wodnych, konieczne jest wydzielenie różnych typów wód, które w warunkach niezakłóconych działalnością człowieka charakteryzują się odrębnymi cechami biologicznymi i będą stanowić wzorzec do określenia stopnia odchylenia przy ocenie stanu ekologicznego wód. Warunki środowiskowe wynikają z takich czynników jak: położenie geograficzne, wysokość bezwzględna, geologia i morfologia terenu.

W zakresie prac związanych z ustalaniem typów części wód można się posługiwać systemem A lub systemem B. W Polsce typy wód powierzchniowych wyznaczano na podstawie systemu A uzupełnionego o wybrane parametry systemu B.

Obszar dorzecza Niemna leży w obrębie 2 ekoregionów: Regionu Bałtyckiego oraz Równin Wschodnich. Odzworowanie położenia granic ekoregionów zostało przedstawione na rysunku 3.

Typy JCWP rzecznych zostały ustalone przy zastosowaniu systemu A, przy czym stosowanie systemu A zróżnicowano według właściwych ekoregionów. W zakresie ustalenia typologii rzek przeanalizowano następujące parametry: wielkość powierzchni zlewni cieków, wysokość nad poziomem morza oraz typ podłoża.

Wyniki wyznaczania typów dla rzek na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono w tabeli 4, natomiast typy jezior na obszarze dorzecza Niemna przedstawia rysunek 4.

Tabela 4. Typy rzek na obszarze dorzecza Niemna

Typ	Opis	Wielkość zlewni [km ²]	Wysokość [m n.p.m.]	Liczba JCWP
0	typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe	-	-	1
17	potok nizinny piaszczysty	10-100	<200	10
18	potok nizinny żwirowy	10-100	<200	19
19	rzeka nizinna piaszczysto – gliniasta	100-10000	<200	1
20	rzeka nizinna żwirowa	100-10000	<200	3
cieki, których funkcjonowanie ekologiczne jest niezależne od ekoregionów				
25	cieki łączące jeziora	-	-	5

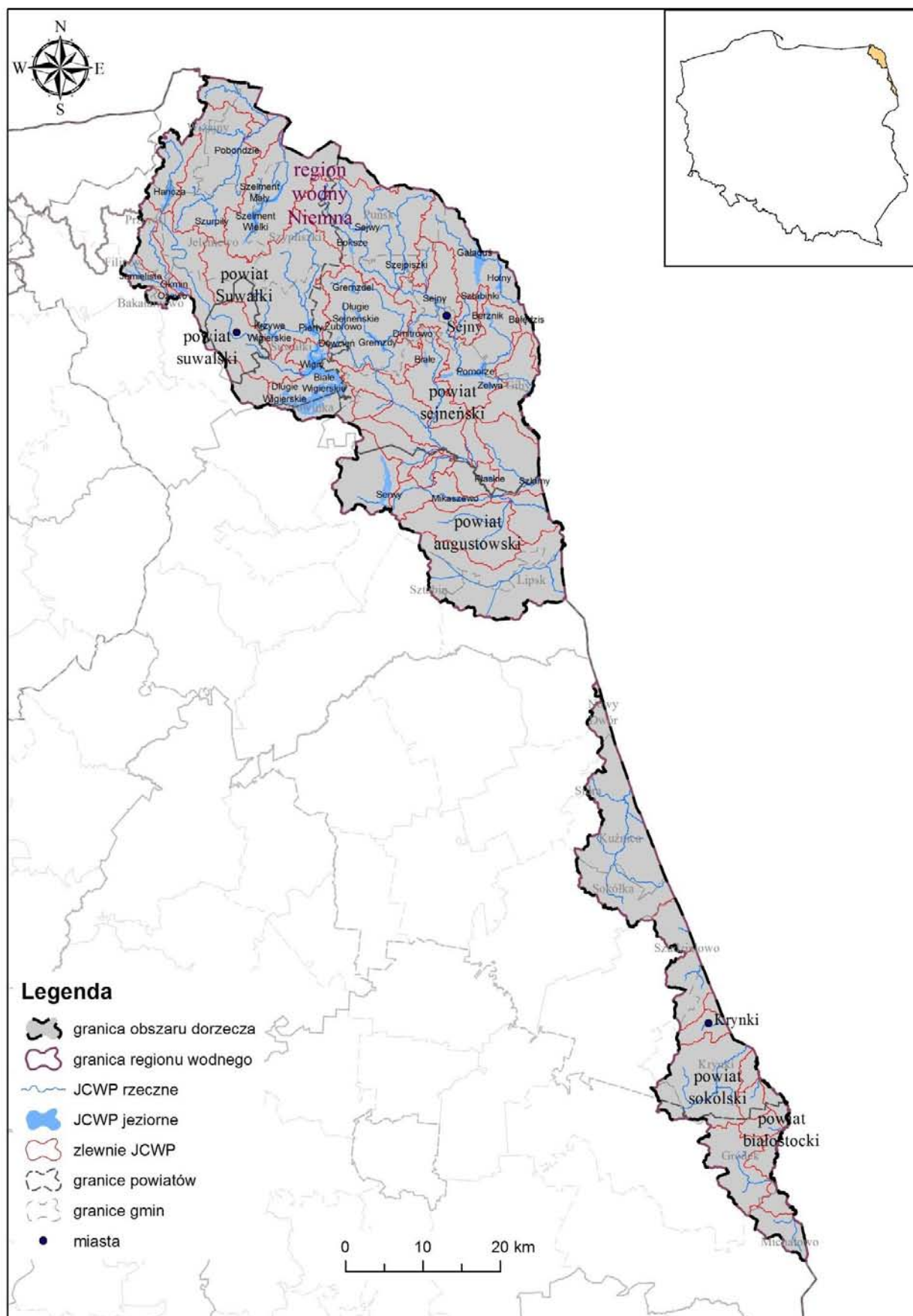
Typologia abiotyczna jezior została ustalona na podstawie analizy pełnych danych dla 749 jezior w Polsce. Wydzielenia klas dla poszczególnych parametrów dokonano na podstawie analizy rozkładu danych oraz analizy korelacji tych parametrów. Oprócz omówionych powyżej kryteriów abiotycznych typologii, w toku prac przeanalizowano również szereg parametrów dodatkowych, mających znaczenie weryfikujące, jak kategoria podatności zbiornika na degradację, klasa czystości wody czy podstawowe wskaźniki chemiczne. Parametry te były pomocne przy ustaleniu, czy pewne budzące wątpliwości wartości parametrów typologii, jak niski odczyn, wysokie przewodnictwo czy zasadowość, wynikają z naturalnych uwarunkowań danego ekosystemu (jego typu), czy raczej mogą być wynikiem wpływu antropogenicznego i powinny zostać pominięte. W sumie na podstawie kombinacji przyjętych klas wybranych parametrów wydzielono siedem podstawowych typów jezior, dodatkowo podzielonych na podtypy pod względem stratyfikacji termicznej wód.

Wyniki wyznaczenia typów jezior na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono w tabeli 5, natomiast graficzne przedstawienie typów jezior na obszarze dorzecza Niemna zaprezentowano na rysunku 5.

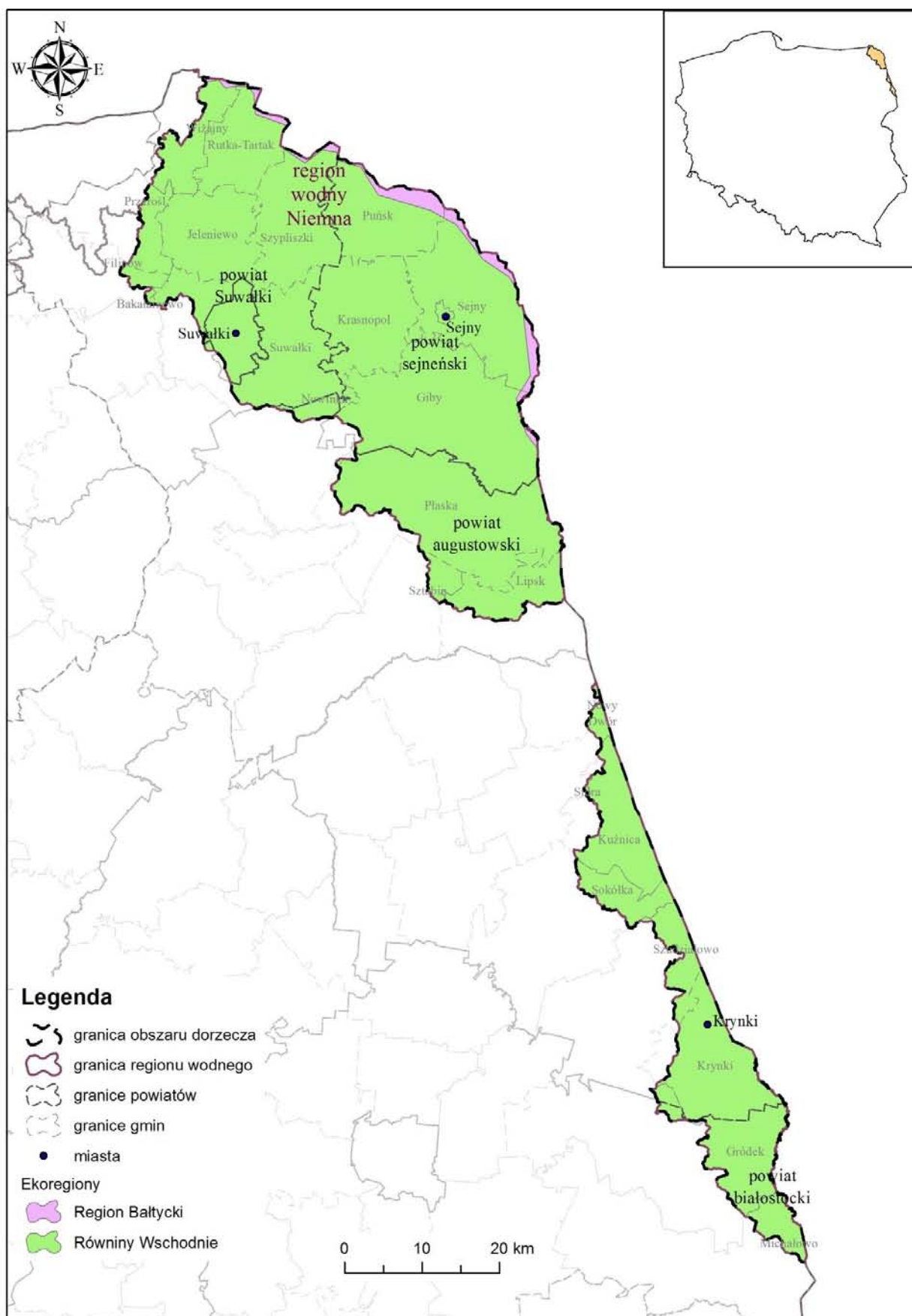
Tabela 5. Typy jezior na obszarze dorzecza Niemna

Typ	Opis	Liczba JCWP
5a	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, stratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich	18
5b	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich	1
6a	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich	14
6b	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich	3

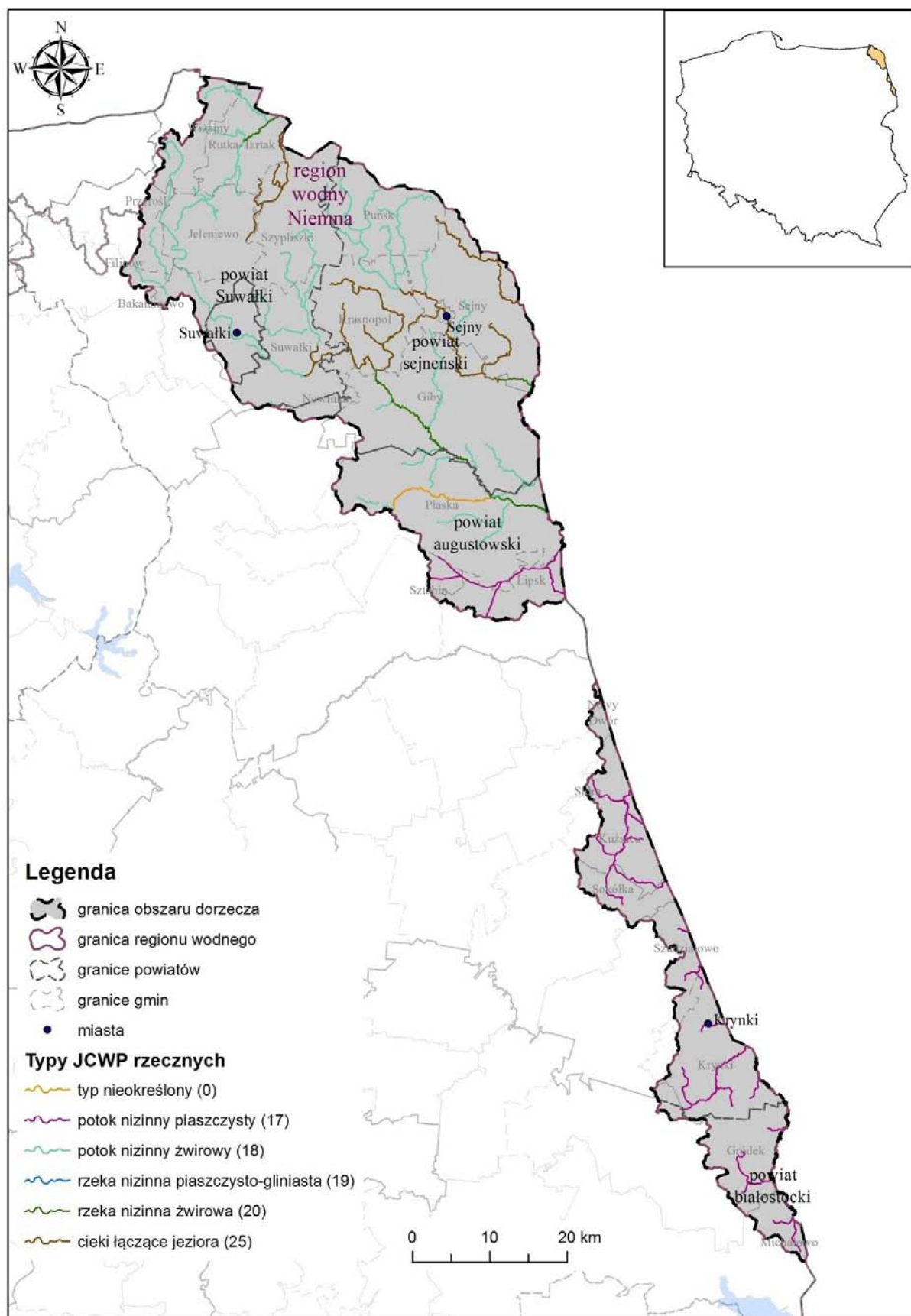
Rysunek 2. JCWP na obszarze dorzecza Niemna

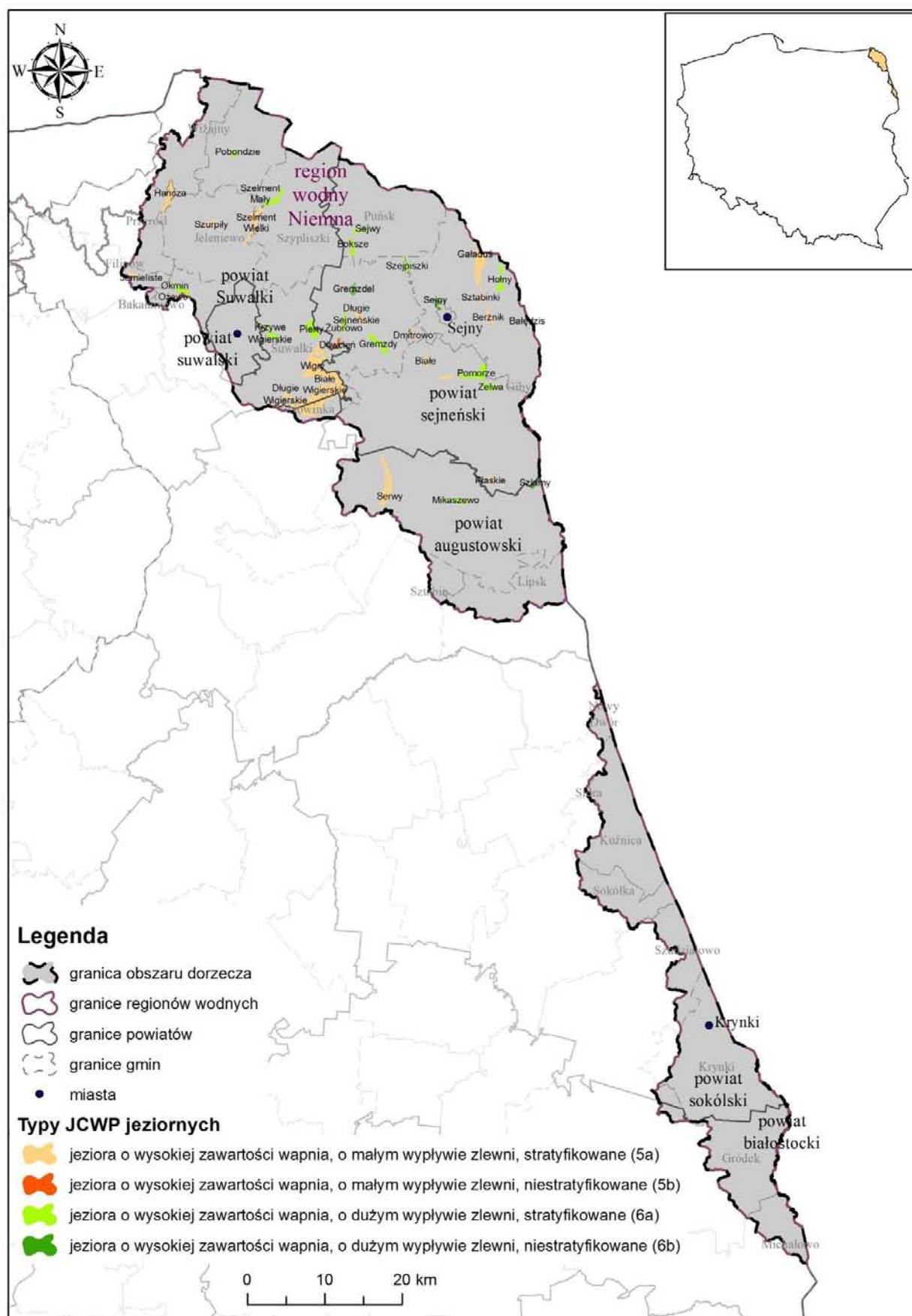
Rysunek 3. Ekoregiony na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 4. Typy JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 5. Typy JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna

Warunki referencyjne oznaczają stan, obecny lub w przeszłości, odzwierciedlający warunki zbliżone do naturalnych oraz niewykazujący lub wykazujący jedynie minimalne zaburzenia na skutek działalności człowieka. Warunki referencyjne stanowią podstawę klasyfikacji stanu ekologicznego wód, będącego miarą odchylenia od stanu naturalnego (referencyjnego), gdzie brak lub bardzo niewielkie odchylenie od stanu naturalnego oznacza bardzo dobry stan ekologiczny. Warunki referencyjne reprezentowane są przez wartości poszczególnych biologicznych elementów jakości.

Dla poszczególnych kategorii wód ustalono:

WODY PŁYNĄCE

Warunki referencyjne dla JCWP rzecznych, zostały ustalone dla następujących biologicznych wskaźników oceny stanu ekologicznego wód:

- 1) fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL): dzięki dotychczas przeprowadzonym badaniom wskaźnik fitoplanktonu IFPL został ustalony metodą statystyczną. Z uwagi na małą liczbę dotąd zbadanych rzek nie podzielono ich na typy. Po odrzuceniu wszystkich rzek o zlewni mniejszej niż 5 tys. km², zostało 17 rzek, w tym 5 rzek, które były wybrane do badań w 2011 r., jako rzeki o warunkach referencyjnych. Dla wybranych rzek policzono wartość 95 percentyla wskaźnika fitoplanktonu IFPL, celem ustalenia jego wartości referencyjnej. Określono we wskazany sposób wartość 0,812 dla JCW rzek o typie 19, 20, 21 oraz 24;
- 2) fitobentos (multimetryczny indeks okrzemkowy IO): Multimetryczny indeks okrzemkowy IO dla rzek został opracowany pod koniec 2006 roku i wdrożony do Państwowego Monitoringu Wód Powierzchniowych w latach 2007-2009. Na podstawie uzyskanych wyników, metoda została zweryfikowana i udoskonalona. Multimetryczny indeks okrzemkowy IO dla rzek jest średnią arytmetyczną z trzech modułów: trofii, saprobii i gatunków referencyjnych. Na podstawie zbiorowiska fitobentosu, indeks IO pozwala ocenić poziom żyzności wód rzeki, jej zanieczyszczenie organiczne oraz stopień odchylenia od stanu referencyjnego (niezaburzonego). Wartości indeksu IO zmieniają się w przedziale od 1 do 0; wartość 1 oznacza stan ekologiczny najlepszy, a wartość 0 – stan najgorszy. Granice klas stanu ekologicznego wyznaczono dla czterech grup polskich cieków: potoków górskich, potoków i małych rzek wyżynnych, potoków nizinnych oraz rzek nizinnych. Wytypowano stanowiska referencyjne (zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych KE) oraz stanowiska niereferencyjne reprezentujące każdą z pięciu klas stanu ekologicznego, aby zobrazować pełne spektrum zmienności cieków. Łącznie przygotowano dane z 480 stanowisk. W wyniku przeprowadzonego ćwiczenia interkalibracyjnego, wyznaczono następujące wartości referencyjne IO:
 - a) dla typów 17 i 18 wartość ta wynosi IO=0,76,
 - b) dla typów 4 i 5 wartość ta wynosi IO=0,867,
 - c) dla typów 19, 20, 24 i 25 o powierzchni zlewni 100-1000 km² oraz 1000-10000 km² wartość ta wynosi IO=0,67,
 - d) dla typów 6, 7 i 12 wartość ta wynosi IO=0,825;
- 3) makrofity: kryteria przyjęte jako warunki referencyjne przy ocenie stanu rzek na podstawie makrofitów dotyczyły szeregu parametrów takich jak: użytkowanie terenu, warunki hydrologiczne, koryto rzeki i siedlisko, warunki fizyczne i chemiczne, roślinność brzegowa i warunki biologiczne. Na podstawie przeprowadzonych analiz wyznaczono WJE. Za stan bardzo dobry uznano WJE $\geq 0,9$, co następnie zmodyfikowano dla typu interkalibracyjnego R-C3 na WJE $\geq 0,91$. Wyznaczono następujące wartości referencyjne dla Makrofitów:
 - a) dla typu 4 wartość ta wynosi 67,9,
 - b) dla typu 5 wartość ta wynosi 53,1,
 - c) dla typów 17 i 18 wartość ta wynosi 56,
 - d) dla typu 24 wartość ta wynosi 49,4;
- 4) makrobezkręgowce bentosowe (wskaźnik MMI): granice klas dla poszczególnych typów biocenotycznych wyznaczono następująco: na podstawie otrzymanych wartości ICMi (średnia ważona z wartości poszczególnych metryksów wchodzących w skład indeksu) obliczonych dla każdego badanego stanowiska z określonego typu biocenotycznego rzek, zostały wytypowane stanowiska referencyjne. Wstępnie, dla każdego typu biocenotycznego wyznaczono granice klas wykorzystując do obliczeń od 4 do 24 stanowisk referencyjnych. Na podstawie wartości ICMi dla stanowisk referencyjnych obliczono medianę wskaźnika ICMi (REF EQR) – wartości ICMi mogły wychodzić poza przedział 0-1, stąd też mediana wartości ICMi „najlepszych” stanowisk oscylowała wokół 1, kształtując się nieco poniżej lub powyżej jedności. Korzystając z mediany wskaźnika ICMi dla stanowisk referencyjnych (REF EQR), wyznaczono granice klas jakościowych dla rzek. Wyznaczono następujące wartości referencyjne dla makrobezkręgowców bentosowych:
 - a) typ abiotyczny 1, 2: wartość ta wynosi 0,819,
 - b) typ abiotyczny 3, 4, 5, 8, 10: wartość ta wynosi 0,890,
 - c) typ abiotyczny 6, 7, 9 oraz 11, 12, 13, 14, 15: wartość ta wynosi 0,931,

- d) typ abiotyczny 17: wartość ta wynosi 1,001,
 - e) typ abiotyczny 16, 18, 26, 19, 20, 21, 22: wartość ta wynosi 0,956,
 - f) typ abiotyczny 23, 24, 25: wartość ta wynosi 0,916.
- 5) ichtiofauna – wyznaczono warunki referencyjne dla poszczególnych typów rzek, a ich wartość jest tożsama z wartością graniczną dla bardzo dobrego stanu ekologicznego wód, i wynosi odpowiednio:
- a) wskaźnik $EFI+_{PL}$ dla cieków naturalnych typu 1-20 oraz 22 z dominacją ryb łososiowatych: 0,911-1,000,
 - b) wskaźnik $EFI+_{PL}$ dla cieków naturalnych typu 1-20 oraz 22 nadających się do brodzenia z dominacją ryb karpowatych: 0,939-1,000,
 - c) wskaźnik $EFI+_{PL}$ dla cieków naturalnych typu 1-20 oraz 22 z dominacją ryb karpowatych, wskaźnik przy wykonywaniu połowów z łodzi: 0,917-1,000,
 - d) wskaźnik IBI_{PL} dla cieków naturalnych typu 21, 23, 24, 25: 0,883-1,000.

JEZIORA

Specyficzne dla typu warunki referencyjne wskazano w zakresie następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton: Podstawą oceny jezior na podstawie fitoplanktonu jest multimetris fitoplanktonowy PMPL (Phytoplankton Metric for Polish Lakes). Wskaźnik ten obligatoryjnie obejmuje trzy parametry charakteryzujące zbiorowisko fitoplanktonu, w tym dwa wyrażające jego zagęszczenie (koncentracja chlorofilu a, biomasa ogólna) i jeden skład taksonomiczny (biomasa sinic w miesiącach letnich). Wartość indeksu waha się w zakresie od 0 do 5 i wzrasta wraz z pogarszaniem się stanu ekologicznego. Opierając się na wartościach referencyjnych wyznaczonych dla wymienionych parametrów, wartość referencyjna multimetriksa PMPL dla jezior stratyfikowanych wynosi 0,08 i 0,46, odpowiednio dla jezior o niskim (<2) i wysokim (>2) współczynniku Schindlera, analogicznie dla jezior niestratyfikowanych wynosi ona 0,46 i 0,67.
- 2) fitobentos: Podstawą oceny jezior na podstawie fitobentosu jest multimetryczny Indeks Okrzemkowy (IOJ), który ocenia poziom żyzności wód i stopień odchylenia od zbiorowiska referencyjnego: Warunki referencyjne w odniesieniu do fitobentosu ustalono przy zastosowaniu metody przestrzennej. Kryteria wyboru jezior referencyjnych były zgodnie z przewodnikiem REFCOND. Jako referencyjne wskazano siedem jezior stratyfikowanych oraz 5 niestratyfikowanych. Jako wartość referencyjną przyjęto medianę z wartości Indeksu Okrzemkowego ze stanowisk referencyjnych. Dla jezior stratyfikowanych wartość referencyjna IOJ, wyrażona jako EQR, wyniosła 0,76, zaś dla niestratyfikowanych – 0,79.
- 3) makrofity: Podstawą oceny jezior na podstawie makrofitytów jest Makrofitytowy Indeks Stanu Ekologicznego (ESMI). Indeks służy do oceny jezior o wodach wysokozasadowych (>25 mgCa/L), tak zwanych jezior ramienicowych. Nie stosuje się jej do jezior lobeliowych, dla których klasyfikacji na podstawie makrofitytów dotąd nie opracowano. Przy ustalaniu warunków referencyjnych, a następnie przy opracowywaniu klasyfikacji jezior na podstawie makrofitytów zastosowano, podobnie jak w przypadku większości elementów biologicznych metodę przestrzenną, czyli przeanalizowano dane o roślinności z potencjalnych stanowisk referencyjnych wyselekcjonowanych na podstawie kryteriów presji. Wartość indeksu zawiera się pomiędzy 0 a 1. Jako wartość referencyjną przyjęto graniczną wartość dla stanu bardzo dobrego i dobrego wynoszącą 0,680 dla wszystkich jezior o wodach wysokozasadowych, bez względu na ich uwarunkowania hydromorfologiczne.
- 4) ichtiofauna: doboru metrów, przydatnych zarówno do wyznaczenia modeli jezior referencyjnych oraz do oceny jezior, dokonano analizując macierz korelacji zmiennych. Zmiennymi były udziały gatunków lub grup funkcjonalnych ryb oraz zmienne charakteryzujące presję na środowisko jeziorne: widzialność krążka Secchiego (SD), zawartość fosforu całkowitego (P_{tot}), zawartość chlorofilu (Chl-a), a także wyliczone z tych wartości, wskaźniki TSI (Trophic State Index) Carlsona. Do wyznaczenia modeli jezior referencyjnych posłużono się historycznymi danymi o odłowach rybackich. Dla wybranych uprzednio wskaźnikowych zmiennych przeprowadzono analizę rang i sum rang, znormalizowanych do przedziału od 0,00 do 1,00 oraz wyliczono ocenę średnią. Wyznaczona referencyjna wartość Jeziorowego Indeksu Rybnego (LFI+) oraz Jeziorowego Indeksu Rybnego (LFI – CEN) wynosi 0,71.

Warunki referencyjne dla makrobezkręgowców bentosowych (LMI) są obecnie w fazie opracowywania.

1.2. Wykaz JCWPd

Zgodnie z PGW na obszarach dorzeczy przyjętymi w 2011 r. w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aPGW opracowano nowy podział na 172 JCWPd związany z przyjętą (według PIG-PIB) definicją modelu pojęciowego systemu hydrogeologicznego. W myśl tej definicji model pojęciowy opisuje strukturę systemu i wskazuje zależności istniejące w jego obrębie (oddziaływanie – proces) i zachodzące

pomiędzy poszczególnymi składowymi systemu oraz interakcję systemu z otoczeniem. W tym ujęciu model pojęciowy zbudowany jest z następujących danych:

- 1) budowa geologiczna;
- 2) wykształcenie litologiczne, rozmieszczenie i rozprzestrzenienie oraz parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych;
- 3) elementy środowiskowe – presje antropogeniczne;
- 4) czynniki wpływające na przebieg poszczególnych procesów w obrębie systemu.

W nowym podziale przyjęto generalną zasadę ograniczenia liczby uwzględnionych w modelu poziomów wodonośnych (przez łączenie ich w kompleksy wodonośne) do maksymalnie trzech wydzielen. Jest to zgodne z przyjętą w Programie monitoringu JCWPd² na terenie Polski zasadą, że w monitoringu obserwowane są następujące poziomy lub kompleksy poziomów wodonośnych:

- 1) pierwszy od powierzchni terenu poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym, najsilniej narażony na oddziaływanie presji z powierzchni terenu;
- 2) użytkowe poziomy wodonośne o zwierciadle napiętym, stanowiące główne źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 3) wgłębny poziom wód zwykłych, narażony na ascensję wód słonych.

Według podziału na 172 JCWPd, pierwszy kompleks wodonośny stanowią wody pierwszego poziomu wodonośnego bądź, w przypadku jego braku, głównego użytkowego poziomu wodonośnego. Są to przeważnie poziomy wodonośne o zwierciadle swobodnym, lokalnie napiętym. Ich główną cechą jest zwiększona podatność (duża wrażliwość) na oddziaływanie antropopresji na chemizm i stany wód podziemnych.

Drugi kompleks wodonośny tworzą głębsze poziomy wodonośne, posiadające zwierciadło naporowe. Są one izolowane od wpływu presji antropogenicznych warstwami słabo-, pół- i nieprzepuszczalnymi. W skali regionalnej mogą być powiązane hydrodynamiczne z pierwszym kompleksem wodonośnym.

Trzeci kompleks wodonośny to wody położonego najgłębiej w strukturze krążenia użytkowego poziomu wodonośnego. Zazwyczaj jest on zagrożony potencjalną ascensją zmineralizowanych wód głębszych.

Dodatkowo w celu nawiązania do istniejących scalonych części wód powierzchniowych oraz zlewni poszczególnych rzek (zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski) weryfikowano przebieg poszczególnych JCWPd w celu unifikacji granic.

Zgodnie z podziałem na JCWPd w regionie wodnym Niemna występują 2 JCWPd: JCWPd nr 53 oraz JCWPd nr 22.

Wykaz JCWP na obszarze dorzecza Niemna zawarto w tabeli 6, a położenie granic JCWPd na obszarze dorzecza przedstawiono na rysunku 6.

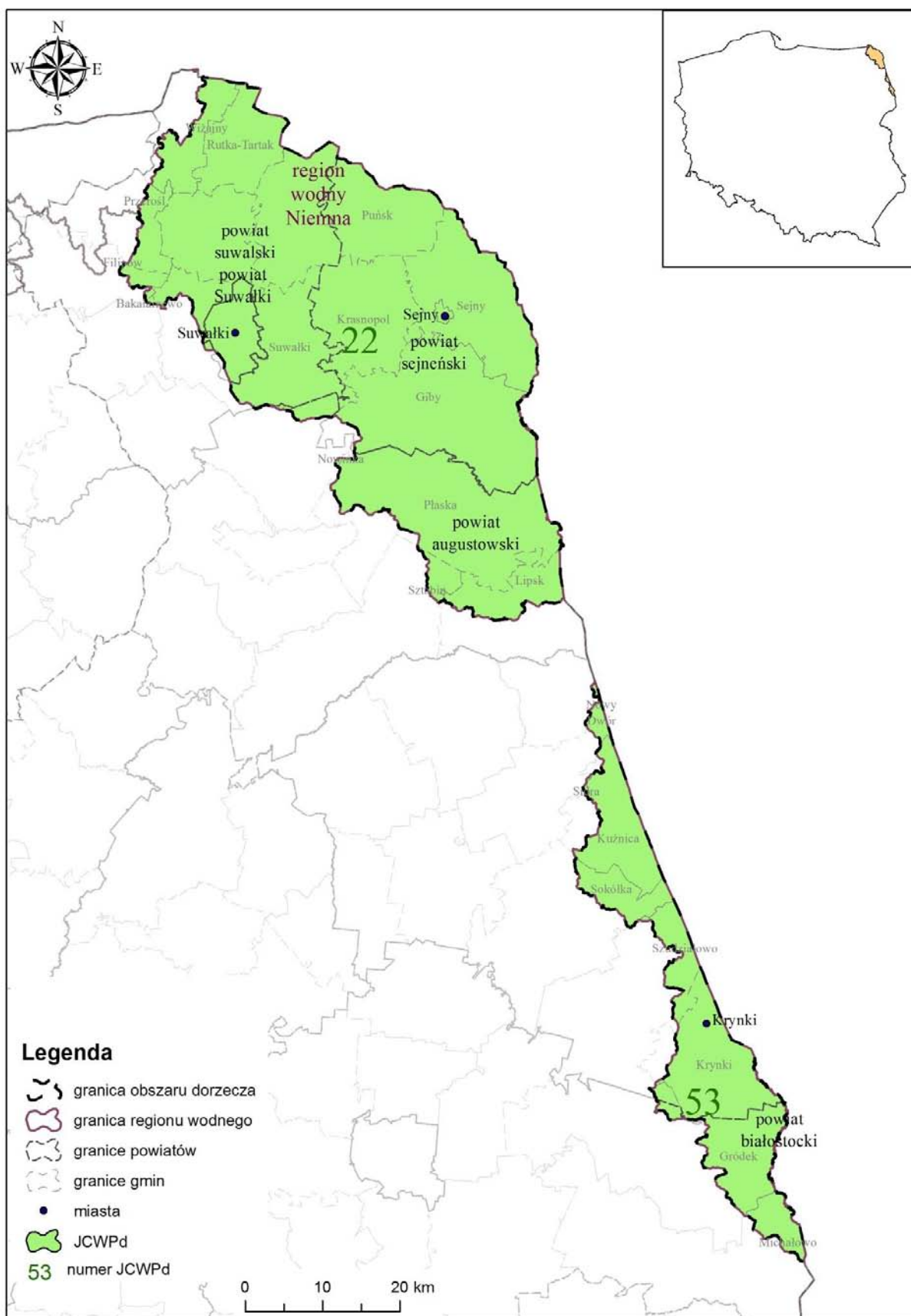
Na obszarze dorzecza Niemna nie występują GZWP.

Tabela 6. Wykaz JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWPd
1	GW800022
2	GW800053

² Dane dostępne na stronie <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

Rysunek 6. JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

2. PODSUMOWANIE IDENTYFIKACJI ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ ANTROPOGENICZNYCH I OCENY ICH WPŁYWU NA STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

2.1. Podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych na stan wód powierzchniowych

W ramach identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na JCWP, przeanalizowano wszystkie presje i podzielono je na następujące kategorie:

- 1) punktowe źródła zanieczyszczeń;
- 2) rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń;
- 3) zmiany hydromorfologiczne.

W celu określenia lokalizacji źródeł zanieczyszczeń oraz określenia wielkości zrzutów ładunków zanieczyszczeń wykorzystano dane zgromadzone: przez poszczególne rzgwy, Bank Danych Lokalnych, GIOŚ oraz w ramach opracowań realizowanych w ostatnich latach. Identyfikacja presji hydromorfologicznych została przeprowadzona na podstawie danych pochodzących z ankietyzacji administratorów wód oraz z danych zawartych w warstwach zapisanych w formacie SHP (zabudowy poprzecznej) pochodzących z opracowań wykonanych w ostatnich latach.

2.1.1 Punktowe źródła zanieczyszczeń

Głównymi czynnikami sprawczymi punktowych źródeł zanieczyszczeń, mających wpływ na JCWP mogą być:

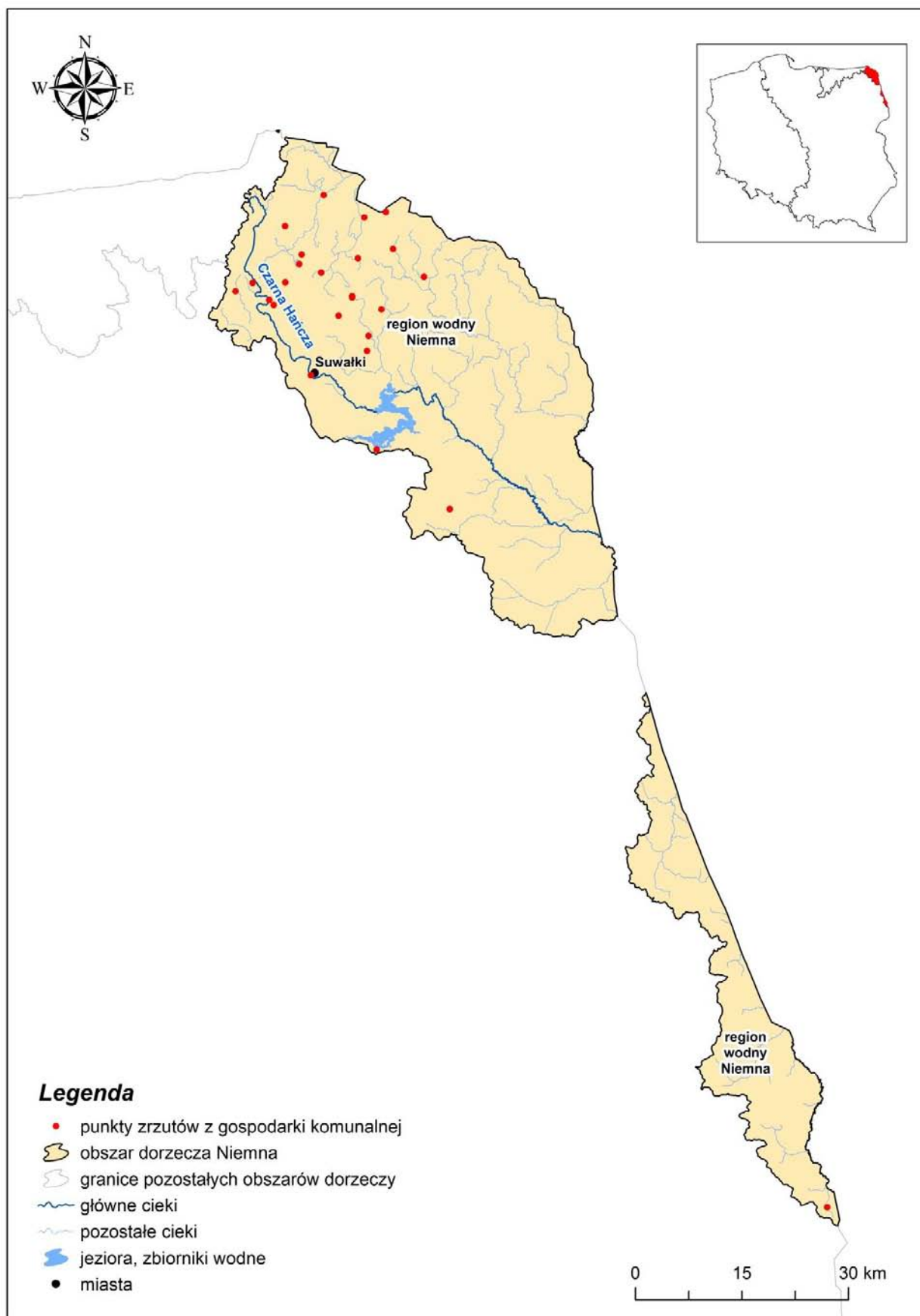
- 1) gospodarka komunalna (w tym oczyszczalnie ścieków);
- 2) przemysł;
- 3) wody opadowe i roztopowe;
- 4) składowiska odpadów.

Na obszarze dorzecza Niemna punktowe źródła zanieczyszczeń związane są głównie ze zrzutami ścieków bytowych pochodzących z gospodarki komunalnej. Na obszarze dorzecza Niemna zidentyfikowano 30 punktów zrzutów ścieków komunalnych, które przedstawiono na rysunku 7. Wprowadzanie do wód substancji biogennych, zawartych w ściekach komunalnych, jest czynnikiem przyspieszającym eutrofizację wód. Na obszarach zurbanizowanych do wód odprowadzane są oczyszczone ścieki komunalne o zmniejszonym ładunku azotu i fosforu oraz zawiesiny ogólnej, które charakteryzują się mniejszym BZT₅ i ChZT.

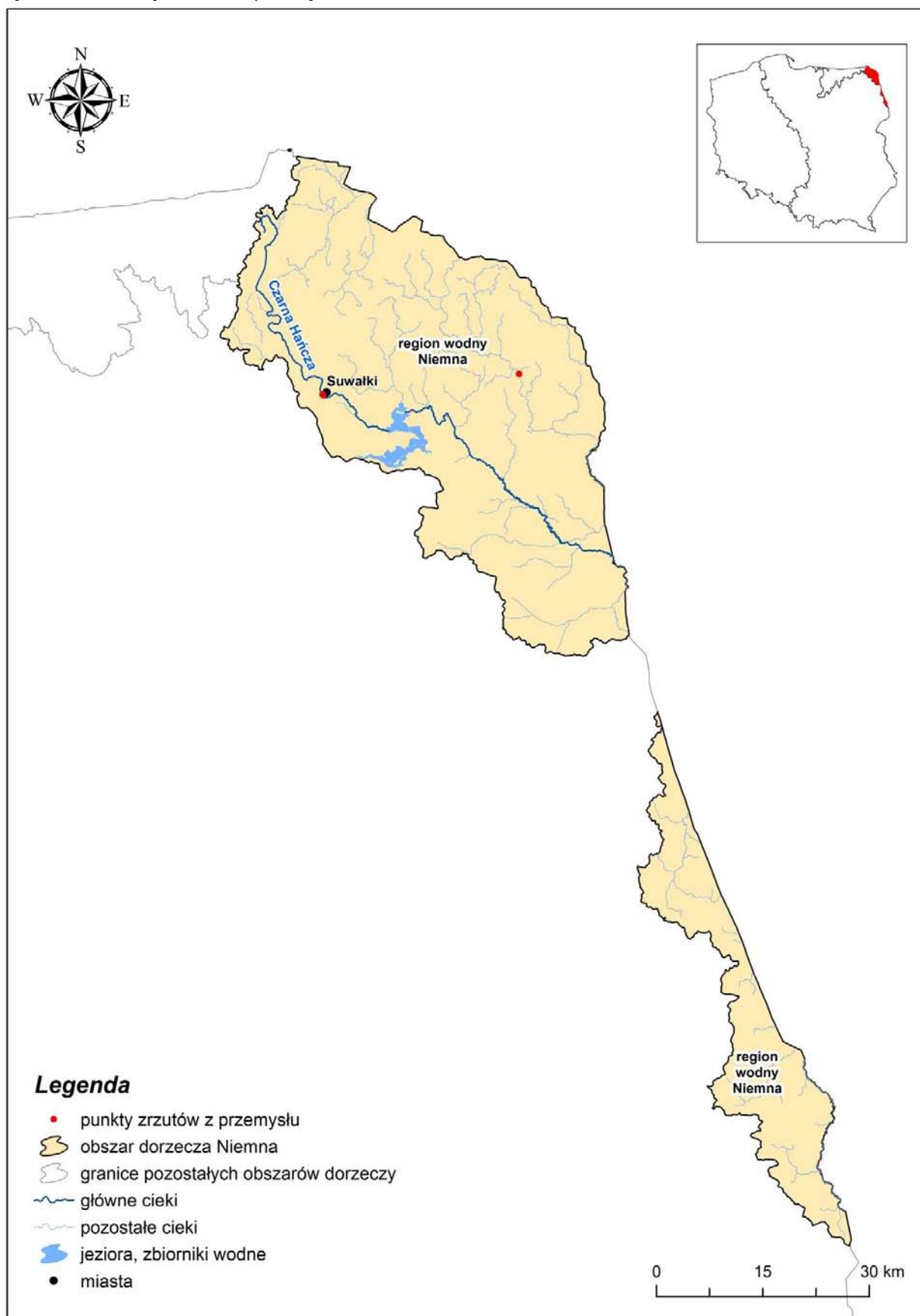
Zanieczyszczenia oddziałujące na JCWP pochodzą także z przemysłu. Na obszarze dorzecza Niemna zidentyfikowano 2 punkty zrzutu ścieków przemysłowych, które przedstawiono na rysunku 8. Ścieki przemysłowe, oprócz substancji biogennych, nasilających eutrofizację wód, mogą być źródłem substancji toksycznych dla organizmów wodnych.

Potencjalnym zagrożeniem dla JCWP są również wody odciekowe z niezabezpieczonych odpowiednio składowisk odpadów. Na obszarze dorzecza Niemna zidentyfikowano 10 składowisk komunalnych. Ocieki ze składowisk odpadów, oprócz substancji biogennych, mogą być źródłem substancji toksycznych dla organizmów wodnych.

Rysunek 7. Punkty zrzutów z gospodarki komunalnej na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 8. Punkty zrzutów z przemysłu na obszarze dorzecza Niemna

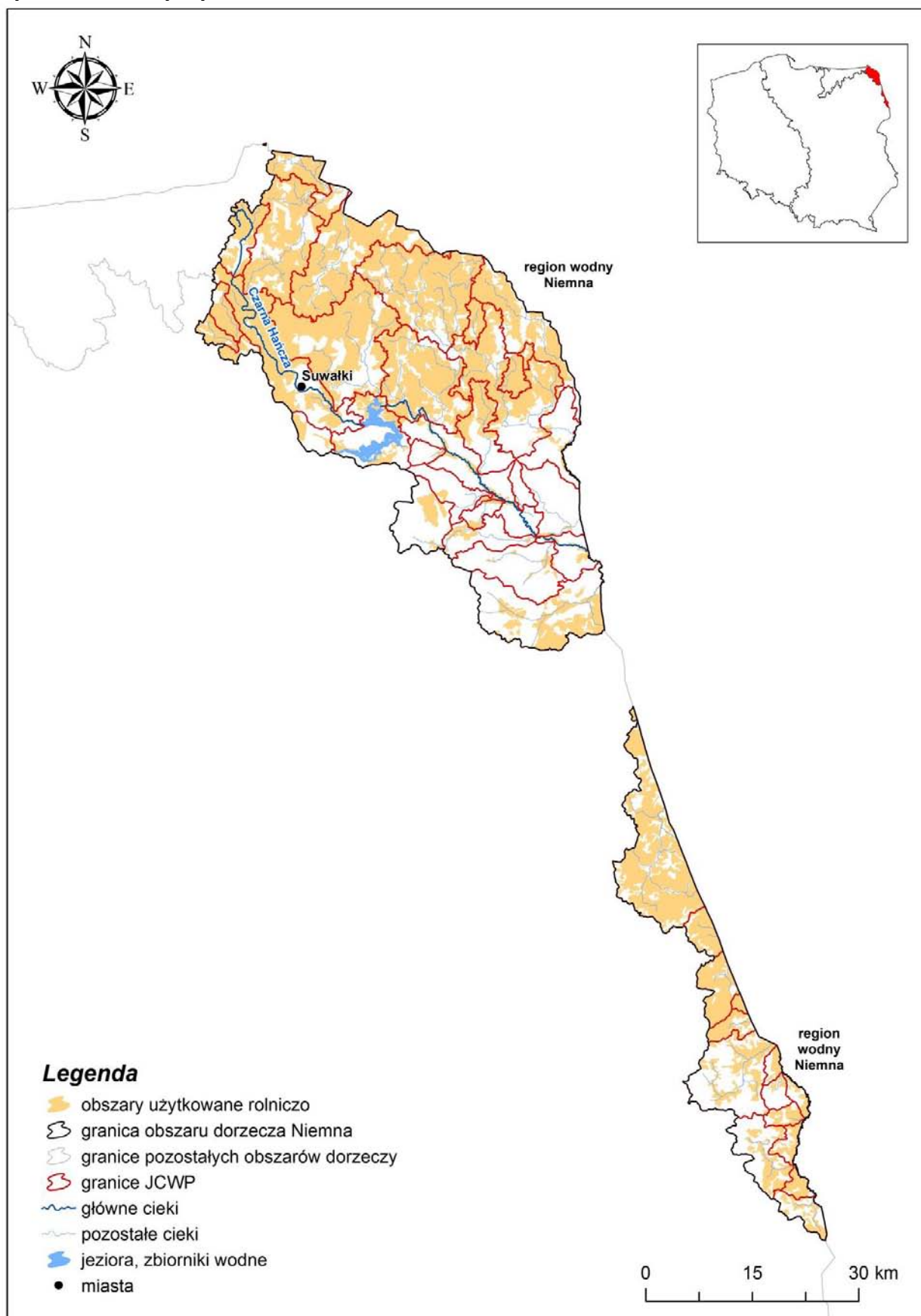
2.1.2 Rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń

Głównymi czynnikami sprawczymi rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń mogą być:

- 1) rolnictwo;
- 2) ścieki pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji sanitarnej;
- 3) depozycja atmosferyczna.

Powierzchnia obszarów rolnych stanowi 55,4% obszaru dorzecza, co przedstawiono na rysunku 9. Zanieczyszczenia pochodzące z powszechnie stosowanych nawozów (naturalnych i mineralnych) oraz hodowli zwierząt, które mogą dostawać się do wód powierzchniowych przez spływ powierzchniowy, erozję gleby, system melioracji szczegółowych i podstawowych oraz wymywanie, mogą być jedną z istotnych przyczyn eutrofizacji wód powierzchniowych. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń obszarowych i rozproszonych są ścieki pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji zbiorczej. Dotyczy to głównie rozproszonej zabudowy wiejskiej oraz rekreacyjnej położonej w zlewni bezpośredniej JCWP, ładunki zanieczyszczeń pochodzące z tych źródeł mogą wpływać na wzrost eutrofizacji wód. Źródłem azotu i fosforu organicznego jest także depozycja atmosferyczna, prowadząca do zakwaszenia części wód powierzchniowych. Depozycja atmosferyczna jest też prawdopodobnie główną przyczyną zanieczyszczenia wód WWA pochodzącymi przede wszystkim z tak zwanej niskiej emisji. Oba te rodzaje presji występują na całym terytorium Polski.

Rysunek 9. Obszary użytkowane rolniczo na obszarze dorzecza Niemna

2.1.3 Zmiany hydromorfologiczne

Główną przyczyną zmian hydromorfologii JCWP jest działalność człowieka służąca między innymi:

- 1) ochronie przeciwpowodziowej;
- 2) retencjonowaniu wód;
- 3) żegludze;
- 4) małej i dużej energetyce wodnej;
- 5) rolnictwu;
- 6) turystyce i rekreacji;
- 7) poborom kruszywa;
- 8) zagospodarowaniu dolin cieków i brzegów zbiorników (zabudowa komunalna i gospodarcza);
- 9) poborom wód (w szczególności na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłu, produkcji energii elektrycznej, rolnictwa, hodowli ryb, górnictwa, żeglugi).

Do głównych rodzajów zmian hydromorfologicznych należą:

- 1) zabudowa podłużna cieków polegająca głównie na zmianie profilu poprzecznego i podłużnego cieków;
- 2) zabudowa brzegów jezior (zabudowa komunalna i gospodarcza);
- 3) obwałowania;
- 4) zabudowa poprzeczna, obejmująca wszelkie budowle przegradzające koryto;
- 5) sztuczne zbiorniki wodne;
- 6) melioracje.

Zabudowa podłużna cieków polegająca głównie na zmianie profilu poprzecznego i podłużnego rzeki, powoduje zmiany struktury dna i brzegów, reżimu hydrologicznego oraz warunków fizykochemicznych, co w rezultacie wywiera znaczący wpływ na stan wód płynących. Może spowodować przede wszystkim pogorszenie warunków życia organizmów wodnych przez zmianę warunków siedliskowych. W przypadku JCWP jeziornych, zmiany hydromorfologiczne tego typu dotyczą głównie znaczących zmian w zakresie przekształcenia strefy brzegowej jezior, wynikających najczęściej z działalności rekreacyjnej i turystycznej. Wiąże się to z likwidacją nadbrzeżnej i wodnej roślinności, umocnieniem brzegów, co skutkuje zmianą struktury brzegu jeziora, a co za tym idzie zmianą warunków siedliskowych.

Obwałowania na ogół nie ingerują bezpośrednio w koryto cieku, jednak powodując odcięcie części doliny cieku od naturalnych wezbrań i jednocześnie odcięcie zasilania cieku wodą z obszaru zlewni, mogą być przyczyną zmiany poziomu wód gruntowych obszarów zalewowych. Prowadzić to może do zaniku ekosystemów podmokłych, a co za tym idzie zmniejszenia stopnia bioróżnorodności.

Zabudowa poprzeczna, obejmująca wszelkie budowle przegradzające koryto cieku (także na wypływie z jezior przepływowych), zwłaszcza niewyposażone w urządzenia typu przepławki, stanowi poważną przeszkodę uniemożliwiającą migrację organizmów, w szczególności ryb. Powoduje też zmiany reżimu hydrologicznego oraz warunków fizykochemicznych, które przyczyniają się do modyfikacji siedlisk oraz pogorszenia warunków bytowania organizmów wodnych.

Sztuczne zbiorniki wodne na ciekach, oprócz negatywnego wpływu generowanego przez tworzące je budowle poprzeczne, redukują lub modyfikują naturalne wezbrania powodziowe, ograniczają naturalną zmienność przepływu poniżej zbiornika oraz trwale likwidują fragmenty doliny cieku wraz z istniejącymi ekosystemami.

Melioracje, związane z prowadzeniem intensywnej gospodarki rolnej, prowadzą głównie do zmiany poziomu wód gruntowych i zmiany retencji obszaru zlewni przez przyspieszone odprowadzenie wód opadowych. Zmiany te prowadzą do zaniku obszarów podmokłych oraz przyspieszają proces eutrofizacji przez zwiększenie odpływu substancji biogennych do wód powierzchniowych. Należy jednak zauważyć, że funkcjonowanie systemów drenarskich może zmniejszać spływy powierzchniowe i ekstremalne przepływy powodziowe w rzekach, natomiast rowy, które odwadniają obniżenia terenowe lub niecki bezodpływowe mogą je okresowo zwiększać.

Na rysunku 10 przedstawiono lokalizację budowli poprzecznych na obszarze dorzecza Niemna.

Ponadto na obszarze dorzecza Niemna zinwentaryzowano 12 ujęć wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie 8 JCWP. Na podstawie wielkości sumarycznych poborów wód na obszarach dorzeczy stwierdzono, że na obszarze dorzecza Niemna ujmuje się 0,02% wszystkich ujmowanych wód powierzchniowych w Polsce. Pobory wód powierzchniowych rozpatrywane były z podziałem na cel poboru, a także z uwzględnieniem informacji na temat poboru bezzwrotnego i zwrotnego. Do tej ostatniej kategorii należą, między innymi, pobory na potrzeby energetyki wodnej. Pobory wód powierzchniowych wiążą się głównie z zmianami morfologicznymi w postaci zabudowy podłużnej i poprzecznej w korycie cieków oraz modyfikacją przepływu. Roczna wielkość poborów z ujęć wód powierzchniowych w dorzeczu przedstawiona została w tabeli 7.

Tabela 7. Roczna wielkość poborów z ujęć wód powierzchniowych z podziałem na czynniki sprawcze

Czynniki sprawcze	Pobór wody [tys. m ³ /rok]
rolnictwo	49
gospodarka komunalna	0
przemysł	7
energetyka	0
hydroenergetyka	0
stawy rybne	4247
kopalnie	0
żegluga	0
inne	41 670

WYZNACZANIE SZCW I SCW

SZCW oznacza JCWP, której charakter został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka, zaś SCW oznacza JCW powstałą w wyniku działalności człowieka.

Zakwalifikowanie do SZCW lub SCW, zgodnie z art. 38h ust. 1 ustawy – Prawo wodne, jest możliwe jeżeli:

1) zmiany cech hydromorfologicznych tej części wód, konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby znacząco negatywnie oddziaływać na:

- środowisko,
- żeglugę i infrastrukturę portową lub korzystanie z wód w celach rekreacyjnych,
- przewodzenie działalności, dla której jest dokonywane piętrzenie wody, w szczególności na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, wytwarzania energii elektrycznej lub nawadniania,
- regulację stosunków wodnych, ochronę przed powodzią i melioracje odwadniające,
- przedsięwzięcia inne niż wymienione w lit. b–d, stanowiące równorzędny interes publiczny istotny dla zrównoważonego rozwoju;

2) realizacja celów publicznych, którym służy wyznaczenie SCW lub SZCW, z przyczyn technicznych lub z uwagi na nieproporcjonalnie wysokie, w stosunku do spodziewanych korzyści, koszty ich realizacji, nie jest możliwa w inny sposób, mniej obciążający środowisko.

Powyższe postanowienia określają podstawowe kryteria wyznaczania SZCW oraz SCW i są podstawą przeprowadzenia testów prowadzących do ostatecznego ich wyznaczenia przez zbadanie możliwości zastosowania działań restytucyjnych (test działań restytucyjnych) oraz przez zbadanie możliwości uzyskania podobnych korzyści płynących z użytkowania zmienionych antropogenicznie części wód przy zastosowaniu innych sposobów (test alternatyw funkcjonalnych).

Wyznaczenie JCWP jako SCW lub SZCW wymaga szczegółowego uzasadnienia w PGW i podlega weryfikacji co 6 lat.

Po raz pierwszy SZCW i SCW zostały wyznaczone w Polsce w 2007 r. W I cyklu planistycznym na potrzeby wyznaczania SZCW i SCW rzek powstały 2 metodyki:

- weryfikacja wskaźników dla przeprowadzenia oceny stanu ilościowego i hydromorfologicznego JCWP wraz ze zmianą ich wartości progowych dla uściślenia wstępnego wyznaczenia SZCW;
- uszczegółowienie metodyki w zakresie ostatecznego wyznaczania SZCW i SCW w Polsce.

W I cyklu planistycznym nie została opracowana metodyka wyznaczania SZCW i SCW jeziornych w związku z tym kwalifikacja została dokonana całkowicie metodą ekspercką, co skutkowało brakiem spójności pomiędzy wynikami analiz przeprowadzonych w poszczególnych rzgów.

W wyniku przeprowadzonych prac, na obszarze dorzecza Niemna w I cyklu planistycznym jako SCW wyznaczono 1 JCW rzecznych.

Na potrzeby aPGW, w latach 2012 i 2013 dokonano weryfikacji wyznaczania SZCW i SCW. Nadal obowiązuje metodyka wyznaczania SZCW i SCW rzecznych, która powstała w I cyklu planistycznym. Weryfikacja wyznaczania SZCW i SCW w przypadku rzek polegała na aktualizacji informacji odnośnie hydromorfologii. Natomiast dla wyznaczania SZCW i SCW jeziornych w 2011 r. powstała metodyka weryfikacji wyznaczenia SZCW i SCW jeziornych.

Poniżej przedstawiono podejście przyjęte na potrzeby aPGW w celu weryfikacji SZCW i SCW.

Prace związane z wyznaczaniem SZCW i SCW przeprowadzono dwuetapowo. Pierwszy etap (wstępnego wyznaczania) polegał na zastosowaniu szeregu wskaźników obrazujących skalę zmian hydromorfologicznych części wód dla określenia zmian w morfologii i hydrologii mogących mieć wpływ na możliwości osiągnięcia przez te części wód dobrego stanu. Ponadto przy wstępnym wyznaczaniu SZCW konieczne było spełnienie poniższych kryteriów:

- 1) nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego musi być spowodowane jedynie fizycznymi zmianami w hydromorfologii;
- 2) JCW musi być znacznie zmieniona w charakterze, zmiana ta musi być powszechna lub rozległa lub zupełna, trwała, skala zmian powinna być spójna ze skalą oddziaływań sposobów użytkowania;
- 3) znaczna zmiana charakteru JCW musi być wynikiem sposobów użytkowania wód wymienionych w art. 38h ust. 1 ustawy – Prawo wodne, bądź sposobów użytkowania, które są równie ważne dla zrównoważonego rozwoju społeczeństwa.

Powyższe wskazuje, że nie zawsze występowanie zmian w hydromorfologii, a zwłaszcza szeregu małych zmian na obszarze JCWP, jest podstawą do wyznaczenia ich jako SZCW. Występujące zmiany hydromorfologiczne powinny być przyczyną zmiany charakteru JCWP, aby można ją było uznać za SZCW.

Drugi etap wyznaczania (wyznaczanie ostateczne) miał na celu uzasadnienie wyznaczenia części wód jako SZCW bądź SCW na podstawie wykonania wspomnianych wyżej testów „działań restytucyjnych” i „alternatyw funkcjonalnych”. Test „działań restytucyjnych” polegał na określeniu potencjalnych działań pozwalających na osiągnięcie „stanu naturalnego” oraz określeniu, czy działania te będą miały znaczący negatywny wpływ na sposoby użytkowania wód lub na środowisko. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych analiz został wykazany negatywny wpływ działań restytucyjnych na analizowane komponenty środowiska, należało przejść do kolejnego testu „alternatyw funkcjonalnych”. Test „alternatyw funkcjonalnych” polegał na identyfikacji „lepszego rozwiązania” możliwych do wykonania ze względu na możliwości technologiczne, ekonomiczne i korzyści dla środowiska oraz akceptowalność kosztów. Jeżeli w wyniku analiz w zakresie oceny alternatyw funkcjonalnych zostało dowiedzione, że nie istnieją możliwe do wdrożenia działania alternatywne (pozwalające na osiąganie podobnych jak obecnie „korzyści” z użytkowania wód), z uwagi na brak odpowiednich technologii bądź nieproporcjonalnie wysokie koszty, to daną część wód należy zakwalifikować jako SZCW lub SCW.

Procedura wstępnego wyznaczania polegała na oszacowaniu skali zmian hydromorfologicznych w poszczególnych JCW przy pomocy obliczonych wskaźników zmian, przy czym:

- 1) wskaźniki hydrologiczne (i_1 , i_2 , i_3 , i_4) – obrazują zmiany ilościowe i obliczone zostały na podstawie informacji dotyczących SSQ i SNQ przepływów charakterystycznych oraz danych o poborach wód pochodzących z pozwoleń wodnoprawnych:
 - a) i_1 – sumaryczna pojemność czynna zbiorników retencyjnych odniesiona do średniego rocznego odpływu z wielolecia (1960-1980) w przekroju zamykającym zlewnię części wód,
 - b) i_2 – łączna suma poborów bezzwrotnych wód powierzchniowych odniesiona do przepływu średniego niskiego z wielolecia „pseudonaturalnego” (1960-1980) w przekroju zamykającym zlewnię części wód,
 - c) i_3 – wskaźnik zaburzenia reżimu hydrologicznego, wynikającego z istotnych zmian w zagospodarowaniu zlewni części wód, wyrażony bezwzględną wartością dopełnienia do 1 stosunku przepływu SSQ z ostatniego wielolecia (1981-2000) i przepływu SSQ z wielolecia „pseudonaturalnego” (1960-1980),
 - d) i_4 – wskaźnik zachowania kryterium przepływu nienaruszalnego.
- 2) wszystkie wskaźniki obliczone były dla scalonych części wód, dla których dostępne były niezbędne dane hydrologiczne;
- 3) wskaźniki hydromorfologiczne (m_1 , m_2 , m_3 , m_4) – obrazują skalę wpływu zmian antropogenicznych na hydromorfologię cieku i obliczone zostały dla każdej JCW. Do obliczeń wskaźników hydromorfologicznych przyjęto następujące parametry: długość obwałowania cieków istotnych, sumaryczną wysokość budowli piętrzących, sumaryczną długość cieków odciętych przez budowle poprzeczne oraz długość uregulowanych odcinków cieku:
 - a) m_1 – łączna długość obwałowania cieków istotnych w zlewni części wód odniesiona do sumarycznej długości brzegów cieków istotnych (podwójna długość rzeki),
 - b) m_2 – sumaryczna wysokość zinventaryzowanych budowli piętrzących odniesiona do sumy spadów cieków istotnych w zlewni części wód,
 - c) m_3 – łączna długość części cieków odciętych przez budowle poprzeczne o spadzie $h > 0,7$ m (dla rzek górskich i wyżynnych) lub $h > 0,4$ m (dla rzek nizinnych), odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych,
 - d) m_4 – łączna długość odcinków rzek, na których prowadzone były prace regulacyjne (zabudowa podłużna oraz udokumentowana zmiana biegu rzeki), odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych.

Na podstawie obliczonych wskaźników dokonano wstępnej kwalifikacji jako SZCW. Należy tutaj podkreślić, iż przekroczenie wartości granicznej jednego wskaźnika nie było automatycznie podstawą do takiej kwalifikacji. Brano pod uwagę między innymi wielkość przekroczenia, liczbę przekroczonych wskaźników, a także wskaźniki nieprzekroczone, ale o wartościach bliskich granicy przekroczenia.

Po przeprowadzeniu oceny skali zmian hydromorfologicznych JCW i wstępnym wyznaczeniu kolejnym etapem była procedura ostatecznej kwalifikacji SZCW, która przeprowadzona była w dwóch etapach:

- 1) etap 1 – identyfikacja i test działań restytucyjnych;
- 2) etap 2 – identyfikacja i test alternatyw funkcjonalnych.

Działania restytucyjne

Pod pojęciem działania restytucyjne rozumie się wszelkie działania pozwalające na poprawę warunków w zakresie biologicznych elementów jakości przez zniwelowanie presji w zakresie hydromorfologii.

W pierwszym kroku identyfikowano działania restytucyjne pozwalające na przywrócenie „naturalności” części wód. Następnie na podstawie opracowanego „testu działań restytucyjnych”, oceniono wpływ zidentyfikowanych działań restytucyjnych na sposoby użytkowania wód, które są powodem dokonania przekształceń w zakresie hydromorfologii. W przeprowadzonym teście analizowano wpływ poszczególnych działań restytucyjnych na osiągnięte korzyści społeczno-gospodarcze oraz wpływ na „szeroko rozumiane środowisko”.

Alternatywy funkcjonalne

Test alternatyw funkcjonalnych polegał na analizie możliwości osiągnięcia innymi sposobami podobnych jak obecnie „korzyści” z użytkowania wód. Pierwszym krokiem była identyfikacja, dla każdej wstępnie wyznaczonej SZCW i SCW, wykonalnych technicznie alternatyw, czyli takich które pozwoliłyby na osiągnięcie podobnych jak obecnie „korzyści” i zastępowałyby w całości bądź w części obecne sposoby użytkowania. Następnie poddano ocenie, czy zidentyfikowane alternatywy były korzystniejsze z punktu widzenia środowiskowego oraz z uwagi na uwarunkowania prawne, społeczne i gospodarcze. Zidentyfikowane alternatywy funkcjonalne obejmowały m.in. całkowite zastąpienie obecnego sposobu użytkowania wód innym sposobem pozwalającym na osiągnięcie podobnych do istniejących „korzyści”.

Alternatywy oceniano pod kątem następujących aspektów:

- 1) realizacja zobowiązań wynikających z prawodawstwa unijnego i krajowego;
- 2) realizacja zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych;
- 3) możliwości technicznej realizacji;
- 4) wpływ na korzyści społeczno-gospodarcze;
- 5) koszty realizacji i funkcjonowania.

Ostatecznej kwalifikacji SZCW oraz SCW dokonano w przypadku, gdy w teście działań restytucyjnych wykazano, że nie istnieją alternatywy, możliwe do wdrożenia z punktu widzenia technologii bądź kosztów środowiskowych.

Wyznaczenie SZCW i SCW jeziornych

W ramach wstępnego wyznaczania SZCW i SCW jeziornych przeprowadzona została ocena zmian hydrologicznych i morfologicznych, wynikających z działalności antropogenicznej człowieka, uniemożliwiających osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego. Na potrzeby prac wykorzystano cztery grupy wskaźników:

Wskaźniki podstawowe – najbardziej adekwatne do oceny zmian hydromorfologicznych, przesądzające o kwalifikacji JCWP jako SZCW:

- 1) stanu hydrologicznego:
 - a) wskaźnik A_a – retencja wód – wskaźnik ten jest miarą wahań poziomów zwierciadła (nie uwzględnia piętrzenia jezior),
 - b) wskaźnik A_b – wskaźnik zaburzenia przepływu nienaruszalnego na wypływie z jeziora – wskaźnik wyraża się bezwzględną wartością dopełnienia do 1 stosunku przepływu nienaruszalnego (z ostatniego wielolecia (1981 – 2010) i przepływu nienaruszalnego z wielolecia „pseudonaturalnego” (1961 – 1980),
 - c) wskaźnik A_c – wskaźnik zaburzenia reżimu hydrologicznego jezior – wskaźnik wyraża się bezwzględną wartością dopełnienia do 1 stosunku przepływu SSQ z ostatniego wielolecia (1981 – 2010) i przepływu SSQ z wielolecia „pseudonaturalnego”(1961 – 1980).
- 2) stanu morfologicznego:
 - a) wskaźnik B_a – stopień przekształcenia strefy brzegowej jeziora – przy obliczaniu tego wskaźnika ocenie poddano zmiany strefy brzegowej jeziora, z uwzględnieniem ich charakteru (zmiany trwałe, ograniczające infiltrację, np. umocnienia betonowe; trwałe zmiany

nieograniczające filtracji – np. plaże, przekształcone tereny zielone; odcinki zbliżone do naturalnych ze sztucznie zaburzoną ciągłością strefy higrofitów – np. pomosty, slipy ziemne).

Wskaźniki uzupełniające traktowane zastępczo bądź uzupełniając w stosunku do wskaźników podstawowych:

1) stanu hydrologicznego:

- a) wskaźnik C_a – powiązanie z wodami podziemnymi – wskaźnik poddawany ocenie eksperckiej w systemie zero-jedynkowym, gdzie 0 oznacza brak istotnych zmian, a 1 zmianę polegającą na uszczelnieniu dna jeziora np. geomembraną lub warstwą izolującą osady dennie (rekultywacja),
- b) wskaźnik C_b – wielkość poborów bezzwrotnych w odniesieniu do SNQ na wypływie z JCWP jeziornych – wskaźnik określa łączną sumę poborów bezzwrotnych wód powierzchniowych i podziemnych w zlewni bezpośredniej jeziora odniesioną do przepływu średniego niskiego z wielolecia „pseudonaturalnego” (1961 - 1980) w przekroju zlokalizowanym na wypływie z jeziora (w przypadku braku obserwacji należy go określić na podstawie powszechnie stosowanych w hydrologii metodyk ustalania przepływów charakterystycznych dla profili niekontrolowanych);

2) stanu hydromorfologicznego

- a) wskaźnik D_a – wskaźnik obwałowania brzegów jeziora – wskaźnik oparty na analogicznym wskaźniku stosowanym w ocenie zmian hydromorfologicznych JCWP płynących. W odniesieniu do jezior ma zastosowanie, gdy obwałowanie ogranicza swobodne rozlanie wody przy poziomach odpowiadających średniej wysokiej wodzie (SWW) z wielolecia „pseudonaturalnego” 1961-1980 lub w przypadku braku tej informacji, rzędnej poziomu wody odczytanej z map topograficznych pochodzących z 20-lecia międzywojennego (stany te odpowiadają w przybliżeniu SWW₆₁₋₁₉₈₀ jezior),
- b) wskaźnik D_b – wskaźnik poziomu piętrzenia JCWP jeziornych – ocena wskaźnika może mieć jedynie ekspercki charakter, a jej wykonanie uzależnione jest od dostępności wiarygodnych danych hydrologicznych i kartograficznych,
- c) wskaźnik D_c – wskaźnik zmian w użytkowaniu JCWP jeziornych skutkujących zmianą warunków hydromorfologicznych lub hydrologicznych – wskaźnik zero-jedynkowy dotyczący zmian użytkowania jeziora mających istotny wpływ na zmianę warunków hydromorfologicznych lub hydrologicznych. Wskazuje na obecność takiej zmiany (wartość wskaźnika 1) lub jej brak (wartość wskaźnika 0). Wynik oceny wskaźnika uzależniony jest od porównania stanu hydromorfologicznego jeziora sprzed zaistnienia ostatniej istotnej zmiany użytkowania do stanu przy obecnym sposobie jego użytkowania.

Wskaźniki pomocnicze stosowane w ramach oceny eksperckiej – wskaźniki opisowe, które powinny być brane pod uwagę w końcowej – eksperckiej ocenie zmian hydromorfologicznych jezior:

- 1) bagrowanie dna (tak/nie);
- 2) izolacja naturalnych osadów dennych (tak/nie);
- 3) charakter budowli piętrzących (czynne/bierne);
- 4) obecność zabudowy trwałej w pasie 100 m od linii brzegowej (tak/nie);
- 5) presja turystyczna – żegluga śródlądowa (tak/nie);
- 6) zaburzenia reżimu wodnego związane z utrzymaniem szlaku (tak/nie);
- 7) inne zmiany hydromorfologiczne zaistniałe i zidentyfikowane po zakończeniu pierwszego cyklu planistycznego (tak/nie – charakter zmian).

Wskaźnik biologiczny wspierający ocenę zmian hydromorfologicznych tj. makrofitowy indeks stanu ekologicznego (Ecological State Macrophyte Index – ESMI) – wskaźnik może być pomocny w celu potwierdzenia lub wyeliminowania bezpośredniego wpływu zmian hydromorfologicznych na równowagę biologiczną w strefie brzegowej jezior, jednak samodzielnie nie może być podstawą kwalifikacji JCWP jako silnie zmienionej.

Na podstawie wyżej wymienionych wskaźników dokonano wstępnej kwalifikacji JCWP jeziornych jako SZCW. Sam fakt przekroczenia przez wskaźnik wartości granicznej nie był automatycznie podstawą kwalifikacji jako SZCW. W ocenie eksperckiej brana była pod uwagę między innymi skala przekroczenia oraz wartości pozostałych wskaźników. W przypadku braku występowania istotnych zmian hydromorfologicznych JCWP jeziornych kwalifikowano jako naturalną część wód.

Ostateczne wyznaczanie SZCW i SCW jeziornych zostało przeprowadzone analogicznie jak w przypadku JCWP rzecznych i polegało na:

- 1) zbadaniu możliwości zastosowania działań restytucyjnych niemających znaczącego, negatywnego wpływu dla sposobu użytkowania wód, które stanowiły przyczynę dokonania, lub na szeroko rozumiane środowisko, wykluczenie takich możliwości prowadzi do kolejnego testu;

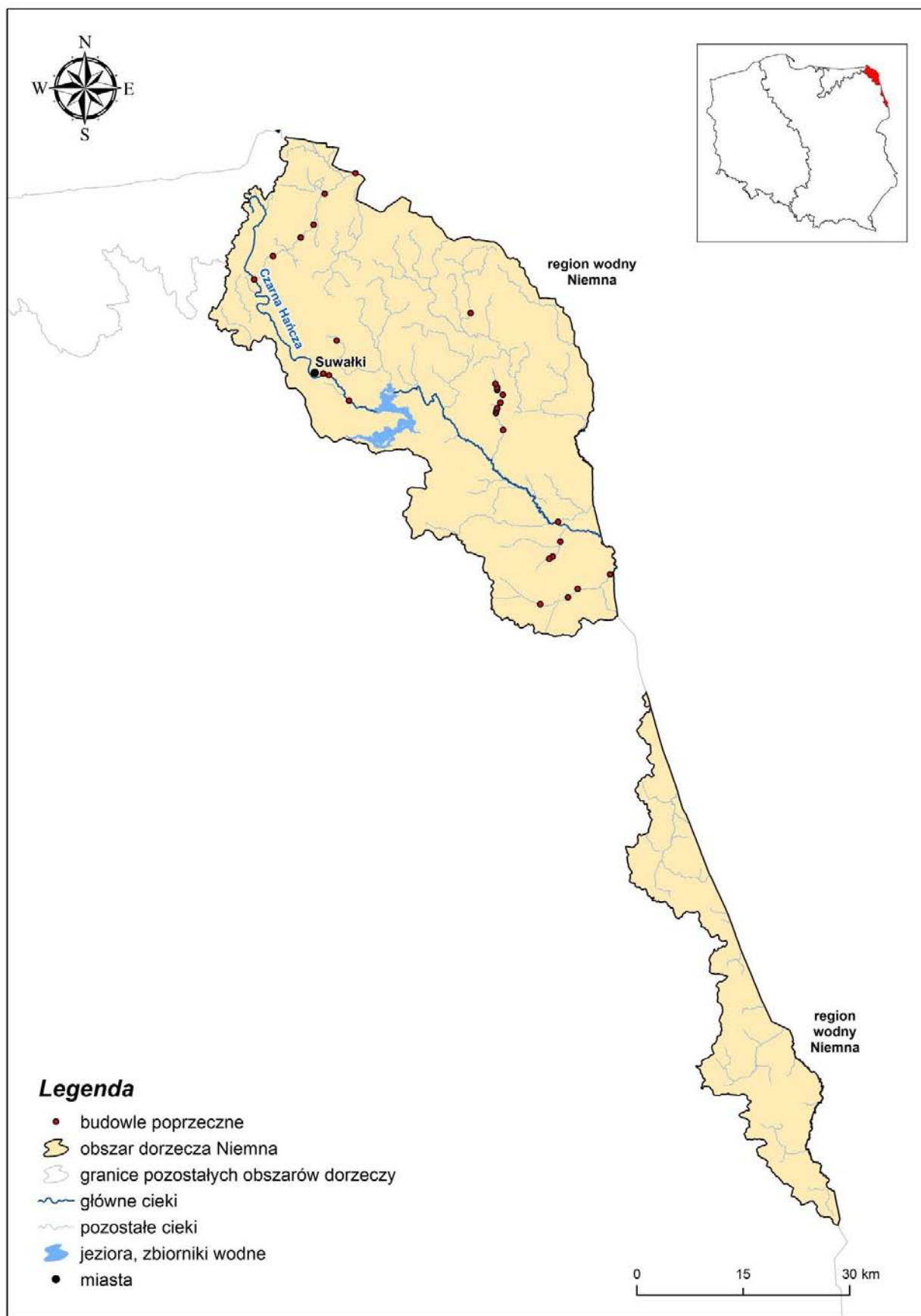
- 2) zbadaniu możliwości uzyskania podobnych korzyści jak te płynące z użytkowania wód przy zastosowaniu środków wiążących się ze zmianami antropogenicznymi w hydromorfologii, przy zastosowaniu innych sposobów (test alternatyw funkcjonalnych).

W wyniku przeprowadzonych analiz na obszarze dorzecza Niemna wśród JCWP rzecznych wyznaczono 1 SCW. W tabeli 8 oraz na rysunku 11 przedstawiono podział JCWP na obszarze dorzecza Niemna ze względu na ich status.

Tabela 8. Podział JCWP na obszarze dorzecza Niemna ze względu na ich status

Kategoria JCWP	Łączna liczba JCWP	W tym:		
		naturalne	SZCW	SCW
JCWP rzeczne	39	38	-	1
JCWP jeziorne	36	36	-	-

Rysunek 10. Lokalizacja budowli poprzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 11. Status JCWP na obszarze dorzecza Niemna

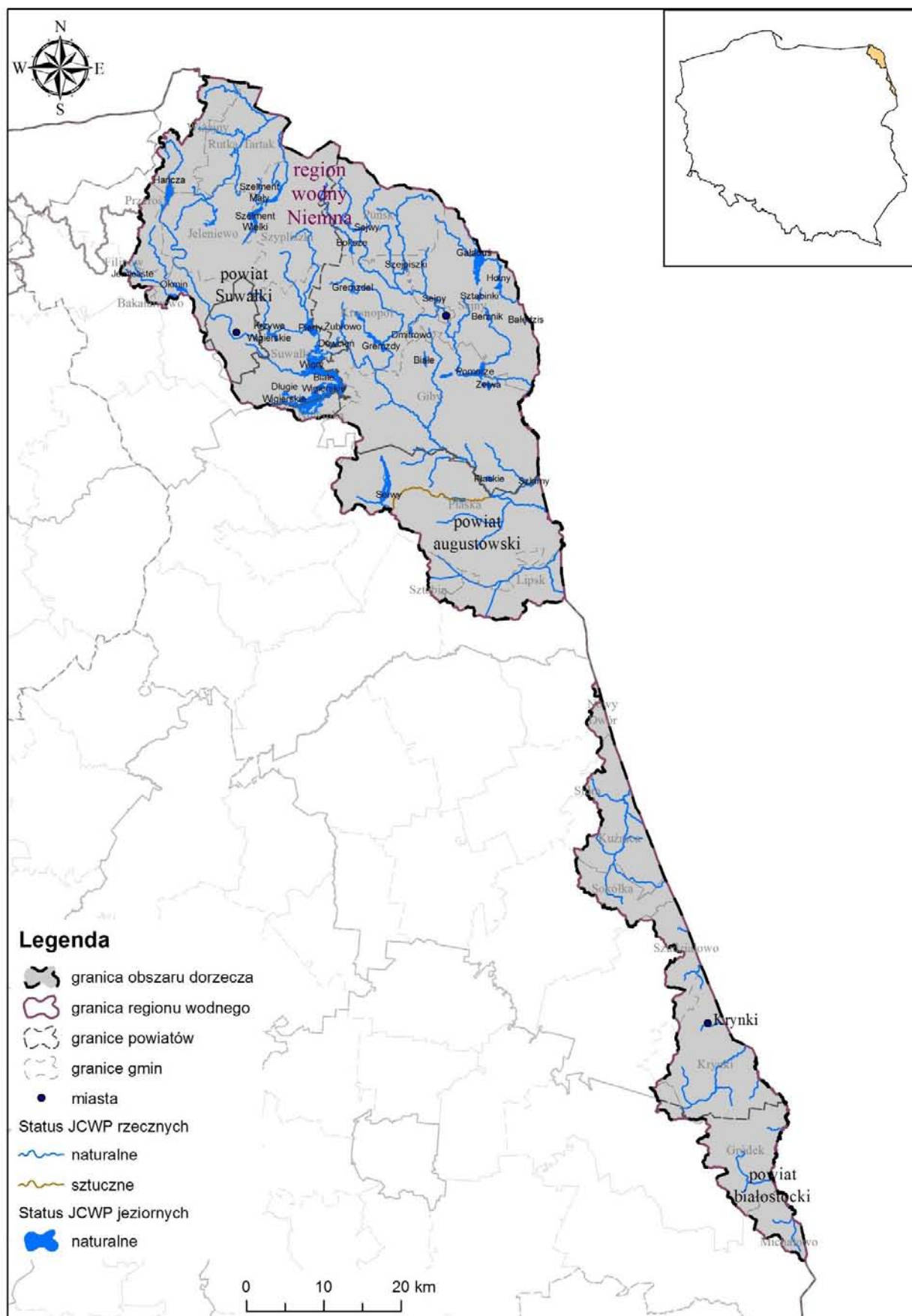

Tabela 9. Uzasadnienie dla wyznaczania SZCW i SCW

Kod JCWP	Status JCWP wstępny	Status JCWP ostateczny	Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie
PLRW80002564872	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80002566255	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864349	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864552	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001762729	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001762743	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000176281	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001763271	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001764749	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186413	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864569	SZCW	naturalna	nie dotyczy
PLRW800018645729	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186458	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864592	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186829	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186849	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864629	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864729	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW800018648299	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864832	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864838	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001864883	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000176258	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001762691	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW800018641712	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW800018641732	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW800006469	SCW	SCW	ocena ekspercka
PLRW8000176229	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000176249	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000176254	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186419	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000186432	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80001962591	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80002064739	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80002064875	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000206851	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000256439	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW80002564549	naturalna	naturalna	nie dotyczy
PLRW8000256867	naturalna	naturalna	nie dotyczy

2.2. Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych rzecznych

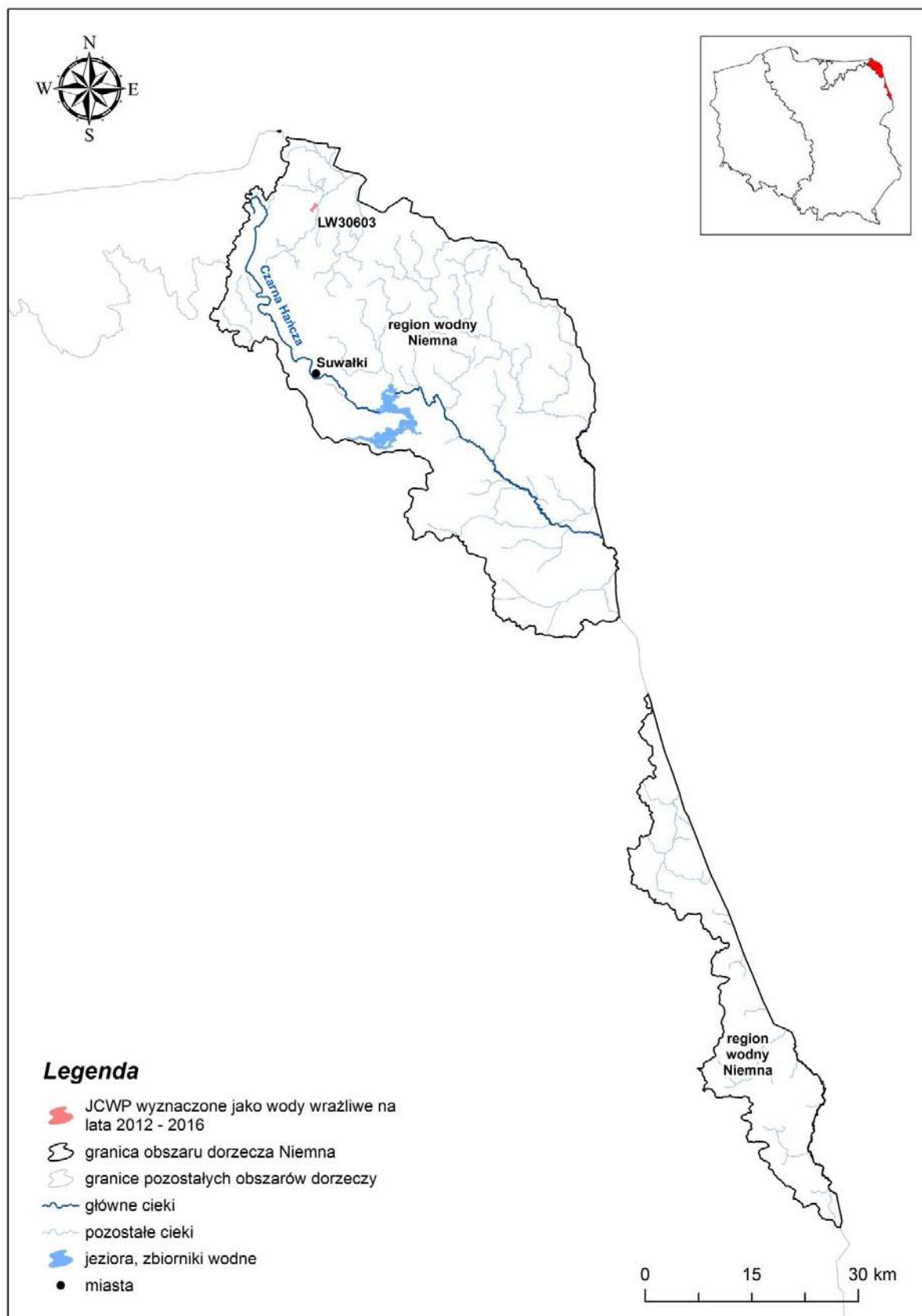
Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych rzecznych wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, która miała na celu zidentyfikowanie tych JCWP, które z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych mogą nie osiągnąć ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zidentyfikowane JCWP rzeczne, w przypadku których ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest wysokie, wymagają wprowadzenia działań uzupełniających zorientowanych na ograniczenie lub całkowitą redukcję występujących w nich presji. W związku z tym, aby ocenić, czy obecny poziom presji może skutkować nieosiągnięciem celów środowiskowych, należało określić stopień oddziaływania presji na wody. Podstawą oceny ryzyka była aktualna ocena stanu wód w okresie 2010–2012 wraz z danymi pochodzącymi z monitoringu wód powierzchniowych, na podstawie których została ona wykonana. Dodatkowo w trakcie oceny uwzględniono wyniki oceny stanu oraz dane monitoringowe z 2013 r. Z uwagi na fakt, że osiągnięcie celów środowiskowych przez JCWP powinno nastąpić w 2015 r., jako zagrożone zostały wyznaczone JCWP rzeczne w stanie poniżej dobrego, określonym na podstawie oceny stanu wód z lat 2010–2012, chyba że według danych monitoringowych z 2013 r. wyniki oceny wskazywały na osiągnięcie dobrego stanu wód w zakresie wskaźników lub grup wskaźników, które w latach 2010–2012 był podstawą określenia stanu JCWP jako złego. Analogicznie, w przypadku gdy na podstawie oceny stanu wód w latach 2010–2012 stan danej JCWP został określony jako dobry, a po przeprowadzeniu monitoringu wód w 2013 r. w zakresie wskaźników/grup wskaźników, które nie były badane poprzednio, ocena stanu JCWP uległa pogorszeniu, została ona uznana za zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Identyfikacja znaczących presji dla JCWP rzecznych została przeprowadzona na podstawie analizy stopnia wiarygodności oceny stanu wód z lat 2010–2013, występujących przekroczeń wskaźników lub grup

wskaźników, sposobów korzystania z wód zlewni i jej zagospodarowania, przewidywanych efektów realizacji działań podstawowych oraz przy zastosowaniu wyżej przedstawionych założeń dotyczących oceny ryzyka nieosiągnięcia przez JCWP celów środowiskowych.

Jak zobrazowano na rysunku nr 9, 55,4% powierzchni obszaru dorzecza Niemna to tereny rolnicze. Jednakże nie we wszystkich obszarach występowania rolnictwo istotnie wpływa znacząco na stan wód i możliwości osiągnięcia celów środowiskowych. Rolnictwo na obszarze dorzecza Niemna nie jest na tyle intensywne, by uznać je za istotnie oddziałujące na stan środowiska, w tym wód. Obszary, na których rolnictwo wpływa znacząco na stan wód, zidentyfikowane zostały w związku z realizacją przepisów unijnych dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego. W wyniku szczegółowych analiz stanu wód oraz rolnictwa wyznaczone zostały zarówno wody wrażliwe na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego oraz OSN. Uznano więc, że rolnictwo stanowi dominującą presję w JCWP wskazanych w rozporządzeniach dyrektorów rzgw w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych i tym samym wyznaczono te JCWP jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na presję rolniczą. Przy ocenie wpływu presji rolniczej na stan wód uwzględniono wody wrażliwe wyznaczone w 2012 r., a także te wyznaczone rozporządzeniami dyrektorów rzgw z 2015 r. Na terenie województwa podlaskiego obowiązuje rozporządzenie Nr 14/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 8 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa podlaskiego (Dz. Urz. woj. podlaskiego, poz. 2982) oraz rozporządzenie o OSN w województwie podlaskim. Wyżej wymienione wody wrażliwe przedstawione zostały na rysunku 12.

Rysunek 12. Wody wrażliwe wyznaczone rozporządzeniami dyrektorów rzgw na lata 2012–2016

Presja pochodząca ze źródeł komunalnych występuje na całym obszarze kraju. W związku z tym Polska w ramach realizacji przepisów unijnych dotyczących oczyszczania ścieków komunalnych wyznaczona została jako obszar zagrożony eutrofizacją ze źródeł komunalnych. Jednakże nie na wszystkie JCWP wpływ tej presji jest na tyle istotny, by był przyczyną zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych. Na obszarze dorzecza Niemna, w wyniku przeprowadzonych analiz, znacząca presja komunalna została wskazana w przypadku JCWP rzecznych, w których, na podstawie danych monitoringowych z lat 2010–2012 z uwzględnieniem oceny z 2013 r., stwierdzono przekroczenia w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych (w tym substancji biogenych) oraz zidentyfikowano znaczące zrzuty ścieków komunalnych w zlewni JCWP. Z kolei, gdy w JCWP stwierdzono przekroczenia w zakresie biogenów, a brak było przesłanek do wskazania punktowego źródła zanieczyszczeń tymi substancjami np. w postaci znaczących zrzutów ścieków komunalnych, wskazywano presję z rozproszonych źródeł mogących spowodować zanieczyszczenie (w tym zbiorniki bezodpływowe, bezpośrednie odprowadzanie ścieków do wód i ziemi). W wyżej opisanych sytuacjach uznano JCWP za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na presję komunalną.

W przypadku JCWP rzecznych, w których zostały przekroczone wskaźniki chemiczne lub wskaźniki fizyko-chemiczne oraz w ich zlewni zidentyfikowano znaczące zrzuty ścieków z zakładów przemysłowych, wskazano zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na znaczące oddziaływanie przemysłu. Na obszarze dorzecza Niemna nie zostały wskazane JCWP rzeczne, zagrożone ze względu na znaczącą presję przemysłową.

Znacząca presja spowodowana niską emisją została wskazana w przypadku JCWP, w których na podstawie danych monitoringowych, stwierdzono przekroczenia w zakresie substancji priorytetowych: benzo(g,h,i)peryenu oraz indeno(1,2,3-cd)pirenu. Obecność związków z grupy WWA w wodach związana jest z depozycją atmosferyczną zanieczyszczeń pochodzących z niskiej emisji, a ich najbardziej prawdopodobnym źródłem są procesy spalania w sektorze komunalnym (np. ogrzewanie mieszkań przy użyciu niewłaściwej jakości paliwa lub odpadów).

Nierozpoznana presja jako przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych przez daną JCWP została wskazana w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli w JCWP monitorowanych w latach 2010–2012 stwierdzono przekroczenia wskaźników chemicznych lub fizykochemicznych i na podstawie wyników z 2013 r. (jeżeli był prowadzony) przekroczenia się potwierdziły oraz w JCWP niemonitorowanych w latach 2010 – 2012, dla których badania monitoringowe w 2013 r. wykazały przekroczenia wskaźników chemicznych; a na podstawie zgromadzonych danych nie rozpoznano źródła presji powodującej nieosiągnięcie dobrego stanu chemicznego (np. w postaci znaczących zrzutów ścieków z zakładów przemysłowych lub oczyszczalni komunalnych);
- 2) jeżeli w JCWP stwierdzono stan zły z uwagi na stan lub potencjał ekologiczny na podstawie przeniesienia oceny, z uwagi na brak możliwości oceny wpływu występujących w zlewni presji na stan wód.

W celu identyfikacji presji oraz jej ograniczenia w zlewniach JCWP opisanej w pierwszym przypadku, wskazano konieczność przeprowadzenia działań uzupełniających polegających na pogłębionej analizie presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód z uwagi na stan chemiczny lub fizyko-chemiczny, tak by możliwe było podjęcie niskokosztowych działań naprawczych jeszcze w tym samym cyklu wodnym.

Z kolei weryfikacja zagrożenia dla tych JCWP, w których określono zły stan ekologiczny na podstawie oceny z przeniesienia, a powodem złego stanu w JCWP, z której przeniesiono ocenę stanu, są wskaźniki fizykochemiczne poza grupą specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych, zostanie wykonana po przeprowadzeniu monitoringu badawczego w zakresie biogenów. W przypadku potwierdzenia złego stanu zostanie przeprowadzona pogłębiona analiza, która pozwoli na zidentyfikowanie oddziałujących na stan wód presji.

Z uwagi na powyższe JCWP mogły zostać uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych z powodu występowania kilku presji w danej zlewni. W tabeli 10 przedstawiono informacje dotyczące zagrożonych JCWP w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych na obszarze dorzecza Niemna.

Tabela 10. Liczba zagrożonych JCWP rzecznych, z uwzględnieniem przyczyny zagrożenia, na obszarze dorzecza Niemna

Przyczyna zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych	Liczba JCWP
rolnictwo	0
gospodarka komunalna	1
przemysł	0
niska emisja	2
nierozpoznana presja	23

Przeprowadzona ocena stanu JCWP rzecznych w zakresie hydromorfologii wskazuje I lub II klasę we wszystkich JCWP.

Pomimo takiej oceny, w trakcie prac nad aPGW, w tym programów działań, uznano, że presją hydromorfologiczną, mającą szczególny wpływ na stan wód rzecznych, w tym przede wszystkim na stan elementów biologicznych, jest zabudowa poprzeczna na ciekach. Na podstawie danych literaturowych określone zostały cieki szczególnie istotne i istotne, dla których ciągłość morfologiczna jest warunkiem osiągnięcia celów środowiskowych. Dla tych cieków niezbędne było uszczegółowienie celów środowiskowych w zakresie hydromorfologii o wskazanie konieczności umożliwienia migracji organizmów wodnych. W związku z powyższym jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na presję hydromorfologiczną uznano JCWP istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej, na których występuje zabudowa poprzeczna, uniemożliwiająca migrację organizmów wodnych. Jednak na obszarze dorzecza Niemna nie wskazano cieków, dla których ciągłość morfologiczna jest warunkiem osiągnięcia celów środowiskowych i wymagane byłoby dla nich uszczegółowienie celu środowiskowego.

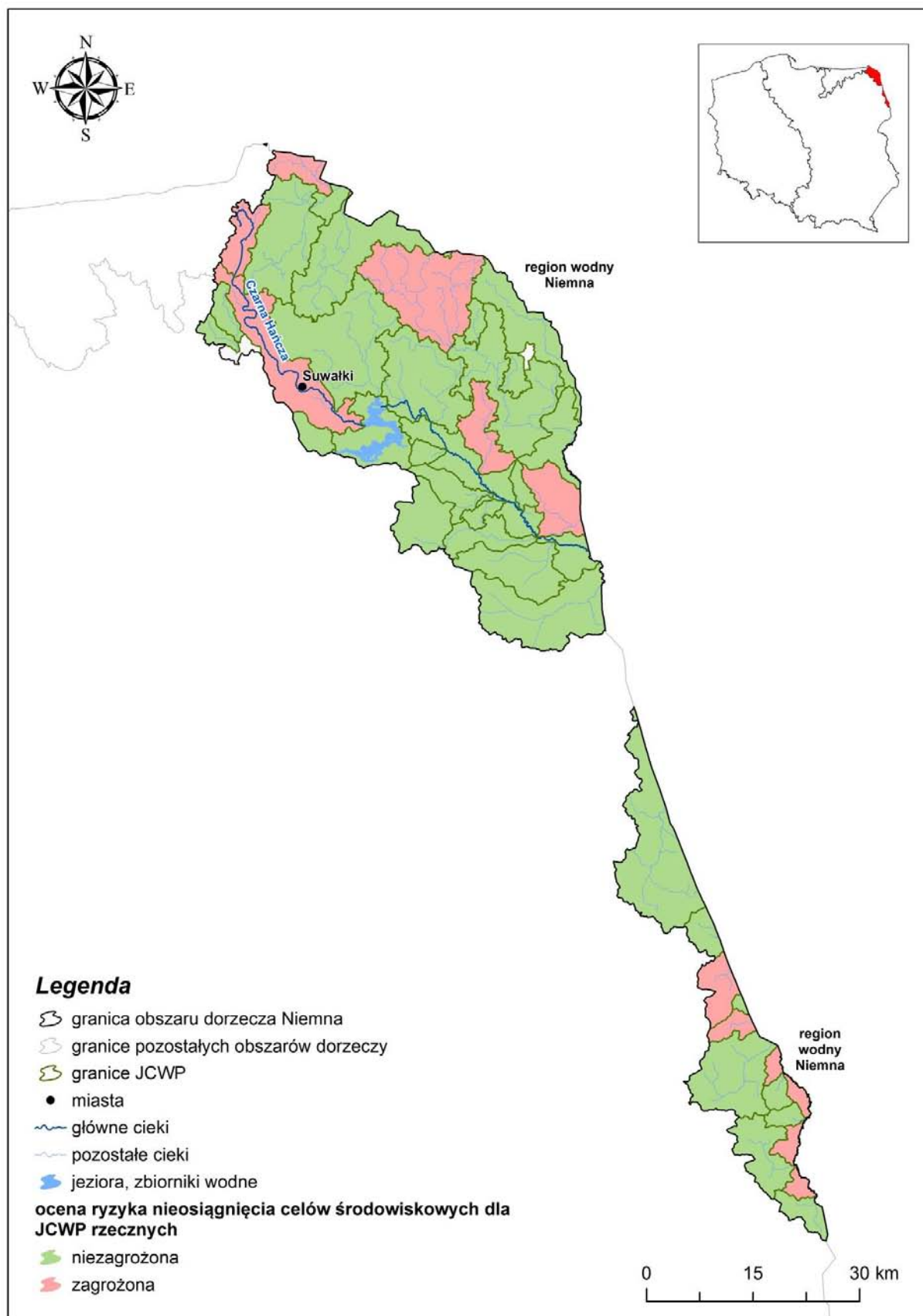
Presja hydromorfologiczna, jako istotna, została też wskazana w przypadku JCWP niebędących SZCW, w których, na podstawie danych monitoringowych z lat 2010–2013, zostało stwierdzone przekroczenie jedynie wskaźników biologicznych, a na etapie wstępnego wyznaczania JCWP zostały wyznaczone jako SZCW. Na obszarze dorzecza Niemna nie wskazano JCWP, które mogłyby zostać uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na presję hydromorfologiczną oddziałującą na stan elementów biologicznych.

Wyniki oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunku 13 oraz w tabeli 11.

Tabela 11. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWP	M – monitorowana JCW; NM – niemonitorowana JCW	Status JCWP	Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP
1	PLRW800006469	NM	SCW	dobry	niezagrożona
2	PLRW8000176229	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
3	PLRW8000176249	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
4	PLRW8000176254	NM	naturalna	zły	niezagrożona
5	PLRW8000176258	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
6	PLRW80001762691	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
7	PLRW80001762729	M	naturalna	zły	zagrożona
8	PLRW80001762743	NM	naturalna	zły	zagrożona
9	PLRW8000176281	NM	naturalna	zły	niezagrożona
10	PLRW80001763271	M	naturalna	dobry	niezagrożona
11	PLRW80001764749	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
12	PLRW8000186413	NM	naturalna	zły	zagrożona
13	PLRW800018641712	NM	naturalna	zły	niezagrożona
14	PLRW800018641732	NM	naturalna	zły	niezagrożona
15	PLRW8000186419	M	naturalna	zły	zagrożona
16	PLRW8000186432	NM	naturalna	zły	niezagrożona
17	PLRW80001864349	M	naturalna	zły	niezagrożona
18	PLRW80001864552	NM	naturalna	zły	niezagrożona
19	PLRW80001864569	M	naturalna	zły	zagrożona
20	PLRW800018645729	NM	naturalna	zły	niezagrożona
21	PLRW8000186458	NM	naturalna	zły	niezagrożona
22	PLRW80001864592	NM	naturalna	zły	niezagrożona
23	PLRW80001864629	NM	naturalna	zły	niezagrożona
24	PLRW80001864729	NM	naturalna	zły	niezagrożona
25	PLRW800018648299	NM	naturalna	zły	zagrożona
26	PLRW80001864832	NM	naturalna	zły	niezagrożona
27	PLRW80001864838	NM	naturalna	zły	niezagrożona
28	PLRW80001864883	M	naturalna	zły	zagrożona
29	PLRW8000186829	M	naturalna	zły	niezagrożona
30	PLRW8000186849	M	naturalna	zły	zagrożona
31	PLRW80001962591	M	naturalna	zły	zagrożona
32	PLRW80002064739	M	naturalna	dobry	niezagrożona
33	PLRW80002064875	M	naturalna	dobry	niezagrożona
34	PLRW8000206851	M	naturalna	dobry	niezagrożona
35	PLRW8000256439	NM	naturalna	dobry	niezagrożona
36	PLRW80002564549	M	naturalna	dobry	niezagrożona
37	PLRW80002564872	M	naturalna	dobry	niezagrożona
38	PLRW80002566255	M	naturalna	dobry	niezagrożona
39	PLRW8000256867	M	naturalna	dobry	niezagrożona

Rysunek 13. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych

2.3. Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych jeziornych

Ocena wpływu wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, która miała na celu zidentyfikowanie JCWP jeziornych, w których nasilenie presji antropogenicznych może spowodować ryzyko nieosiągnięcia ustalonych dla nich celów środowiskowych. Analiza ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została wykonana na podstawie wyników badań monitoringowych jezior z lat 2007-2013, a w przypadku jezior niebadanych w tym okresie, na podstawie analizy presji w zlewni. W tym celu określono tzw. progi presji znaczącej w odniesieniu do ładunków azotu i fosforu powstających w zlewni całkowitej oraz w pasie szerokości 1000 m wokół każdego jeziora, przy uwzględnieniu przyjętych typów abiotycznych jezior. Progi presji znaczącej wyznaczono na podstawie analizy związku pomiędzy stanem jezior monitorowanych i nasileniem presji oddziałującej na te jeziora. Zidentyfikowanie tego związku umożliwiło określenie ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego przez jeziora, dla których nie prowadzono monitoringu i nie były dostępne dane na temat stanu ich wód, natomiast dostępne były dane o oddziałujących na nie presjach. Jako zagrożone zostały wskazane te niemonitorowane jeziora, dla których przekroczenie specyficznego dla typu progu presji znaczącej nastąpiło dla obu tych parametrów (ładunków fosforu i azotu) lub któregośkolwiek z nich.

Z uwagi na szacunkowy charakter oceny nasilenia zidentyfikowanych presji, oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dokonano przede wszystkim na podstawie aktualnych wyników monitoringowych badań jezior, o ile były dostępne. Przyjęto, że części wód zaliczone do stanu bardzo dobrego i dobrego na podstawie badań monitoringowych traktowane są jako niezagrożone tym ryzykiem, a jeziora reprezentujące stan gorszy niż dobry należą do zagrożonych.

Zagrożonym JCWP jeziornym zostały przypisane działania podstawowe oraz działania uzupełniające, jeżeli te ostatnie były niezbędne do ograniczenia negatywnych oddziaływań na stan wód.

Najistotniejszym czynnikiem oddziałującym na jakość JCWP jeziornych są zanieczyszczenia pochodzące ze spływów obszarowych z terenów użytkowanych rolniczo. Ładunki azotu i fosforu z terenów rolniczych (grunty orne, pastwiska, obszary intensywnej hodowli) oraz z rozproszonej zabudowy wiejskiej oraz rekreacyjnej (położonej w zlewni bezpośredniej jezior) nasilają eutrofizację wód jezior. W przypadku niektórych jezior ładunek biogenów pochodzących z depozycji atmosferycznej oraz z terenów leśnych może mieć też istotny udział w całkowitym ładunku powstającym w zlewni jeziora. Znaczenie ładunków zanieczyszczeń ze źródeł punktowych (głównie ścieki komunalne) w kształtowaniu jakości wód jezior w ostatnich latach ulega ograniczeniu, przy czym wprowadzane są one do jezior głównie za pośrednictwem dopływów. Bezpośrednie zrzuty do jezior, są rzadkie. Ze względu na fakt, że wpływu presji obszarowych i punktowych nie da się rozdzielić, gdyż oddziałują one na ekosystemy wód jezior synergicznie, możliwe jest jedynie określenie typu presji, która ma największy udział w dostarczaniu ładunku do wód JCWP jeziornych. W porównaniu do obszarowych źródeł zanieczyszczeń i ich wpływu na stan wód oddziaływanie punktowych źródeł na JCWP jeziorne jest mniejsze.

Żadna z JCWP jeziornych nie została uznana za zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych z powodu zmian hydromorfologicznych.

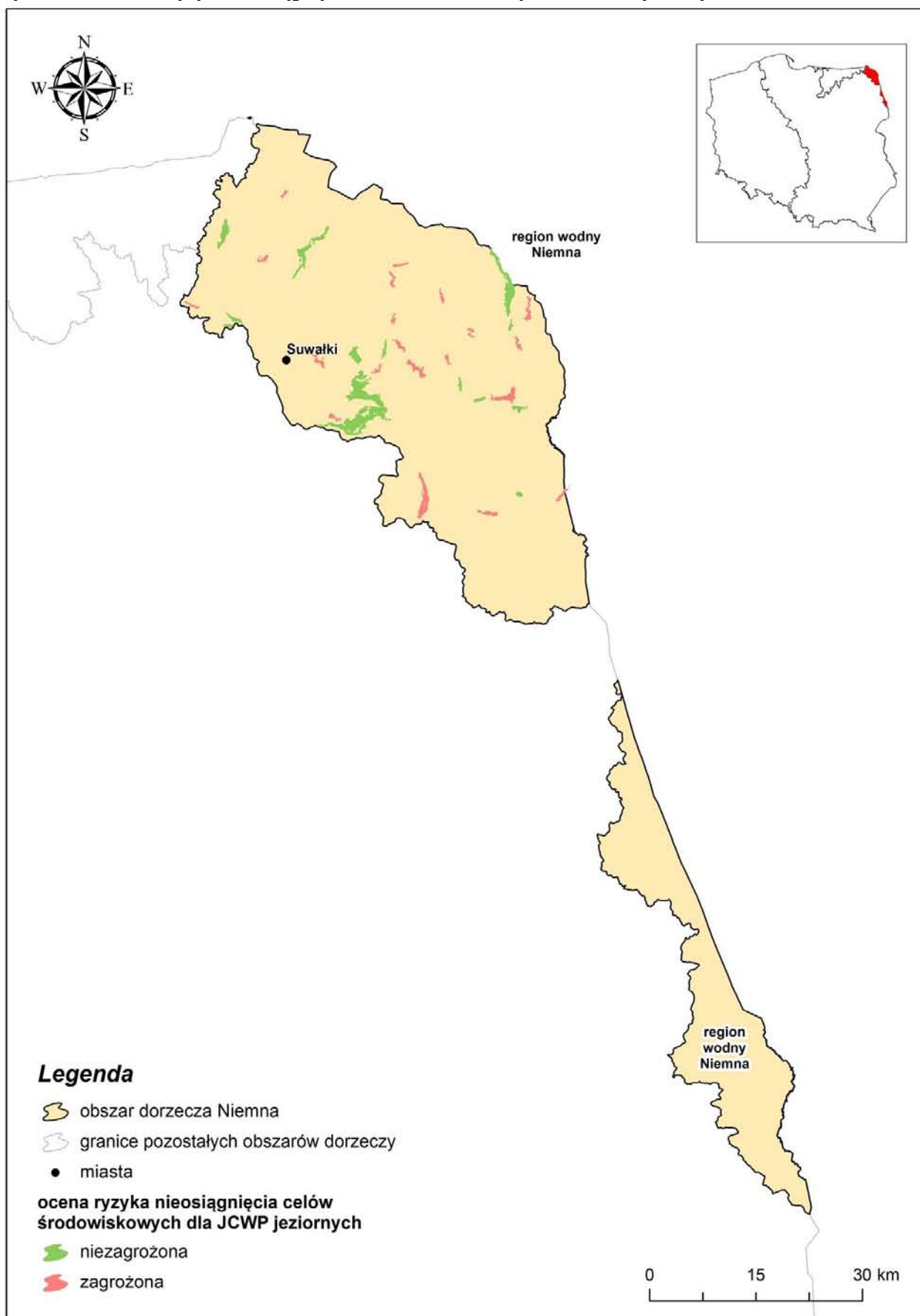
Łącznie na obszarze dorzecza Niemna wyznaczono 21 JCWP jeziornych zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wyniki oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunku 14 oraz w tabeli 12.

Tabela 12. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWP	M – monitorowana JCW; NM – niemonitorowana JCW	Status JCWP	Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP jeziornych
1	PLLW30019	M	naturalna	zły	zagrożona
2	PLLW30020	NM	naturalna		niezagrożona
3	PLLW30021	NM	naturalna		niezagrożona
4	PLLW30591	NM	naturalna		zagrożona
5	PLLW30603	NM	naturalna		zagrożona
6	PLLW30606	M	naturalna	dobry	niezagrożona
7	PLLW30607	M	naturalna	dobry	niezagrożona
8	PLLW30611	M	naturalna	dobry	niezagrożona
9	PLLW30612	NM	naturalna		zagrożona
10	PLLW30614	M	naturalna	dobry	niezagrożona
11	PLLW30616	M	naturalna	dobry	niezagrożona
12	PLLW30619	M	naturalna	zły	zagrożona
13	PLLW30622	NM	naturalna		niezagrożona
14	PLLW30626	M	naturalna	dobry	niezagrożona
15	PLLW30627	NM	naturalna		zagrożona
16	PLLW30631	NM	naturalna		niezagrożona
17	PLLW30632	NM	naturalna		zagrożona
18	PLLW30634	M	naturalna	zły	zagrożona
19	PLLW30637	NM	naturalna		zagrożona
20	PLLW30639	NM	naturalna		zagrożona
21	PLLW30640	NM	naturalna		zagrożona
22	PLLW30646	M	naturalna		niezagrożona
23	PLLW30650	M	naturalna		niezagrożona
24	PLLW30652	NM	naturalna		zagrożona
25	PLLW30658	NM	naturalna		zagrożona
26	PLLW30662	NM	naturalna		zagrożona
27	PLLW30663	NM	naturalna		zagrożona
28	PLLW30665	NM	naturalna		zagrożona
29	PLLW30669	NM	naturalna		zagrożona
30	PLLW30670	M	naturalna	zły	zagrożona
31	PLLW30671	NM	naturalna		niezagrożona
32	PLLW30673	NM	naturalna		niezagrożona
33	PLLW30676	NM	naturalna		zagrożona
34	PLLW30685	M	naturalna		niezagrożona
35	PLLW30687	NM	naturalna		zagrożona
36	PLLW90100	NM	naturalna		zagrożona

Rysunek 14. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP jeziornych

2.4. Podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych dla wód podziemnych

W ramach identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na stan JCWPd, przeanalizowano wszystkie presje i podzielono je na następujące kategorie ze względu na czynniki sprawcze:

- 1) punktowe źródła zanieczyszczeń;
- 2) rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń;
- 3) pobory wód na różne cele.

Wszystkie presje wymienione powyżej oddziałują na wody podziemne w różnym stopniu, a ich oddziaływania mogą się kumulować i negatywnie wpływać na jakość wód oraz stan ekosystemów zależnych od wód. W trakcie analizy presji wzięto pod uwagę przede wszystkim ich wpływ na stan ilościowy i chemiczny w poszczególnych JCWPd.

2.4.1. Punktowe źródła zanieczyszczeń

Głównymi czynnikami sprawczymi punktowych źródeł zanieczyszczeń są:

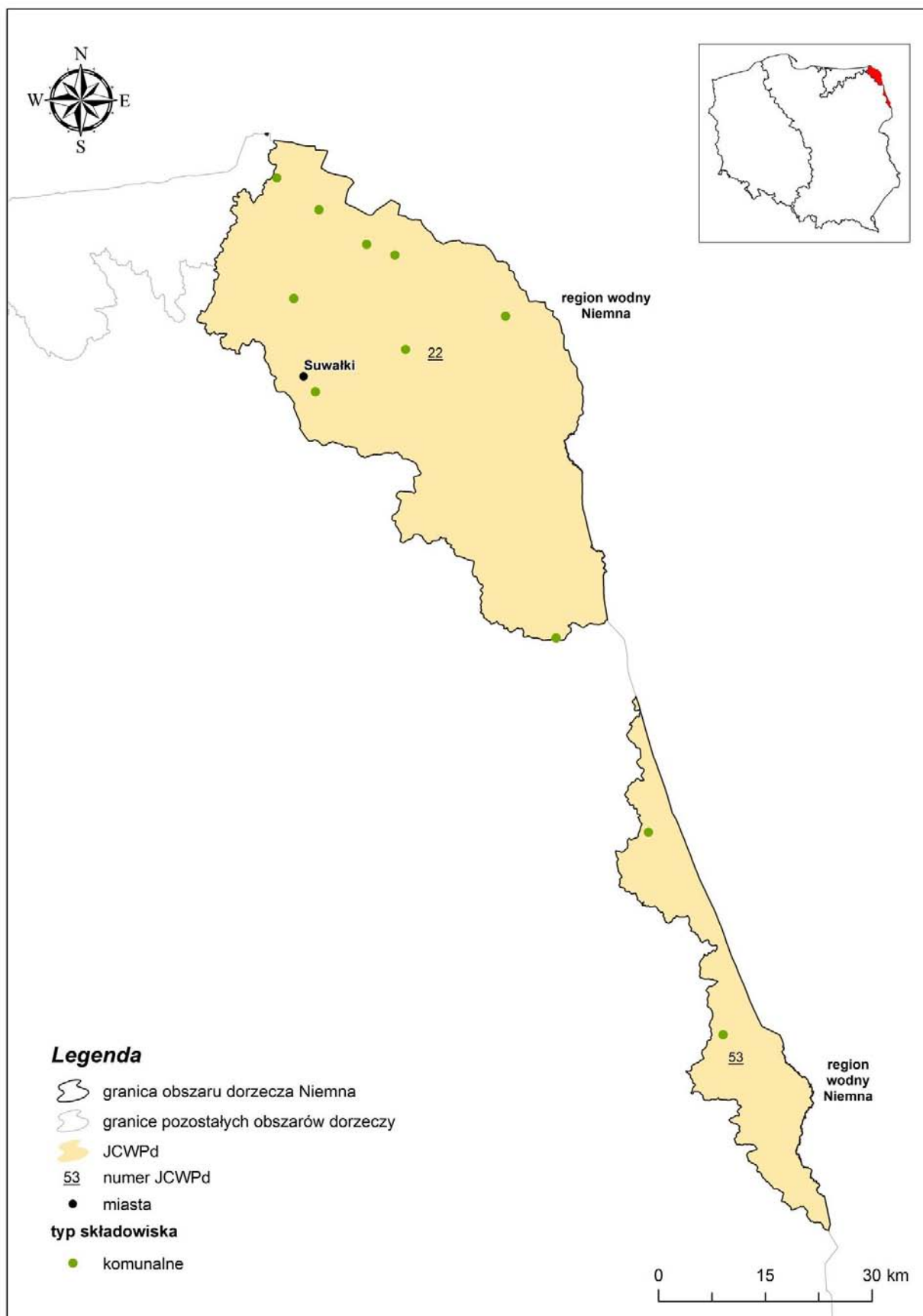
- 1) gospodarka komunalna (zrzut ścieków bytowych);
- 2) gospodarka przemysłowa (zrzut ścieków przemysłowych);
- 3) składowiska odpadów komunalnych.

Dane dotyczące lokalizacji i oddziaływania poszczególnych punktowych źródeł zanieczyszczeń zostały zaczerpnięte z mapy geosrodowiskowej Polski w skali 1:50 000, wyników ankiet rozsyłanych do organów administracji samorządowej (w ramach realizacji aPWŚK i aPGW), wyników monitoringu PSH oraz danych na temat presji w regionach uzyskanych z rzgw.

Punktowe źródła zanieczyszczeń analizowano głównie pod kątem ich wpływu na stan chemiczny JCWPd. W większości przypadków, ze względu na małą powierzchnię obiektów punktowych i związaną z nimi emisję zanieczyszczeń w stosunku do powierzchni JCWPd, nie uznano ich za istotny czynnik sprawczy pogarszania się stanu chemicznego części wód podziemnych. Szczegółowo analizowano rozmieszczenie i potencjalne oddziaływanie punktowych ognisk zanieczyszczeń na obszarach, gdzie główny użytkowy poziom wodonośny posiada izolację typu „a” (poziom wodonośny na głębokości od 0 do 15 m) oraz w strefach gdzie wykazano wrażliwość na zanieczyszczenie wysoką lub bardzo wysoką. Skutkiem zanieczyszczenia wód podziemnych, zwłaszcza w rejonach silnie zurbanizowanych i wykorzystywanych gospodarczo, jest ich słaby stan chemiczny objawiający się głównie niską wartością pH (spowodowany m.in. zrzutem kwaśnych wód kopalnianych), obecnością lekkich węglowodorów, lokalnie występującymi podwyższonymi stężeniami metali ciężkich oraz zmianą typu chemicznego wód, które przejawia się w podwyższonych stężeniach jonów: sodowych, potasowych, chlorkowych, azotanowych i siarczanowych.

Rozmieszczenie składowisk komunalnych na JCWPd przedstawiono na rysunku 15.

Rysunek 15. Rozmieszczenie składowisk komunalnych na JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

2.4.2. Rozproszone źródła zanieczyszczeń

Głównymi czynnikami sprawczymi rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń są:

- 1) rolnictwo (zwłaszcza zanieczyszczenia azotanami i fosforanami pochodzenia rolniczego);
- 2) depozycja zanieczyszczeń chemicznych z atmosfery;
- 3) ścieki pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji sanitarnej.

Rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń mają negatywny wpływ na stan chemiczny wód podziemnych. Podwyższone stężenia związków azotu przedostających się do wód podziemnych są wynikiem braku kanalizacji lub nieuszczelnej podziemnej infrastruktury technicznej na terenach zurbanizowanych, stosowania nawozów mineralnych i naturalnych na terenach rolnych.

2.4.3. Pobory wód

Obszar dorzecza Niemna jest terenem o słabo odczuwalnej presji związanej z poborem wód podziemnych. Dostępne do zagospodarowania zasoby wód podziemnych są eksploatowane zaledwie w około 7%. Całość poboru (rejestrowanego w 2011 r.) w ilości około 7 035 tys. m³ na rok, przeznaczana jest dla zaopatrzenia ludności w wodę i dla słabo rozwiniętego tu przemysłu. Nie prowadzi się żadnych odwodnień kopalnianych.

Z eksploatacją wód podziemnych związane jest występowanie niewielkich lejów depresji o zasięgu ograniczonym jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa ujęć. Nie odnotowuje się tu żadnych lejów depresyjnych w skali regionalnej. Nie przewiduje się również znaczącego zwiększenia eksploatacji wód podziemnych i w związku z tym niewielka presja związana z poborami utrzyma się na tym samym poziomie.

2.5. Ocena wpływu na stan wód podziemnych

Podczas oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wzięto pod uwagę praktycznie wszystkie elementy mające znaczenie dla oceny stanu wód podziemnych, zarówno ilościowego, jak i chemicznego.

Pierwszym krokiem było przeanalizowanie występujących presji antropogenicznych, ich identyfikacja i ocena wpływu na stan ilościowy i chemiczny JCWPd. Elementem decydującym o wielkość zagrożenia wód podziemnych zanieczyszczeniem był przede wszystkim sposób użytkowania terenu i rozmieszczenie źródeł zanieczyszczeń. W kolejnym etapie przeanalizowano warunki hydrogeologiczne w poszczególnych JCWPd ze względu na naturalną odporność systemu hydrogeologicznego na zanieczyszczenia. W tym przypadku zagrożenie wód podziemnych zanieczyszczeniami pochodzenia antropogenicznego zależy m.in. od głębokości występowania warstw wodonośnych, stopnia izolacji od powierzchni terenu (np. przez utwory słabo przepuszczalne). W następnym, ostatnim, etapie oceny porównano wcześniej uzyskane dane z wynikami monitoringu wód podziemnych w JCWPd, które stanowiły wskaźnik wpływu presji na stan wód podziemnych. Na tym etapie wykorzystano zarówno wyniki monitoringu stanu ilościowego, jak i wyniki monitoringu stanu chemicznego.

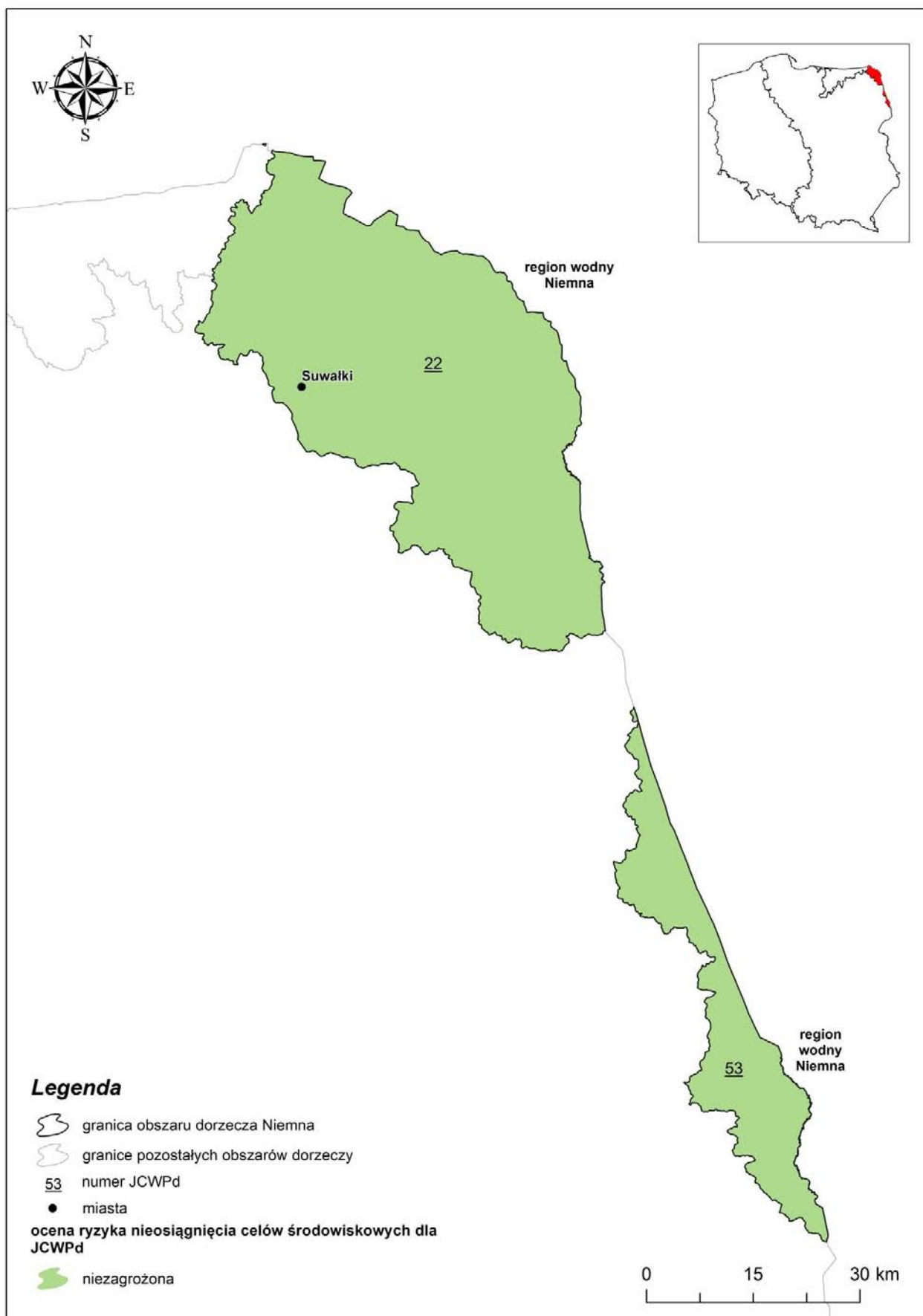
Na obszarze dorzecza Niemna znajdują się 2 JCWPd o nr 53 i 22. Stan ilościowy i chemiczny JCWPd został określony jako dobry. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że wyżej wymienione JCWPd nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wyniki analizy ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCW obszarze dorzecza Niemna zamieszczono na rysunku 16 oraz w tabeli 13.

Tabela 13. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Lp..	KodJCWPd	obszar dorzecza	M – monitorowana JCWPd	stan ilościowy	stan chemiczny	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd
1	GW800022	Niemen	M	dobry	dobry	niezagrożona
2	GW800053	Niemen	M	dobry	dobry	niezagrożona

Rysunek 16. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

3. WYKAZ OBSZARÓW CHRONIONYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 113 UST. 4 USTAWY – PRAWO WODNE, WRAZ Z GRAFICZNYM PRZEDSTAWIENIEM PRZEBIEGU ICH GRANIC ORAZ OKREŚLENIEM PODSTAW PRAWNYCH ICH UTWORZENIA

Rejestr wykazów obszarów chronionych tworzony jest na podstawie art. 113 ustawy – Prawo wodne. Artykuł ten obowiązuje do utworzenia rejestru wykazów obszarów chronionych zawierających wykazy:

- 1) JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, o których mowa w art. 49b ust. 3 ustawy – Prawo wodne;
- 2) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;
- 3) JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- 4) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- 5) obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych;
- 6) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

W Polsce pierwszy rejestr wykazów obszarów chronionych został sporządzony w 2003 r. Od tego czasu jest on poddawany przeglądowi i uaktualniany. Jego ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2013 r. Rodzaje obszarów chronionych zostały opisane poniżej.

OBSZARY PRZEZNACZONE DO OCHRONY SIEDLISK LUB GATUNKÓW, USTANOWIONYCH W USTAWIE O OCHRONIE PRZYRODY, DLA KTÓRYCH UTRZYMANIE LUB POPRAWA STANU WÓD JEST WAŻNYM CZYNNIKIEM W ICH OCHRONIE

Analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami. Tereny te objęte są formami ochrony wynikającymi z ustawy o ochronie przyrody. Spośród tych obszarów wyróżnia się należące do sieci Natura 2000: OSO oraz OZW, utworzone na mocy:

- 1) rozporządzenia OSO;
- 2) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz.1713)

Na obszarze dorzecza Niemna występuje 8 OZW oraz 2 OSO. OZW zajmują powierzchnię 286 915,7 hektarów, natomiast obszary specjalnej ochrony ptaków 273 968 hektarów.

Oprócz obszarów należących do sieci Natura 2000 rejestr obejmuje obszary, których utworzenie reguluje ustawa o ochronie przyrody. Są to: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe oraz obszary chronionego krajobrazu.

Spośród obszarów chronionych zależnych od wód, na obszarze dorzecza Niemna ustanowionych jest 10 obszarów należący do sieci Natura 2000 (2 OSO i 8 OZW), 1 park narodowy, 12 rezerwatów przyrody i 2 parki krajobrazowe. Graficzne odwzorowanie położenia obszarów chronionych przedstawione zostało na rysunku 17, zaś ich zestawienie w tabeli 14. Informacje dotyczące podstaw prawnych utworzenia danego obszaru chronionego zostały przedstawione w załączniku nr 1 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. poz. 1911)

Tabela 14. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
Rezerwat przyrody	REZ436	Jezioro Hańcza	w Warszawie	PLW30614 PLRW8000186413	305.3	Jezioro oligotroficzne.
Rezerwat przyrody	REZ441	Rutka	w Warszawie	PLRW8000186419 PLRW8000186829	50.5	Jezioro, torfowisko przejściowe.
Rezerwat przyrody	REZ442	Ostoja bobrów Marycha	w Warszawie	PLRW800018648299 PLRW80002564872	56.2	Bagienna dolina rzeki, łęg jesionowo-olszowy, ols.
Rezerwat przyrody	REZ448	Bobruczek	w Warszawie	PLRW800018648299	0.8	Jezioro, rozlewiska.
Rezerwat przyrody	REZ473	Kukle	w Warszawie	PLRW80002064875 PLRW80002566255	355.8	Rzeka, jeziora dystroficzne, torfowiska, bory i lasy bagienne, kompleks ekosystemów wodno-błotnych.
Rezerwat przyrody	REZ475	Kuriańskie Bagno	w Warszawie	PLRW80001764749 PLRW80001864729	1718.4	Olsy, brzozy bagienne, brzożowo-sosnowe lasy bagienne, świerczyna na torfie, torfowisko wysokie.
Rezerwat przyrody	REZ480	Mały Borek	w Warszawie	PLRW80001864729	90.4	Torfowisko wysokie, bory bagienne i wilgotne.
Rezerwat przyrody	REZ482	Nietupa	w Warszawie	PLRW80001762691	273.9	Bagienna naturalna dolina meandrującej rzeki, bobbry, turzycowiska, łęg jesionowo-olszowy, olsy, torfowiska niskie.
Rezerwa przyrody	REZ485	Perkuć	w Warszawie	PLRW8000006469	208.6	Zarastające jezioro, torfowisko, ols, bory i lasy bagienne.
Rezerwat przyrody	REZ498	Starożyn	w Warszawie	PLRW80001864729	298.4	Strumień, łęg jesionowo-olszowy, ols, grąd niski.
Rezerwat przyrody	REZ503	Tobolinka	w Warszawie	PLRW80002564872	4.6	Jezioro dystroficzne, mszary, bór bagienny.
Rezerwat przyrody	REZ507	Lempis	w Warszawie	PLRW80002064875 PLRW80002564872	132.2	Jeziora dystroficzne, szuwały kłociowe, mszary, bory bagienne, świerczyna na torfie, ols, inne lasy bagienne.
Park narodowy	WiPN	Wigierski Park Narodowy	w Warszawie	PLLW30616 PLLW30619 PLLW30622 PLLW30626 PLRW8000186419 PLRW8000186432 PLRW80001864349 PLRW80001864552 PLRW800018645729 PLRW80002064739 PLRW8000256439 PLRW80002564549	15095.6	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków. W szczególności: bogata sieć hydrograficzna - jeziora, jeziora, suchary, źródła, łąki, łąki bezodpływowe, rzeki; torfowiska wysokie, torfowiska niskie, torfowiska przejściowe, torfowiska węglanowe, gytowiska, bogata ichtiofauna, roślinność ramienicowa, trzcinowiska, szuwały, bór bagienny, olsy, łęgi, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych.
Park Krajobrazowy	PK67	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego	w Warszawie	PLRW80001762691	73320.3	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków. W szczególności: rzeki, źródła, zabagnione niecki, ciek, torfowiska niskie, torfowiska wysokie, torfowiska alkaliczne, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łęgi jesionowo-olszowe, olsy, bór bagienny, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych
Park	PK72	Suwański Park	w Warszawie	PLLW30591	6375.5	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska

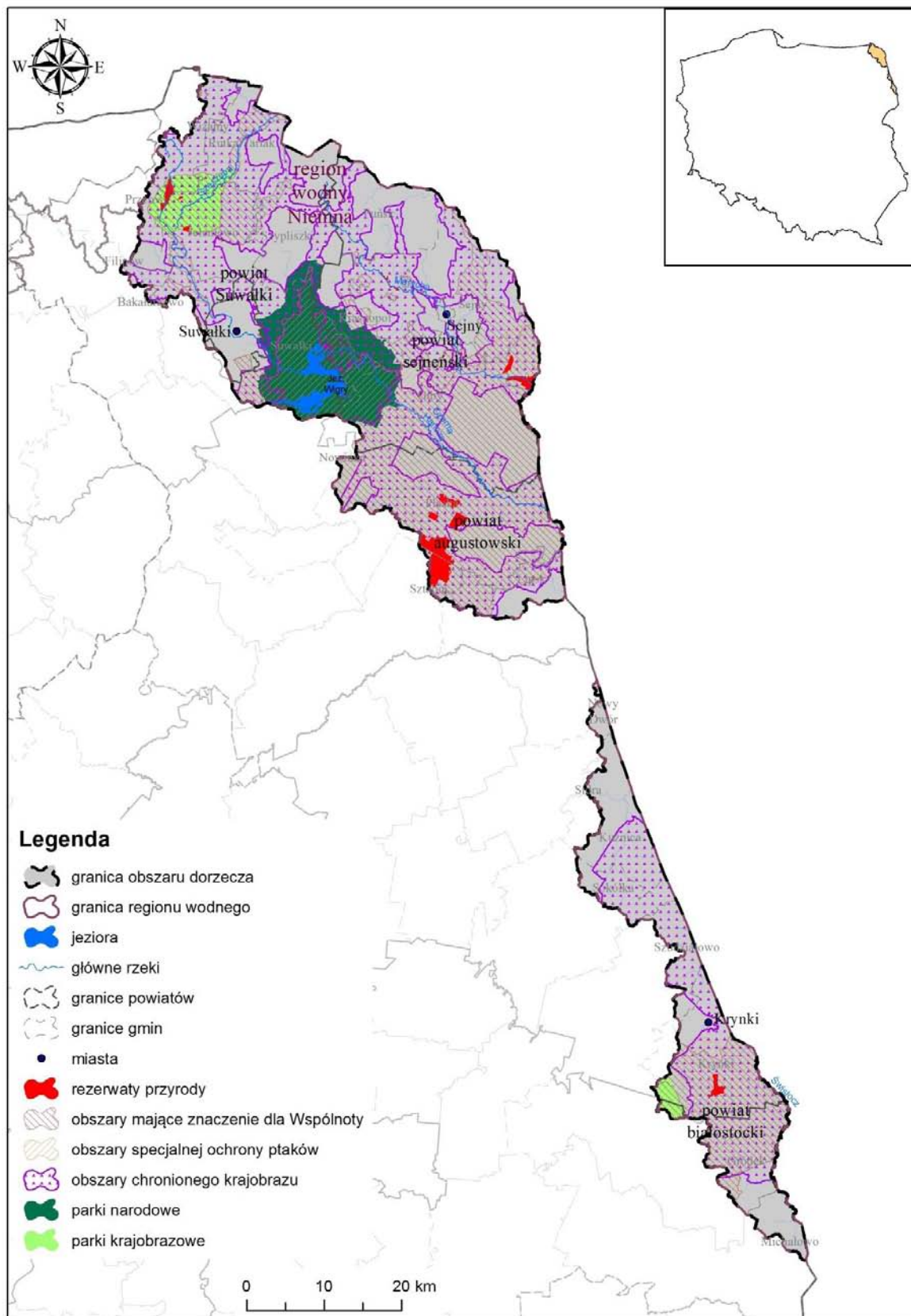
Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
Krajobrazowy		Krajobrazowy		PLLW30614 PLRW8000186413 PLRW800018641732 PLRW8000186419 PLRW8000186829		gatunków. W szczególności: jeziora, jeziora ramienicowe, rzeki, torfowiska wysokie, torfowiska niskie, torfowiska przejściowe, torfowiska alkaliczne, źródła, olsy, łęgi olszowe, łęgi źródłiskowe, szuwały, łąki bagienne, łąki wilgotne, łąki i fauna ekosystemów wodno-błotnych.
Obszar Specjalnej Ochrony Praków Natura 2000	PLB200002	Puszcza Augustowska	w Warszawie	PLLW30616, PLLW30619 PLLW30622, PLLW30626 PLLW30632, PLLW30646 PLLW30650, PLLW30652 PLLW30658, PLLW30670 PLLW30671, PLLW30685 PLLW30687 PLRW8000006469 PLRW80001764749 PLRW8000186419 PLRW8000186432 PLRW80001864349 PLRW80001864552 PLRW80001864569 PLRW800018645729 PLRW8000186458 PLRW80001864592 PLRW80001864629 PLRW80001864729 PLRW80001864883 PLRW80002064739 PLRW80002064875 PLRW8000256439 PLRW80002564549 PLRW80002564872 PLRW80002566255	134377.7	Acrocephalus arundinaceus (leg.), Alcedo atthis (leg.), Aquila pomarina (leg.), Botaurus stellaris (leg.), Bucephala clangula (leg.), Carpodacus erythrinus (leg.), Chlidonias niger (leg.), Ciconia nigra (leg.), Circus aeruginosus (leg.), Crex crex (leg.), Cygnus cygnus (leg.), Fulica atra (leg.), Gallinago gallinago (leg.), Gallinago media (leg.), Grus grus (leg.), Haliaeetus albicilla (leg.), Mergus mergamser (leg.), Milvus migrans (leg.), Milvus milvus (leg.), Podiceps cristatus (leg.), Porzana parva (leg.), Porzana porzana (leg.), Tetrao tetrix tetrix, Tetrao urogallus, Tringa ochropus (leg.).
Obszar Specjalnej Ochrony Praków Natura 2000	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	w Warszawie	PLRW8000176249 PLRW8000176254 PLRW8000176258 PLRW80001762691 PLRW80001762729 PLRW80001962591	139590.2	Acrocephalus arundinaceus (leg.), Alcedo atthis (leg.), Anas crecca (leg.), Aquila pomarina (leg.), Carpodacus erythrinus (leg.), Charadrius dubius (leg.), Charadrius hiaticula (leg.), Ciconia nigra (leg.), Circus pygargus (leg.), Crex crex (leg.), Cygnus cygnus (leg.), Cygnus cygnus (leg.), Gallinago gallinago (leg.), Gallinago media (leg.), Grus grus (leg.), Haliaeetus a bicilla, Limosa limosa (leg.), Locustella fluviatilis (leg.), Motacilla citreola (leg.), Porzana porzana (leg.), Tetrao tetrix tetrix, Tringa glareola (leg.), Tringa ochropus (leg.).

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200001	Jeleniewo	w Warszawie	PLLW30020, PLLW30021 PLLW30606, PLLW30607 PLRW800018641732 PLRW8000186419 PLRW80001864349 PLRW8000186829 PLRW8000256867 PLLW30591, PLLW30614 PLRW8000186413 PLRW800018641732 PLRW8000186419 PLRW8000186829	5910.1	siedl. 3140, siedl. 3260, siedl. 7110, siedl. 7140, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, Liparis loeselii, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200003	Ostoja Suwalska	w Warszawie	PLLW30616, PLLW30619 PLLW30622, PLLW30626 PLRW8000186419 PLRW8000186432 PLRW80001864349 PLRW80001864552 PLRW800018645729 PLRW80002064739 PLRW8000256439 PLRW80002564549	6349.5	siedl. 3140, siedl. 6430, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 91E0, Liparis loeselii, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus, Cobitis taenia, Cottus gobio, Lycaena dispar, Lycaena helle, Unio crassus.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200004	Ostoja Wigierska	w Warszawie	PLLW30650, PLLW30652 PLLW30658, PLLW30670 PLLW30685, PLLW30687 PLRW800006469 PLRW80001764749 PLRW8000186419 PLRW8000186432 PLRW80001864552 PLRW80001864569 PLRW800018645729 PLRW8000186458 PLRW80001864592 PLRW80001864629 PLRW80001864729 PLRW80001864883 PLRW80002064739 PLRW80002064875	16072.1	siedl. 3140, siedl. 3160, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7210, siedl. 91D0, siedl. 91E0, Aldrovanda vesiculosa, Liparis loeselii, Saxifraga hirculus, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus, Cobitis taenia, Misgurnus fossilis, Rhodeus sericeus amarus, Anisus vorticolus, Graphoderus bilineatus, Leucorrhinia pectoralis, Lycaena dispar, Lycaena helle, Ophiogomphus cecilia, Unio crassus.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200005	Ostoja Augustowska	w Warszawie	PLLW30650, PLLW30652 PLLW30658, PLLW30670 PLLW30685, PLLW30687 PLRW800006469 PLRW80001764749 PLRW8000186419 PLRW8000186432 PLRW80001864552 PLRW80001864569 PLRW800018645729 PLRW8000186458 PLRW80001864592 PLRW80001864629 PLRW80001864729 PLRW80001864883 PLRW80002064739 PLRW80002064875	107068.7	siedl. 3140, siedl. 3150, siedl. 3160, siedl. 3260, siedl. 3270, siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7210, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, Aldrovanda vesiculosa, Angelica palustris, Drepanoladus vemicosus, Liparis loeselii, Saxifraga hirculus, Castor fiber, Lutra lutra, Erythronium albidum, Bombina bombina, Triturus cristatus, Lampetra planeri, Lycaena dispar, Vertigo angustior.

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
				PLRW8000256439 PLRW80002564549 PLRW80002564872 PLRW80002566255		
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW8000176249	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW8000176254	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW8000176258	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW80001762691	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW80001762729	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w Warszawie	PLRW80001962591	136084.4	siedl. 6410, siedl. 6430, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7150, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, siedl. 91F0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Castor f ber, Lutra lutra, Misgurnus fossilis, Lycæna dispar, Lycæna helle, Vertigo angustior.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	w Warszawie	PLLW30611, PLLW30631 PLLW30632, PLLW30634 PLLW30637, PLLW30639 PLLW30640, PLLW30646 PLLW30671, PLLW30673 PLLW30676 PLRW80001864569 PLRW800018648299 PLRW80001864838 PLRW80002064875 PLRW80002564549 PLRW80002564872 PLRW80002566255	13630.9	siedl. 3140, siedl. 3150, siedl. 3160, siedl. 3260, siedl. 7110, siedl. 7120, siedl. 7140, siedl. 7210, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Saxifraga hirculus, Castor fiber, Castor fiber, Lutra lutra, Lutra lutra, Emys orbicularis, Emys orbicularis, Bombina bombina, Bombina orientalis, Triturus cristatus, Triturus cristatus, Cobitis taenia, Cobitis taenia, Misgurnus fossilis, Misgurnus fossilis, Rhodeus sericeus amarus, Rhodeus sericeus amarus.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200016	Dolina Szeszupy	w Warszawie	PLLW30603	1701.4	siedl. 3140, siedl. 3150, siedl. 3260, siedl. 7140, siedl. 7230, siedl.

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000				PLRW8000186829 PLRW8000186849 PLRW8000206851		91D0, siedl. 91E0, Drepanocladus vernicosus, Liparis loeselii, Saxifraga hirculus, Castor fiber, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina bombina, Unio crassus.
Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLH200017	Torfowiska Gór Sudawskich	w Warszawie	PLRW8000186829 PLRW8000186849	98.5	siedl. 3140, siedl. 3150, siedl. 7140, siedl. 7230, siedl. 91D0, siedl. 91E0, Bombina bombina, Bombina bombina.

Rysunek 17. Graficzne przedstawienie granic obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, na obszarze dorzecza Niemna

JCW, PRZEZNACZONE DO POBORU WODY NA POTRZEBY ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 49B UST. 3 USTAWY – PRAWO WODNE

Wody, które są wykorzystywane do zaopatrywania ludności w wodę do spożycia, lub wody, które mogą być wykorzystywane w tym celu, muszą spełniać wymagania dotyczące jakości wody wyznaczone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz.U. Nr 204 poz. 1728) oraz określone w rozporządzeniu o wodzie do spożycia. Jako obszary przeznaczone do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wyznaczone są obszary obejmujące JCWP i JCWPd. Wytypowane obszary objęte są ochroną w celu zapobieżenia pogarszaniu się jakości pobieranej wody i co za tym idzie zminimalizowania potrzeby jej uzdatniania. Do ochrony wyznaczone są JCW wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia, dostarczające średnio więcej niż 10m³ na dobę lub służące więcej niż 50 osobom, a także JCW, które są przewidywane do poboru w przyszłości. Sporządzenie wykazu tych obszarów leży w kompetencjach dyrektorów rzgw.

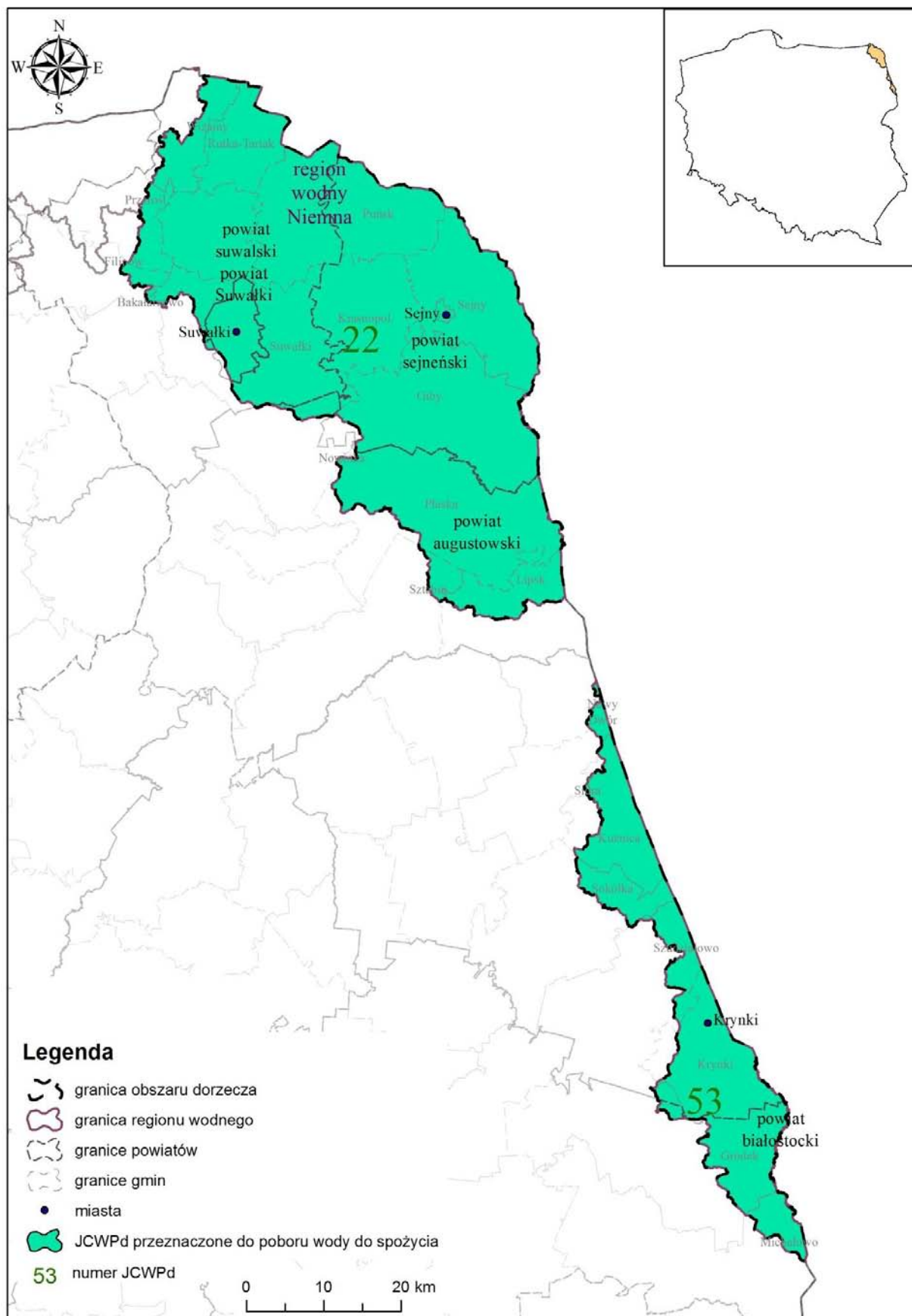
Na obszarze dorzecza Niemna wytypowano i umieszczono w rejestrze wykazów obszarów chronionych 2 JCWPd przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Graficzne przedstawienie wykazów JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia zaprezentowano na rysunku 18, zaś ich zestawienie w tabeli 15.

Tabela 15. Wykaz JCWPd przeznaczonych do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Obszar dorzecza	Region wodny	Zlewnia bilansowa	Kod JCWP	JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m ³ wody na dobę (tak/nie)
Warszawa	Niemen	Niemna	Zlewnia Niemna w granicach państwa	GW800022	tak
Warszawa	Niemen	Niemna	Zlewnia Biebrzy	GW800022	tak
Warszawa	Niemen	Niemna	Zlewnia Niemna w granicach państwa	GW800053	tak

Rysunek 18. Graficzne przedstawienie wód podziemnych, przeznaczonych do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, na obszarze dorzecza Niemen

OBSZARY PRZEZNACZONE DO OCHRONY GATUNKÓW ZWIERZĄT WODNYCH O ZNACZENIU GOSPODARCZYM

W ramach rejestru wykazów obszarów chronionych zawierających wykazy, o których mowa w art. 113 ust. 4 ustawy – Prawo wodne, w Polsce nie wyznaczono obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. Brak jest szczegółowych regulacji w zakresie ustalania sposobu wyznaczania przedmiotowych obszarów.

JCW PRZEZNACZONE DO CELÓW REKREACYJNYCH, W TYM KĄPIELISKOWYCH

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, przez kąpielisko rozumie się wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się. Kąpielisko musi być ujęte w uchwale rady gminy w sprawie wykazu kąpielisk. Ustawa – Prawo wodne wymienia również inną formę przeznaczoną do celów rekreacyjnych – miejsce wykorzystywane do kąpeli. W odróżnieniu od kąpieliska jest to wydzielony i oznakowany fragment wód wykorzystywany do kąpeli, jednak niewyznaczony formalnie przez uchwałę rady gminy. Do rejestru obszarów chronionych włączane są wyłącznie kąpieliska.

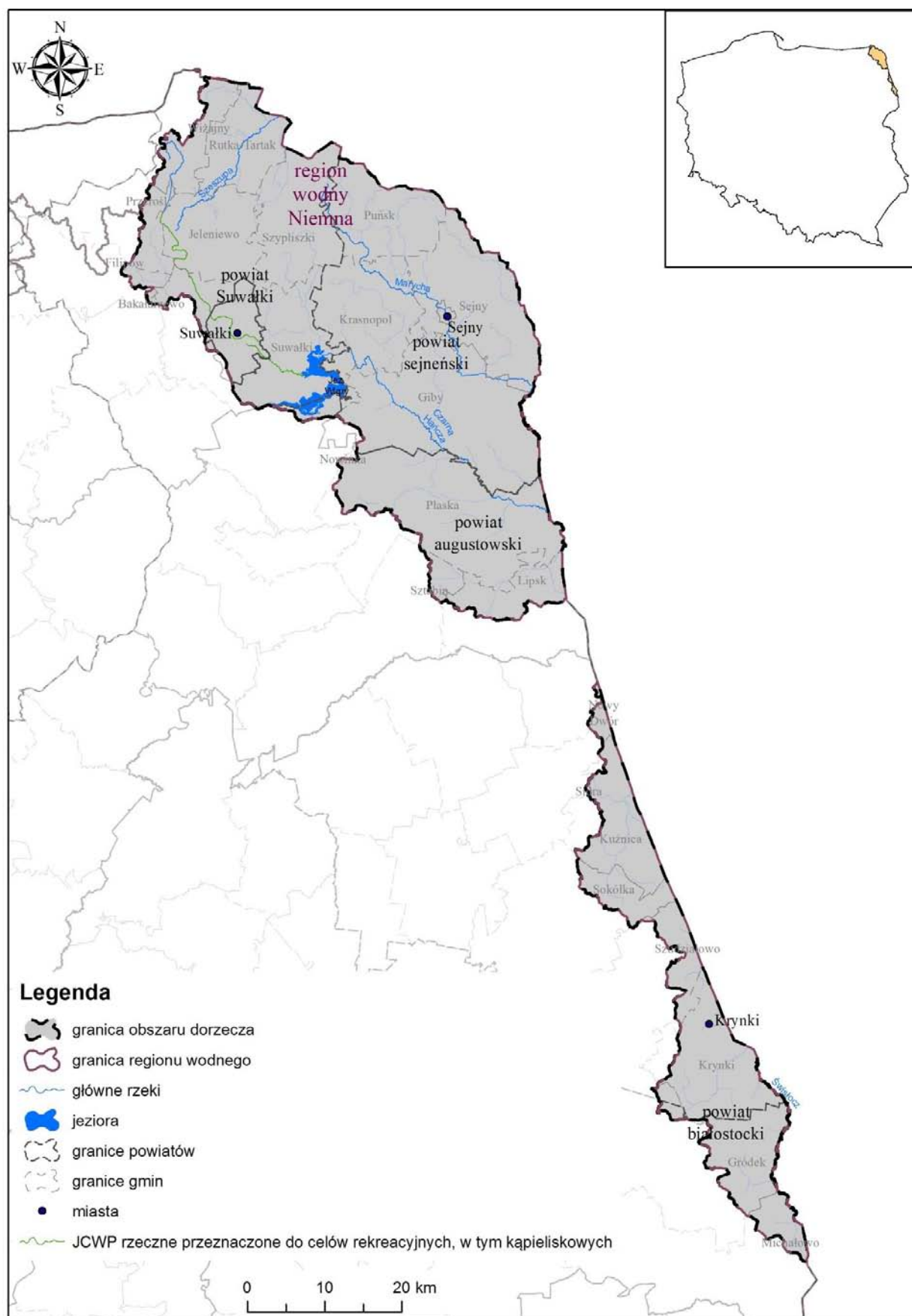
Ewidencję kąpielisk oraz jej aktualizację prowadzi wójt, burmistrz lub prezydent miasta w zależności od jednostki rejestrującej kąpielisko.

Na obszarze dorzecza Niemna znajduje się 1 JCWP rzeczna przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, która umieszczona została w rejestrze obszarów chronionych. Graficzne przedstawienie JCWP przeznaczonej do celów rekreacyjnych zaprezentowano na rysunku 19, a ich zestawienie w tabeli 16.

Tabela 16. Wykaz JCWP rzecznych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, na obszarze dorzecza Niemna

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Nazwa zlewni bilansowej	Scalona część wód powierzchniowych	Nazwa scalonej części wód powierzchniowych	Kod JCWP	Nazwa JCWP
Warszawa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	SW2305	Czarna Hańcza od jeziora Hańcza do jeziora Wigry	PLRW8000186419	Czarna Hańcza od wypływu z jeziora Hańcza do jeziora Wigry

Rysunek 19. Graficzne przedstawienie wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych

OBSZARY WRAŻLIWE NA EUTROFIZACJĘ WYWOŁANĄ ZANIECZYSZCZENIAMI POCHODZĄCYMI ZE ŹRÓDEŁ KOMUNALNYCH

W związku z podpisaniem Traktatu między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej podpisanego w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r. (Dz. Urz. UE L 236 z 23.09.2003, str. 17, z późn. zm.) konieczne było wyznaczenie na terytorium Polski obszarów wrażliwych na eutrofizację spowodowaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Ze względu na położenie w 99,7% w zlewisku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Działania w zakresie gospodarki komunalnej wdrażane są za pomocą KPOŚK opracowanego w 2003 r. i jego kolejnych aktualizacji:

- 1) KPOŚK zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r.;
- 2) aKPOŚK zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 7 czerwca 2005 r.;
- 3) aKPOŚK zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 2 marca 2010 r. (obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie ogłoszenia krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych oraz jego dwóch aktualizacji (M.P. Nr 58, poz. 775);
- 4) aKPOŚK zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 1 lutego 2011 r. (obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (M.P. poz. 589),
- 5) aKPOŚK zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 21 kwietnia 2016 r.

KPOŚK służy realizacji i monitoringowi osiągania celów ustalonych w zakresie gospodarki komunalnej. KPOŚK ma na celu identyfikację faktycznych potrzeb w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregowanie ich realizacji w taki sposób, aby Polska wywiązała się ze zobowiązań traktatowych wynikających z wdrażania przepisów wspólnotowych dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. W związku z tym, że zasięg obszarów wrażliwych na substancje biogenne pochodzenia komunalnego obejmuje terytorium całej Polski, mapa wykazu obszarów wrażliwych na substancje biogenne pochodzenia komunalnego nie została załączona.

OBSZARY NARAŻONE NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU, POCHODZĄCYMI ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH

OSN stanowią obszary, z których mają miejsce spływy do wód powierzchniowych lub podziemnych uznanych za wody wrażliwe. Według rozporządzenia OSN, za wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, uznaje się wody zagrożone zanieczyszczeniem (których zawartość azotanów wynosi od 40 do 50 mg/l i wykazuje tendencję wzrostową) oraz wody zanieczyszczone (zawierające lub mogące zawierać ponad 50 mg/l azotanów). Przepisy dotyczące ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego znajdują się w:

- 1) ustawie – Prawo wodne;
- 2) ustawie – POŚ;
- 3) ustawie o nawozach i nawożeniu;
- 4) rozporządzeniu OSN;
- 5) rozporządzeniu o programach działań na OSN;
- 6) rozporządzeniu o nawozach;
- 7) rozporządzeniach dyrektorów rzgw dotyczących określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć;
- 8) rozporządzeniach dyrektorów rzgw dotyczących wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego.

W Polsce wyznaczono dla pierwszego okresu wdrażania prawa UE (2004 – 2007) 21 obszarów OSN, obejmujących 2% powierzchni kraju, a dla drugiego okresu (2008 – 2011) – 19 OSN obejmujących 1,49 % powierzchni kraju.

Podstawą wyznaczenia OSN były:

- 1) ocena zanieczyszczenia wód azotanami, dokonana na podstawie wyników monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych, realizowanego zgodnie z pmś;
- 2) ustalenia zakresu wpływu działalności rolniczej na jakość wód dokonane na podstawie rozpoznania i oszacowania wielkości i rodzaju produkcji rolniczej oraz na podstawie analizy warunków środowiskowych, obejmujących: klimat, warunki hydrogeologiczne, rodzaj i zasobność gleb w składniki pokarmowe (azot i fosfor), ukształtowanie terenu, uwarunkowania charakteryzujące zlewnię, z której spływają zanieczyszczenia do wód.

OSN umocowane zostały prawnie za pomocą 11 rozporządzeń dyrektorów poszczególnych rzgw, wydanych w większości w końcu 2003 r. i w I kwartale 2004 r., które w drugim okresie zastąpione zostały 12 rozporządzeniami, wydanymi na początku 2008 r. Rozporządzenia dyrektorów rzgw dotyczące określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć jako akty prawa miejscowego ogłoszone zostały w dziennikach urzędowych poszczególnych województw. Dla wszystkich OSN opracowane zostały programy działań, wprowadzone w życie również rozporządzeniami dyrektorów rzgw opublikowane zostały w dziennikach urzędowych województw. Do najistotniejszych działań planowanych do realizacji w ramach programów, w okresie 4 lat, należą przede wszystkim: działania wynikające z zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zadań inwestycyjnych (np. budowa zbiorników i płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych), edukacja rolników z zakresu obowiązywania prawa i zasad dobrej praktyki rolniczej, pomoc organizacyjna i techniczna w realizacji inwestycji ochrony wód w gospodarstwach, doradztwo rolne w tworzeniu planów nawozowych w gospodarstwach, kontrola realizacji zadań wynikających z programów działania, monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych w obszarach szczególnie narażonych, w celu oceny efektów realizacji programów działań.

W okresie styczeń – czerwiec 2012 r. wszystkie rzgw dokonały kolejnej weryfikacji OSN, między innymi na podstawie sporządzonej oceny presji rolniczej na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Konsekwencją weryfikacji było zwiększenie powierzchni OSN z 4 630,47 km² (1,48% powierzchni kraju) do 13 935,06 km² (4,46% powierzchni kraju). Na obszarze kraju ustanowionych zostało 48 obszarów OSN.

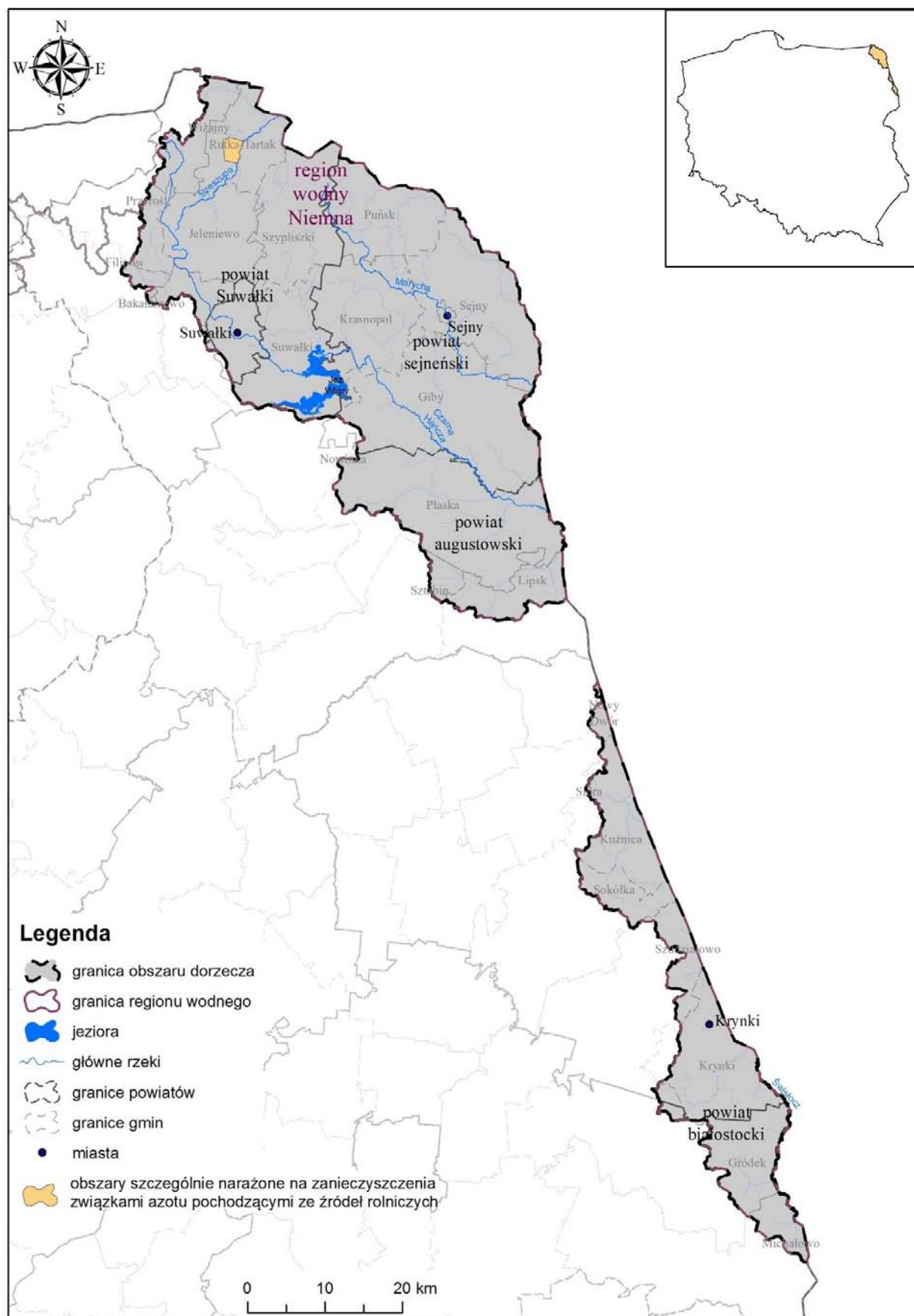
Następnie w latach 2015 – 2016 realizując zobowiązanie stopniowego zwiększania powierzchni OSN w Polsce, mając na uwadze konieczność uwzględnienia zasady przezorności w procesie wyznaczania wód wrażliwych i OSN, pierwotnie wyznaczone OSN zostały rozszerzone o dodatkowe obszary o zidentyfikowanej presji rolniczej. Ostatecznie w okresie 2012-2016 w Polsce wyznaczono 94 OSN o łącznej powierzchni 21756,10 km² co stanowi 6,96% powierzchni Polski.

Wykaz OSN, zlokalizowanych na obszarze dorzecza Niemna wraz z aktami prawnymi (rozporządzeniami dyrektorów rzgw) ustanawiającymi poszczególne OSN, przedstawiony został w tabeli 17. Graficzne odwzorowanie OSN zlokalizowanych na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunku 20.

Tabela 17. Wykaz OSN występujących na obszarze dorzecza Niemna

Europejski kod OSN	OSN	Akt prawny ustanawiający OSN
PLNVZ2000WA26S	OSN Jezioro Pobondzie	rozporządzenie o OSN w województwie podlaskim

Rysunek 20. Graficzne odwzorowanie OSN występujących na obszarze dorzecza Niemna

3.1. Wykazy, o których mowa w art. 113 ust. 3 pkt 1a ustawy – Prawo wodne

Substancje priorytetowe są to substancje, stanowiące szczególne zagrożenie dla środowiska wodnego. Wśród nich wyróżniono grupę substancji niebezpiecznych, czyli substancji, które powodują znaczne ryzyko ze względu na trwałość, toksyczność, bioakumulację, małą podatność na degradację i ryzyko dla zdrowia ludzi. Jako jeden z celów środowiskowych dla wszystkich JCW wskazuje się dążenie przez wszystkie państwa członkowskie UE do stopniowego redukowania zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestania lub stopniowego eliminowania emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych. Zgodnie z art. 113 ust. 3 pkt 1a ustawy – Prawo wodne podczas opracowania dokumentacji planistycznej, uwzględnia się, sporządzane przez dyrektorów rzgw dla poszczególnych regionów wodnych wykazy wielkości emisji i stężeń:

- 1) substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38l ust. 2 ustawy – Prawo wodne,
- 2) innych substancji, niż wskazane w pkt 1., powodujących zanieczyszczenie
- dla których zostały określone środowiskowe normy jakości.

Celem sporządzenia takich wykazów jest zidentyfikowanie przedmiotowych substancji, wskazanie źródeł ich emisji do środowiska oraz określenie obszarów, na których ich występowanie jest największe i gdzie mogą przyczynić się do wystąpienia zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych.

W związku z powyższym dyrektorzy wszystkich rzgw sporządzili przedmiotowe wykazy dla zarządzanych przez siebie regionów. Na ich podstawie powstały: wykaz wielkości stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości – przedstawiony w załączniku nr 1 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna w części A, wykaz wielkości emisji substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości – przedstawiony w załączniku nr 1 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna w części B oraz ocena bieżącego znaczenia substancji priorytetowych w dorzeczu Niemna – przedstawiona w załączniku nr 1 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna w części C. Wykaz stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości dla obszaru dorzecza Niemna został opracowany dla rzek. Wyniki badań PMŚ wykorzystane przy tworzeniu wykazów pochodzą z lat 2010–2011. W sytuacji gdy w danym ppk substancja była badana zarówno w 2010 r., jak i w 2011 r., pod uwagę brane były dane nowsze. Wykaz zawiera, przede wszystkim, informacje na temat średniorocznych stężeń substancji priorytetowych zbadanych w poszczególnych ppk oraz informacje dotyczące lokalizacji poszczególnych punktów, tj. informacje o JCW, na której punkt się znajduje, współrzędne punktu czy dane na temat zlewni bilansowej. Dzięki temu możliwe jest przestrzenne zlokalizowanie miejsc, w których substancje priorytetowe mogą stanowić zagrożenie dla stanu wód na obszarze dorzecza. Średnioroczne stężenia poszczególnych substancji zostały porównane z średniorocznymi normami. W celu wskazania substancji stanowiących szczególny problem w dorzeczu Niemna, wykonano ranking substancji priorytetowych na podstawie danych z monitoringu. Sporządzony on został w trzech etapach:

- 1) etap 1 – wyznaczenie częstości występowania przekroczeń średniorocznych wartości środowiskowych norm jakości (wyrażonej w procentach) w stosunku do wykonanej liczby oznaczeń poszczególnych substancji we wszystkich punktach monitoringowych i klasyfikacja na tej podstawie w kolejności malejącej;
- 2) etap 2 – wyznaczenie częstości występowania (wyrażonej w procentach) poszczególnych substancji w stosunku do całkowitej wykonanej liczby oznaczeń we wszystkich punktach monitoringowych i klasyfikacja na tej podstawie w kolejności malejącej;
- 3) etap 3 – naniesienie na listę rankingową substancji, które nie zostały sklasyfikowane w 1 i 2 etapie – czyli substancji, które we wszystkich badanych punktach występowały poniżej granicy wykrywalności, bądź nie były w ogóle badane.

W sporządzonym rankingu pod pojęciem występowanie należy rozumieć oznaczone średnioroczne stężenia danej substancji większe niż granica wykrywalności wyznaczona dla stosowanej procedury analitycznej, ale nieprzekraczające maksymalnych i średnich wartości środowiskowych norm jakości.

Na obszarze dorzecza Niemna w 2011 r. przekroczenia dopuszczalnych norm dotyczyły kadmu i jego związków oraz trifluraliny.

W wykazie emisji sporządzonym dla obszaru dorzecza Niemna, zawarto m.in. informacje o stężeniach i ładunkach substancji priorytetowych odprowadzanych do wód lub ziemi przez zakłady zlokalizowane na obszarze dorzecza. Na podstawie danych z lat 2010 i 2011, zawartych w wykazie sporządzonym na poziomie regionalnym, wskazano jeden zakład odprowadzający substancje do wód dorzecza Niemna. Zgromadzone dane pozwoliły na wykonanie rankingu, w którym substancje zostały uszeregowane w kolejności malejącej według wielkości zrzutu w dorzeczu, odrębnie dla każdego roku. Zgodnie z nim na obszarze dorzecza Niemna, w analizowanym okresie, odprowadzono między innymi największą ilość kadmu i jego związków.

4. MAPA SIECI MONITORINGU, WRAZ Z PREZENTACJĄ PROGRAMÓW MONITORINGOWYCH

Polska jest zobligowana do utworzenia programów monitoringu, mających na celu ustalenie spójnego i całościowego przeglądu stanu wód na każdym obszarze dorzecza.

Monitoring stanu wód prowadzony jest zgodnie z następującymi formami:

- 1) monitoring diagnostyczny, który pozwala m.in. na zebranie informacji w celu uzupełnienia i zatwierdzenia oceny wpływu oddziaływań antropogenicznych na stan wód, zaprojektowania przyszłych programów monitorowania, oceny długoterminowych zmian w warunkach naturalnych oraz zmian spowodowanych działalnością człowieka;
- 2) monitoring operacyjny, który ma na celu ustalenie stanu części wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, oraz ocenę zmian w zakresie stanu tej części wód w wyniku podjętych programów działań;
- 3) monitoring badawczy, który prowadzony jest w przypadkach wystąpienia przekroczeń norm parametrów jakości wody, dla których nie zidentyfikowano źródła zanieczyszczeń lub do określenia wielkości i oceny wpływu incydentalnych zanieczyszczeń oraz tam gdzie monitoring diagnostyczny wykazuje, że cele środowiskowe mogą nie zostać osiągnięte, a nie został ustanowiony tam monitoring operacyjny;
- 4) monitoring obszarów chronionych, który ma charakter uzupełniający do monitoringu stanu JCWP.

W przypadku wód podziemnych wyróżniamy następujące formy:

- 1) monitoring stanu chemicznego:
 - a) monitoring diagnostyczny stanu chemicznego;
 - b) monitoring operacyjny stanu chemicznego;
 - c) monitoring badawczy stanu chemicznego;
- 2) monitoring stanu ilościowego.

W ustawie – Prawo wodne i rozporządzeniach wykonawczych zawarto odpowiednie postanowienia dotyczące monitoringu i oceny stanu wód. Przedstawione w niniejszym rozdziale informacje dotyczące zasad projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód bazują na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2010–2015, wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie. Dodatkowo w rozdziale zawarto syntetyczny opis sieci monitoringu na lata 2016–2021.

Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania są zawarte w Programie PMŚ opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanym przez Ministra Środowiska. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 23 ust. 3 pkt 1 ustawy o IOŚ, zgodnie z którym Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za opracowanie wieloletnich programów PMŚ. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013–2015. Aktualny Program PMŚ obowiązuje w latach 2016–2020. Za wdrażanie PMŚ odpowiedzialni są: Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 155a ust. 2, 4, 4a i 5 ustawy – Prawo wodne, badania wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych wykonuje państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i przekazuje wyniki tych badań właściwym wioś. Każdy z wioś prowadzi obserwację elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego oraz wykonuje badania wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych. Badania i ocena stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonywane są przez PSH (PIG-PIB).

4.1. Wody powierzchniowe

Podstawowym celem monitoringu jest:

- 1) uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego na każdym obszarze dorzecza;
- 2) ocena stanu JCWP;
- 3) przypisanie JCWP do jednej z pięciu klas;
- 4) ilościowe ujęcie zmienności elementów jakości i parametrów wskaźnikowych w czasie i przestrzeni dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Sieć ppk ustalana jest na podstawie aktualnego wykazu JCWP wraz z ich charakterystyką, obejmującą status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na JCWP. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Nową sieć monitoringu tworzy się przez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami.

Sieć ppk, na którą składają się reprezentatywne diagnostyczne i operacyjne ppk, stanowi podstawę oceny stanu JCWP.

Na koniec pierwszego cyklu (w Polsce to lata 2007–2009) obowiązywały przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008). Zgodnie z nimi ocenie podlegał fitoplankton we wszystkich kategoriach wód powierzchniowych, przy czym ograniczała się ona do oceny stężenia chlorofilu *a*. Uwzględniały one również ocenę pozostałej flory, tj. fitobentosu i makrofitów w wodach śródlądowych. Ocenie nie podlegały natomiast takie elementy, jak makroglony i okrytozależkowe w wodach przejściowych i przybrzeżnych, oraz makrobezkęrowce bentosowe, jak również ryby, we wszystkich kategoriach wód.

W 2011 r. opublikowano rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr 257, poz. 1545). Ujęto w nim multimetryczny wskaźnik oceny fitoplanktonu i rozszerzono stosowalność wskaźnika makrofitowego w rzekach. Następnie w miarę finalizowania wyników ćwiczeń interkalibracyjnych uwzględniano je w systemie oceny na mocy wytycznych GIOŚ, jeszcze przed wydaniem przygotowywanej przez KE decyzji Komisji 213/480/UE z dnia 20 września 2013 r. ustanawiającej, na podstawie dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wartości liczbowe do celów klasyfikacji w systemach monitorowania państw członkowskich będące wynikiem ćwiczenia interkalibracyjnego, i uchylającej decyzję 2008/915/WE (tekst mający znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego) (Dz. Urz. UE L. 266 z 08.10.2013, str. 1). – zwanej dalej „decyzją interkalibracyjną”.

Oznacza to bądź wprowadzenie nowych wskaźników, jak multimetrycznego wskaźnika fitoplanktonowego w jeziorach, wskaźników ichtiologicznych i zoobentosowych we wszystkich kategoriach wód, bądź aktualizację już stosowanych wskaźników, jak wskaźniki fitobentosowe i makrofitowe. W miarę tych zmian dokonywano ponownej oceny stanu lub potencjału ekologicznego JCWP za minione lata cyklu 2010–2015, tak aby ostateczna ocena uwzględniała wszystkie aktualne wskaźniki.

Na koniec cyklu 2010–2015 i z początkiem cyklu 2016–2021 wszystkie elementy biologiczne są uwzględniane w monitoringu stanu lub potencjału ekologicznego. Elementy te uwzględniono już w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1482) – zwanym dalej „rozporządzeniem klasyfikacyjnym z 2014 r.”, jednak w obowiązującym rozporządzeniu klasyfikacyjnym zmieniono przepisy w zakresie parametrów fizykochemicznych (zmiany wartości progowych) i substancji priorytetowych (dodanie 11 nowych oraz zaostreżenie wymagań dla części już badanych). Zmiany w zakresie substancji priorytetowych wprowadziło również rozporządzenie monitoringowe, w którym, w stosunku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. nr 258, poz. 1550) – zwanego dalej „rozporządzeniem monitoringowym z 2011 r.”, rozszerzono listę monitorowanych substancji priorytetowych. Wymienione powyżej rozporządzenia z 2016 r. stanowią podstawę do monitoringu i oceny stanu w cyklu 2016–2021.

W zakresie elementów biologicznych jedynie wskaźnik makrobezkęrowców bentosowych w jeziorach, mimo monitorowania, nie jest jeszcze uwzględniany w ocenie, co będzie możliwe po potwierdzeniu jego statystycznej wiarygodności. Spośród wskaźników, które przeszły interkalibrację w skali europejskiej, prawie wszystkie stosowane obecnie w Polsce wskaźniki również przeszły ten proces. Pozostałe wskaźniki poddane zostaną procesowi samointerkalibracji – dotyczy to wskaźnika ichtiologicznego w rzekach. W niektórych szczególnych przypadkach możliwa jest jeszcze zmiana wartości wskaźników w bliskim czasie w związku z trwaniem procesu interkalibracji wskaźników oceny stanu lub potencjału ekologicznego bardzo dużych rzek, ichtiofauny jeziornej, czy poszczególnych JCWP przejściowych i przybrzeżnych. Planowane jest również uzupełnienie brakujących wskaźników dla niektórych typów wód powierzchniowych, jak makrofity w jeziorach przybrzeżnych, jak również rezygnacja z niewiarygodnych wskaźników, jak makrofity w rzekach o dużej zmienności przepływu (bardzo dużych rzekach nizinnych i niektórych rzekach wyżynnych).

Wprowadzono również wskaźniki oceny elementów hydromorfologicznych, w zakresie wspierania oceny elementów biologicznych.

Wszystkie obecnie stosowane metodyki monitoringu i oceny jakości elementów biologicznych i hydromorfologicznych wód powierzchniowych opracowano zgodnie z wytycznymi KE. Granice klas stanu bardzo dobrego i dobrego oraz dobrego i umiarkowanego są zgodne z decyzją interkalibracyjną.

Monitoring diagnostyczny JCWP prowadzi się w celu:

- 1) ustalenia stanu JCWP, tak aby:
 - a) uzupełnić informacje na temat rodzajów i wielkości znaczących oddziaływań antropogenicznych, na które narażone są JCWP na danym obszarze dorzecza;
 - b) potwierdzić ocenę wpływu znaczących oddziaływań, w tym antropogenicznych;
- 2) zaprojektowania przyszłych programów monitoringu;
- 3) dokonania oceny długoterminowych zmian stanu JCWP w warunkach naturalnych;

- 4) dokonania oceny długoterminowych zmian stanu JCWP z powodu szeroko rozumianych oddziaływań antropogenicznych;
- 5) określenia długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających bioakumulacji w osadach lub faunie i florze.

Rozporządzenie monitoringowe z 2011 r. określało kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu diagnostycznego. Monitoring ten prowadzono w JCWP, gdy spełnione było przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:

- 1) w ciekach występuje znaczna zmienność przepływu wód;
- 2) powierzchnia zlewni, którą zamyka jednolita część wód powierzchniowych płynących, w tym wyznaczonych jako SZCW lub SCW, przekracza 2 500 km²;
- 3) powierzchnia JCWP, takiej jak jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, w tym wyznaczone jako SZCW powierzchniowych, przekracza 50 ha;
- 4) pojemność maksymalna JCWP, takiej jak sztuczny zbiornik wodny lub SZCW będąca zbiornikiem zaporowym, przekracza 10 mln m³;
- 5) dana JCWP przekracza granicę państwa lub jest zlokalizowana przy granicy państwa;
- 6) JCWP uznana jest za referencyjną;
- 7) JCWP występuje na obszarze chronionym, przeznaczonym do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Monitoring operacyjny JCWP prowadzi się w celu:

- 1) ustalenia stanu JCWP, które uznano za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
- 2) dokonania oceny zmian stanu JCWP uznanych za zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych wynikających z działań realizowanych w ramach programów mających na celu poprawę jakości JCWP;
- 3) obserwacji zmian objętości i natężenia przepływu w zakresie odpowiednim dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Wyżej wymienione rozporządzenie określało kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu operacyjnego. Monitoring ten prowadzono w JCWP, gdy zostało spełnione przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:

- 1) JCWP została uznana na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań na stan wód powierzchniowych lub monitoringu diagnostycznego za zagrożoną niespełnieniem określonych dla niej celów środowiskowych;
- 2) JCWP jest zagrożona znaczącym oddziaływaniem ze strony źródła punkowego lub rozproszonego;
- 3) w JCWP występują zagrożenia wynikające ze zmian hydromorfologicznych;
- 4) do JCWP odprowadzane są substancje z listy substancji priorytetowych;
- 5) w JCWP występują źródła zanieczyszczeń pochodzących z odpadów i emisji przemysłowych;
- 6) JCWP jest zlokalizowana na obszarze narażonym na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- 7) JCWP jest zlokalizowana na obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- 8) JCWP powinna być objęta monitoringiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z PGW i PWŚK;
- 9) JCWP na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań antropogenicznych na stan wód powierzchniowych i monitoringu diagnostycznego uznana jest za zagrożoną niespełnieniem celów środowiskowych, a występuje na obszarze chronionym przeznaczonym do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Monitoring operacyjny realizowany był w odniesieniu do wszystkich JCWP, w przypadku których uznano, w wyniku przeglądu wpływu działalności człowieka lub na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego, że istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Ponadto monitoringiem operacyjnym objęto JCWP, dla których monitoring diagnostyczny wykazał przekroczenie środowiskowych norm jakości lub granic dobrego stanu dla substancji priorytetowych (grupa 4.1) i dla substancji z grup 3.6 (substancje szczególnie szkodliwe - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) i 4.2 (inne substancje zanieczyszczające).

Monitoring badawczy JCWP prowadzi się w celu:

- 1) wyjaśnienia przyczyn przekroczeń wskaźników jakości i nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP, jeżeli wyjaśnienie tych przyczyn jest niemożliwe na podstawie danych z monitoringu diagnostycznego i operacyjnego;
- 2) wyjaśnienia przyczyn niespełnienia celów środowiskowych przez daną JCWP, jeżeli z monitoringu diagnostycznego wynika, że cele środowiskowe wyznaczone dla danej JCWP nie zostaną osiągnięte i gdy nie rozpoczęto realizacji monitoringu operacyjnego dla tej JCWP;
- 3) określenia wielkości i wpływów przypadkowego zanieczyszczenia;

- 4) ustalenia przyczyn wyraźnych rozbieżności między wynikami oceny stanu ekologicznego na podstawie biologicznych i fizykochemicznych elementów jakości;
- 5) zebrania dodatkowych informacji o stanie wód w związku z uwarunkowaniami lokalnymi lub umowami międzynarodowymi.

Dodatkowo monitoring badawczy może być wykorzystywany do optymalizacji sieci monitoringu, weryfikacji presji oraz ich oddziaływania na JCWP, a także na potrzeby działań kontrolnych i inne potrzeby lokalne.

Wyniki monitoringu badawczego są wykorzystywane do opracowania programu działań naprawczych (PWŚK) oraz realizowania konkretnych przedsięwzięć koniecznych do usunięcia skutków przypadkowego zanieczyszczenia oraz do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych. Monitoring badawczy nie służy ocenie stanu wód, jednak dane pochodzące z tego monitoringu mogą być wykorzystane w procedurze oceny, jeśli badawczy ppk zlokalizowany był w tym samym miejscu, co punkt reprezentatywny, a zakres badanych parametrów był zgodny z wymogami dla oceny.

Monitoring obszarów chronionych prowadzi się w celu:

- 1) ustalenia stanu JCWP występujących na obszarach chronionych;
- 2) ustalenia stopnia spełniania dodatkowych wymagań określonych dla obszarów chronionych w odrębnych przepisach;
- 3) oceny wielkości i wpływu odpowiednich znaczących oddziaływań na JCWP należące do obszarów chronionych bądź z nimi powiązane;
- 4) oceny zmian stanu JCWP występujących na obszarach chronionych, a uznanych za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, które to zmiany wynikają z działań realizowanych w ramach programów mających na celu poprawę jakości JCWP.

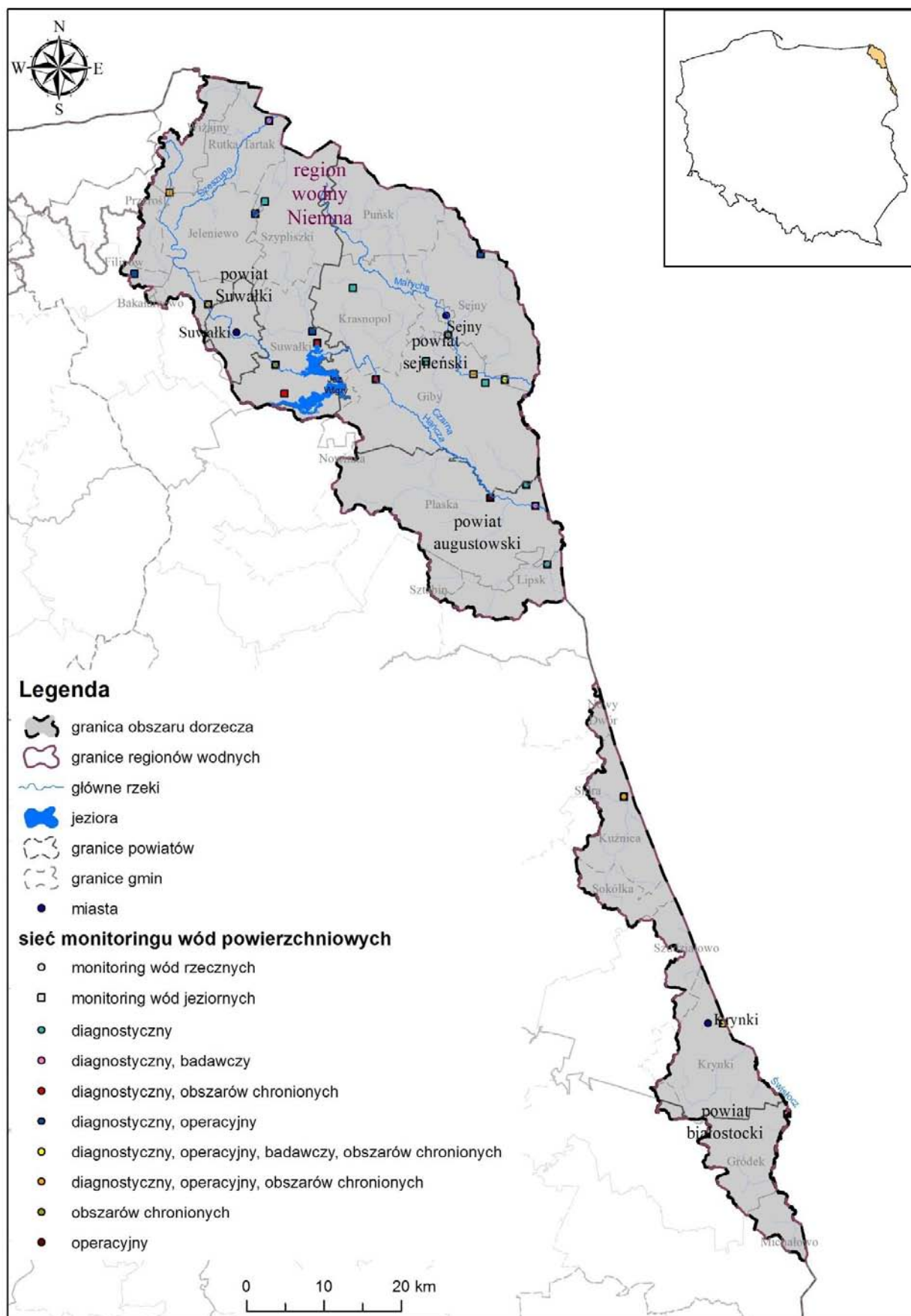
Rozporządzenie monitoringowe z 2011 r. określało kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu obszarów chronionych. Monitoring ten prowadzono dla JCWP, gdy:

- 1) JCWP przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, jeżeli dostarcza średnio powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia;
- 2) JCWP przeznaczona jest do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- 3) JCWP zlokalizowana jest na obszarze przeznaczonym do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;
- 4) JCWP zlokalizowana jest na obszarze narażonym na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych;
- 5) JCWP zlokalizowana jest na obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i jest odbiornikiem zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych,
- 6) JCWP zlokalizowana jest na obszarze chronionym, przeznaczonym do ochrony siedlisk lub gatunków, dla którego utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w jego ochronie.

Obecnie nie wyznaczono w Polsce obszarów ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, więc monitoring takich obszarów nie był i nie jest prowadzony.

Sieć monitoringu wód powierzchniowych w cyklu badawczym 2010–2012 na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunku 21.

Rysunek 21. Sieć monitoringu wód powierzchniowych na obszarze dorzecza Niemna

W latach 2010–2012 liczba punktów monitoringowych zlokalizowanych na JCWP rzecznych, w których realizowane były poszczególne programy monitoringu, kształtowała się następująco:

- 1) monitoring diagnostycznyoperacyjny – 10;
- 2) monitoring operacyjny – 3;
- 3) monitoring badawczy – 2.

W latach 2010–2012 liczba punktów monitoringowych zlokalizowanych na JCWP jeziornych, w których realizowane były poszczególne programy monitoringu, kształtowała się następująco:

- 1) monitoring diagnostyczny – 6;
- 2) monitoring operacyjny – 7;
- 3) monitoring badawczy – 5;
- 4) monitoring diagnostyczny i operacyjny – 12;
- 5) monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy – 1.

W latach 2010–2012 na obszarze dorzecza Niemna monitoring (niezależnie od rodzaju) prowadzony był dla 12 JCWP rzecznych w tym:

- 1) monitoring diagnostyczny dla 10 JCWP;
- 2) monitoring operacyjny dla 12 JCWP.

Monitoring badawczy dla 1 JCWP – Piertanka z jeziora Krzywe Wigierskie, Pierty (PLRW80001864349).

W latach 2010–2013 badania monitoringowe prowadzono na 13 jeziorach spośród 36 JCWP (wszystkie naturalne) położonych na obszarze dorzecza Niemna. Przeważająca ich część objęta była zarówno monitoringiem diagnostycznym, jak i operacyjnym, przy czym typ prowadzonego monitoringu mógł być inny w kolejnym roku badań. Wśród monitorowanych jezior obszaru dorzecza Niemna 12 związanych było z występowaniem obszaru chronionego.

OPIS SIECI MONITORINGU NA LATA 2016–2021

Monitorowanie jakości wód wynika z art. 155a ust. 2 ustawy – Prawo wodne. Programy monitoringu wód wchodzi w skład dokumentacji planistycznych dla planowania w gospodarowaniu wodami.

Częstotliwość wykonywania poszczególnych programów monitoringu jest zróżnicowana i regulowana przez rozporządzenie monitoringowe (uchwalone w 2016 r., a zatem wiążące dla cyklu planistycznego 2016–2021).

Monitoring jakości wód obejmuje następujące rodzaje monitoringu:

- 1) monitoring diagnostyczny (MD) prowadzony raz w sześcioletnim cyklu wodnym (co 6 lat); specjalnym rodzajem monitoringu diagnostycznego jest monitoring reperowy, stanowiący rozszerzenie zakresu monitoringu diagnostycznego o coroczne badanie wskaźników stanu lub potencjału ekologicznego;
- 2) monitoring operacyjny (MO) prowadzony dwa razy w sześcioletnim cyklu wodnym (co 3 lata), z wyjątkiem pomiarów zanieczyszczeń specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (co miesiąc w matrycy wodnej);
- 3) monitoring obszarów chronionych:
 - a) monitoring wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia (MOPI) – co roku w zakresie wybranych elementów chemicznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych oraz co 3 lata w zakresie stanu lub potencjału ekologicznego (MOPI_MAX),
 - b) monitoring wód powierzchniowych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych (MORE) – co trzy lata,
 - c) monitoring wód powierzchniowych występujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych (MORO) – co 3 lata, zgodnie z ustaleniami z KZGW, ten program monitoringu ma funkcjonować jedynie do końca 2016 r.,
 - d) monitoring wód powierzchniowych występujących na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (MOEU) – co 3 lata,
- 4) monitoring wód powierzchniowych występujących na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków o zakresie odpowiadającym monitoringowi diagnostycznemu MDna (prowadzony co 6 lat) i o zakresie odpowiadającym monitoringowi operacyjnemu MOna (w JCW uznanych za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, prowadzony co 3 lata, z wyjątkiem pomiarów służących określeniu stanu chemicznego prowadzonych co miesiąc w matrycy wodnej);
- 5) monitoring badawczy (MB) (prowadzony zgodnie z aktualnymi potrzebami badawczymi):
 - a) monitoring badawczy intensywny (MBIN),
 - b) monitoring badawczy graniczny (MBTR).

Różne rodzaje monitoringu zaplanowane do przeprowadzenia w jednej JCWP, mogą być prowadzone w tym samym lub w różnych ppk. Z tego powodu, w tabelach i zestawieniu danych, całkowita liczba

zaplanowanych ppk nie jest tożsama z liczbą zaplanowanych do monitoringu JCWP. Podobnie jest z całkowitą liczbą monitorowanych JCWP w danym typie monitoringu. Różne rodzaje monitoringu nie wykluczają się, przez co suma wszystkich przewidzianych programów monitoringu przewyższa sumę punktów pomiarowo-kontrolnych oraz całkowitą liczbę monitorowanych JCWP.

W przypadku jezior z reguły reprezentatywny ppk jest zarówno ppk monitoringu diagnostycznego lub operacyjnego i innych rodzajów monitoringu. W ten sposób na JCWP jeziornej z reguły wyznaczony jest tylko jeden ppk. Na każdej JCWP można wyznaczyć tylko jeden reprezentatywny ppk służący realizacji oceny stanu JCWP w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Ze względu na zróżnicowane metody badawcze, wynikające przede wszystkim ze stosowanych w monitoringu wód badań biologicznych, każdemu ppk może być przypisana nieograniczona ilość stanowisk pomiarowych zlokalizowanych w określonych siedliskach lub, w przypadku silnego zróżnicowania JCWP, w różnych jej częściach.

Sieć punktów i typów monitoringu w wodach powierzchniowych została zaplanowana ze wskazaniem SCW i SZCW oraz JCWP zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz z informacją o przyczynach tego zagrożenia, obejmującym następujące kategorie wód:

- 1) jeziora;
- 2) rzeki (w tym zbiorniki zaporowe);
- 3) wody przejściowe;
- 4) wody przybrzeżne.

Podstawą do przygotowania projektu sieci punktów i programów monitoringu był wykaz, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo wodne i dokumentacja planistyczna określająca identyfikację znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych (art. 113 ust. 2 pkt 3) ustawy – Prawo wodne), a także rejestr wykazów obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4 ustawy – Prawo wodne.

W dalszej części aPGW znajduje się syntetyczny opis sieci z podziałem na obszary dorzeczy dla JCWP rzecznych i jeziornych³.

1. Program monitoringu rzek

W ramach sieci na lata 2016–2021 zaplanowano 2564 ppk monitorujące 2329 spośród 4586 JCWP rzecznych, co oznacza, że 51% JCWP rzecznych powinno zostać objętych przynajmniej jednym rodzajem monitoringu. Spośród 2257 JCWP nieobjętych badaniami monitoringowymi, 700 zostało scharakteryzowanych jako niezagrożone ze względu na stan wód. Spośród tej grupy 56 JCWP zostało uznanych za zagrożone z powodu zmian hydromorfologicznych, zawężając przy tym liczbę niemonitorowanych i nieokreślonych jako zagrożone do 644. W przypadku JCWP, dla których osiągnięcie celów środowiskowych nie jest zagrożone, nie ma konieczności realizacji monitoringu operacyjnego.

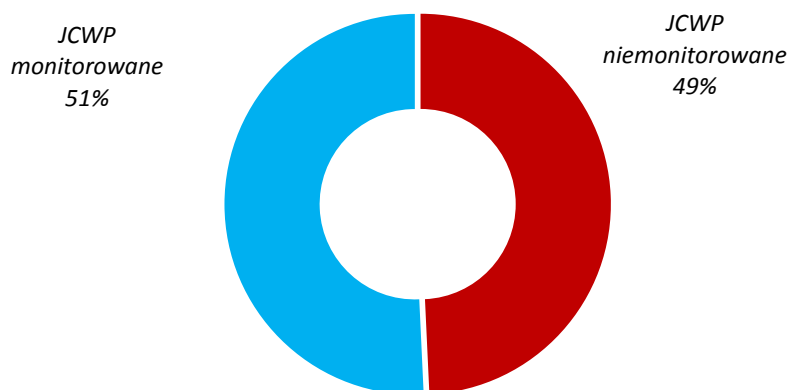
Lista JCW określonych jako zagrożone lub posiadające obszary chronione została przeanalizowana przez pracowników wioś pod kątem zasadności wykonywania badań w tych JCW oraz możliwości technicznych. Informacje o JCWP rzecznych planowanych do monitoringu bezpośredniego przedstawione zostały w tabeli 18 i na rysunku 22.

Tabela 18. Liczba JCWP rzecznych planowanych do pośredniego i bezpośredniego monitoringu, w stosunku do całkowitej liczby JCWP, z uwzględnieniem podziału na dorzecza

Obszar dorzecza	Liczba JCWP	Liczba JCWP monitorowanych bezpośrednio
Wisły	2660	1354
Odry	1735	896
Pregoły	120	40
Dunaju	11	9
Niemna	39	20
Jarft	6	3
Łaby	8	4
Świeżej	4	2
Dniestru	3	1
razem	4586	2329

³ Źródło danych na temat sieci monitoringu: GIOŚ, stan na lipiec 2015 r.

Rysunek 22. Udział procentowy JCWP rzecznych planowanych do pośredniego i bezpośredniego monitoringu w stosunku do całkowitej liczby JCWP rzecznych.

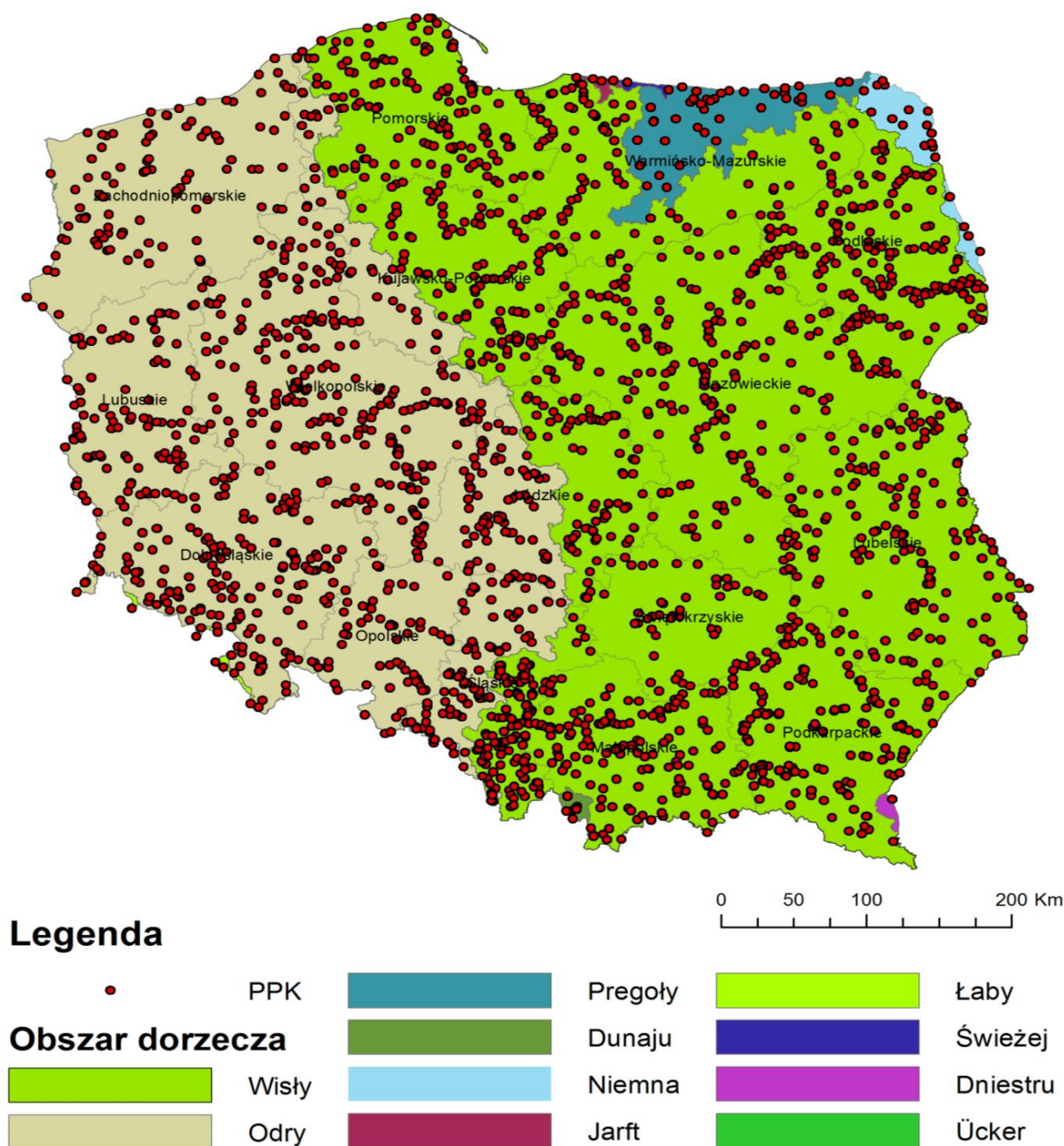

Łącznie monitoringiem diagnostycznym planuje się objąć 20% wszystkich JCW (941 JCWP), co zostało przedstawione w tabeli 18. Program monitoringu rzek na tle podziału na poszczególne obszary dorzeczy przedstawia rysunek 23.

Tabela 19. Liczba JCWP rzecznych w których zaplanowano wykonanie poszczególnych typów monitoringu

Obszar dorzecza	Liczba JCWP	Liczba JCWP objętych jednym z typów monitoringu	JCWP, w których zaplanowano wykonanie poszczególnych typów monitoringu										
			MD	MO	MOPI	MORE	MORO	MOEU	MDna	MOna	MBTR	MBIN	MB
Wisły	2660	1354	601	1291	89	29	15	1011	518	518	19	12	32
Odry	1735	896	287	897	33	16	10	608	288	288	19	9	74
Pregoły	120	40	24	34	-	-	1	29	17	17	-	-	3
Dunaju	11	8	2	8	1	-	-	7	1	1	1	-	1
Niemna	39	20	17	9	-	1	-	3	10	10	4	-	-
Jarftu	6	3	3	3	-	-	-	3	3	3	-	-	-
Łaby	8	4	4	1	1	-	-	1	4	4	-	-	-
Świeżej	4	2	2	1	-	-	-	1	2	2	-	-	-
Dniestru	3	1	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
razem	4586	2329	941	2245	124	46	26	1664	844	844	43	21	110

Rysunek 23. Program monitoringu rzek na tle podziału na obszary dorzecza

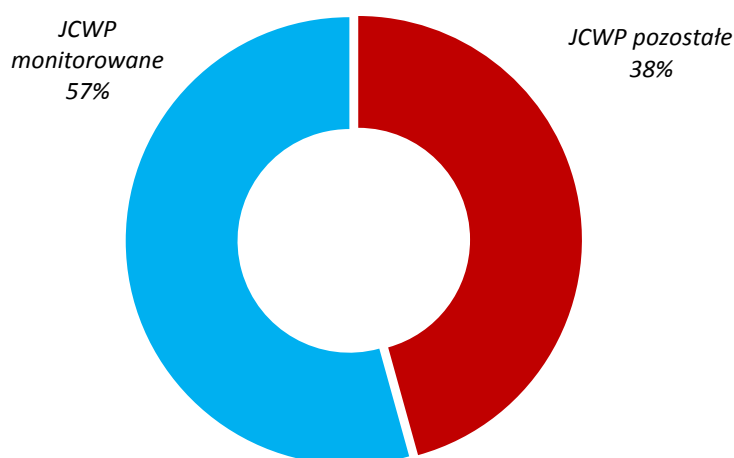
2. Program monitoringu jezior

Aktualnie w Polsce wyznaczone jest 1044 JCWP jeziornych. W programie monitoringu wód powierzchniowych na lata 2016–2021 przewidziano monitorowanie 567 z nich za pomocą 567 ppk, co stanowi 54,31% JCWP jeziornych. Informacje przedstawiono w tabeli 20 i na rysunku 24. Programem monitoringu diagnostycznego objęte zostały jeziora o wszystkich typach abiotycznych, zarówno niezagrożone, jak i zagrożone różnymi rodzajami presji, tak aby możliwe było opracowanie reprezentatywnej dla obszaru całego kraju oceny stanu polskich jezior. Dlatego też, aby utrzymać reprezentatywność uzyskanej oceny, nie ma możliwości objęcia monitoringiem jedynie jezior zagrożonych nieosiągnięciem wskazanych dla nich celów środowiskowych.

Tabela 20. Liczba JCWP jeziornych planowanych do pośredniego i bezpośredniego monitoringu w stosunku do całkowitej liczby JCWP, z uwzględnieniem podziału nadrzecza

Obszar dorzecza	Liczba JCWP	Liczba JCWP monitorowanych bezpośrednio
Wisły	484	264
Odry	422	240
Pregoły	101	43
Świeżej	1	1
Niemna	36	19
razem	1044	567

Rysunek 24. Udział procentowy JCWP jeziornych planowanych do monitorowania w latach 2016-2021 w stosunku do całkowitej liczby JCWP jeziornych

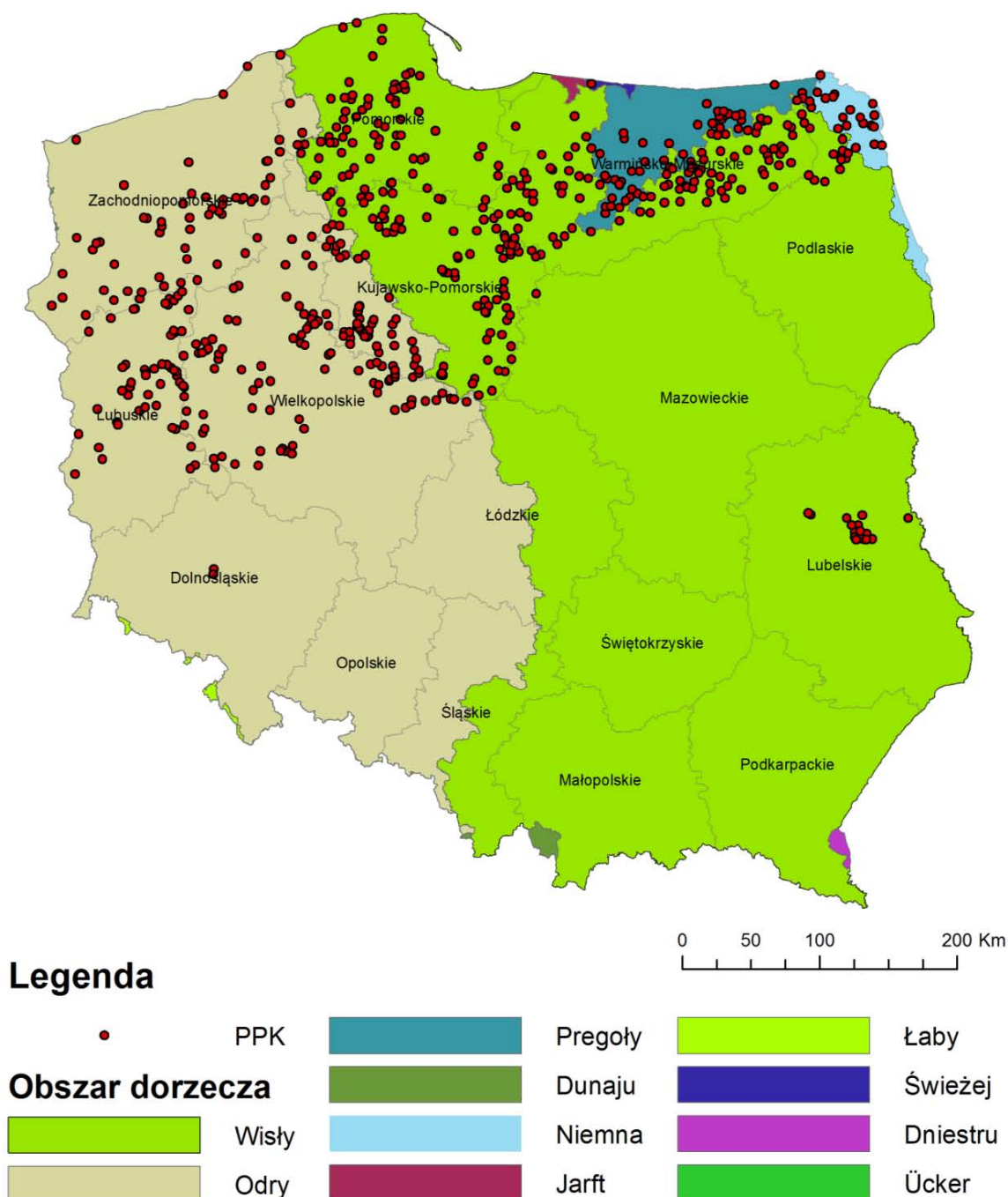

Liczba ppk, w których przewidziano poszczególne rodzaje monitoringu: diagnostyczny (MD) - 492, diagnostyczny reperowy (MDR) - 22, operacyjny (MO) - 399, JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia (MOPI) - 1, JCWP przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych (MORE) - 36, JCWP występujących na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (MOEU) - 87, JCWP występujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych (MORO) - 4, JCWP występujących na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, o których mowa w art. 113 ust. 4 pkt 6 ustawy – Prawo wodne – odpowiednio MDna - 293 i MOna - 182, badawczy (MB) - 42, badawczy graniczny (MBTR) - 2. JCWP jeziornych nie obejmuje się monitoringiem badawczym intensywnym (MBIN). Liczbę JCWP jeziornych objętych poszczególnymi programami monitoringu przedstawiono w tabeli 21. Na rysunku 25 przedstawiono program monitoringu jezior na tle podziału na obszary dorzeczy.

Tabela 21. Liczba JCWP jeziornych, w których zaplanowano wykonanie poszczególnych typów monitoringu

Obszar dorzecza	Liczba JCWP	Liczba JCWP objętych jednym z typów monitoringu	JCWP w których zaplanowano wykonanie poszczególnych typów monitoringu											
			MD	MDR	MO	MOPI	MORE	MORO	MOEU	MDna	MOna	MBTR	MBIN	MB
Wisły	484	264	247	12	172	0	17	1	28	150	79	0	0	4
Odry	422	240	187	7	186	1	17	3	53	115	89	0	0	37
Pregoły	101	43	38	1	30	0	2	0	6	11	6	0	0	1
Świeżej	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Niemna	36	19	19	2	10	0	0	0	0	16	7	2	0	0
razem	1044	567	492	22	399	1	36	4	87	293	182	2	0	42

Rysunek 25. Program monitoringu jezior na tle podziału na obszary dorzecza

Polska zobligowana jest do przeprowadzenia oceny stanu wód powierzchniowych. W ustawie – Prawo wodne zawarto odpowiednie przepisy dotyczące oceny stanu wód oraz upoważnienie do wydania przez Ministra Środowiska rozporządzeń wykonawczych (art. 38a ust. 2 i 3 ustawy) w tym zakresie. Na koniec cyklu 2010–2015 obowiązywały: rozporządzenie definicyjne oraz rozporządzenie klasyfikacyjne z 2014 r.

Stan lub potencjał ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie danych uzyskanych w wyniku realizacji badań monitoringowych w reprezentatywnym ppk.

Stan ekologiczny określa się dla naturalnych JCWP, natomiast potencjał ekologiczny określa się dla SCW oraz SZCW JCWP.

Przy ocenie stanu ekologicznego JCWP ocenie poddaje się następujące elementy jakości:

- 1) elementy biologiczne (skład, liczebność i biomasa fitoplanktonu, skład i obfitość flory wodnej w tym makrofitów i fitobentosu, makroglonów, roślin okrytozalążkowych, skład i liczebność makrobezkręgowców bentosowych, skład, liczebność i struktura wiekowa ichtiofauny;
- 2) elementy hydromorfologiczne (reżim hydrologiczny, warunki morfologiczne i inne);
- 3) elementy fizykochemiczne (warunki ogólne oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, czyli specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne).

Szczegółowy zakres ocenianych elementów jakości dla klasyfikacji stanu ekologicznego różni się w zależności od kategorii JCWP (jeziornych, rzecznych, przejściowych lub przybrzeżnych).

Podstawę oceny każdej JCW stanowią zawsze elementy biologiczne, zaś elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne pełnią jedynie rolę wspomagającą w trakcie ich oceny.

Na podstawie oceny wyżej wymienionych elementów jakości badanej JCWP zalicza się do jednej z pięciu klas jakości, odpowiadających konkretnemu stanowi ekologicznemu. Wartości graniczne wskaźników jakości wód dla poszczególnych klas oraz procedurę prowadzenia oceny (tak stanu, jak i potencjału), której wyniki zaprezentowano w niniejszym rozdziale określało rozporządzenie klasyfikacyjne z 2014 r. Sposób klasyfikacji stanu ekologicznego JCWP przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 22. Klasyfikacja stanu ekologicznego JCWP według klas jakości wód

Klasa jakości wody	Stan ekologiczny
I	Bardzo dobry
II	Dobry
III	Umiarkowany
IV	Słaby
V	Zły

Potencjał ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych, stosowanych w klasyfikacji stanu ekologicznego tej kategorii naturalnych wód powierzchniowych, która najbardziej przypomina odpowiednią SZCW lub SCW.

Na podstawie oceny elementów jakości biologicznych wód badanej JCWP klasyfikuje się do jednej z pięciu klas potencjału ekologicznego. Elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne pełnią jedynie rolę wspomagającą w trakcie oceny. Klasyfikację potencjału ekologicznego JCWP według klas potencjału ekologicznego przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Klasyfikacja potencjału ekologicznego JCWP według klas potencjału ekologicznego

Klasa potencjału ekologicznego	Potencjał ekologiczny
I	Maksymalny
II	Dobry
III	Umiarkowany
IV	Słaby
V	Zły

Prezentując wyniki klasyfikacji potencjału ekologicznego, przyjmuje się następujące określenia: maksymalny lub dobry, umiarkowany, słaby i zły potencjał ekologiczny.

Stan chemiczny JCWP oceniany jest na podstawie stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości. Ocena stanu chemicznego JCWP dokonywana jest zgodnie z wymogami rozporządzenia definicyjnego. Oceny stanu chemicznego JCWP dokonuje się na podstawie porównania wyników pomiarów badań wskaźników jakości wód ze środowiskowymi normami jakości dla substancji priorytetowych oraz dla innych zanieczyszczeń określonych dla poszczególnych kategorii wód powierzchniowych.

Do grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego należą:

- 1) substancje priorytetowe (alachlor, antracen, atrazyna, benzen, bromowany difenyleter, kadm i jego związki, C₁₀₋₁₃-chloroalkany, chlorfeninfos, chloropirifos, 1,2-dichloroetan, dichlorometan, ftalan di (2-etyloheksyl), diuron, endosulfan, fluoranten, heksachlorobenzen, heksachlorobutadien, heksachlorocykloheksan, izoproturon, ołów i jego związki, rtęć i jej związki, naftalen, nikiel i WWA symazyna, związki tributyllocyny, trichlorobenzen, trichlorometan, trifluralina;
- 2) inne substancje zanieczyszczające: tetrachlorometan, aldryna, dieldryna, endryna, izodryna, DDT–izomer para-para, DDT całkowity, trichloroetylen, tetrachloroetylen.

Od 2016 r. w badaniach monitoringowych uwzględnia się dodatkowo 7 nowych substancji monitorowanych w wodzie (chinoksyfen, aklonifen, bifenoks, cybutryna, cypermetryna, dichlorfos, tebutryna) oraz 5 nowych substancji monitorowanych w organizmach żywych (dikofol, PFOS, dioksyny, heksabromocyklododekan, heptachlor). Ponadto badaniami w organizmach żywych zostały objęte niektóre substancje badane dotychczas tylko w wodzie.

Klasyfikacji stanu chemicznego JCWP dokonuje się na podstawie nie mniej niż 12 wyników pomiarów substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń.

Zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym z 2014 r. przyjęto, że JCWP jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli dla każdego ppk wartości średnioroczne pomierzonych stężeń wskaźników wyrażone jako średnia arytmetyczna oraz stężenia maksymalne wyrażone jako 90. percentyl (wartość stężenia, poniżej której jest 90% wyników) z pomierzonych wartości stężeń nie przekraczały dopuszczalnych wartości odpowiednio średniorocznych i dopuszczalnych stężeń maksymalnych określonych dla poszczególnych kategorii wód. W przeciwnym razie stan chemiczny takiej JCWP określano jako poniżej dobrego.

W celu uwzględnienia w ocenie stanu chemicznego jak największej puli wyników monitoringu substancji chemicznych w cyklu badawczym 2010–2012 dopuszczono uwzględnienie w ocenie wskaźników, dla których seria wyników była mniejsza od 12, jednak nie mniejsza niż 4.

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ przy ocenie stanu chemicznego:

- 1) wskaźnikom, dla których ocenę wykonano na podstawie 12 lub więcej wyników, przypisano wysoki poziom ufności;
- 2) wskaźnikom, dla których ocenę wykonano na podstawie 11 lub 10 wyników, przypisano średni poziom ufności;
- 3) wskaźnikom, dla których ocenę wykonano na podstawie mniej niż 10, ale przynajmniej 4 wyników przypisano niski poziom ufności;
- 4) nie brano pod uwagę wskaźników badanych mniej niż 4 razy w roku, jako wskaźników o niewystarczającym poziomie ufności.

Ocena ogólnego stanu JCWP dokonywana jest na podstawie analizy wyników oceny stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego danej JCWP. Ogólna ocena stanu JCWP jako dobry możliwa jest jedynie w przypadku dobrego stanu chemicznego i dobrego lub jednocześnie co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego danej JCWP.

Sposób oceny stanu ogólnego JCWP przedstawiono w tabeli 24.

Tabela 24. Sposób oceny stanu ogólnego JCWP

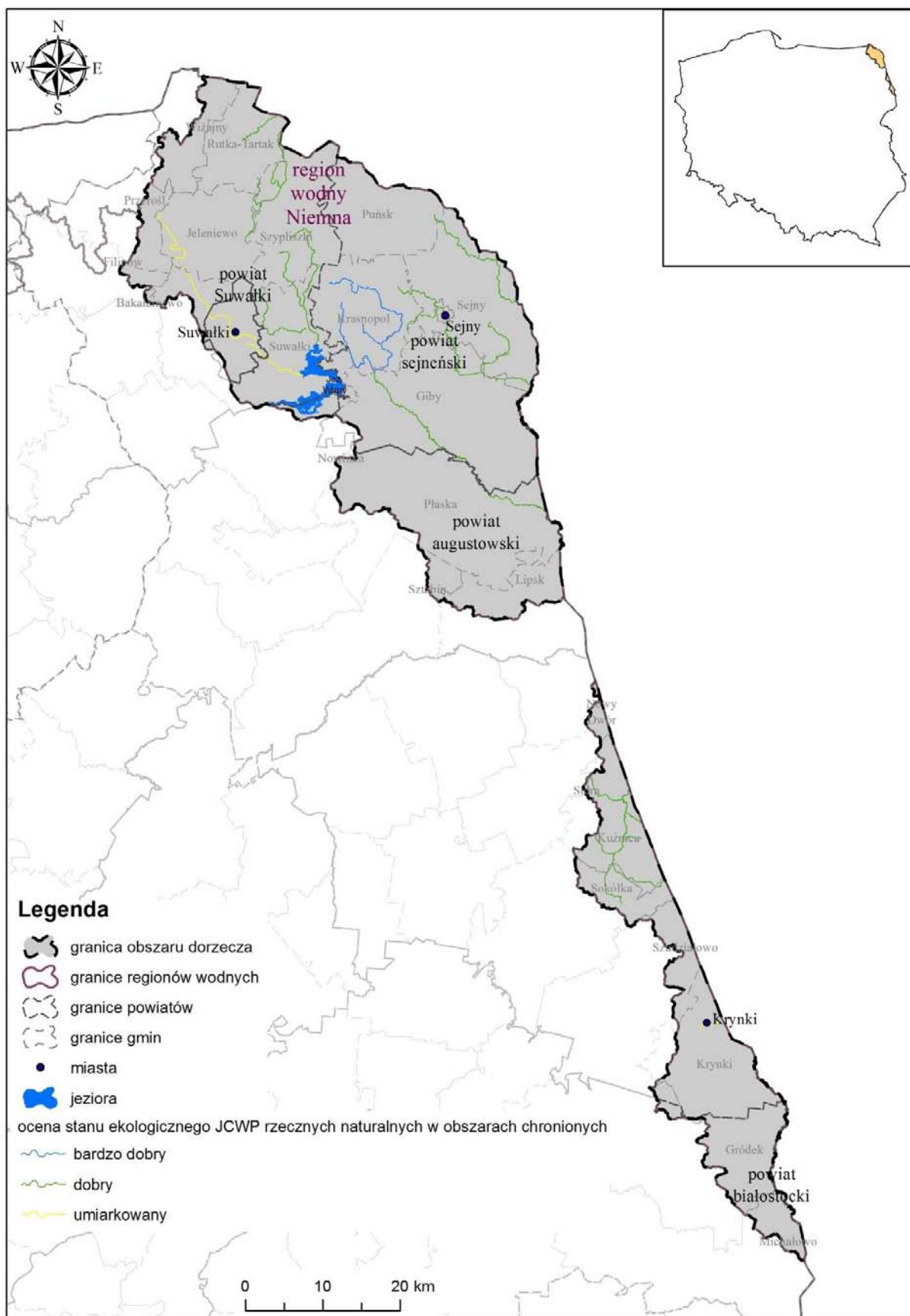
		Stan chemiczny	
		dobry	poniżej dobrego
Stan ekologiczny lub potencjał ekologiczny	bardzo dobry stan ekologiczny lub maksymalny potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
	dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
	umiarkowany stan ekologiczny lub umiarkowany potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
	słaby stan ekologiczny lub słaby potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
	zły stan ekologiczny lub zły potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód

JCWP występujące na obszarach chronionych ocenia się przez porównanie wyników opisanej powyżej oceny stanu JCWP z oceną spełnienia wymagań dodatkowych, wykonaną na podstawie danych uzyskanych z ppk monitoringu obszarów chronionych.

Przyjmuje się, że dana JCWP występująca na obszarze chronionym jest w stanie dobrym, gdy wyniki oceny jej stanu, wskazują na stan dobry i gdy jednocześnie spełnione są wymagania określone dla tego obszaru. Jeżeli w JCWP ustanowiono więcej niż jeden ppk monitoringu obszarów chronionych, ocenę spełnienia wymagań dodatkowych wykonuje się osobno dla każdego takiego punktu. W przypadku gdy JCWP występuje na kilku obszarach chronionych, przyjmuje się, że jest ona w dobrym stanie, jeżeli spełnione są jednocześnie wszystkie warunki określone dla tych obszarów chronionych.

Graficzne przedstawienie oceny stanu ekologicznego JCWP na obszarach chronionych przedstawiono na rysunku 26.

Rysunek 26. Ocena stanu ekologicznego JCWP w obszarach chronionych na obszarze dorzecza Niemna

Przy ocenie stanu JCWP monitorowanych w danym cyklu badawczym stosuje się procedurę dziedziczenia oceny. Wartości wskaźników wrażliwych na presję, badanych w ramach monitoringu operacyjnego, mogą być dziedziczone maksymalnie przez okres 3 lat, podczas gdy wyniki pozostałych wskaźników, badanych w ramach monitoringu diagnostycznego – przez okres 6 lat.

Metoda dziedziczenia została po raz pierwszy wykorzystana przy ocenie JCWP wykonanej w 2013 r. dla JCWP badanych w okresie 2010–2012. Polega ona na uzupełnianiu oceny wykonywanej na podstawie wskaźników jakości badanych w danym roku o oceny wskaźników badanych w latach poprzednich danego cyklu badawczego, zgodnie z zakresem określonym w rozporządzeniu monitoringowym z 2011 r.

Ze względu na dużą liczbę JCWP w Polsce objęcie ich wszystkich monitoringiem jest niemożliwe. Dla JCWP rzecznych, dla których nie ustanowiono żadnego ppk, dokonuje się oceny stanu na podstawie wyników badań uzyskanych w ramach PMŚ zgodnie z procedurą przenoszenia wyników ocen stanu wód dla nieopomiarowanych JCWP na podstawie wyników JCWP opomiarowanych na podstawie obligatoryjnych i fakultatywnych cech podobieństwa.

Przy porównaniu dwóch JCWP (monitorowanej i niemonitorowanej) i przeniesieniu oceny, kategoria, typ oraz status JCWP muszą być zgodne (cechy obligatoryjne). W przypadku cech fakultatywnych, określających wpływ presji antropogenicznych, bierze się pod uwagę stopień zagrożenia presjami antropogenicznymi, rodzaj zagospodarowania powierzchni oraz powierzchnię JCWP.

W przypadku jezior, ocena niemonitorowanych części wód tej kategorii ma charakter ekspercki i opiera się na analizie presji i ustalonych specyficznie dla typu kryteriów jednostkowego obciążenia jeziora związkami azotu i fosforu.

Ze względu na niski poziom ufności oceny nadanej z przeniesienia, tak ocenionej JCWP niemonitorowanej nadaje się jedną z dwóch klas: stan lub potencjał ekologiczny co najmniej dobry lub poniżej dobrego.

Podsumowanie oceny stanu JCWP na obszarze dorzecza Niemna:

1. Dla JCWP rzecznych (za lata 2010–2012):

- 1) oceny stanu lub potencjału ekologicznego dokonano dla wszystkich 39 JCWP rzecznych:
 - a) stan lub potencjał ekologiczny 16 JCWP rzecznych oceniono jako dobry lub powyżej dobrego (w tym 7 ocen z przeniesienia);
 - b) stan lub potencjał ekologiczny 23 JCWP rzecznych oceniono jako poniżej dobrego (w tym 20 ocen z przeniesienia);
- 2) oceny stanu chemicznego dokonano dla wszystkich 39 JCWP rzecznych:
 - a) stan chemiczny 16 JCWP rzecznych oceniono jako dobry (w tym 8 ocen z przeniesienia);
 - b) stan chemiczny 23 JCWP rzecznych oceniono jako poniżej dobrego (w tym 21 ocen z przeniesienia);
- 3) oceny stanu dokonano dla wszystkich 39 JCWP rzecznych
 - a) stan ogólny 15 JCWP rzecznych oceniono jako dobry (w tym 8 ocen z przeniesienia);
 - b) stan ogólny 24 JCWP rzecznych oceniono jako zły (w tym 21 ocen z przeniesienia).

2. Dla JCWP jeziornych (za lata 2010–2013):

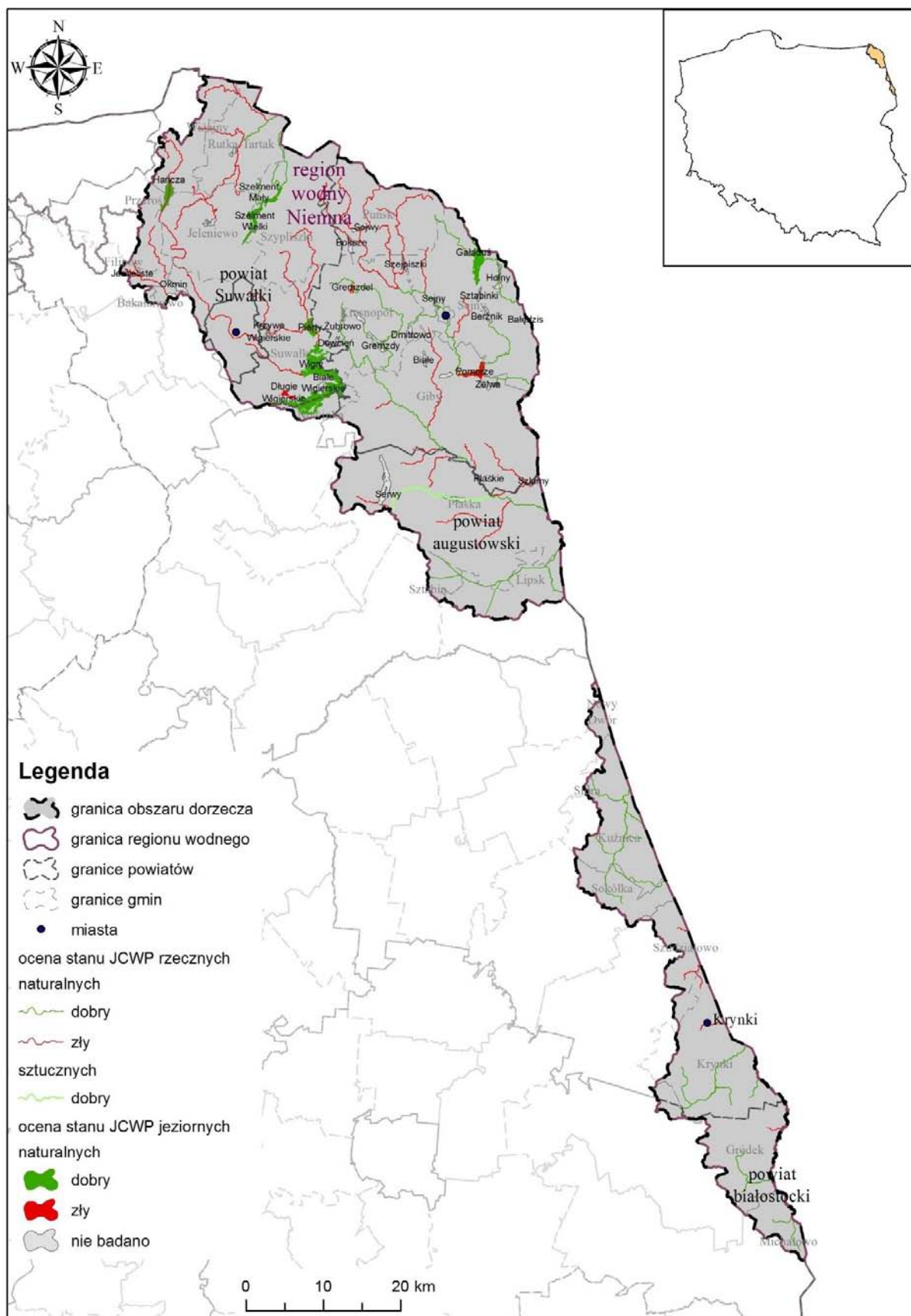
- 1) oceny stanu ekologicznego dokonano dla wszystkich 36 JCWP jeziornych:
 - a) stan ekologiczny 28 JCWP jeziornych oceniono jako dobry lub powyżej dobrego (w tym 19 jezior ocenionych ekspercko);
 - b) stan ekologiczny 8 JCWP jeziornych oceniono jako poniżej dobrego (w tym 4 jeziora ocenione ekspercko);
- 2) oceny stanu chemicznego dokonano dla 7 JCWP jeziornych - stan chemiczny wszystkich 7 badanych pod tym kątem JCWP jeziornych oceniono jako dobry;
- 3) oceny stanu dokonano dla 10 monitorowanych JCWP jeziornych:
 - a) stan 6 JCWP jeziornych oceniono jako dobry;
 - b) stan 4 JCWP jeziornych oceniono jako zły; doliczając 4 jeziora niebadane w stanie ekologicznym poniżej dobrego, na podstawie oceny eksperckiej, w ogólnym stanie złym znajdują się co najmniej 8 jezior dorzecza Niemna.

Spośród 10 JCWP rzecznych, których stan chemiczny oceniony został na podstawie danych monitoringowych, dla 2 wszystkie badane wskaźniki miały wysoki poziom ufności.

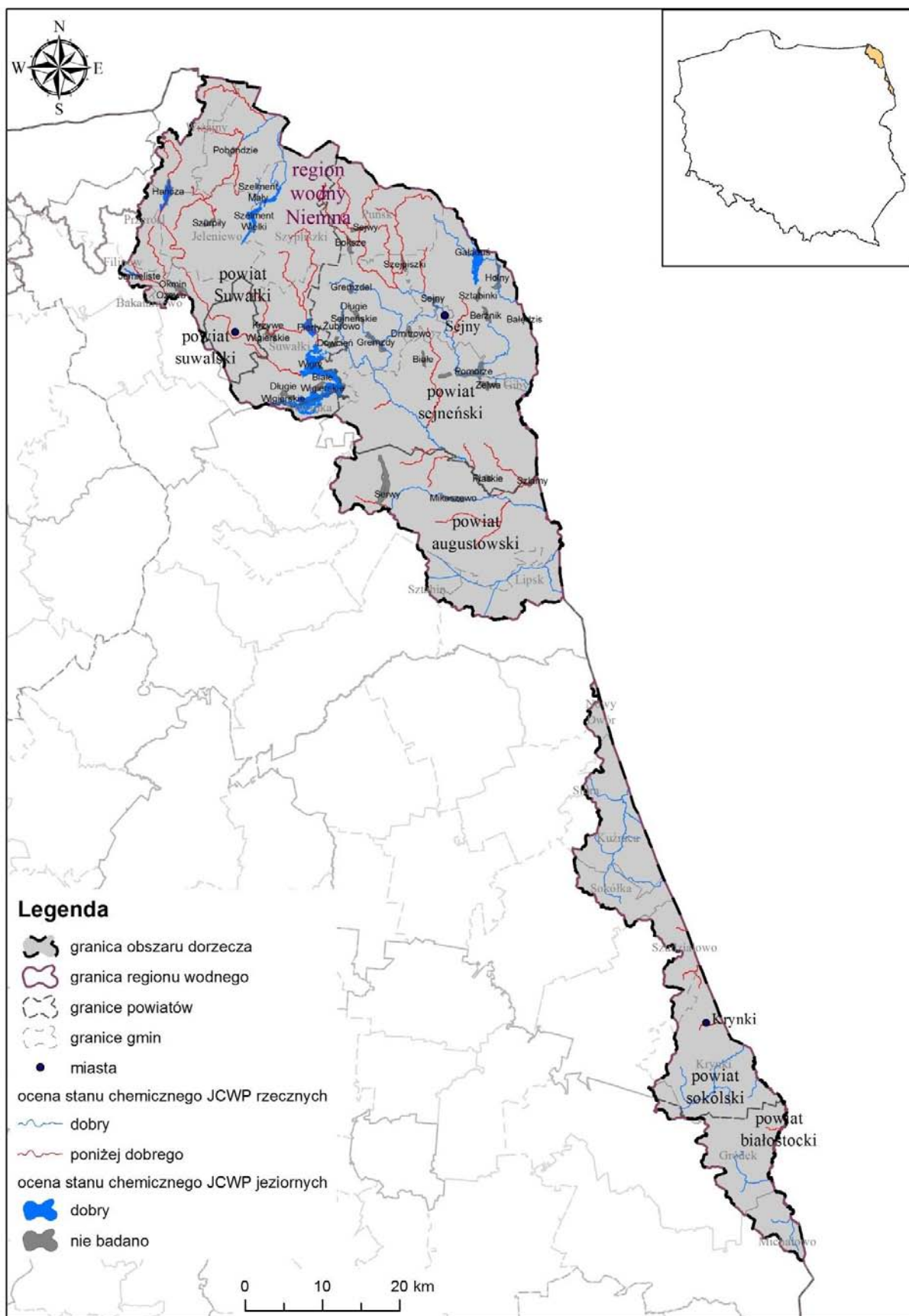
Ocena stanu JCWP rzecznych monitorowanych dla 9 JCWP dokonana została z zastosowaniem procedury dziedziczenia oceny. Dla JCWP jeziornych procedura dziedziczenia oceny zastosowana została dla 10 JCWP.

Ocenę stanu JCWP na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunkach 27-29.

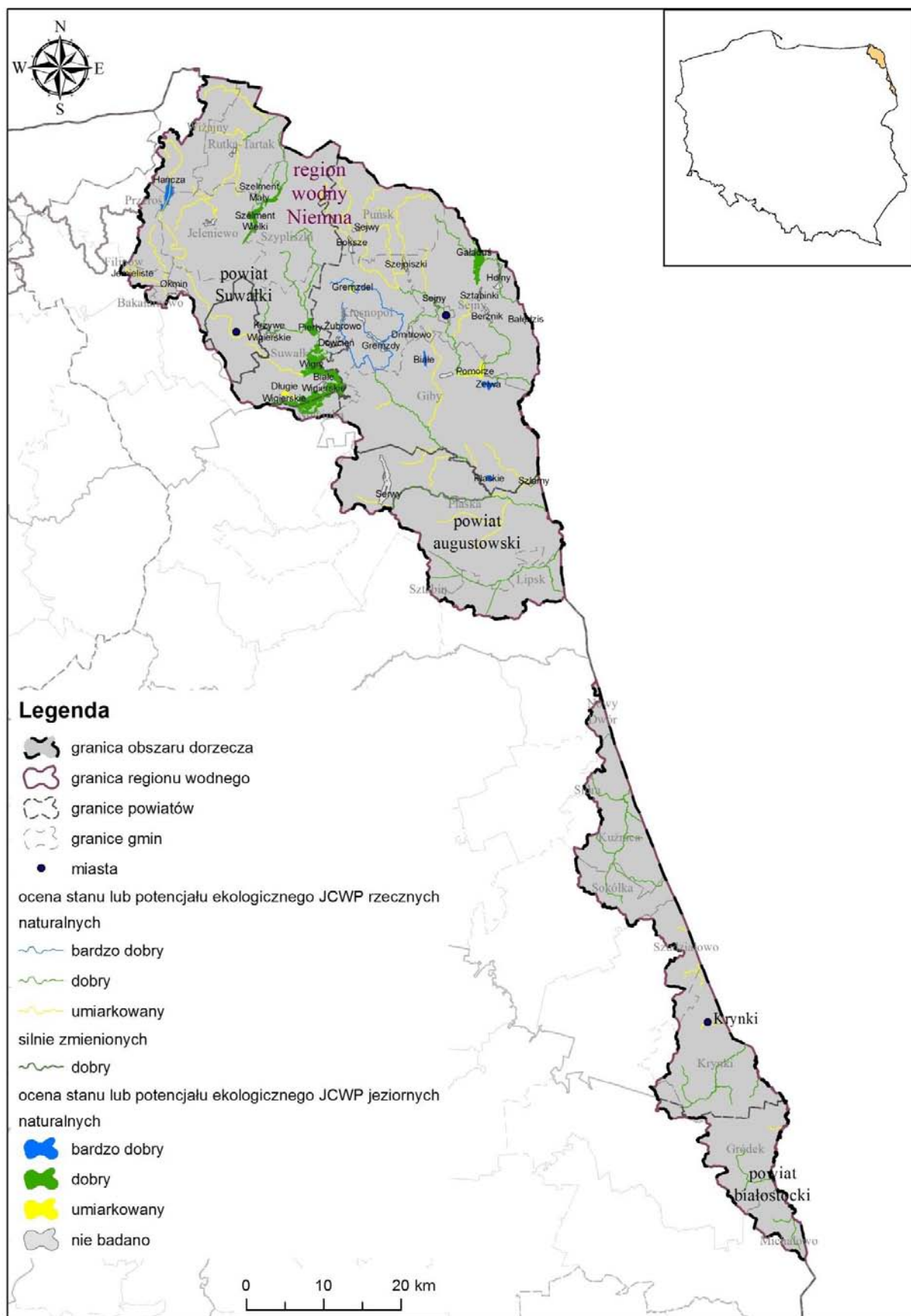
Rysunek 27. Ocena stanu JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 28. Ocena stanu chemicznego JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 29. Ocena stanu lub potencjału ekologicznego JCWP na obszarze dorzecza Niemna

Badania i pomiary w ramach monitoringu JCWP i JCWPd prowadzone były zgodnie z wymogami jakości zawartymi w rozporządzeniu monitoringowym z 2011 r. Rozporządzenie określało następujące warunki zapewnienia jakości pomiarów i badań:

- 1) dwustopniowy system zapewnienia jakości badań obejmujący:
 - a) wewnętrzną kontrolę jakości wyników badań,
 - b) zewnętrzną kontrolę jakości wyników badań,
- 2) zapewnienie jakości i porównywalności wyników analiz zgodnie z międzynarodowymi praktykami systemu zarządzania jakością;
- 3) objęcie systemem jakości i porównywalności wyników analiz wszystkich etapów prowadzenia pomiarów i badań, a w szczególności: poboru, utrwalania, transportu próbek, przechowywania próbek przed oddaniem ich do laboratorium, wykonywania oznaczeń fizykochemicznych lub taksonomicznych;
- 4) stosowanie do badań i pomiarów, realizowanych w ramach monitoringu JCW, metodyk referencyjnych zawartych w rozporządzeniu monitoringowym, oraz zapewnienie walidacji i dokumentowania wszystkich metod analizy stosowanych w programach monitorowania stanu wód;
- 5) oparcie minimalnych kryteriów w zakresie wyników na niepewności pomiaru równej lub mniejszej 50%, szacowanej na poziomie odpowiednich norm jakości środowiska oraz zapewnienie granicy oznaczalności nieprzekraczającej 30% odpowiednich norm jakości środowiska dla wszystkich stosowanych metod analizy parametrów fizykochemicznych i chemicznych;
- 6) dopuszczenie przekroczenia wartości granicy oznaczalności równej 30% odpowiednich norm jakości środowiska w sytuacji, gdy najlepsze dostępne techniki badawcze nie zapewniają spełnienia wymogów zawartych w punkcie 5, z zastrzeżeniem, aby nie była ona wyższa niż najbardziej rygorystyczna norma jakości środowiska określona dla danego parametru;
- 7) dla parametru, dla którego nie istnieje odpowiednia norma jakości środowiska lub metoda analizy spełniająca minimalne kryteria w zakresie poziomu niepewności pomiaru i granicy oznaczalności, prowadzenie monitorowania przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik badawczych, zatwierdzonych i opisanych w procedurach badawczych oraz spełniających wymóg wyników badań biegłości lub porównań międzylaboratoryjnych, jako potwierdzenie, że stosowana technika i procedura badawcza spełniają wymagania w zakresie jakości wyników oraz kompetencji laboratorium do ich stosowania;
- 8) podawanie, wraz z wynikami badań, poziomów niepewności pomiaru dla elementów fizykochemicznych i chemicznych oraz szacowanych poziomów ufności i dokładności wyników dla elementów biologicznych.

W monitoringu wód powierzchniowych stosowano metodyki referencyjne pomiarów i badań zawarte w załączniku nr 5 do rozporządzenia monitoringowego z 2011 r.

4.2. Wody podziemne

Zgodnie z rozporządzeniem monitoringowym z 2011 r. monitoring JCWPd prowadzono w sposób umożliwiający:

- 1) ocenę stanu chemicznego i ilościowego JCWPd, w tym określenie zasobów dostępnych;
- 2) wykrycie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi;
- 3) ustalenie wpływu stanu JCWPd na obszary chronione bezpośrednio zależne od wód podziemnych.

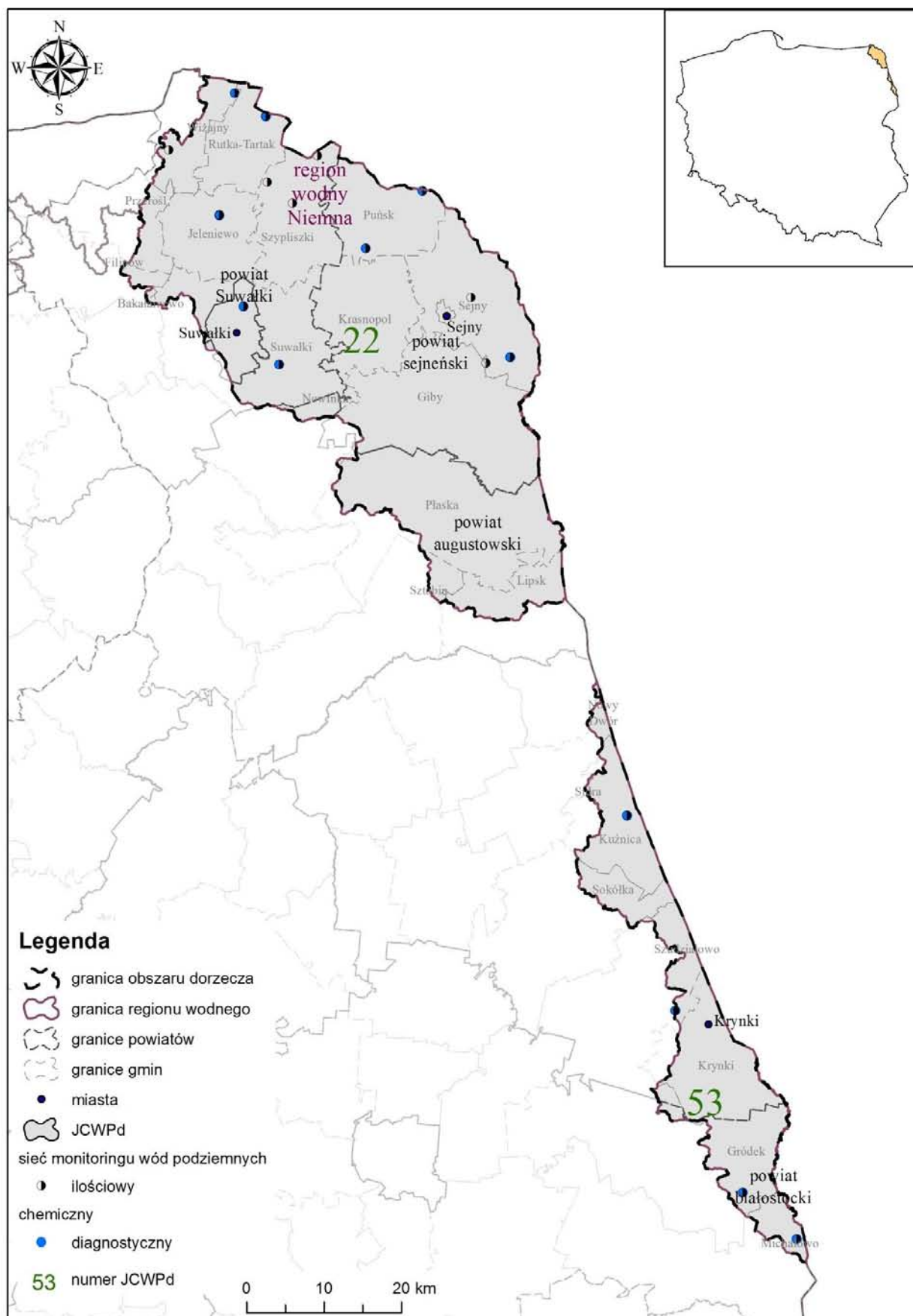
Metodyka oceny stanu JCWPd obejmuje ocenę stanu chemicznego i ilościowego. Ostateczna ocena stanu JCWPd przyjmuje gorszy wynik z tych dwóch ocen. W ramach oceny wykonuje się 5 testów klasyfikacyjnych określających stan chemiczny wód podziemnych i 4 testy określające stan ilościowy. Testy przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich JCWPd. Powinny być wykonane niezależnie od siebie, a jako wartość końcową mogą przyjąć wynik „dobry” lub „słaby”. Ocena stanu JCWPd wykonywana jest na podstawie wyników monitoringu wód podziemnych i przeprowadzana jest z uwzględnieniem budowy geologicznej, warunków krążenia wód podziemnych i siły oddziaływania presji.

Rozporządzenie monitoringowe z 2011 r. określało:

- 1) rodzaje monitoringu i cele ich ustanowienia;
- 2) kryteria wyboru JCW do monitorowania;
- 3) kryteria wyznaczania ppk;
- 4) zakres i częstotliwość monitoringu;
- 5) metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości monitoringu.

Sieć monitoringu JCWPd na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunku 30.

Rysunek 30. Sieć monitoringu wód podziemnych na obszarze dorzecza Niemna

Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego JCWPd prowadzi się w celu:

- 1) uzupełnienia i sprawdzenia procedury oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych oraz wpływu oddziaływań antropogenicznych;
- 2) oceny znaczących i utrzymujących się trendów wynikających z warunków naturalnych jak i oddziaływań antropogenicznych.

Monitoring ten prowadzi się dla JCWPd, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia.

Obowiązkowy zakres diagnostycznego monitoringu stanu chemicznego podany był w załączniku 4 do rozporządzenia monitoringowego z 2011 r. i obejmował 33 parametry fizykochemiczne, wskazane spośród 55 parametrów, dla których określono wartości progowe dobrego stanu chemicznego. Badania wykonuje się co najmniej raz na 3 lata dla wód o zwierciadle swobodnym i co najmniej raz na 6 lat dla wód o zwierciadle napiętym.

Istnieje także możliwość uzupełnienia zakresu monitoringu o inne elementy fizykochemiczne charakteryzujące rodzaj oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne.

Monitoring operacyjny stanu chemicznego JCWPd prowadzi się w celu:

- 1) ustalenia stanu chemicznego JCWPd uznanych za zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych;
- 2) stwierdzenia znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężenia wszelkich zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi.

Monitoring ten prowadzi się dla JCWPd, które na podstawie monitoringu diagnostycznego oraz oceny wpływu oddziaływań uznane są za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych.

Zakres monitoringu operacyjnego jest ustalany dla poszczególnych JCWPd w zależności od rodzaju zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne oraz uwzględnia te elementy fizykochemiczne, których wartości stwierdzone na podstawie monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego JCWPd są wyższe od wartości progowych stanu dobrego. W ramach monitoringu operacyjnego pomiary wykonuje się co najmniej 2 razy w roku, z wyłączeniem roku, gdy jest prowadzony monitoring diagnostyczny, w którym to przypadku monitoring operacyjny wykonywany jest raz w roku.

Monitoring badawczy stanu chemicznego JCWPd może być ustanowiony w odniesieniu do danej JCWPd lub jej fragmentów. Monitoring ten prowadzi się w celu:

- 1) wyjaśnienia przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych przez JCWPd, jeżeli wyjaśnienie tych przyczyn jest niemożliwe na podstawie monitoringu diagnostycznego i operacyjnego stanu chemicznego JCWPd;
- 2) wyjaśnienia przyczyn niespełnienia celów środowiskowych przez daną JCWPd jeżeli z monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wynika, że cele środowiskowe wyznaczone dla danej JCWPd nie zostaną osiągnięte i gdy nie rozpoczęto realizacji monitoringu operacyjnego stanu chemicznego dla tej JCWPd;
- 3) określenia zasięgu i stężenia zanieczyszczeń, jeżeli wystąpiło przypadkowe zanieczyszczenie JCWPd.

Zakres i częstotliwość monitoringu badawczego uzależnione są od lokalnych przyczyn prowadzenia monitoringu badawczego.

Monitoring stanu ilościowego JCWPd prowadzi się w celu oceny wpływu poboru wód podziemnych między innymi na:

- 1) położenie zwierciadła wód podziemnych;
- 2) skład chemiczny wód podziemnych;
- 3) stan ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od wód podziemnych.

Monitoring stanu ilościowego prowadzi się dla JCWPd, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia.

W monitoringu stanu ilościowego rozporządzenie określa dwa mierzone elementy:

- 1) pomiary położenia zwierciadła wody;
- 2) ustalenie wielkości zasobów dostępnych i pobory rzeczywiste.

Częstotliwość pomiarów dla wód o zwierciadle swobodnym wynosi – jeden raz w tygodniu, a dla wód o zwierciadle naporowym – raz w miesiącu. Zasoby określa się raz w roku.

W ramach oceny wykonuje się łącznie 9 testów klasyfikacyjnych, które przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich JCWPd, niezależnie od wyników pozostałych testów klasyfikacyjnych. W ramach oceny wykonuje się 5 testów klasyfikacyjnych określających stan chemiczny wód podziemnych i 4 testy określające stan ilościowy. Oprócz testów klasyfikacyjnych wykonuje się również 2 analizy wspierające. Obydwie analizy włączane są w obręb testów klasyfikacyjnych, wykonuje się je więc na początku procedury oceny stanu chemicznego i ilościowego. Wyniki tych analiz wspierają pozostałe testy ilościowe i chemiczne, zwłaszcza końcową ocenę stanu JCWPd. Ważnym elementem procedury oceny stanu JCWPd jest ekspercka analiza wyników, przeprowadzona we wszystkich testach klasyfikacyjnych.

Klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych, która obejmuje 5 klas jakości wód podziemnych, dokonuje się na podstawie wartości granicznych następujących elementów fizykochemicznych:

- 1) elementy ogólne: odczyn, ogólny węgiel organiczny, przewodność elektrolityczna, temperatura, tlen rozpuszczony;
- 2) elementy nieorganiczne: jon amonowy, azotany, azotyny, chlorki, fluorki, fosforany, magnez, ołów, rtęć, wodorowęglany;
- 3) elementy organiczne: benzen, fenole (indeks fenolowy), substancje ropopochodne, pestycydy, WWA.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. nr 143 poz. 896) – zwane dalej „rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych z 2008 r.”, określało następujące definicje klasyfikacji stanu chemicznego wód podziemnych:

- 1) dobry stan chemiczny wód podziemnych (dla I, II i III klasy jakości wód podziemnych);
- 2) słaby stan chemiczny wód podziemnych (dla IV i V klasy jakości wód podziemnych).

Stan chemiczny wód podziemnych w JCWPd uznaje się za dobry także w przypadku, gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników, lub nie stanowią ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Klasyfikacji elementów ilościowych stanu wód podziemnych dokonuje się porównując wielkość dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych ze średnim wieloletnim poborem rzeczywistym z ujęć JCWPd.

Stan ilościowy określa się jako dobry, gdy dostępne do zagospodarowania zasoby są wyższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych oraz zwierciadło wód podziemnych nie podlega wahaniom wynikającym z działalności człowieka, które powodowałyby: niespełnienie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych związanych z JCWPd, wystąpienie znacznych szkód w ekosystemach łądowych bezpośrednio od nich zależnych lub znaczne obniżenie zwierciadła wód podziemnych.

Stan ilościowy określany jest jako słaby, gdy dostępne do zagospodarowania zasoby są niższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych lub gdy wystąpią negatywne skutki wahań zwierciadła wód podziemnych.

Zarówno ocena stanu chemicznego jak i ilościowego JCWPd jest tak samo ważna, a za ostateczny stan JCWPd przyjmuje się gorszą z tych dwóch ocen.

Zgodnie z rozporządzeniem o PGW w planach należy zamieścić także dane o wartościach progowych elementów fizykochemicznych dla oceny stanu chemicznego JCWPd i ich zmianach. W przypadku ocen prezentowanych poniżej wartości progowe elementów fizykochemicznych ustalono zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych z 2008 r., wydanym na podstawie art. 38a ust. 1 ustawy – Prawo wodne.

Przyjęta do oceny stanu JCWPd w 2012 r. metodyka zakładała wykonanie 9 testów klasyfikacyjnych pozwalających ocenić stan ilościowy i chemiczny, a ostatecznie stan JCWPd, dla każdej JCWPd. Dodatkowo, na początku procedury oceny stanu wykonano 2 analizy wspomagające analizę tendencji zmian wartości wskaźników fizyko-chemicznych oraz analizę położenia zwierciadła wody w punktach monitoringu ilościowego.

Celem analizy tendencji stężeń i wartości pomiarów wskaźników fizyko-chemicznych jest identyfikacja znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężeń zanieczyszczeń. Punktem początkowym inicjowania działań mających odwrócić znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe był stan, gdy stężenie zanieczyszczenia osiąga 75% wartości parametrów norm jakości wód podziemnych i wartości progowych określonych w rozporządzeniu o ocenie wód podziemnych z 2008 r. Jako znaczące trendy wzrostowe uznano istotne statystycznie trendy rosnące, dla których stwierdzono przekroczenie 75% wartości progowej dobrego stanu chemicznego.

Analizę trendów wykrytych zanieczyszczeń prowadzi się na obszarze JCWPd, w obrębie których znajdują się punktowe źródła zanieczyszczeń lub skażenia powierzchni terenu, stanowiące zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych. Analiza prowadzona jest w celu ustalenia, że zanieczyszczenia ze skażonych miejsc:

- 1) nie rozprzestrzeniają się;
- 2) nie powodują pogarszania stanu chemicznego dla JCWPd lub grupy JCWPd;
- 3) nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska.

Konieczność wykonania analizy wynika z przepisów rozporządzenia o PGW.

Analiza położenia zwierciadła wody jest opisem sytuacji hydrogeologicznej w punktach monitoringu stanu ilościowego i traktuje się ją jako analizę wstępną, wspierającą pozostałe testy klasyfikacyjne oceny stanu ilościowego wód podziemnych. Polega ona na ustaleniu, czy w wyniku działań antropogenicznych nie doszło do niekorzystnych zmian położenia zwierciadła lub do zmian kierunków przepływu wód podziemnych, prowadzących do ich zanieczyszczenia lub pogorszenia warunków bytowania powiązanych z wodami podziemnymi ekosystemów. Podstawą przeprowadzenia analizy powinny być długotrwale nieprzerwane ciągi obserwacyjne, kilkunastoletnie, a najlepiej ponad trzysięstoletnie. Pozwoli to odróżnić ewentualne trendy zmian położenia zwierciadła wody od jego cyklicznych sezonowych lub wieloletnich zmian cyklicznych.

Do przeprowadzenia analizy trendów wartości wskaźników fizyko-chemicznych w punktach wykorzystano wyniki 11 868 analiz oznaczeń składu fizyko-chemicznego próbek wód podziemnych, pobranych z 1505 punktów pomiarowych monitoringu stanu chemicznego, zgromadzonych w bazie danych Monitoring Wód Podziemnych PIG-PIB.

Analizę trendów przeprowadzono dla wszystkich punktów pomiarowych i wszystkich wskaźników, dla których były dostępne wyniki. Dla wszystkich punktów i wskaźników sporządzono wykresy zmian wartości wskaźników fizyko-chemicznych w latach 2005 – 2012 wraz z naniesioną linią regresji i ekstrapolacją funkcji trendu wartości stężeń do końca 2021 r.

Spośród łącznie 75 250 pojedynczych przypadków szeregów czasowych, jedynie w 15 003 przypadkach dane zbiory spełniały przyjęte kryteria i możliwe było przeprowadzenie analizy tendencji. Ostatecznie ocena tendencji wartości wskaźników fizyko-chemicznych była możliwa w 1 532 przypadkach.

Łącznie zidentyfikowano 175 znaczących trendów rosnących dla wskaźników fizyko-chemicznych. Ponadto w 590 przypadkach trendy określono jako rosnące, ale na podstawie ekstrapolacji funkcji trendu, do końca 2021 r. nie przewiduje się w tych przypadkach przekroczenia 75% wartości parametrów norm jakości wód podziemnych. W 767 przypadkach trendy określono jako malejące.

Znaczące trendy rosnące zidentyfikowano łącznie w 103 punktach pomiarowych. W poszczególnych punktach stwierdzono występowanie od 1 do 7 znaczących trendów rosnących.

Spośród 172 JCWPd analizie poddano 122 JCWPd, z których dla 12 stwierdzono, że istnieją przesłanki dla stanu ilościowego słabego, ale jedynie dla 5 z dostateczną wiarygodnością, natomiast w przypadku pozostałych 7 z tych JCWPd ocena została dokonana na podstawie rozpoznania niskiej wiarygodności. W 110 JCWPd stwierdzono przesłanki dla dobrego ich stanu ilościowego, w tym w 76 JCWPd wiarygodność tej oceny uznano za dostateczną, co przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25. Wyniki analizy położenia zwierciadła wody w podziale na 172 JCWPd

Wskazania do oceny stanu ilościowego JCWPd według analizy położenia zwierciadła wody	Wiarygodność oceny	Liczba JCWPd	Uwagi
Wskazanie dla stanu dobrego	dostateczna – DW	76	
	niska – NW	34	
Wskazanie dla stanu słabego	dostateczna – DW	5	JCWPd nr 39, 47, 88, 101, 125,
	niska – NW	7	JCWPd nr 95, 130, 134, 150, 151, 160, 161
brak danych	brak danych	50	

Wyniki tego testu wspierającego ocenę nie stanowiły w przypadku żadnej z JCWPd samodzielnej podstawy dla oceny stanu. Były traktowane jako dane dodatkowe, które ewentualnie pomagały rozstrzygać problemy interpretacyjne w pozostałych testach.

WYNIKI POSZCZEGÓLNYCH TESTÓW KLASYFIKACYJNYCH OCENY STANU CHEMICZNEGO DLA JCWPd NA OBSZARZE DORZECZA NIEMNA:

- 1) test C.1.: na obszarze dorzecza Niemna nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych. Informacje w tym zakresie przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 26. Ocena stanu chemicznego JCWPd według testu C.1 na obszarze dorzecza Niemna w podziale na 172 JCWPd

Obszar dorzecza		Numer JCWPd w granicach obszaru dorzecza	Ocena stanu chemicznego JCWPd wg testu C.1 na obszarach dorzeczy		
Numer	Nazwa powierzchnia [km ²]		Liczba JCWPd % powierzchni dorzecza		
			stan dobry	stan słaby	brak danych
PL-07	Niemen 2515.15	22, 53	2 100%	0 0%	0 0%

- 2) test C.2./I.2.: na obszarze dorzecza Niemna nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.
- 3) test C.3.: na obszarze dorzecza nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.
- 4) test C.4.: na obszarze dorzecza nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.
- 5) test C.5.: na obszarze dorzecza nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

WYNIKI POSZCZEGÓLNYCH TESTÓW KLASYFIKACYJNYCH OCENY STANU ILOŚCIOWEGO DLA JCWPd NA OBSZARZE DORZECZA NIEMNA:

- 1) test I.1.: na obszarze dorzecza nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu ilościowego wód podziemnych;
- 2) test I.3.: na obszarze dorzecza nie stwierdzono przekroczenia wartości progowych dobrego stanu ilościowego wód podziemnych;
- 3) test I.4.: testu nie wykonano ze względu na brak danych dotyczących przepływów nienaruszalnych dla rzek, które są niezbędne do wykonania testu.

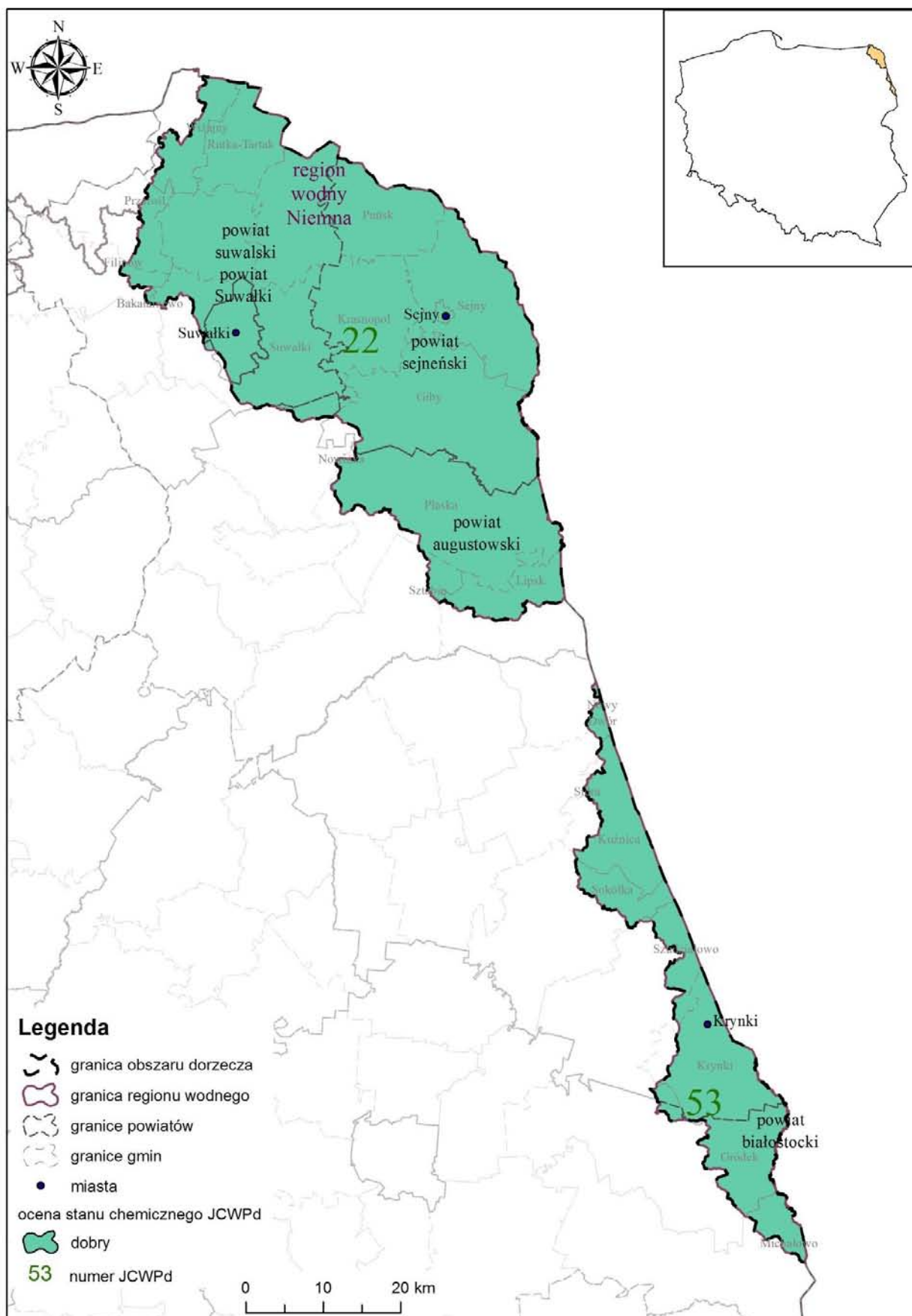
Na obszarze dorzecza Niemna znajdują się dwie JCWPd o numerach 22 i 53. Ocenę stanu chemicznego JCWPd na obszarze dorzecza Niemna przeprowadzono w 2012 r. na podstawie 18 punktów pomiarowych. Stan chemiczny wszystkich JCWPd w granicach obszaru dorzecza Niemna określono jako dobry.

Stan ilościowy JCWPd o numerach 22 i 53 określono jako dobry.

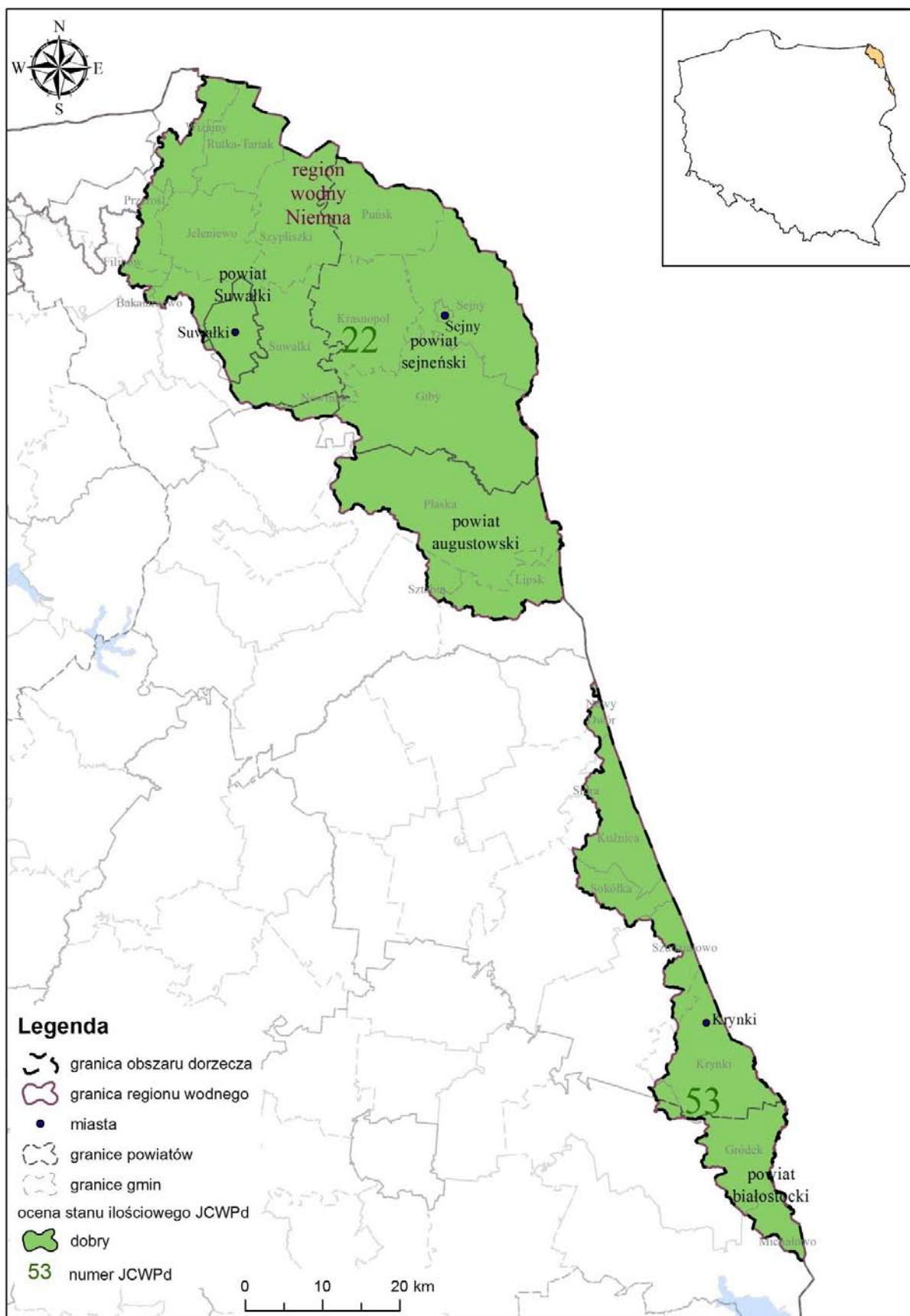
Wyniki oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Niemna przedstawiono na rysunkach 31 i 32.

Monitoring i ocena stanu w cyklu 2016-2020 będą prowadzone na podstawie nowych rozporządzeń, to jest rozporządzenia monitoringowego oraz rozporządzenia o ocenie wód podziemnych.

Rysunek 31. Ocena stanu chemicznego JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Rysunek 32. Ocena stanu ilościowego JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

5. USTALENIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH DLA JCW I OBSZARÓW CHRONIONYCH

5.1. Cele środowiskowe dla JCW

Przy wyznaczaniu celów środowiskowych zastosowano, zweryfikowane w ramach pan-europejskiego ćwiczenia interkalibracyjnego, wartości metryk biologicznych. W zakresie wspierających elementów fizyczno-chemicznych przyjęto zweryfikowane ich wartości, opracowane w 2012 r. W zakresie charakterystyk JCWP uwzględniono wyniki przeglądu wyznaczenia SZCW i SCW, zrealizowanego przez rzgw na potrzeby aPGW. W wyniku nowego wyznaczenia, status niektórych JCW uległ zmianie. Wszystkim JCWP wyznaczonym jako SZCW lub SCW, przypisano parametry charakteryzujące dobry lub maksymalny potencjał, natomiast naturalnym JCWP przyporządkowano parametry dobrego lub bardzo dobrego stanu. Uwzględniono również zweryfikowane na potrzeby aPGW przypisanie typów do JCWP w zakresie jezior i rzek o typie 0 (zmiany dotyczą wybranych przypadków). Wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP brano ponadto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010–2012 (w przypadku rzek) lub 2010–2013 (w przypadku jezior). Dla JCWP rzecznych ustalono cele w odniesieniu do następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton – Wskaźnik Fitoplanktonu IFP (wskazany dla JCWP, dla których wskaźnik ten został zbadany oraz dla wszystkich JCWP o typie 21);
- 2) fitobentos – Multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO;
- 3) makrofity – Makrofitowy Indeks rzeczny MIR;
- 4) makrobezkręgowce bentosowe – Wskaźnik Wielometryczny MMI_PL;
- 5) ichtiofauna – Wskaźnik EFI+ oraz IBI;

W przypadku zbiorników zaporowych cele środowiskowe dotyczą makrobezkręgowców bentosowych – wskaźniki MZB, oraz flory, którą opisują dwa wskaźniki: wskaźnik fitoplanktonowy IFPL oraz multimetryczny indeks okrzemkowy IO.

W zakresie wspierających elementów fizykochemicznych uwzględnione zostały zweryfikowane wartości graniczne klas dla wspierających elementów fizykochemicznych, opracowane w 2012 r. przez GIOŚ.

Przypisując cele środowiskowe w zakresie elementów fizykochemicznych, stosowano następujący schemat:

- 1) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan dobry lub poniżej dobrego – wtedy wszystkim elementom fizykochemicznym, przypisane zostały wartości graniczne dla stanu dobrego;
- 2) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan bardzo dobry – wtedy elementom fizykochemicznym będącym w stanie bardzo dobrym, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu bardzo dobrego. Wszystkim pozostałym elementom fizykochemicznym, jako parametry charakteryzujące cel środowiskowy, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu dobrego.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. W przypadku osiągnięcia dobrego stanu chemicznego przez daną JCWP rzeczną (co dokumentują wyniki badań monitoringowych z lat 2010–2012), celem środowiskowym jest utrzymanie wartości parametrów chemicznych wód na poziomie dobrym.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy.

Ponadto, dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Plan udrażniania korytarzy rzecznych powinien skupiać się na gatunkach kluczowych, wodach priorytetowych i etapach udrożnień. Literatura wskazuje ciekli istotne z punktu widzenia migracji ryb dwuśrodowiskowych, na których konieczne jest zachowanie ciągłości hydromorfologicznej. Dlatego też, dla niektórych JCWP rzecznych został wskazany uszczegółowiony cel środowiskowy, jakim jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekli istotnego.

W odniesieniu do jezior cele środowiskowe ustalono dla następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton – multimetriks fitoplanktonowy PMPL;
- 2) fitobentos – multimetriks fitobentosowy IOJ;
- 3) makrofity – multimetriks makrofitowy ESMI;
- 4) makrozoobentos – z uwagi na trwający proces weryfikacji multimetriksu LMI, aktualnie, jako cel środowiskowy podana została definicja stanu dobrego;

5) ichtiofauna – metriks LFI+ oraz LFI-CEN.

W zakresie wspierających elementów fizykochemicznych uwzględnione zostały zweryfikowane wartości graniczne klas dla wspierających elementów fizykochemicznych, opracowane w 2012 r.

W przypadku specyficznych substancji syntetycznych i niesyntetycznych oraz substancji priorytetowych (stan chemiczny), cele środowiskowe zostały wskazane na podstawie rozporządzenia klasyfikacyjnego. Celem środowiskowym jest dobry stan ekologiczny (specyficzne substancje syntetyczne i niesyntetyczne) i dobry stan chemiczny (substancje priorytetowe).

Jako cel dla elementów hydromorfologicznych, wskazano wartość graniczną dla stanu bardzo dobrego – w odniesieniu do omawianego elementu – zawartą w rozporządzeniu klasyfikacyjnym. Ustalenie celów środowiskowych dla JCWP jeziornych o stanie co najmniej dobrym, opierało się na zasadzie niepogarszania stanu wraz z zachowaniem wartości wskaźników nie niższych niż wartości graniczne stanu dobrego i umiarkowanego. Jeżeli któryś element był w stanie bardzo dobrym, to zgodnie z zasadą niepogarszania stanu, musi pozostać w stanie bardzo dobrym. W sytuacji, gdy stan JCWP jest poniżej dobrego lub jezioro nie było badane, celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, z wyjątkiem sytuacji, gdy uzasadnione jest ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego. Ma to miejsce np. w przypadku grupy kilkunastu jezior przymorskich, dla których, ze względu na brak danych biologicznych, nie było możliwe ustalenie warunków referencyjnych i które przypisano do typu 3b (polimiktyczne jeziora nizinne o dużej wartości współczynnika Schindlera). Dla tych jezior przymorskich powinny być ustalone mniej rygorystyczne cele środowiskowe niż dla jezior typu 3b, ze względu na ich cechy naturalne: bardzo dużą powierzchnię i małą głębokość. W tych warunkach działanie wiatru powodujące resuspensję osadów dennych, sprzyja uwalnianiu biogenów i przyspieszeniu ich krążenia w ekosystemie. Z tego względu produktywność fitoplanktonu tych jezior jest bardzo wysoka i przyjęcie, jako docelowych, mniej rygorystycznych wartości wskaźników fitoplanktonowych, w porównaniu do celów środowiskowych dla jezior typu 3b, jest uzasadnione.

Podstawą ustalenia celu środowiskowego dla SZCW oraz SCW rzecznych w zakresie elementów biologicznych były przepisy rozporządzenia klasyfikacyjnego.

Biologiczne parametry charakteryzujące cel środowiskowy jakim jest dobry potencjał wód, zostały przypisane zgodnie z rozporządzeniem, zawierającym wartości graniczne wskaźników jakości wód, odnoszące się do JCWP, takich jak kanał, struga strumień, potok oraz rzeka, wyznaczonych jako SCW lub SZCW.

Przy ustalaniu parametrów charakteryzujących cel środowiskowy w zakresie elementów fizykochemicznych, dla SZCW i SCW rzecznych, opierano się na zweryfikowanych w 2012 r. wskaźnikach. W ramach weryfikacji nie określono wartości granicznych dla JCWP o typie 0, dlatego SZCW i SCW o tym typie nie przypisano parametrów charakteryzujących cel środowiskowy w zakresie elementów fizykochemicznych. Podstawą ustalenia celu środowiskowego dla SZCW oraz SCW jeziornych jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym, graniczne wartości wskaźników charakteryzujące dobry potencjał ekologiczny są tożsame z kryteriami oceny dobrego stanu ekologicznego.

Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych zamieszczono w tabeli 27, natomiast cele środowiskowe dla JCWP jeziornych zamieszczono w tabeli 28. W poszczególnych kategoriach JCWP celem środowiskowym jest głównie osiągnięcie co najmniej dobrego lub dobrego stanu lub potencjału ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego.

Tabela 27. Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
1	PLRW800006469	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
2	PLRW8000176229	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
3	PLRW8000176249	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
4	PLRW8000176254	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
5	PLRW8000176258	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
6	PLRW80001762691	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
7	PLRW80001762729	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
8	PLRW80001762743	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
9	PLRW8000176281	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
10	PLRW80001763271	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
11	PLRW80001764749	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
12	PLRW8000186413	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
13	PLRW800018641712	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
14	PLRW800018641732	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
15	PLRW8000186419	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
16	PLRW8000186432	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
17	PLRW80001864349	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
18	PLRW80001864552	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
19	PLRW80001864569	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
20	PLRW800018645729	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
21	PLRW8000186458	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
22	PLRW80001864592	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
23	PLRW80001864629	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
24	PLRW80001864729	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
25	PLRW800018648299	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
26	PLRW80001864832	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
27	PLRW80001864838	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
28	PLRW80001864883	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
29	PLRW8000186829	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
30	PLRW8000186849	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
31	PLRW80001962591	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
32	PLRW80002064739	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
33	PLRW80002064875	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
34	PLRW8000206851	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
35	PLRW8000256439	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
36	PLRW80002564549	bardzo dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
37	PLRW80002564872	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
38	PLRW80002566255	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
39	PLRW8000256867	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

Tabela 28. Cele środowiskowe dla JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
1	PLLW30019	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
2	PLLW30020	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
3	PLLW30021	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
4	PLLW30591	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
5	PLLW30603	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
6	PLLW30606	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
7	PLLW30607	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
8	PLLW30611	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
9	PLLW30612	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
10	PLLW30614	bardzo dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
11	PLLW30616	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
12	PLLW30619	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
13	PLLW30622	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
14	PLLW30626	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
15	PLLW30627	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
16	PLLW30631	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
17	PLLW30632	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
18	PLLW30634	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
19	PLLW30637	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
20	PLLW30639	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
21	PLLW30640	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
22	PLLW30646	bardzo dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
23	PLLW30650	bardzo dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
24	PLLW30652	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
25	PLLW30658	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
26	PLLW30662	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
27	PLLW30663	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
28	PLLW30665	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
29	PLLW30669	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
30	PLLW30670	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
31	PLLW30671	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
32	PLLW30673	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
33	PLLW30676	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
34	PLLW30685	bardzo dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
35	PLLW30687	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
36	PLLW90100	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny

5.2 Cele środowiskowe dla JCWPd

Zgodnie z art. 38e ust. 1 ustawy – Prawo wodne celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Określenie celów środowiskowych dla wód podziemnych zostało wykonane na podstawie corocznych wyników oceny stanu obejmujące stan chemiczny i ilościowy opracowany w ramach PMŚ.

W tabeli 29 przedstawiono zbiorcze zestawienie liczby JCWPd z wyszczególnieniem celów środowiskowych dla stanu jakościowego, jak i stanu ilościowego.

Tabela 29. Cele środowiskowe dla JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Lp.	Kod JCWPd	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Cel środowiskowy - stan ilościowy	Cel dodatkowy
1	PLGW800022	w Warszawie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu
2	PLGW800053	w Warszawie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu

5.3 Cele środowiskowe dla obszarów chronionych

Artykuł 38f ust. 1 ustawy – Prawo wodne określa, iż celem środowiskowym dla obszarów chronionych wskazanych w art. 113 ust. 4 ustawy – Prawo wodne jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych, na podstawie których zostały utworzone.

Poniżej scharakteryzowano ogólne cele dla poszczególnych rodzajów obszarów chronionych. Szczegółowe cele dla obszarów chronionych ze wskazaniem JCW zawarte są w załączniku nr 2 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna.

Na obszarze dorzecza Niemna brak jest JCWP przeznaczonych dla poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Dla JCWPd ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczona do spożycia, przypisano dodatkowy cel środowiskowy, którym jest utrzymanie stałych wartości wskaźników fizykochemicznych wód przeznaczonych do spożycia, aby zapobiec konieczności modyfikacji procesów

uzdatniania wód lub wprowadzeniu uzdatniania wód podziemnych na ujęciach wód podziemnych. Wody zagrożone pogorszeniem stanu należy chronić przez ustanowienie strefy ochronnej ujęcia na podstawie aktu prawa miejscowego. Z uwagi na brak obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym, nie wyznaczono elementów, dla których cele środowiskowe mogłyby być zastosowane.

Dla JCWP przeznaczonych dla celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, wskazano dodatkowy cel, jakim jest poprawa warunków sanitarnych dla wyznaczanego kąpieliska. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda w kąpielisku, określa rozporządzenie o nadzorze nad jakością wody w kąpielisku. Cel dla tego obszaru chronionego powinien obowiązywać dla wyznaczonego kąpieliska, ale nie dla całej JCWP.

Osiągnięcie dobrego stanu JCW zapewnia dotrzymanie wymagań dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, w związku z czym nie został wskazany dodatkowy cel.

Na obszarze dorzecza Niemna nie wyznaczono obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Normy i cele w przypadku obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony dla gatunków i siedlisk wskazują, które cele określone są w akcie tworzącym daną formę ochrony przyrody. Dla parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych, cele określone są na podstawie ustawy, , zaś w przypadku obszarów Natura 2000 cel wynika z ustawy i prawa Unii Europejskiej. Cele mogą być uszczegółowione w procesie planowania ochrony danego obszaru.

Dla obszarów Natura 2000 celem jest właściwy stan ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków przyrodniczych. Oznacza to zachowanie warunków wodnych, które są niezbędne do osiągnięcia lub utrzymania w obszarze Natura 2000 właściwego stanu ochrony dla siedlisk występujących w obszarze siedliskowym oraz ptaków w obszarze ptasim. Dla parku narodowego celem jest zachowanie różnorodności biologicznej, właściwego stanu zasobów i składników przyrody, odtworzenie zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin i zwierząt oraz grzybów. W parku krajobrazowym istotne jest zachowanie wartości przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Dla rezerwatu przyrody i obszaru chronionego krajobrazu cel określony jest indywidualnie w akcie tworzącym dany obszar.

Cele dla gatunków i siedlisk, dla których ważnym czynnikiem w ich ochronie jest dobry stan wód znajdują się w aktualnych PZO. Jest to dokument planistyczny, który sporządza się i realizuje dla obszaru Natura 2000. Sporządza się go w terminie 6 lat od ustanowienia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub zatwierdzenia przez KE obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Można sporządzać go także dla obszaru zaproponowanego KE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, lecz jeszcze niezatwierdzonego. Nie sporządza się tylko dla:

- 1) terenu dla którego ustanowiono PO, obszaru Natura 2000 lub uwzględniający zakres Natury 2000;
- 2) obszarów morskich.

Projekt planu sporządza sprawujący nadzór nad obszarem (zwykle rdoś, niekiedy dyrektor parku narodowego). W procesie sporządzenia planu musi być zapewniony udział osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, a także możliwość wnoszenia uwag i wniosków ze strony ogółu społeczeństwa.

Rdoś ustanawia plan na okres 10 lat, w drodze aktu prawa miejscowego - zarządzenia, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. PZO może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, PO dla części lub całości obszaru.

Szczegółowy tryb sporządzania i zakres prac określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

5.4 Przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego i cel mniej rygorystyczny

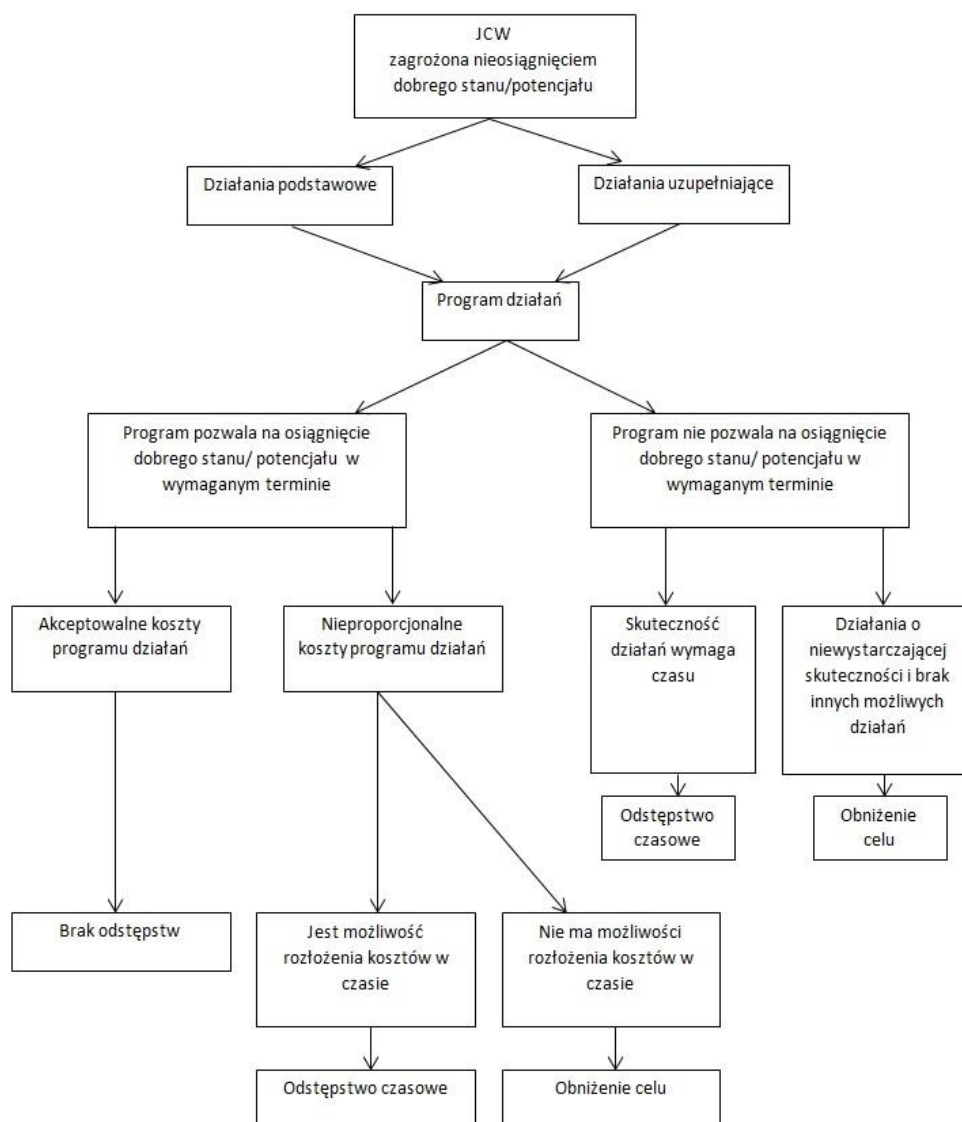
Cele środowiskowe powinny zostać osiągnięte w możliwie najkrótszym terminie. Jednakże przewiduje się możliwość wprowadzenia odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie nie będzie możliwe z określonych przyczyn. Integralną częścią celów środowiskowych są tak zwane wyłączenia obejmujące:

- 1) przedłużenie terminu – dobry stan musi zostać osiągnięty najpóźniej do 2021 r. lub 2027 r. albo w najkrótszym terminie po 2027 r., na jaki pozwalają warunki naturalne;
- 2) osiągnięcie mniej rygorystycznych celów;
- 3) tymczasowe pogorszenie się stanu z przyczyn naturalnych lub w wyniku działania siły wyższej;
- 4) nowe zmiany charakterystyki fizycznej części wód powierzchniowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, lub też niezapobieżenie pogorszeniu się stanu części wód powierzchniowych (z bardzo dobrego do dobrego) w wyniku nowych form zrównoważonej działalności gospodarczej człowieka.

Przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r. lub 2027 r., czy też ustanowienie mniej rygorystycznego celu możliwe jest w sytuacji, gdy działania niezbędne do osiągnięcia stanu dobrego są nierealne z technicznego punktu widzenia lub nieproporcjonalnie kosztowne, a także gdy wszystkie działania naprawcze miały być wdrożone do 2015 r., ale efekty tych działań nie były oczekiwane do tego czasu ze względu na warunki naturalne. Wskazane jest tutaj w pierwszej kolejności rozpatrzenie możliwości osiągnięcia celu w późniejszym terminie i dopiero gdy szczegółowe analizy wykażą, iż jest to niemożliwie – wskazanie mniej rygorystycznego celu.

Identyfikacja i uzasadnienie takiego odstępstwa wymaga indywidualnego podejścia do każdej JCWP. Algorytm postępowania podczas identyfikacji JCW w przypadku możliwości przedłużenia osiągnięcia celów środowiskowych lub ustalenia mniej rygorystycznych celów przedstawiono na rysunku 33.

Rysunek 33. Algorytm postępowania podczas identyfikacji JCW w przypadku możliwości przedłużenia osiągnięcia celów środowiskowych lub ustalenia mniej rygorystycznych celów

Analiza konieczności oraz możliwości zastosowania odstępstw dla JCWP rzecznych została przeprowadzona na podstawie:

- 1) aktualnej oceny stanu poszczególnych JCW;
- 2) zagrożenia nieosiągnięciem przez te części wód celów środowiskowych;
- 3) zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych, będących przyczyną tego zagrożenia;
- 4) programów działań zidentyfikowanych dla części wód.

JCWP rzecznych, których stan w latach 2010-2012 został oceniony jako dobry nie będą podlegać możliwości przedłużenia terminu osiągnięcia celów środowiskowych lub ustaleniu mniej rygorystycznych celów środowiskowych. Wynika to z faktu, iż najważniejszym celem jest niepogarszanie stanu, tak więc wbrew podstawowej zasadzie byłoby przyjęcie, iż JCWP w stanie dobrym nie osiągnie celów środowiskowych.

Sytuacja ta dotyczy również JCWP, dla których w pierwszym cyklu planistycznym ustanowiono odstępstwo, a wyniki monitoringu wskazują, że ich stan się poprawił i obecnie nie ma takiej konieczności. Jedynym wyjątkiem były JCWP, których stan oceniono wprawdzie jako dobry, jednak został dla nich ustanowiony uszczegółowiony cel środowiskowy, z uwagi na ich szczególne znaczenie dla migracji ichtiofauny. Dla tych JCWP wprowadzono odstępstwo wynikające z czasu niezbędnego na przeprowadzenie analiz dotyczących wyboru optymalnych rozwiązań w zakresie udrożnienia, a następnie ich realizacji.

Konieczność zastosowania odstępstw nie była również analizowana dla JCWP rzecznych, które w ramach oceny ryzyka zostały ocenione jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ocena taka oznacza, iż dobry stan najprawdopodobniej zostanie osiągnięty w wymaganym terminie, tak więc

stosowanie jakiegokolwiek odstępstwa byłoby tutaj niezasadne. Zasadność zastosowania odstępstwa przeanalizowana została dla JCWP, których stan został oceniony poniżej dobrego, a jednocześnie na podstawie zidentyfikowanych presji i możliwych do wdrożenia działań zidentyfikowano zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych. Co istotne, sam fakt zagrożenia nie był powodem zastosowania odstępstwa, gdyż jest ono możliwe jedynie w przypadku spełnienia określonych warunków.

Odstępstwo polegające na obniżeniu celu środowiskowego wskazano jedynie dla kilku indywidualnych przypadków, gdzie analizy wykazały brak możliwości wdrożenia działań naprawczych. Dotyczy to JCWP będących odbiornikami zasolonych wód z odwodnienia kopalń. Z uwagi na znaczenie przemysłu wydobywczego dla gospodarki kraju oraz brak możliwości do zastosowania na taką skalę technologii ograniczających to oddziaływanie, konieczne jest tu ustalenie mniej rygorystycznych celów w zakresie wskaźników charakteryzujących zasolenie.

Dla JCWP, których stan chemiczny został oceniony poniżej dobrego rozważono zastosowanie odstępstwa związanego z przedłużeniem terminu osiągnięcia celu, ale jedynie w przypadkach, gdy ocena ta jest wynikiem badań monitoringowych. Dla tych JCWP wskazano działania mające na celu szczegółowe rozpoznanie presji będących przyczyną obniżenia stanu, które docelowo pozwoli na wdrożenie właściwych działań naprawczych. Odstępstwo jest tutaj niezbędne z uwagi na czas niezbędny dla wdrożenia wyżej wymienionych działań.

W przypadku JCWP, dla których ocena stanu wykazała przekroczenia parametrów mających wpływ na ocenę stanu ekologicznego, rozpatrywane odstępstwo zależne było od zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych będących przyczyną tych przekroczeń i zaplanowanych do wdrożenia działań. W przypadku gdy nie zostały zidentyfikowane możliwe przyczyny obniżenia stanu, wprowadzono odstępstwo czasowe z uwagi na konieczność ich rozpoznania przed wdrożeniem odpowiednich działań naprawczych. Z kolei gdy przyczyna zagrożenia JCWP powiązana jest ze zidentyfikowanymi presjami, zaplanowano działania ukierunkowane na ich redukcję, jednak z uwagi na to, że zostaną one wdrożone dopiero po roku 2015, konieczne jest zapewnienie czasu na ich wdrożenie.

Ostatnią grupą JCWP rzecznych, dla których przeanalizowano zasadność zastosowania odstępstwa, były części wód, których stan ekologiczny został oceniony poniżej dobrego na podstawie przeniesienia oceny. W takich przypadkach brak jest danych na temat korelacji zidentyfikowanych oddziaływań oraz aktualnego stanu i determinujących go parametrów, tak więc wdrożenie działań naprawczych mogłoby generować znaczne, nieuzasadnione koszty. Dlatego też dla takich części wód zaplanowano działania mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu i zagrożenia, co następnie pozwoli na wdrożenie adekwatnych działań naprawczych. W takich przypadkach również konieczne jest zastosowanie odstępstwa polegającego na przedłużeniu terminu osiągnięcia celu z uwagi na czas niezbędny dla wdrożenia wskazanych działań.

Zgodnie z powyżej opisanym podejściem na obszarze dorzecza Niemna przeanalizowano 16 JCWP rzecznych, dla których prowadzone były badania monitoringowe oraz 23 oceniono na podstawie przeniesienia. Spośród wyżej wymienionych JCWP dla 9 wskazano odstępstwo polegające na przedłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku JCWP jeziornych analizie konieczności zastosowania odstępstw poddano części wód zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla każdej takiej części wód jezior została przeprowadzona analiza konieczności zastosowania odstępstw polegających na przedłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych i ustaleniu mniej rygorystycznych celów. Pod uwagę został wzięty, przede wszystkim, stan ekologiczny jeziora, oceniony na podstawie badań monitoringowych z lat 2010–2013 wraz ze wskazaniem elementu lub elementów nieosiągających stanu dobrego. W przypadku jezior, w których w latach 2010–2013 nie był prowadzony monitoring uwzględniono wyniki wcześniejszych badań z lat 2007–2009. Założono, że jeziora będące w stanie złym w tym okresie, nadal nie osiągają stanu dobrego. Wynika to ze znacznie wolniejszego, w porównaniu do rzek, tempa poprawy stanu jezior, nawet w przypadku wdrożenia działań naprawczych. Dotyczy to także kilku jezior w przeszłości silnie zanieczyszczanych, które poddawane już były różnym zabiegom rekultywacyjnym, niestety, nieskutecznym. Trudno oczekiwać w ich przypadku, dobrego stanu wód, co uzasadnia konieczność przypisania im działań naprawczych i tym samym odstępstwa czasowego.

Dla pozostałych jezior zaliczonych do zagrożonych na podstawie analizy presji przesłanką dla wskazania odstępstwa czasowego były:

- 1) zły stan rzeki zasilającej jezioro, dla której termin osiągnięcia celu środowiskowego wyznaczono na rok 2021 lub 2027;
- 2) położenie jeziora na OSN i w związku z tym zaplanowanie w zlewni jeziora działań uzupełniających;
- 3) konieczność wykonania monitoringu, który pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań naprawczych w przyszłości.

Podobnie jak w przypadku rzek, nie rozważano stosowania odstępstwa w przypadku jezior, które zostały ocenione podczas analizy ryzyka jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych oraz tych, których stan został oceniony jako co najmniej dobry.

W przypadku 2 jezior dorzecza Niemna za konieczne uznano ustanowienie obszaru ochronnego, w którym obowiązywać powinny nakazy, zakazy i ograniczenia, mające na celu zminimalizowanie presji generowanych w bezpośredniej bliskości jeziora. Na działanie to składa się wykonanie odpowiedniej dokumentacji (zawierającej także oszacowanie kosztów), i wydanie odpowiedniego rozporządzenia dyrektora rzgw w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego. W toku konsultacji społecznych wskazano, że działanie jest niezwykle trudne do wdrożenia ze względów organizacyjnych, prawnych i ekonomicznych. Efekty działania są w dużym stopniu uzależnione od jego akceptacji społecznej, której uzyskanie wymaga czasu. Jakkolwiek ma ono podstawy w przepisach ustawy – Prawo wodne, to dotąd nie było realizowane w żadnej zlewni jeziornej, nie zebrano więc dotąd żadnych doświadczeń w zakresie ustanawiania obszaru ochronnego jeziora. Z tych względów uznano, że proces ustanawiania obszaru ochronnego obu jezior możliwy będzie do przeprowadzenia dopiero w kolejnym cyklu wodnym, co uzasadnia przypisanie tym jeziorom odstępstwa czasowego.

W przypadku jezior najsilniej zdegradowanych (w stanie słabym i złym), których stan najbardziej odbiega od zakładanego celu środowiskowego, poprawa jakości wód może okazać się procesem długotrwałym (trwać może, jak wskazują dane z piśmiennictwa, nawet kilkanaście-kilkadziesiąt lat, przy założeniu wdrożenia intensywnych działań naprawczych). Ze względu na bardzo powolne tempo regeneracji jezior silnie zdegradowanych i podatnych na degradację (o niekorzystnych uwarunkowaniach naturalnych) oraz konieczność wdrożenia dla nich kosztownych i długotrwałych działań naprawczych, zostały wskazane odstępstwa czasowe. Dotyczy to także jezior, dla których niezbędne może być przeprowadzenie działań rekultywacyjnych. Decyzja o sensowności podjęcia rekultywacji musi być poprzedzona wykonaniem specyficznych rocznych badań wód jeziora i jego osadów dennych, dalece wykraczających swoim zakresem poza rutynowy program monitoringowy. Analiza wyników tych badań powinna odpowiedzieć na pytanie, jakie są szanse na poprawę jakości wód jeziora i jaki program działań rekultywacyjnych powinien zostać zrealizowany (jakie metody rekultywacji powinny zostać zastosowane: chemiczne, mechaniczne, biologiczne). Rozpoczynanie rekultywacji jeziora bez uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w całej jego zlewni i ograniczenia spływów powierzchniowych jest marnotrawstwem sił i niebagatelnym środkiem. Jeżeli zakres działań wskazany w PGW dla jeziora i cieków je zasilających rozłożony jest w czasie, to oczywiste jest, że na przeprowadzenie rekultywacji i, tym bardziej, na osiągnięcie jej efektów niezbędny jest okres wieloletni, co uzasadnia odstępstwo czasowe.

Zdarza się, że działania mogą nie przynieść zamierzonych efektów. W przypadku silnie zeutrofizowanych zanikających jezior, których procesu sukcesji nie da się odwrócić, ze względu na ich dużą podatność na degradację, wynikającą przede wszystkim z cech morfometrycznych, należy się spodziewać, iż możliwe do podjęcia działania przede wszystkim będą zapobiegać pogarszaniu się ich stanu. Jeżeli w zlewniach tego typu jezior nie zidentyfikowano oddziaływań, których zredukowanie bądź zlikwidowanie wpłynęłoby znacząco na poprawę ich stanu, został ustalony dla nich mniej rygorystyczny cel środowiskowy.

Należy także zwrócić uwagę na to, że proces odnowy wód jeziora w wyniku podjętych działań (również rekultywacyjnych) nie jest prostą odwrotnością procesu degradacji. Wiele zależności pomiędzy elementami biologicznymi, powstałych w zdegradowanym ekosystemie, utrwała się i jezioro wykazuje swojego rodzaju odporność na zmiany, czyli np. zabiegi rekultywacyjne. Może to być przyczyną ustalenia mniej rygorystycznych celów środowiskowych w przyszłych planach gospodarowania, jeżeli realizacja działań rekultywacyjnych wskazanych w aPGW nie przyniesie oczekiwanych skutków.

Obszar dorzecza Niemna obejmuje 36 JCWP jeziornych, spośród których 15 zostało ocenione, jako niezagrożone, a 21 jako zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla wszystkich jezior zagrożonych wskazano odstępstwo polegające na przedłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych ze względu na brak możliwości technicznych.

Metodyka identyfikacji odstępstw od celów środowiskowych powinna mieć charakter planowania cyklicznego, który polega na takim zaplanowaniu działań aby osiągnąć dobry stan wód w skali JCWPd w czasie możliwie jak najkrótszym (do 2021 r. lub w trakcie kolejnych cykli obowiązywania PGW).

W uzasadnionym przypadku, jeżeli nie istnieje możliwość osiągnięcia stanu dobrego w wyniku zaproponowanych działań zalecane jest rozpatrzenie ustalenia celów mniej rygorystycznych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami PIG–PIB na obszarze całego kraju analizą objęto 39 JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, którym zostały przypisane odstępstwa w PGW z 2010 r., jednak żaden z tych przypadków nie dotyczył obszaru dorzecza Niemna.

Zestawienie wszystkich JCWP i JCWPd występujących na obszarze dorzecza Niemna, ze wskazaniem odstępstw od celów środowiskowych, przedstawiono w tabelach 30 - 32.

Tabela 30. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu lub ustalenie celów mniej rygorystycznych dla JCWP rzecznych

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa
1	PLRW800006469	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
2	PLRW8000176229	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
3	PLRW8000176249	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
4	PLRW8000176254	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
5	PLRW8000176258	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
6	PLRW80001762691	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
7	PLRW80001762729	tak	brak możliwości technicznych	2021	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizację działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymawczych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.
8	PLRW80001762743	tak	brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty	2021	brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działania mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
9	PLRW8000176281	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
10	PLRW80001763271	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
11	PLRW80001764749	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
12	PLRW8000186413	tak	brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty	2021	brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działania mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
13	PLRW800018641712	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
14	PLRW800018641732	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
15	PLRW8000186419	tak	brak możliwości technicznych	2027	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna i niska emisja. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować presję komunalną w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. W programie działań zaplanowano także działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu.

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępowstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępowstwa
16	PLRW8000186432	nie	nie dotyczy	2015	z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tych działań, a następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
17	PLRW80001864349	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
18	PLRW80001864552	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
19	PLRW80001864569	tak	brak możliwości technicznych	2027	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja hydromorfologiczna. W programie działań zaplanowano działania obejmujące opracowanie programu renaturyzacji JCWP. Działanie to ma na celu szczegółowe rozpoznanie możliwości redukcji tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie dobrego stanu w najbardziej efektywny sposób. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla aPWSK, a następnie okres niezbędny dla wdrożenia wskazanych w nim działań, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano ponadto presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźń ków jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymawczych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych.
20	PLRW800018645729	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
21	PLRW8000186458	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
22	PLRW80001864592	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
23	PLRW80001864629	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
24	PLRW80001864729	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
25	PLRW800018648299	tak	brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty	2021	brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działania mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
26	PLRW80001864832	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
27	PLRW80001864838	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
28	PLRW80001864883	tak	brak możliwości technicznych	2027	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźń ków jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymawczych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych.
29	PLRW8000186829	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
30	PLRW8000186849	tak	brak możliwości technicznych	2027	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźń ków jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa
31	PLRW80001962591	tak	brak możliwości technicznych	2021	rozpoznanie przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.
32	PLRW80002064739	nie	nie dotyczy	2015	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźn ków jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.
33	PLRW80002064875	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
34	PLRW80002066851	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
35	PLRW8000256439	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
36	PLRW80002564549	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
37	PLRW80002564872	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
38	PLRW80002566255	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
39	PLRW80002566867	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy

Tabela 31. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu lub ustalenie celów mniej rygorystycznych dla JCWP jeziornych

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa
1	PLLW30019	tak	brak możliwości technicznych	2027	odstępstwo z powodu konieczności ustanowienia obszaru ochronnego jeziora; ze względów organizacyjno-prawnych, ekonomicznych i społecznych ustanowienie obszaru ochronnego tego jeziora możliwe będzie dopiero w kolejnym cyklu wodnym
2	PLLW30020	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
3	PLLW30021	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
4	PLLW30591	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
5	PLLW30603	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; zaplanowano działania uzupełniające wynikające z połączenia jeziora na OSN; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie pozostałych niezbędnych działań w przyszłości
6	PLLW30606	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
7	PLLW30607	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
8	PLLW30611	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
9	PLLW30612	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
10	PLLW30614	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
11	PLLW30616	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
12	PLLW30619	tak	brak możliwości technicznych	2021	wdrożenie zaplanowanych działań umożliwi osiągnięcie celu środowiskowego do roku 2021
13	PLLW30622	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
14	PLLW30626	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
15	PLLW30627	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
16	PLLW30631	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
17	PLLW30632	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
18	PLLW30634	tak	brak możliwości technicznych	2027	odstępstwo z powodu konieczności ustanowienia obszaru ochronnego jeziora; ze względów organizacyjno-prawnych, ekonomicznych i społecznych ustanowienie obszaru ochronnego tego jeziora możliwe będzie dopiero w kolejnym cyklu wodnym
19	PLLW30637	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
20	PLLW30639	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
21	PLLW30640	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
22	PLLW30646	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
23	PLLW30650	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
24	PLLW30652	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
25	PLLW30658	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
26	PLLW30662	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
27	PLLW30663	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
28	PLLW30665	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa
29	PLLW30669	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
30	PLLW30670	tak	brak możliwości technicznych	2021	wdrożenie zaplanowanych działań umożliwi osiągnięcie celu środowiskowego do roku 2021
31	PLLW30671	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
32	PLLW30673	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
33	PLLW30676	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości
34	PLLW30685	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
35	PLLW30687	tak	brak możliwości technicznych	2027	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości; uzasadnieniem dla odstępstwa jest także zły stan rzeki zasilającej jezioro dla której termin osiągnięcia celu środowiskowego wyznaczono na 2027 r.
36	PLLW90100	tak	brak możliwości technicznych	2021	zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości

Tabela 32. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu lub ustalenie celów mniej rygorystycznych dla JCWPd

Lp.	Kod JCWPd	Ocena stanu	Presje i zagrożenia antropogeniczne	Odstępstwo	Termin osiągnięcia dobrego stanu
1	GW800022	dobry	-	nie	nie dotyczy
2	GW800053	dobry	-	nie	nie dotyczy

5.5 Cele środowiskowe a czasowe pogorszenie stanu JCW w wyniku zjawisk o charakterze naturalnym lub na skutek siły wyższej, lub w przypadku realizacji inwestycji

Ustawa – Prawo wodne mówi o pogorszeniu stanu w wyniku zjawisk nieprzewidzianych i wskazuje szereg uwarunkowań, które należy spełnić, aby można było zastosować takie odstępstwo.

Zgodnie z wytycznymi KE przyjmuje się, iż czasowe pogorszenie stanu wód nie jest wykorzystywane do określenia celów alternatywnych w czasie procesu planowania poprawy stanu, a raczej jest stosowany po fakcie jako „argument obrony”, mający uzasadniać, dlaczego nie został osiągnięty cel określony w PGW. Takie uzasadnienie należy podać w następnym (uaktualnionym) PGW. W związku z powyższym, a także biorąc pod uwagę, iż odstępstwo takie wiąże się ze zjawiskami nieprzewidzianymi, brak jest możliwości wcześniejszego ustalenia metodyki postępowania przed wystąpieniem sytuacji wymagającej zastosowania tego odstępstwa. Możliwe jest jednak wstępne wskazanie zjawisk, mogących być przyczyną czasowego pogorszenia stanu wód. Najważniejszymi zjawiskami pozwalającymi na zastosowanie tego odstępstwa są „ekstremalne zjawiska powodziowe” i „długotrwała susza”. W Polsce najczęstszym z tych czynników jest wystąpienie nawałnych deszczów oraz będąca często ich następstwem powódź. Zjawisko to, w zależności od skali, może powodować spływ zanieczyszczeń z powierzchni terenów zurbanizowanych do wód, a także w przypadku zalania obiektów przemysłowych lub np. oczyszczalni ścieków – poważne skażenie bakteriologiczne lub też substancjami niebezpiecznymi. W celu zapobiegania skutkom zjawiska, niezbędne jest przede wszystkim prawidłowe zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Z kolei w przypadku długotrwałej suszy pogorszenie stanu wód może wynikać na przykład z konieczności poboru wody, w celu zapewnienia ludności wody do spożycia. Skutkować to będzie zmniejszeniem przepływu w cieku znacznie poniżej przepływu środowiskowego lub też dalszym obniżaniem zwierciadła wód podziemnych.

W okresie planistycznym 2009–2015 nie wystąpiły sytuacje wymagające zastosowania przedmiotowego odstępstwa.

Artykuł 38j ustawy – Prawo wodne dopuszcza nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego w wyniku realizacji nowych inwestycji, pod warunkiem spełnienia wskazanych w nim przesłanek.

Po szczegółowej analizie, na obszarze dorzecza Niemna nie wskazano JCW, dla których czasowe pogorszenie stanu JCW, jest wynikiem zjawisk o charakterze naturalnym lub skutkiem siły wyższej, nadzwyczajnych lub niemożliwych do przewidzenia, oraz nie zaplanowano inwestycji mogącej spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW ANALIZY EKONOMICZNEJ ZWIĄZANEJ Z KORZYSTANIEM WÓD

Jednym z celów analizy ekonomicznej korzystania z wód jest określenie stopnia zwrotu kosztów za usługi wodne. Zasady zwrotu kosztów za usługi wodne, muszą uwzględniać nie tylko koszty finansowe, ale również koszty środowiskowe i zasobowe. Kształtowanie instrumentów ekonomicznych w gospodarowaniu wodami powinno być oparte na zasadzie „zanieczyszczający płaci”. Zasada ta oznacza, że całkowite koszty działań mających na celu usunięcie skutków zanieczyszczenia powinien ponosić jego sprawca. Zasada „zanieczyszczający płaci” znajduje swoje odzwierciedlenie w ustawie z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, z późn. zm.).

Przedstawione podsumowanie analizy ekonomicznej korzystania z wód zostało sporządzone na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby aPGW.

6.1. Charakterystyka ekonomiczna obszaru dorzecza Niemna

Całkowita powierzchnia obszaru dorzecza Niemna w granicach Polski jest równa 2515 km², co stanowi 0,8% powierzchni kraju. Obszar dorzecza zamieszkiwany jest przez 122,5 tys. mieszkańców (0,31% ludności kraju). Stopa bezrobocia wynosi 11,4%, a wynagrodzenie przeciętnie kształtuje się na poziomie około 2 508 zł brutto (dane z 2010 r.). Obszar dorzecza w całości położony jest w województwie podlaskim, w którym gospodarka opiera się głównie na rolnictwie.

6.2. Zwrot kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym

Gospodarka komunalna w ujęciu gospodarowania wodami dotyczy dostarczania wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych. Są to dwie główne kategorie, które określone są jako usługi wodne w sektorze komunalnym. Analizę ekonomiczną dla sektora komunalnego opracowano z uwzględnieniem tego podziału. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 573 z późn. zm.), gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego.

6.2.1. Zakres przeprowadzonych analiz

Za podstawowy cel analizy postawiono określenie stopnia zwrotu kosztów usług dotyczących dostarczania wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Analizę przeprowadzono również pod kątem:

- 1) związku jednostkowego kosztu dostarczania wody z wielkością produkcji,
- 2) roli dotacji w stopie zwrotu kosztów;
- 3) powiązania wysokości opłat za korzystanie ze środowiska z jednostkowym kosztem dostarczania wody;
- 4) zależności pomiędzy formą prawną operatora a kosztami świadczonych usług;
- 5) finansowania skrośnego;
- 6) wpływu odpisów amortyzacyjnych, podatku od nieruchomości, opłat za dzierżawę na koszty.

W innych opracowaniach wykonywanych w cyklu planistycznym przeprowadzono analizę ekonomiczną stopy zwrotu kosztów usług w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków.

6.2.2. Zwrot kosztów w sektorze komunalnym – zaopatrzenie w wodę

Rynkowa wartość usług w zakresie zaopatrzenia w wodę na terytorium Polski w 2010 r. sięgała 4868,8 mln zł.

Obliczenie finansowej stopy zwrotu kosztów polega na porównaniu kosztów i przychodów ze świadczenia usług zaopatrzenia w wodę. Finansowa stopa zwrotu kosztów dla całego kraju wynosi 103,3%, co oznacza pełny zwrot kosztów w tym sektorze. Wartości te wskazują, że większość operatorów ma wyższe przychody z działalności polegającej na dostarczaniu wody, niż koszty, jakie ponosi na tę działalność. Należy wziąć pod uwagę, że wynik ten jest zawyżony przez kilku największych operatorów, a finansowa stopa zwrotu małych operatorów jest znacznie niższa.

Dodatkowo należy uwzględnić wpływ dopłat bezpośrednich na finansową stopę zwrotu kosztu. W analizie wpływu dotacji wzięto pod uwagę próbę 194 operatorów, którzy otrzymują dotacje od gminy na cele operacyjne. Otrzymane dotacje w 71 przeanalizowanych przypadkach pozwoliły na pełne zrównoważenie lub nadwyżkę przychodów nad kosztami. Po przeprowadzeniu analizy bez ich uwzględniania finansowa stopa zwrotu spadła o 1,6 punktów procentowych – do 101,7%. Po obliczeniu tego wskaźnika tylko dla operatorów otrzymujących dotację okazało się, że wynosi on 100,9%.

Przeprowadzona analiza nie wykazała związku między kosztem produkcji wody a wielkością sprzedaży.

Analiza związku jednostkowego kosztu dostarczania wody z wysokością opłat za korzystanie ze środowiska została przeprowadzona stopniowo – najpierw sprawdzono, jak opłaty za korzystanie ze środowiska wpływają na koszt (co jest bardziej miarodajnym wskaźnikiem), a następnie jak wpływają na cenę (wpływ ten jest trudny do oceny ze względu na zniekształcenie ceny przez dopłaty gmin). Opłaty pobierane za korzystanie ze środowiska powodują wzrost kosztów dostawy wody o około 2,5%. Istotny statystycznie związek pomiędzy jednostkowym kosztem produkcji a jednostkowymi płatnościami za pobór wód nie został wykazany.

Porównanie operatorów jest trudne ze względu na różnice w skali działania poszczególnych jednostek. W wyniku przeprowadzonych analiz wykazano duże podobieństwo cen między grupami odbiorców. Większe zróżnicowanie wykazują ceny operatorów mających różne formy prawne. Rozbieżności są jednak na tyle duże, że trudno mówić o jakichś prawidłowościach.

Analizę związku jednostkowego kosztu usług z wysokością odpisów amortyzacyjnych, opłat za dzierżawę infrastruktury oraz podatku od nieruchomości przeprowadzono łącznie dla odpisów amortyzacyjnych i opłat za dzierżawę lub użyczenie infrastruktury. Stwierdzono, że udział amortyzacji i opłat za dzierżawę w całkowitych kosztach wynosi około 18%.

Analiza zróżnicowania cen według poszczególnych grup taryfowych – subwencje krzyżowe (skrośne) miała na celu wykazanie, czy operatorzy ustalają różne ceny dla poszczególnych grup odbiorców na poziomie odbiegającym od uzasadnionych kosztów realizacji dostaw do poszczególnych grup. Badanie nie wykazało istnienia zjawiska subsydiowania skrośnego jako zjawiska masowego w tym sektorze.

6.2.3. Zwrot kosztów w sektorze komunalnym – odbiór i oczyszczanie ścieków

Rynkowa wartość usług w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków na terytorium Polski w 2010 r. sięgała około 5681,1 mln zł.

Obliczenie finansowej stopy zwrotu kosztów polega na porównaniu kosztów i przychodów odbioru i oczyszczania ścieków. Finansowa stopa zwrotu kosztów dla Polski wynosi 105,9%, co oznacza pełny zwrot kosztów w tym sektorze. Analiza ta uwzględnia wpływy dotacji gmin, a wartości wskaźników są zawyżone przez największych operatorów, podobnie jak w przypadku zaopatrzenia w wodę.

Jak wspomniano wyżej pogłębionym elementem analizy zwrotu kosztów na poziomie finansowym była eliminacja dopłat bezpośrednich, udzielanych przez gminy. W analizie wpływu dotacji wzięto pod uwagę próbę 194 operatorów, którzy otrzymują od gmin dotacje na cele operacyjne. Otrzymane dotacje w 71 przeanalizowanych przypadkach pozwoliły na pełne zrównoważenie lub nadwyżkę przychodów nad kosztami. Analiza nieuwzględniająca wpływu dopłat bezpośrednich wskazała finansową stopę zwrotu kosztu niższą o 0,4 punktu procentowego – 104,5%.

Przeprowadzona analiza związku jednostkowego kosztu odbioru i oczyszczania ścieków w zależności od wielkości produkcji nie wykazała związku między kosztem rocznym związanym z wielkością odbieranych lub oczyszczanych ścieków a kosztem jednostkowym tych działań.

Wynik przeprowadzonej analizy związku jednostkowego kosztu odbioru i oczyszczania ścieków z wysokością opłat za korzystanie ze środowiska jest analogiczny do wyników analizy dla poboru wód. Opłaty za korzystanie ze środowiska dla odprowadzania ścieków oczyszczonych nie mają znaczącego wpływu na jednostkowy koszt odbioru i oczyszczania ścieków (stanowią około 2% ceny).

W przypadku usług tego typu zróżnicowanie cen dla grup odbiorców jest większe – sięga nawet 45%. Porównanie operatorów jest trudne ze względu na różną skalę ich działań.

Badanie związku jednostkowego kosztu usług z wysokością odpisów amortyzacyjnych, opłat za dzierżawę infrastruktury oraz podatku od nieruchomości

Analizę przeprowadzono łącznie dla odpisów amortyzacyjnych i opłat za dzierżawę lub użyczenie infrastruktury. Stwierdzono, że udział amortyzacji i opłat za dzierżawę w całkowitych kosztach wynosi około 30%.

Analiza zróżnicowania cen według poszczególnych grup taryfowych – subwencje krzyżowe (skrośne) miała na celu wykazanie, czy operatorzy ustalają różne ceny dla poszczególnych grup odbiorców na poziomie odbiegającym od uzasadnionych kosztów realizacji dostaw do poszczególnych grup. Wykazano, że skala zjawiska jest umiarkowana, a jedyną subsydiowaną grupą odbiorców są gospodarstwa domowe.

6.3. Zwrot kosztów usług wodnych w przemyśle

Podmioty prowadzące działalność w przemyśle, posiadające własne ujęcia wód i oczyszczalnie ścieków korzystają z dóbr i usług związanych z zasobami wodnymi na własny koszt. Obecnie nie występują zwolnienia z opłat za korzystanie ze środowiska dla przemysłu, jak również nieudzielane są dopłaty do działalności operacyjnej związanej z poborem wody oraz odbiorem ścieków w przemyśle. Można więc uznać, że zwrot kosztów finansowych usług wodnych w tym sektorze wynosi 100%.

Koszty korzystania ze środowiska przez przemysł są częściowo zwracane przez opłaty za korzystanie ze środowiska, jednak internalizacja ta nie jest pełna. Obliczona ekonomiczna stopa zwrotu jest na poziomie około 92%.

6.4. Zwrot kosztów usług wodnych w rolnictwie i leśnictwie

W sferze poboru wody powierzchniowej do nawodnień rolniczych i leśnych oraz przeznaczonych do hodowli ryb obowiązuje w Polsce zwolnienie z opłat. Usługi wodne występujące w sektorze rolnictwa i leśnictwa to między innymi nawadnianie oraz odwadnianie, a także pobór wody na potrzeby hodowli ryb. Funkcjonujący w Polsce system nawodnień wodami powierzchniowymi (przede wszystkim nawodnień podsiąkowych lub grawitacyjnych), przyczynia się do realizacji celów środowiskowych oraz zwiększa efektywność użytkowania zasobów wodnych. Rolnicy wykonując nawodnienia (np. podsiąkowe, z regulowanym odpływem) z użyciem wód powierzchniowych wnoszą wkład w retencjonowanie wody, ochronę ekosystemów zależnych od wód oraz przyczyniają się do wymiernych korzyści dla środowiska przyrodniczego. Natomiast pobór wód na potrzeby zaopatrzenia stawów rybnych może mieć wpływ na ograniczenie wielkości fal wezbraniowych poprzez jej retencję, a także na zachowanie na tych terenach bioróżnorodności.

W sektorze związanym z rolnictwem korzystanie z wód dotyczy: poboru wody (zarówno na cele zaopatrzenia ludności w wodę, jak i na cele nawodnień rolniczych i w celach prowadzenia szeroko pojętej gospodarki rybackiej) oraz zrzutu ładunków zanieczyszczeń. Pobory wód odbywają się na kilka sposobów:

- 1) przez sieci wodociągowe – pobór ten jest uwzględniony w obliczeniach dotyczących sektora komunalnego;
- 2) w sposób indywidualny – w ramach zwykłego lub powszechnego korzystania z wód;
- 3) w sposób indywidualny – w ramach szczególnego korzystania z wód; wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Pobór wody do nawodnień rolniczych oraz na cele hodowli ryb wymaga pozwoleń wodno-prawnych (o ile wykracza poza korzystanie zwykłe lub powszechne), ale w przypadku poboru wód powierzchniowych jest zwolniony z opłat. Zrzut ładunków zanieczyszczeń do sieci komunalnych oraz w ramach szczególnego korzystania z wód jest rejestrowany. W pozostałych przypadkach praktycznie nie jest możliwe określenie wielkości zarówno poborów jak i zrzutów, a co za tym idzie, kosztów.

6.5. Oszacowanie kosztów zasobowych i środowiskowych

Ocena kosztów środowiskowych jest niezbędnym elementem do przeprowadzenia pełnej analizy ekonomicznej korzystania z wód. Analiza ta przeprowadzona została w pierwszym cyklu planistycznym, zaś na potrzeby aPGW została uaktualniona.

Koszty zasobowe – koszt alternatywny – koszt utraconych korzyści. Koszty te występują wtedy, gdy istnieje alternatywny sposób (sposoby) wykorzystania danego dobra, wykluczający się z innymi. Koszt utraconych korzyści równy jest korzyściom z najlepszego alternatywnego wykorzystania danego zasobu.

Koszty zasobowe można podzielić na zinternalizowane, tj. te za które wniesiono opłaty za pobór wód oraz niezinternalizowane. Dane na temat kosztów zinternalizowanych pochodzą bezpośrednio z bazy dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska, natomiast koszty niezinternalizowane (koszty utraconych korzyści) przyjęto w sposób bardzo przybliżony z uwagi na brak w Polsce mechanizmu rejestrującego niezaspokojony popyt na wodę w sektorze przemysłowym i rolniczym oraz brak systemowo gromadzonych informacji o faktycznych deficytach zasobów wodnych.

Koszt środowiskowy – pieniężna wartość niekorzyści spowodowanych w środowisku (wodnym) przez użytkowników. Straty te związane są ze spadkiem wszystkich rodzajów użyteczności środowiska wodnego na skutek obniżenia jego jakości. Z uwagi na wiele użyteczności środowiska wodnego (np.: surowiec, miejsce rekreacji, środek transportu, podtrzymanie ekosystemów) niekorzyści mogą mieć charakter rynkowy (posiadać ceny) lub nierynkowy.

Koszty środowiskowe, podobnie jak zasobowe, można podzielić na zinternalizowane (obciążające ich sprawcę) oraz niezinternalizowane. Koszty zinternalizowane uwzględnione są bezpośrednio w opłatach za korzystanie ze środowiska, natomiast niezinternalizowane oceniane są przy wykorzystaniu danych na temat tak zwanej skłonności do płacenia oraz dochodu rozporządzalnego na osobę.

6.5.1. Oszacowanie kosztów środowiskowych

Oszacowanie kosztów środowiskowych nastąpiło w oparciu o aktualizację kosztów oszacowanych w 2003 r. do 2010 r. i objęło następujące dane bazowe:

- 1) skłonność do poniesienia opłaty (WTP ang. Willingness to Pay) za poprawę jakości wody pitnej i wód powierzchniowych, wartość średnia dla Polski – 130,92 zł/r (w 2003 r.),
- 2) dochód rozporządzalny – 680,5 zł na osobę miesięcznie (w 2003 r.).

Zależność, która nie podlegała aktualizacji to: wzrost dochodu o 1 zł na osobę miesięcznie skutkuje wzrostem gotowości do płacenia o 5 gr na osobę miesięcznie czyli o 0,6 zł na osobę rocznie.

Metoda WTP polega na uzyskaniu odpowiedzi na pytanie, ile użytkownicy byłiby gotowi zapłacić za określone dobro lub dany poziom usług dostarczanych przez środowisko. Metoda ta znajduje zastosowanie w wycenie całkowitej wartości ekonomicznej, a przede wszystkim wartości nieużytkowej, która jest trudno uchwytna w wypadku zasobów środowiska przyrodniczego.

Mając powyższe na uwadze, oszacowanie kosztów środowiskowych dla analizowanego obszaru wykonano w następujących po sobie kolejno krokach:

- 1) na bazie dostępnych danych GUS oszacowano dochód rozporządzalny na osobę zamieszkującą analizowany obszar dorzecza, który dla obszaru całej Polski wyniósł w 2010 r. 1192,8 zł na osobę miesięcznie
- 2) obliczono realny przyrost dochodu i towarzyszący mu przyrost skłonności do ponoszenia wydatków (WTP) pomiędzy rokiem 2003 a 2010, który dla obszaru Polski wyniósł:
 - a) przyrost dochodu wyniósł 360,4 zł na osobę miesięcznie,
 - b) przyrost WTP wyniósł 18,0 zł na osobę miesięcznie;
- 3) następnie skorygowano wartość WTP związaną z poprawą jakości wód na podstawie stopnia zaawansowania KPOŚK, w wyniku czego dla obszaru Polski otrzymano 86,9 zł/ na osobę rocznie.

Biorąc pod uwagę powyższe niezinternalizowane koszty środowiskowe za 2010 r. dla całego terytorium Polski oszacowano na poziomie 3423,7 mln zł. Dla podstawowych sektorów działalności koszty te dzielą się następująco: sektor komunalny: 2296,8 mln zł, przemysł: 266,2 mln zł, rolnictwo: 860,7 mln zł.

Zinternalizowane koszty środowiskowe w 2010 r., których sprawozdawczość opiera się na bazach danych gromadzonych przez urzędy marszałkowskie dla obszaru Polski wyniosły 252,08 mln zł. Koszty takie występują równolegle do kosztów niezinternalizowanych. Ich sprawozdawczość opiera się na bazach danych gromadzonych przez urzędy marszałkowskie, które są odpowiedzialne za gromadzenie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.

6.5.2. Oszacowanie kosztów zasobowych

Metodyka szacowania kosztów zasobowych różni się w zależności od rodzajów tych kosztów zasobowych: zinternalizowanych (koszty, za które wniesiono opłaty – uściślając opłaty za pobór wód) oraz niezinternalizowanych. Metodyka agregacji opłat bazuje na przeliczeniu informacji uzyskanych z urzędów marszałkowskich zajmujących się gromadzeniem wpłat od poszczególnych podmiotów pobierających wodę. Poszczególne rzgwg gromadzą te dane dla obszarów przez siebie administrowanych. Zupełnie inna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do niezinternalizowanych kosztów zasobowych – kosztów utraconych korzyści na skutek niezaspokojenia popytu na wodę. Jak dotąd ich wiarygodne oszacowanie jest stosunkowo utrudnione z uwagi na:

- 1) brak mechanizmu rejestrującego niezaspokojony popyt na wodę w przemyśle;
- 2) brak systemowo gromadzonych informacji o faktycznych deficytach zasobów wodnych, rozumianych jako odmowa lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód;
- 3) wszystkie potrzeby związane z wykorzystaniem wód jako surowca są zaspokajane, niekiedy kosztem jakości wód powierzchniowych (przez obniżenie przepływu poniżej przepływu nienaruszalnego) lub kosztem przyszłych pokoleń (trwałe zmniejszenie zasobów wód podziemnych);
- 4) straty związane z obniżeniem przepływów poniżej poziomu nienaruszalnego zostały wycenione w kosztach środowiskowych;
- 5) poważne problemy metodologiczne z wyceną strat dla przyszłych pokoleń (obecnie przyjęto wartość równą 0);
- 6) przyjęcie założenia zaspokajania wszystkich bieżących potrzeb prowadzi do braku alternatywnych kosztów wykorzystania wód traktowanych jako surowiec;
- 7) alternatywne wykorzystanie wód w innych celach (np. do rekreacji) ujęte zostało w szacunku kosztów środowiskowych.

Niezinternalizowane koszty zasobowe były weryfikowane na obszarach administrowanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. W przypadku szacowania zinternalizowanych kosztów zasobowych z uwagi na fakt, że szczególne korzystanie z wód objęte jest opłatami za pobór – można mówić o istniejących, zinternalizowanych kosztach zasobowych widocznych w formie uiszczonych opłat za pobór wód. Dla obszaru dorzecza Niemna zinternalizowane koszty zasobowe w 2010 r. wyniosły 0,8 mln zł.

7. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W aPWŚK, Z UWZGLĘDNIENIEM SPOSOBÓW OSIĄGANIA USTANAWIANYCH CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

7.1. Charakterystyka aPWŚK

Program działań zawarty w aPWŚK dla JCWP oraz dla JCWPd obejmuje, zgodnie z art. 113b ustawy – Prawo wodne, działania podstawowe i uzupełniające.

Działania podstawowe wskazane są do realizacji we wszystkich JCW niezależnie od ich aktualnego stanu i wyników oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. Działania te stanowią minimalne wymogi jakie należy podjąć w celu utrzymania wpływu presji na tym samym poziomie i niepogarszania stanu JCW, a obowiązek ich realizacji wynika z innych postanowień prawa wspólnotowego oraz przepisów prawa krajowego.

Realizacja działań podstawowych zgodnie z przepisami art. 113b ustawy – Prawo wodne nie powinna powodować wzrostu zanieczyszczenia wód morskich oraz nie powinna przyczyniać się bezpośrednio ani pośrednio do wzrostu zanieczyszczenia śródlądowych wód powierzchniowych, chyba że byłoby to z korzyścią dla środowiska jako całości.

Biorąc pod uwagę charakter części działań podstawowych wskazujący na ogólnokrajowy zakres ich realizacji, wyodrębniono grupę działań realizowanych na poziomie krajowym, co przedstawia tabela 33.

Tabela 33. Katalog działań krajowych zgodnie z aPWŚK

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
Działania powiązane z przepisami unijnymi				
1	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy o informacji o środowisku oraz rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć oddziałujących na środowisko	inwestor	działanie ciągłe
2	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zależnie od postanowienia organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej	art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o informacji o środowisku oraz rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć oddziałujących na środowisko	inwestor	działanie ciągłe
3	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	art. 59 ust. 2 pkt 1 ustawy o informacji o środowisku	inwestor	działanie ciągłe
4	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia wskazanego przez organ	art. 59 ust. 2 pkt 2 ustawy o informacji o środowisku	inwestor	działanie ciągłe
5	Obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć, dla których stwierdzono możliwość znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	art. 104 ust. 1 pkt 1 ustawy o informacji o środowisku	inwestor	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
6	Obowiązek uzyskania zatwierdzenia substancji czynnej środka ochrony roślin, sejfnerów i synergetyków	art. 4 ust. 1, art. 25 ust. 1 rozporządzenia PE o środkach ochrony roślin, art. 3 i art. 4 ustawy o środkach ochrony roślin	producenci środków ochrony roślin	działanie ciągłe
7	Obowiązek uzyskania zezwolenia na wprowadzenie do obrotu środka ochrony roślin	art. 28 ust. 1 rozporządzenia PE o środkach ochrony roślin, art. 3 i art. 4 ustawy o środkach ochrony roślin	podmiot zamierzający wprowadzić do obrotu środek ochrony roślin	działanie ciągłe
8	Udostępnianie do publicznej wiadomości wykazu środków ochrony roślin posiadających zezwolenie oraz wycofanych z obrotu	art. 57 ust. 1 rozporządzenia PE o środkach ochrony roślin, art. 16 ustawy o środkach ochrony roślin	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	działanie ciągłe
9	Odpowiednie stosowanie środków ochrony roślin dla zapewnienia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem	art. 35 ustawy o środkach ochrony roślin, rozporządzenie PE o środkach ochrony roślin, §3-6 rozporządzenia o stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin, rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 516), rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie rozwiązań technicznych, jakie powinny być zastosowane podczas wykonywania zabiegów z zastosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego (Dz. U. poz. 504)	podmiot stosujący środki ochrony roślin	działanie ciągłe
10	Obowiązek czyszczenia sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, przygotowywania ich do zastosowania oraz przechowywania środków ochrony roślin z zachowaniem stref buforowych od ujęć wód, zbiorników wodnych, cieków	§ 3-6 rozporządzenia o stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin	podmiot stosujący środki ochrony roślin	działanie ciągłe
11	Przegląd „Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin”	art. 47 ust. 6 pkt 2 ustawy o środkach ochrony roślin	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	działanie ciągłe
12	Udostępnianie informacji dotyczących środków ograniczających ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla	art. 57 rozporządzenia PE o środkach ochrony roślin, art. 74 ustawy o środkach	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	środowiska na stronie internetowej	ochrony roślin		
13	Prowadzenie urzędowych kontroli w celu zapewnienia zgodności z przepisami rozporządzenia	art. 68 rozporządzenia PE o środkach ochrony roślin, art. 80 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 17, z późn. zm.)	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	działanie ciągłe
14	Obowiązek uzyskania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie komunalnych osadów ściekowych	art. 41 w związku z art. 45 ust. 1 pkt 3 i art. 96 ust. 1 ustawy o odpadach	podmiot władający powierzchnią ziemi, na której stosowane są komunalne osady ściekowe do celów innych niż rolnictwo i uprawa roślin	działanie ciągłe
15	Obowiązek ewidencjonowania wytworzonych komunalnych osadów ściekowych i raportowania do marszałka województwa	art. 66, art. 75 i art. 76 ustawy o odpadach	podmiot wytwarzający osady ściekowe	działanie ciągłe
16	Obowiązek stosowania komunalnych osadów ściekowych zgodnie z wytycznymi, obejmującymi obowiązek zapewnienia by były one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu stosowania, spełniały określone wymogi fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz nie były stosowane na terenach i gruntach o wskazanym przeznaczeniu, położeniu i właściwościach	art. 96 ust. 1, 4 i 12 ustawy o odpadach, rozporządzenie osadowe	podmiot stosujący komunalne osady ściekowe lub ich wytwórca (przy osadach stosowanych w rolnictwie i uprawie roślin)	działanie ciągłe
17	Obowiązek badania komunalnych osadów ściekowych przeznaczonych do rolniczego wykorzystania lub przetworzenia oraz gruntów, na których będą stosowane	art. 96 ust. 6 ustawy o odpadach, rozporządzenie osadowe	podmiot wytwarzający osady ściekowe	działanie ciągłe
18	Obowiązek zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej	art. 250 ustawy – POŚ	prowadzący zakład	działanie ciągłe
19	Sporządzanie i wdrażanie dokumentów precyzujących polityki przeciwdziałania poważnym awariom	art. 251 i art. 252 ustawy – POŚ	prowadzący zakład	działanie ciągłe
20	Zapobieganie efektowi domina	art. 264d ustawy – POŚ	komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (na podstawie informacji podanych przez prowadzących zakłady w zgłoszeniu)	działanie ciągłe
21	Składanie sprawozdań o bezpieczeństwie	art. 253, art. 254 i art. 256 ustawy – POŚ, rozporządzenie Ministra	prowadzący zakład	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
		Rozwoju z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. poz. 287)		
22	Sporządzanie wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	art. 260 i art. 261 ustawy POŚ, rozporządzenie o planach operacyjno-ratowniczych	prowadzący zakład	działanie ciągłe
23	Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	art. 260 i art. 265 ustawy POŚ, rozporządzenie o planach operacyjno-ratowniczych	komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (na podstawie informacji przedstawionych przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku)	działanie ciągłe
24	Obowiązki informacyjne względem społeczeństwa	art. 267 ustawy – POŚ, rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. poz. 2145)	właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej	działanie ciągłe
25	Obowiązki kontrolno-rozpoznawcze	art. 269 ustawy – POŚ, rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. poz. 138)	komendant powiatowy lub wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej	działanie ciągłe
26	Obowiązki informacyjne w razie wystąpienia awarii	art. 264 pkt 2 i 3 ustawy – POŚ	prowadzący zakład	działanie ciągłe
27	Uwzględnienie problematyki awarii przemysłowych w planowaniu przestrzennym	art. 11 pkt 6 lit. I, art. 17 pkt 6 lit. a ustawy PIZP	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe
28	Obowiązek uzyskania pozwoleń zintegrowanych dla instalacji	art. 201-204 ustawy – POŚ, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji	prowadzący instalację	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
		mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169)		
29	aKPOŚK	art. 43 ust. 3 i 4c ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW	działanie ciągłe
30	Kontrola przestrzegania warunków wprowadzania ścieków komunalnych do wód lub do ziemi	art. 45 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 w związku z art. 156 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne, art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o IOŚ, rozporządzenie ściekowe	IOŚ	działanie ciągłe
31	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych do systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych	art. 122 ust. 1 pkt 11 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz. U. poz. 1988, z późn. zm.)	użytkownik wód	działanie ciągłe
32	Kontrola dopuszczalnych mas substancji w odprowadzanych ściekach przemysłowych	art. 45 ust. 2 w związku z art. 156 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne, art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o IOŚ, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych mas substancji, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych (Dz. U. poz. 1867, z późn. zm.)	IOŚ	działanie ciągłe
33	Zakaz zrzutu ścieków ze statków do wód powierzchniowych	art. 48 ust. 1 ustawy – Prawo wodne	kapitan lub armator	działanie ciągłe
34	Kontrola jakości wody pitnej	art. 12 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIS, rozporządzenie o wodzie do spożycia	PIS	działanie ciągłe
35	Informowanie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	art. 12 ust. 5 ustawy o zaopatrzeniu w wodę	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
36	Nadzór nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody oraz laboratoriami wykonującymi badania	art. 12 ust. 2 – 4 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIS, rozporządzenie o wodzie do spożycia	PIS	działanie ciągłe
37	Obowiązek uchwalenia wykazu kąpielisk w gminie	art. 34a ust. 1 ustawy – Prawo wodne	rada gminy	działanie ciągłe
38	Obowiązek prowadzenia ewidencji kąpielisk i jej aktualizacji	art. 34b ust. 1 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o ewidencji kąpielisk	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe
39	Obowiązek sporządzania profilu wody w kąpielisku	art. 38 ust. 4a pkt 1 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie profilu wody w kąpielisku (Dz. U. poz. 191)	organizator kąpieliska	działanie ciągłe
40	Obowiązek oznakowania kąpieliska	art. 34c ust. 1 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o ewidencji kąpielisk	organizator kąpieliska	działanie ciągłe
41	Obowiązek badania jakości wody w kąpielisku	art. 34d ust. 1 ustawy – Prawo wodne	organizator kąpieliska	działanie ciągłe
42	Obowiązek oceny stanu wody w kąpielisku	art. 34d ust. 5 ustawy – Prawo wodne	państwowy powiatowy inspektor sanitarny	działanie ciągłe
43	Zakaz wprowadzania ścieków do ziemi w odległości do 1 km od granic kąpieliska	art. 39 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo wodne	użytkownik wód	działanie ciągłe
44	Obowiązki związane z informowaniem ludności	art. 163c ust. 3 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o ewidencji kąpielisk	PIS	działanie ciągłe
45	Obowiązek kontroli korzystania z wód wykorzystywanych do kąpeli	art. 156 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 163 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o nadzorze nad jakością wody w kąpielisku	państwowy powiatowy inspektor sanitarny	działanie ciągłe
46	Zakaz wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych w obrębie kąpielisk oraz w odległości mniejszej niż 1 kilometr od ich granic	art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy – Prawo wodne	użytkownik wód	działanie ciągłe
47	Wyznaczanie specjalnych obszarów ochrony siedlisk	art. 27a ustawy o ochronie przyrody	Minister Środowiska	działanie ciągłe
48	Opracowanie projektu PZO dla obszaru Natura 2000	art. 28 ustawy o ochronie przyrody	sprawujący nadzór nad obszarem	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
49	Opracowanie projektu PO dla obszaru Natura 2000	art. 29 ustawy o ochronie przyrody	sprawujący nadzór nad obszarem	działanie ciągłe
50	Opracowanie projektu listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa UE wraz z szacunkiem finansowania przez Wspólnotę	art. 27 ustawy o ochronie przyrody	GDOŚ	działanie ciągłe
51	Kontrola przestrzegania wymogów systemu ścisłej ochrony gatunkowej	art. 123 w związku z art. 48 i art. 49 ustawy o ochronie przyrody, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 1348), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409)	rdoś	działanie ciągłe
52	Regulacja możliwości realizacji planów i przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natury 2000 przez zobowiązanie do wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000	art. 34 ustawy o ochronie przyrody	rdoś, dyrektor urzędu morskiego	działanie ciągłe
53	Ocena skutków planów i programów mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natury 2000 przy uwzględnieniu obowiązku kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000	art. 46 pkt 3 ustawy o informacji o środowisku, art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody	organ opracowujący projekt dokumentu	działanie ciągłe
54	Regulacja wprowadzania do środowiska przyrodniczego gatunków obcych (wydawanie zezwoleń)	art. 120 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	GDOŚ, rdoś	działanie ciągłe
55	Wyznaczenie OSO	art. 27a ustawy o ochronie przyrody, rozporządzenie OSO	Minister Środowiska	działanie ciągłe
56	Określenie wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu do wód wrażliwych należy ograniczyć	art. 47 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o programach działań na OSN	dyrektor rzgw	co 4 lata
57	Weryfikacja wyznaczonych wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych i obszarów szczególnie	art. 47 ust. 4 ustawy – Prawo wodne	dyrektor rzgw	co 4 lata

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	narażonych co 4 lata			
58	Opracowanie programu działań dla każdego wyznaczonego obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych	art. 47 ust. 4 i 7 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o programach działań na OSN	dyrektor rzgw	co 4 lata
59	Opracowanie zbioru zasad dobrej praktyki rolniczej (z uwzględnieniem zmian zachodzących w sektorze rolniczym)	art. 47 ust. 2 ustawy – Prawo wodne	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Środowiska	działanie ciągłe
60	Ocena stopnia eutrofizacji wód	art. 47 ust. 6 ustawy – Prawo wodne	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	co 4 lata
61	Kontrola stężeń azotanów w wodach wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych	art. 156 ust. 1 pkt 10 i ust. 2 ustawy – Prawo wodne	IOŚ, PIS, Prezes KZGW, dyrektorzy rzgw	działanie ciągłe
62	Zakaz stosowania nawozów w określonej odległości od jezior, zbiorników wodnych o wskazanej powierzchni, cieków wodnych, rowów, kanałów, stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego	§ 3 ust 4–4b rozporządzenia o nawozach	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe
63	Zakaz stosowania nawozów naturalnych w okresie od 1 grudnia do końca lutego	§ 2 ust. 4 rozporządzenia o nawozach	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe
64	Wyposażenie gospodarstw w szczelne zbiorniki do przechowywania nawozów naturalnych płynnych	art. 25 ust. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe
65	Ograniczenie dawki nawozu naturalnego zastosowanej w ciągu roku – nie może ona zawierać więcej niż 170 kg N w czystym składniku na ha użytków rolnych	art. 17 ust. 3 ustawy o nawozach i nawożeniu	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe
66	Zakazy stosowania nawozów: na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamarzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu; nawozów naturalnych w postaci płynnej oraz azotowych – na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10 %; nawozów w postaci płynnej – podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi. Zakaz używania sprzętu agrolotniczego we wskazanych warunkach klimatycznych oraz w odległości 500 m od cieków i zbiorników wodnych	art. 19 i art. 20 ustawy o nawozach i nawożeniu	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe
67	Wdrożenie i stosowanie ustalonych w bezpośrednio w dyrektywie lub na podstawie jej zapisów norm jakości wód podziemnych oraz wartości progowych	art. 38a ust. 1, 5 i 5b ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o ocenie	IOŚ, PSH-PIG-PIB	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	stężenia zanieczyszczeń, grup zanieczyszczeń i wskaźników zanieczyszczeń	wód podziemnych		
68	Wdrożenie i stosowanie procedury oceny stanu chemicznego JCWPd (lub grupy JCWPd)	art. 38a ust. 1, 5 i 5b ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o ocenie wód podziemnych	Minister Środowiska IOŚ, PSH-PIG-PIB	działanie ciągłe
69	Publikacja wyników oceny stanu chemicznego JCWPd w PGW na obszarach dorzeczy	art. 114 ust. 4 ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie o PGW	Prezes KZGW	działanie ciągłe
70	Ustanowienie zasad monitoringu wód podziemnych	art. 155a i art. 155b ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie monitoringowe	Minister Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska	działanie ciągłe
71	Prowadzenie monitoringu JCWPd i analiza jego wyników	art. 105 i art. 155a ust. 5 ustawy – Prawo wodne	PSH-PIG-PIB	działanie ciągłe
72	Obowiązek właściwego projektowania pomiarów monitoringowych i prowadzenia sprawozdawczości	art. 105 i art. 155b ustawy – Prawo wodne, rozporządzenie monitoringowe	PSH-PIG-PIB, Prezes KZGW, dyrektor rzgw	działanie ciągłe
73	Zapewnienie środków zapobiegania lub ograniczania wprowadzaniu zanieczyszczeń do wód podziemnych	art. 38e ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW	działanie ciągłe
Działania służące wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniającej wkład wniesiony przez użytkowników wód oraz koszty środowiskowe i koszty zasobowe				
74	Ustalanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem: - kosztów związanych ze świadczeniem usług - zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia - kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych	art. 20 ust. 1–3 ustawy o zaopatrzeniu w wodę	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	działanie ciągłe
75	Uwzględnienie zasady zwrotu kosztów w stosunku do administrowanych rzek i obiektów	art. 1 ust. 5 ustawy – Prawo wodne	administrator cieku	działanie ciągłe
Działania służące propagowaniu skutecznego i zrównoważonego korzystania z wody w celu niedopuszczenia do zagrożenia realizacji celów środowiskowych				
76	Obowiązek opracowania i weryfikacji warunków korzystania z wód regionu, jako aktu prawa miejscowego wspomagającego osiągnięcie celów środowiskowych	art. 92 ust. 3 pkt 2 i art. 120 ust. 1 ustawy – Prawo wodne	dyrektor rzgw	do końca IV kw. 2016 r.
77	Uwzględnienie problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w	art. 77 ustawy – POŚ	Minister Edukacji Narodowej,	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół oraz kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych		organizatorzy kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych	
78	Obowiązek kształtowania pozytywnego stosunku społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzowania zasad tej ochrony	art. 78 ustawy – POŚ	środki masowego przekazu	działanie ciągłe
79	Obowiązek prowadzenia działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody	art. 4 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody	organy administracji publicznej, instytucje naukowe i oświatowe, publiczne środki masowego przekazu	działanie ciągłe
80	Edukacja w zakresie zrównoważonego wykorzystania wody	art. 113b ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo wodne	Minister Środowiska, Prezes KZGW	działanie ciągłe
81	Kampania edukacyjna dotycząca gospodarowania wodami	art. 113b ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW	działanie ciągłe
82	Obowiązek uwzględniania w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagań ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych	art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy PIZP	organy administracji rządowej i samorządowej	działanie ciągłe
83	Promowanie rozwiązań mających na celu oszczędne gospodarowanie zasobami wodnymi	art. 113b ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo wodne	Minister Środowiska, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Rozwoju, Minister Infrastruktury i Budownictwa, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Minister Energii, Minister Skarbu Państwa, Prezes KZGW	działanie ciągłe
Działania służące zaspokajaniu obecnych i przyszłych potrzeb wodnych w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w rozumieniu ustawy o zaopatrzeniu w wodę				
84	Zakaz odprowadzania ścieków do wód i do ziemi w granicach stref ochronnych ujęć wód, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami ochrony	art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit. a ustawy – Prawo wodne	podmiot korzystający z wód, organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe
85	Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód	art. 51 – 58 ustawy – Prawo wodne	właściciel ujęcia, dyrektor rzgw, organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe
Kontrola poboru powierzchniowych i podziemnych wód słodkich i piętrzenia słodkich wód powierzchniowych, w tym prowadzenie rejestru lub rejestrów poboru wody i obowiązek uprzedniego uzyskania zezwolenia na pobór lub piętrzenie wód. Kontrole te są systematycznie poddawane przeglądowi i w miarę potrzeby uaktualniane. Możliwe jest zwolnienie z tych kontroli dla poboru lub piętrzenia, które nie mają znaczącego wpływu na stan wód				

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
86	Prowadzenie kontroli gospodarowania wodami	art. 156 – 162 ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW, dyrektor rzgw	działanie ciągłe
87	Kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o IOŚ, art. 156 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo wodne	IOŚ, dyrektor rzgw	działanie ciągłe
88	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód w ramach szczególnego korzystania z wód	art. 37 pkt 1 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot prowadzący pobór wody	działanie ciągłe
89	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód	art. 37 pkt 4 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot prowadzący piętrzenie wody	działanie ciągłe
90	Przegląd ustaleń pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody oraz realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata	art. 136 ust. 2 ustawy – Prawo wodne	organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe
Kontrole, obejmujące wymóg uzyskania uprzedniego zezwolenia na sztuczne zasilanie lub uzupełnienie części wód podziemnych. Woda może być pobrana z każdego wód powierzchniowych lub podziemnych, pod warunkiem, że wykorzystanie tego źródła nie naraża osiągnięcia celów środowiskowych, ustalonych dla tego źródła lub zasilanej lub uzupełnianej części wód podziemnych. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane				
91	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na sztuczne zasilanie wód podziemnych	art. 37 pkt 3 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot prowadzący sztuczne zasilanie wód podziemnych	działanie ciągłe
Wymóg uzyskania uprzedniej regulacji, takiej jak zakaz wprowadzania zanieczyszczeń do wody dla zrzutów ze źródeł punktowych mogących spowodować zanieczyszczenie lub uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach, ustanawiającego kontrole emisji dla danych zanieczyszczeń. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane				
92	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków w ramach szczególnego korzystania z wód	art. 37 pkt 2 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot wprowadzający ścieki	działanie ciągłe
93	Obowiązek zapewnienia, iż nie są przekroczone wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi	rozporządzenie ściekowe	podmiot wprowadzający ścieki	działanie ciągłe
94	Kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o IOŚ	IOŚ	działanie ciągłe
95	Przegląd ustaleń pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków oraz realizacji tych pozwoleń co najmniej raz na 4 lata	art. 136 ust. 2 ustawy – Prawo wodne	organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe
96	Zakaz wprowadzania ścieków do jezior i ich dopływów jeżeli czas dopływu ścieków	art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy – Prawo wodne	podmiot wprowadzający ścieki, organ wydający pozwolenie	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny		wodnoprawne	
Środki zapobiegające lub kontrolujące wprowadzenie zanieczyszczeń, dla rozproszonych źródeł mogących spowodować zanieczyszczenie. Kontrole mogą przyjmować formę wymogu uzyskania uprzedniej regulacji, takiej jak zakaz wprowadzania zanieczyszczeń do wody, uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach, gdzie taki wymóg nie jest inaczej przewidziany przez prawodawstwo wspólnotowe. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane				
97	Ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej	art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy o czystości w gminach	gmina	działanie ciągłe
98	Ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej	art. 3 ust. 3 pkt 2 ustawy o czystości w gminach	gmina	działanie ciągłe
99	Ewidencja umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy	art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o czystości w gminach	gmina	działanie ciągłe
100	Obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych	art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o czystości w gminach	właściciel nieruchomości	działanie ciągłe
101	Obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy	art. 6c ust. 1 ustawy o czystości w gminach	gmina	działanie ciągłe
102	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na rolnicze wykorzystanie ścieków	art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo wodne	właściciel lub użytkownik gruntu	działanie ciągłe
Środki dla każdego z innych szkodliwych wpływów na stan wód określonych, w szczególności dla zapewnienia, że warunki hydromorfologiczne części wód są zgodne z osiągnięciem wymaganego stanu ekologicznego czy dobrego potencjału ekologicznego dla części wód określonych jako SCW lub SZCW. Kontrole w tym celu mogą przyjąć formę wymogu uzyskania uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach gdzie taki wymóg nie jest w inny sposób przewidziany przez prawodawstwo wspólnotowe. Kontrole takie są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane				
103	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie oraz retencjonowanie wód	art. 37 pkt 4 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe
104	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód do	art. 37 pkt 5 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo	podmiot korzystający z	działanie ciągłe

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
	celów energetycznych	wodne	wód	
105	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na regulację wód	art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo wodne	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe
106	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych	art. 122 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe
107	Utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych wód z uwzględnieniem cieków lub odcinków cieków szczególnie cennych przyrodniczo	art. 154 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW, dyrektor rzgw	działanie ciągłe
108	Przeprowadzenie pogłębionej analizy oddziaływań antropogenicznych pod kątem zmian hydromorfologicznych	Art. 90 ust. 1 pkt 1a i art. 113 ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW	działanie ciągłe
Zakaz bezpośrednich zrzutów zanieczyszczeń do wód podziemnych				
109	Zakaz odprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych	art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot korzystający z wód, organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe
Środki dla wyeliminowania zanieczyszczenia wód powierzchniowych przez substancje określone w wykazie substancji priorytetowych oraz dla stopniowego ograniczania zanieczyszczenia przez inne substancje, które w innym przypadku mogłyby uniemożliwiać osiągnięcie celów środowiskowych				
110	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków	art. 37 pkt 2 oraz art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne	podmiot wprowadzający ścieki	działanie ciągłe
111	Obowiązek zapewnienia, iż nie są przekroczone wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi	rozporządzenie ściekowe	podmiot wprowadzający ścieki	działanie ciągłe
112	Zakaz produkcji i stosowania substancji: aldryna, chlordan, chlordekon, dieldryna, endryna, endosulfan, heptachlor, heksachlorobenzen, mireks, toksafen, heksabromobifenyl, heksabromocyklododekan oraz DDT	art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniającego dyrektywę 79/117/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 465)	podmioty wytwarzające, wprowadzające do obrotu i stosujące substancje	działanie ciągłe
Wszelkie inne środki dla zapobiegania znacznym stratom zanieczyszczeń z instalacji technicznych oraz dla zapobiegania i/lub zredukowania wpływu przypadkowych zanieczyszczeń, na przykład na skutek powodzi, w tym bezpośrednich systemów wykrywania i wczesnego ostrzegania o takich przypadkach, włączając wszystkie właściwe działania redukujące ryzyko dla ekosystemów wodnych w przypadkach awarii, których nie można było przewidzieć				

Lp.	Działanie	Podstawa prawna	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
113	Zakaz lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania	art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne	inwestor, właściciel lub użytkownik gruntu, gmina	działanie ciągłe
Działania mające na celu zapewnienie koordynacji osiągnięcia celów środowiskowych w całym obszarze międzynarodowego dorzecza				
114	W przypadku obszarów dorzeczy znajdujących się częściowo poza terytorium Polski, koordynowanie działań z właściwymi władzami państw członkowskich UE oraz z właściwymi władzami państw leżących poza granicami UE.	art. 3 ust. 5 ustawy – Prawo wodne	Prezes KZGW, dyrektor rzgw	działanie ciągłe

Działania uzupełniające obejmują pozostałe środki, które powinny zostać wdrożone dla osiągnięcia przez JCW celów środowiskowych. Nie są one obowiązkowe dla wszystkich części wód. Jeżeli jednak działanie to zostanie wpisane do programu działań, staje się ono obowiązkowe do realizacji dla tej części wód, dla której zostało ustanowione. Działania uzupełniające są opracowywane i wdrażane w uzupełnieniu do działań podstawowych i wskazane dla JCW, w których istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Są one odpowiedzią na presję będącą przyczyną wystąpienia zagrożenia. Podstawę przy ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych stanowiła ocena stanu wód w latach 2010 – 2012 zweryfikowana dodatkowo o ocenę stanu i wyniki monitoringu wód z 2013 r. Szczegółowy opis oceny ryzyka znajduje się w rozdziale 4. Skuteczność niektórych działań uzupełniających wymaga wprowadzenia ich na terenie całego kraju, dlatego zostały one wpisane w katalog działań krajowych. Działania krajowe mające charakter działań uzupełniających w rozumieniu art. 113b ust. 5 ustawy – Prawo wodne to w szczególności:

- 1) uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi lub roztopowymi, przygotowanie opracowania dotyczącego zaostreżenia warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do jezior i zbiorników retencyjnych wód opadowych lub roztopowych w zakresie oczyszczania z substancji biogennych, celem przedłożenia Ministrowi Środowiska na potrzeby zmiany rozporządzenia ściekowego;
- 2) monitoring zgodności z przedstawionym operatem prac zarybieniowych w ramach racjonalnej gospodarki rybackiej;
- 3) opracowanie kodeksu dobrej praktyki wędkarskiej regulujących m.in. stosowanie zanęt;
- 4) wymóg każdorazowej analizy przez organ wydający pozwolenie wodnoprawne, w odniesieniu do wszystkich przypadków, w których korzystanie z wód objęte pozwoleniem wodnoprawnym wiąże się z problematyką zrzutu wody ze stawów hodowlanych, konieczności nałożenia obowiązku realizacji niezbędnych przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko;
- 5) przygotowanie dobrych praktyk dotyczących ochrony środowiska wodnego przy zrzucie wody ze stawów hodowlanych w celu wsparcia merytorycznego dla inwestorów oraz organów wydających decyzje administracyjne;
- 6) opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania;
- 7) opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych;
- 8) weryfikacja sposobu oceny potencjału ekologicznego dla SZCW i SCW;
- 9) wapnowanie gleb w celu ograniczenia odpływu biogenów z terenów rolniczych (źródło finansowania: wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

W aPWŚK wskazano także działania dla obszarów chronionych, wynikające z PZO i PO, przewidziane do wdrożenia w odniesieniu do siedlisk i gatunków zależnych od wód, których realizacja wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów środowiskowych zarówno w zakresie celów dla obszarów chronionych, jak i JCW, w obrębie

których zlokalizowane są te obszary. W aPWŚK uwzględniono wszystkie PZO, PO (dla parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu) oraz PZO (dla obszarów Natura 2000), które zostały zatwierdzone do lipca 2015 r.

W celu wskazania odpowiedniego programu działań, dla JCW przeanalizowano różne warianty zestawów działań. Przeprowadzona analiza skuteczności i realności wskazanych działań, a następnie przeprowadzenie analizy ekonomicznej, doprowadziło do wyboru optymalnego zestawu działań. W aPWŚK dla wszystkich działań w programie zostały wskazane jednostki odpowiedzialne za ich wdrażanie, harmonogram realizacji, koszty, wskaźniki stopnia realizacji oraz potencjalne źródła finansowania.

W aPWŚK przedstawiono także propozycje kierunków zmian umożliwiających finansowanie oraz powszechną realizację części działań. Przykładem takich zmian jest propozycja stworzenia mechanizmu pozwalającego na stworzenie programu porządkowania gospodarki ściekami na obszarach pozaaglomeracyjnych.

Poza programem działań, w aPWŚK opisano także dobre praktyki wspomagające osiągnięcie dobrego stanu wód w zakresie naturalnej i małej retencji, gospodarowania wodami na obszarach rolniczych, utrzymania cieków, ograniczenia wpływu skutków zmian klimatu na zasoby wodne oraz dobre praktyki na szczeblu lokalnym, mówiące o oszczędnym gospodarowaniu wodą oraz lokalnym retencjonowaniu wód opadowych. Rekomendowane w aPWŚK dobre praktyki mają charakter nieobligatoryjny i wspomagający wskazane w PWŚK działania obowiązkowe.

Zakłada się, że wszystkie działania, które są już wskazane w obowiązujących przepisach, są i będą realizowane przez jednostki zobligowane do tego ustawowo. Kluczowe dla skuteczności programu jest bowiem wdrożenie wszystkich działań, w szczególności tych, które powinny być realizowane w sposób ciągły.

SPRAWOZDANIE Z PODJĘTYCH KROKÓW I ŚRODKÓW W CELU ZASTOSOWANIA ZASADY ZWROTU KOSZTÓW UŻYTKOWANIA WÓD

Użytkownicy wód w Polsce zobowiązani są do ponoszenia kosztów korzystania z zasobów wodnych przez uiszczanie opłat za pobór wód i zrzut ładunków zanieczyszczeń, na podstawie ustalanych corocznie przez Radę Ministrów stawek opłat. W rolnictwie dodatkowo członkowie spółek wodnych oraz użytkownicy gruntów odnoszących korzyści z urządzeń spółek wodnych uiszczają składki na rzecz spółek wodnych. Spółki wodne przeznaczają te składki na wykonywanie zadań statutowych, tj. utrzymywania melioracji wodnych szczegółowych.

Należy jednak mieć na uwadze, iż w polskim systemie prawnym funkcjonuje również system zwolnień z opłat, wynikający z ustawy – POŚ. Zwolnienia dotyczą pewnej części sektora rolnictwa (zwolnienie z opłat wody pobieranej do nawodnień i napełniania stawów rybnych, przy czym wykorzystanie do celów rolniczych wody z sieci komunalnych podlega normalnym płatnościom zgodnie z zasadą pełnego zwrotu kosztów) oraz przemysłu (hydroenergetyka – zwolnienie dotyczy wyłącznie zwrotnych poborów wody; pobory bezzwrotne są objęte opłatami we wszystkich obszarach działalności przemysłowej, dotyczy to również wód chłodniczych; zrzut ładunków zanieczyszczeń – tutaj przyrost temperatury – jest również objęty opłatami).

Dla środków pochodzących z budżetu Wieloletnich Ram Finansowych UE 2014 – 2020 dla:

- 1) polityki spójności;
- 2) Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

- zostały określone warunki udzielenia wsparcia (tak zwane warunki ex-ante). Spełnienie tych warunków umożliwi korzystanie ze środków budżetu UE w perspektywie finansowej 2014 – 2020. Warunkiem jest jednak zapewnienie przez państwo członkowskie UE istnienia polityki w zakresie cen wody, przewidującej odpowiednie zachęty dla użytkowników, aby efektywnie korzystali z zasobów wodnych, a także zapewnienie odpowiedniego wkładu różnych użytkowników wody w zwrot kosztów za usługi wodne w stopniu określonym w PGW oraz aPGW. Brzmienie warunku jest powiązane z pełnym wdrożeniem wymagań wspólnotowych, które wymagają stosowania polityki w zakresie cen wody, zapewniającej odpowiedni wkład różnych użytkowników w zwrot kosztów usług wodnych (z wyodrębnieniem poszczególnych sektorów: przynajmniej komunalnego, rolnictwa i przemysłu) oraz przewidującej odpowiednie zachęty dla wszystkich użytkowników w celu efektywnego korzystania z wód. W związku z powyższym w treści przyjętego przez KE POLiŚ 2014–2020 jako kryterium spełnienia tego warunku zapisano m.in. przyjęcie nowej ustawy – Prawo wodne, mającej na celu zapewnienie komplementarności polityce opłat za wodę, z uwzględnieniem zwrotu kosztów za usługi wodne.

Zgodnie z informacją zawartą w POLiŚ 2014–2020 w odniesieniu do inwestycji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, tj. gospodarka wodno-ściekowa, zwrot kosztów za usługi wodne w sektorze komunalnym jest na odpowiednim poziomie, określonym w zatwierdzonych PGW na obszarach dorzeczy. Ten sam poziom zwrotu kosztów za usługi wodne, w tym sektorze został zachowany w aPGW.

PODSUMOWANIE ŚRODKÓW PODJĘTYCH W ZAKRESIE WÓD PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA.

Na każdym obszarze dorzecza wyznaczono wszystkie części wód wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dostarczające średnio więcej niż 10 m³ na dobę lub służące więcej niż 50 osobom oraz części wód, które przewidywane są do takich celów w przyszłości.

Monitorowane są te części wód, które dostarczają średnio powyżej 100 m³ wody do spożycia na dobę. Dla każdej części wód przeznaczonej do spożycia poza osiągnięciem celów środowiskowych i spełnienia norm jakości, Polska jako państwo członkowskie UE zapewnia, że uzdatnione wody będą spełniały określone wymogi, zapewnia także konieczną ochronę części wód wyznaczonych w celu uniknięcia pogorszenia ich jakości. Dla tych części wód, które służą do poboru wody przeznaczonej do spożycia, ustalono strefy ochronne. W programie działań dla JCW znajdują się działania ciągłe:

- 1) kontrola jakości wody pitnej, której podstawą prawną jest art. 12 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIS, rozporządzenie o wodzie do spożycia, a za jego realizację odpowiedzialna jest PIS;
- 2) informowanie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, którego podstawą prawną jest art. 12 ust. 5 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, a odpowiedzialni za jego realizację są wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 3) nadzór nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody oraz laboratoriami wykonującymi badania, którego podstawą prawną jest art. 12 ust. 2-4 ustawy o zaopatrzeniu w wodę, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIS, rozporządzenie o wodzie do spożycia, a jednostką odpowiedzialną za realizację jest PIS.

Ponadto zaplanowane są działania w zakresie:

- 1) zakazu odprowadzania ścieków do wód i do ziemi w granicach stref ochronnych ujęć wód, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami ochrony;
- 2) ustanawiania stref ochronnych ujęć wód.

Podsumowując, działania w celu zabezpieczenia wody przeznaczonej do spożycia przed zanieczyszczeniami podejmowane są w trybie ciągłym na poziomie krajowym.

PODSUMOWANIE KONTROLI POBORÓW I MAGAZYNOWANIA WÓD

Kolejną kwestią są pobory powierzchniowych i podziemnych wód słodkich i piętrzenia słodkich wód powierzchniowych. W zakresie tych wód prowadzone są kontrole i ponadto prowadzony jest rejestr poboru wody, a ich użytkownicy mają obowiązek uprzedniego uzyskania zezwolenia na pobór lub piętrzenie wód. Realizacja działań wyznaczonych dla części wód podziemnych w znacznej mierze spoczywa na podmiotach indywidualnych – właścicielach obiektów, gruntów, koncesji, w tym koncesji górniczych, systemu odwodnieniowego oraz na użytkownikach obiektów, jednostkach odpowiedzialnych za utrzymanie kopalń, wyłączonych z eksploatacji. Związane jest to przede wszystkim z faktem, że są to podmioty, które w wyniku prowadzonej działalności przyczyniają się do powstawania określonej presji. Działania te zostały zaliczone zarówno do działań podstawowych jak i uzupełniających, wyznaczonych do realizacji w JCWPd. Działania te obejmują m.in. ograniczenie poboru wód podziemnych w obszarach o możliwej ascenzji i ingresji wód o podwyższonym zasoleniu do poziomu umożliwiającego utrzymanie składu chemicznego określonego dla wód pitnych, realizację zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami, coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela lub użytkownika ujęcia, przekazywanie raz w roku przez zarządzających obiektami prowadzących odwodnienia w skali regionalnej i lokalnej (kopalnie wgłębne i odkrywkowe) danych dotyczących wielkości odwodnienia i zasięgu leja depresji, przekazywanie raz w roku przez zarządcę zakładu górniczego danych o stanie wyrobiska, w którym zaprzestano eksploatacji (prowadzone odwodnienia, stan rekultywacji, prowadzenie monitoringu), analizę wykorzystania wód z odwodnień i wód powierzchniowych, racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia i rekultywację odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Ich realizacja jest możliwa zgodnie z przepisami między innymi ustawy – Prawo wodne, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. poz. 523). W katalogu działań krajowych znajdują się działania ciągłe:

- 1) prowadzenie kontroli gospodarowania wodami;
- 2) kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- 3) obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód w ramach szczególnego korzystania z wód;
- 4) obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód;
- 5) przegląd ustaleń pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody oraz realizacji tych pozwoleń co najmniej raz na 4 lata.

PODSUMOWANIE KONTROLI PRZYJĘTYCH DLA ZRZUTÓW ZE ŹRÓDEŁ PUNKTOWYCH I INNYCH DZIAŁAŃ WPŁYWAJĄCYCH NA STAN WÓD

Działania związane z kontrolą zrzutów ze źródeł punktowych i inne działania wpływające na stan wód są ujęte wśród działań krajowych o charakterze ciągłym. Przypisanie działań do jednostek odpowiedzialnych takich jak instytucje, służby, czy właściciele lub użytkownicy obiektów również wynika z obowiązujących przepisów. Do działań ukierunkowanych na kontrolę zalicza się grupy działań związanych z przeglądem obowiązujących i wydawaniem nowych pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków, identyfikacja występowania przyczyn pojedynczych stwierdzonych zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego (konieczność reagowania na pojawiające się przypadki na bieżąco). Działania ciągłe przewidziane do realizacji w skali całego kraju stanowią około 47% wszystkich działań.

W zakresie wód podziemnych są to następujące działania:

- 1) weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, zwłaszcza na terenach o znacznym rozdysponowaniu wód podziemnych;
- 2) monitoring dla potencjalnych ognisk zanieczyszczeń (zakładów przemysłowych, ferm chowu i hodowli zwierząt) oraz terenów zamkniętych, zdegradowanych i pogórnich;
- 3) określenie dodatkowych punktów monitoringu jakości oraz ilości wód podziemnych (nowe bądź adaptacja istniejących, np. przemysłowych);
- 4) składanie rocznych sprawozdań odnośnie do pomiarów ilości i jakości wód pobieranych, zrzucanych, wtłaczanych i odwadnianych, wraz z zasięgiem leja depresji na terenach górniczych, jako warunek w pozwoleniach wodnoprawnych wydawanych na użytkowanie wód.

OKREŚLENIE PRZYPADKÓW, W KTÓRYCH UDZIELONO ZEZWOLENIA NA BEZPOŚREDNIE ZRZUTY DO WÓD PODZIEMNYCH

W zakresie bezpośrednich zrzutów ścieków do wód podziemnych w katalogu działań krajowych znajduje się działanie ciągłe polegające na zakazie odprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych. Działanie to realizowane jest na bieżąco, a za jego realizację odpowiadają podmioty korzystające z wód i organy wydające pozwolenia wodnoprawne.

PODSUMOWANIE ŚRODKÓW PODJĘTYCH W ODNIESIENIU DO SUBSTANCJI PRIORYTETOWYCH

Podstawowe działania w tym zakresie dotyczą wykonania przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków w zakresie substancji, dla których stwierdzono przekroczenia. Ponadto zaplanowano działania polegające na przeprowadzeniu pogłębionej analizy presji, dla tych JCWP, dla których zidentyfikowanie przyczyny przekroczeń na podstawie obecnie dostępnych danych było niemożliwe. Szczególną grupą działań ograniczającą wpływ substancji priorytetowych jest weryfikacja programu ochrony środowiska dla gmin w zakresie wprowadzania do atmosfery substancji z grupy WWA. Ponadto w zakresie działań związanych z substancjami priorytetowymi jednym z istotnych działań jest przeprowadzenie weryfikacji istniejącej sieci ppk i ewentualne uzupełnienie jej o nowe ppk do końca cyklu planistycznego. Stwierdzono potrzebę weryfikacji reprezentatywności dotychczasowej sieci ppk.

PODSUMOWANIE ŚRODKÓW PODJĘTYCH, DLA ZAPOBIEŻENIA LUB ZMNIEJSZENIA WPŁYWU PRZYPADKOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ

Działania związane z zapobieganiem przypadkowym zanieczyszczeniom lub zmniejszeniem takich zanieczyszczeń są wskazane w katalogu działań krajowych. Są to m. in. działania związane z zapobieganiem awariom:

- 1) obowiązek zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) sporządzanie i wdrażanie dokumentów precyzujących polityki przeciwdziałania poważnym awariom,
- 3) zapobieganie efektowi domina;
- 4) składanie sprawozdań o bezpieczeństwie;
- 5) sporządzanie wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych;
- 6) sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych;
- 7) obowiązki informacyjne względem społeczeństwa;
- 8) obowiązki kontrolno-rozpoznawcze;
- 9) obowiązki informacyjne w razie wystąpienia awarii przemysłowej;
- 10) uwzględnienie problematyki awarii przemysłowych w planowaniu przestrzennym.

- a także działania związane ze stosowaniem i przechowywaniem np. środków ochrony roślin, komunalnych osadów ściekowych:

- 1) odpowiednie stosowanie środków ochrony roślin dla zapewnienia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem;
- 2) obowiązek czyszczenia sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, przygotowywania ich do zastosowania oraz przechowywania środków ochrony roślin z zachowaniem stref buforowych od ujęć wód, zbiorników wodnych, cieków ;

- 3) przegląd Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin (obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2013 r. sprawie krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin (M.P., poz. 536));
- 4) obowiązek uzyskania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie komunalnych osadów ściekowych;
- 5) obowiązek ewidencjonowania wytworzonych komunalnych osadów ściekowych i składania rocznych sprawozdań w tym zakresie marszałkowi województwa;
- 6) obowiązek stosowania komunalnych osadów ściekowych zgodnie z wytycznymi, obejmującymi obowiązek zapewnienia, by były one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu stosowania, spełniały określone wymagania fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz nie były stosowane na terenach i gruntach o wskazanym przeznaczeniu, położeniu i właściwościach;
- 7) obowiązek badania komunalnych osadów ściekowych przeznaczonych do rolniczego wykorzystania lub przetworzenia oraz gruntów, na których będą stosowane.

DANE SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE DODATKOWYCH ŚRODKÓW UZNANYCH ZA KONIECZNE DLA SPEŁNIENIA USTALONYCH CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

W zakresie danych szczegółowych dotyczących dodatkowych środków uznanych za konieczne dla spełnienia ustalonych celów środowiskowych w programie działań zaproponowano działania uzupełniające, które stanowią pozostałe środki, które mogą zostać przyjęte w celu osiągnięcia przez JCW celów środowiskowych. Działania wskazane dla danej JCW są obowiązkowe do wdrożenia. Wśród tych działań znajdują się między innymi:

- 1) instrumenty prawne;
- 2) instrumenty administracyjne;
- 3) kontrole emisji;
- 4) projekty konstrukcyjne;
- 5) projekty rehabilitacyjne;
- 6) projekty badawcze, rozwojowe i pokazowe.

Każda z kategorii JCW posiada dodatkowo specyficzne działania, ukierunkowane na zmniejszenie presji oddziałujących na te części wód, wynikających z ich cech charakterystycznych, np. działania rekultywacyjne dla JCW jeziornych.

Z uwagi na charakter działań podstawowych, które są obowiązujące na terytorium Polski, działania te podzielono na działania podstawowe na poziomie krajowym oraz na działania podstawowe skierowane do konkretnych JCW.

Te ostatnie łącznie z działaniami uzupełniającymi stanowią zestaw działań, z którego dokonywano wyboru na potrzeby budowy programów działań w poszczególnych JCW w ramach aPWŚK. Ponadto wskazano także rekomendacje w zakresie dobrych praktyk dotyczących gospodarowania wodami m. in. w zakresie ponownego wykorzystania wody, zwiększania naturalnej retencji, racjonalnej gospodarki rolnej. Wyżej wymienione rekomendacje mają charakter dobrowolnie podejmowanych przez jednostki praktyk.

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA POPRAWĘ STANU WÓD MORSKICH

Obszar całego kraju został uznany za wrażliwy na eutrofizację pochodzącą ze źródeł komunalnych, ze względu na konieczność ochrony wód Bałtyku. Zaproponowany program działań, który wynika z aPWŚK obejmuje również działania, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na poprawę stanu wód morskich. Wśród działań wpływających na poprawę stanu wód morskich należy wymienić przede wszystkim działania z zakresu uporządkowania gospodarki komunalnej w tym realizację KPOŚK. Sam program działań dla wód morskich zostanie zawarty w krajowym programie ochrony wód morskich (KPOWM). Prognoza oddziaływania na środowisko do aPGW wykazała, że żadne z działań dla JCWP nie wpływają negatywnie na stan wód morskich.

W celu oceny stopnia realizacji działań wynikających z KPOŚK, wnikliwej analizie poddano stan realizacji działań zawartych w tym dokumencie w okresie wdrażania PWŚK. Dokonano tego na podstawie kolejnych aktualizacji KPOŚK oraz corocznych sprawozdań, dotyczących stopnia wykonania założeń programu, przedkładanych przez marszałków województw Prezesowi KZGW. Dane przekazywane przez marszałków obejmowały wyznaczone aglomeracje, stąd też niezbędne było przypisanie otrzymanych informacji do odpowiednich JCW. Aktualizacja PWŚK obejmuje również niektóre inwestycje wynikające z Programu wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji zbiorczej. Według danych ze sprawozdania z realizacji KPOŚK z lat 2010-2011, w ramach KPOŚK 2010, aglomeracje posiadały 104 457,2 km wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej. Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu przypadającym na lata 2012-2013 długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2013 r. wyniosła 123 199,2 km. Powyższe dane ze sprawozdań wskazują, iż długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej w poszczególnych latach wynosiła: w roku 2010 r. – 440,06 km, w 2011 r. – 426,3 km, w 2012 r. – 424 km, zaś w 2013 r. – 357 km.

W ramach KPOŚK w latach 2010-2013 zrealizowano również 170 inwestycji polegających na budowie nowych oczyszczalni ścieków, 199 inwestycji dotyczących modernizacji oczyszczalni oraz 124 inwestycje, które obejmowały modernizację tylko części osadowej. W okresie tym rozbudowano również 44 oczyszczalnie ścieków, a 287 poddano równocześnie rozbudowie i modernizacji.

Reasumując, w okresie obowiązywania PWŚK na terenach aglomeracji wybudowano 18 742 km nowej sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej, zaś modernizacji poddano 1 646,36 km. W tym czasie zrealizowano 824 inwestycji mających na celu budowę nowych oraz rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków komunalnych.

Ponadto na podstawie danych z aKPOŚK 2009 oraz sprawozdań z realizacji KPOŚK z lat 2009-2013, zweryfikowano stopień wykonania założeń z PWŚK dotyczących planów inwestycyjnych oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych. W programie działań dla KPOŚK inwestycje dotyczące oczyszczalni ścieków podzielono na siedem grup:

- 1) budowa nowej oczyszczalni ścieków;
- 2) modernizacja oczyszczalni ścieków (w skład tej grupy wchodzi modernizacja oczyszczalni ścieków oraz modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków);
- 3) rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków;
- 4) remont i modernizacja oczyszczalni ścieków;
- 5) remont oczyszczalni ścieków;
- 6) rozbudowa oczyszczalni ścieków;
- 7) inne inwestycje dotyczące oczyszczalni ścieków.

Specyficzną grupę stanowiły inne inwestycje dotyczące oczyszczalni ścieków, w skład których wchodziły również działania niemające wpływu na osiągnięcie wymaganego stanu JCWP. Z kolei dla części działań nie było wystarczających danych pozwalających określić stan ich wykonania. W tabeli 34 przedstawiono działania ukierunkowane pośrednio na poprawę stanu wód morskich.

Tabela 34. Działania ukierunkowane pośrednio na poprawę stanu wód morskich

Kategoria działań	Grupa działań	Nazwa działania
DZIAŁANIA KONTROLNE	kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata
		kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością raz na 3 lata
		kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku
	badanie i monitorowanie środowiska wodnego	identyfikacja występowania przyczyn stwierdzonych pojedynczych zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego
DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE I EDUKACYJNE	analiza stanu zlewni	przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód
		przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu
	dostęp do informacji	objęcie nadzorem sanitarnym wody w kąpielisku i wykonanie oceny jakości wody
		opracowanie oceny jakości wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia
	indywidualne ustalenie celu środowiskowego	ustalenie wartości obniżonych celów środowiskowych
	weryfikacja Programu ochrony środowiska	weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy
	administracyjne	rewizja wieloletniego programu ochrony brzegów morskich
		opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
		opracowanie projektu rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)

Kategoria działań	Grupa działań	Nazwa działania
		wydanie rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
	analiza stanu	przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu ustalenia przyczyn słabego stanu wód
GOSPODARKA KOMUNALNA	działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej	budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków
		budowa nowej oczyszczalni ścieków
		budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących
		budowa sieci kanalizacyjnej
		modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków
		modernizacja oczyszczalni ścieków
		regularny wywóz nieczystości płynnych
		rozbudowa oczyszczalni ścieków
		ewidencja zbiorników bezodpływowych
		opracowanie wykazu stacji zlewnych
		opracowanie sprawozdań kwartalnych o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru gminy wraz ze wskazaniem stacji zlewnej
		uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi
	realizacja KPOŚK	budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji
		budowa nowej oczyszczalni ścieków
		budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji
		modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków
		modernizacja oczyszczalni ścieków
		modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji
		rozbudowa oczyszczalni ścieków
		likwidacja oczyszczalni ścieków
GOSPODARKA KOMUNALNA/PRZEMYSŁ	realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarki odpadami	realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami
KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDRODYNAMICZNYCH	kształtowanie naturalnych warunków hydrodynamicznych oraz ochrona ekosystemów i zachowanie różnorodności biologicznej	renaturyzacja brzegu i dna morskiego
	kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	kontrola terenu
	kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych oraz ochrona ekosystemów i zachowanie różnorodności biologicznej	renaturyzacja brzegu i dna morskiego
KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	zapewnienie ciągłości rzek i potoków przez udrożnienie obiektów stanowiących przeszkodę dla migracji ryb	budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek
		przywrócenie drożności cieków istotnych dla zachowania ciągłości morfologicznej
	ograniczenie wpływu presji morfologicznej	opracowanie sposobu renaturalizacji JCWP
MONITORING	monitoring wód	monitoring badawczy wód
PROJEKT BADAWCZY	badanie i monitorowanie środowiska morskiego	analiza i weryfikacja reprezentatywności sieci ppk z uwzględnieniem liczby stacji i ich lokalizacji
PRZEMYSŁ	optymalizacja zużycia wody	analiza wykorzystania wód z odwodnień i wód powierzchniowych

Kategoria działań	Grupa działań	Nazwa działania
		racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia
	ograniczenia rozprzestrzeniania zanieczyszczeń	rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych
REKULTYWACJA	działania rekultywacyjne	działania specyficzne do potrzeb
		kontynuacja działań prowadzonych w latach 2004-2013
ROLNICTWO	ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych	realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia dyrektora rzgw w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych objęcie OSN ustanowionego rozporządzeniem dyrektora rzgw programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych
	kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku
	realizacja wieloletniego programu zarybiania	kontrola wielkości zarybiania

[illegible]

[illegible]

Tabela 36. Działania uzupełniające dla JC'W na obszarze dorzecza Niemna

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Typ JCW	KOD JCW	Administracyjne	Analiza stanu	Analiza stanu zlewni	Badanie i monitorowanie środowiska morskiego	Badanie i monitorowanie środowiska wodnego	Dostęp do informacji	Działania rekultywacyjne	Indywidualne ustalenie celu środowiskowego	Kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw	Monitoring wód	Ograniczenie wpływu presji morfologicznej	Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni	Optimalizacja zużycia wody	Przegląd pozwoleń wodnoprawnych	Realizacja KPOŚK	Realizacja wieloletniego programu zarzbiania	Sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód	Weryfikacja Programu ochrony środowiska dla gminy	Zapewnienie ciągłości rzek i potoków przezudrożnienie obiektów stanowiących przeszkodę dla migracji ryb
	PLLW30685																			
	PLLW30687										x									
	PLLW90100									x										
JCWPa	PLGW800053																			

Wyjaśnienie symboli: o – działanie niewskazane dla danej JCW w programie działań; x – działanie wskazane dla danej JCW w programie działań

Katalog działań wskazany dla JCWP rzecznych zlokalizowanych na obszarze dorzecza Niemna obejmuje następujące kategorie działań:

- 1) gospodarka komunalna;
- 2) działania kontrolne;
- 3) działania organizacyjno-prawne i edukacyjne;
- 4) monitoring;
- 5) kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów zależnych od wód (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków).

Dla JCWP rzecznych znajdujących się na obszarze dorzecza Niemna najczęściej wskazywano działania z kategorii gospodarki komunalnej (39 JCWP), co zostało przedstawione w tabeli 37. W tabeli 38 ujęto podsumowanie kosztów działań. Działania organizacyjno-prawne i edukacyjne oraz działania polegające na kształtowaniu stosunków wodnych oraz ochronie ekosystemów zależnych od wód (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków) były wskazywane najrzadziej – jedynie dla 1 JCWP.

Tabela 37. Podsumowanie programu działań dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Obszar dorzecza Niemna		
region wodny		region wodny Niemna
liczba JCWP rzecznych		39
liczba zagrożonych JCWP rzecznych		9
liczba działań podstawowych ogółem		101
liczba działań uzupełniających ogółem		5
liczba JCWP rzecznych dla których wskazano działania kategorii	gospodarka komunalna	39
	działania kontrolne	4
	działania organizacyjno-prawne i edukacyjne	1
	monitoring	3
	kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów zależnych od wód (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków)	1
źródło finansowania działań podstawowych		NFOŚiGW, środki finansowe właścicieli zbiorników bezodpływowych, środki własne właścicieli nieruchomości zobowiązanych do wdrożenia działań, budżet jednostki odpowiedzialnej za realizację
źródło finansowania działań uzupełniających		budżet jednostki odpowiedzialnej za realizację

Tabela 38. Podsumowanie kosztów wdrożenia kategorii działań dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Niemna

Koszty działań [tys. PLN]	Region wodny Niemna	
	podstawowych	uzupełniających
Kategorie działań		
działania kontrolne	-	-
gospodarka komunalna	48272.18	-
działania organizacyjno-prawne i edukacyjne	-	30
monitoring	-	21.3
kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów zależnych od wód (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków)	-	50
SUMA	48272.18	101.3

Katalog działań dla JCW jeziornych obejmuje następujące kategorie działań:

- 1) gospodarka komunalna;
- 2) działania kontrolne;
- 3) monitoring;
- 4) rolnictwo.

W aPWŚK najczęściej wskazywane były działania z kategorii działań kontrolnych – 18, co przedstawia tabela 43 oraz monitoring - 17, które przypisano do 12 JCWP. Najrzadziej z kategorii rolnictwo tylko dla 1 JCWP. W tabelach 39 - 42 przedstawiono odpowiednio podsumowania dotyczące działań dla JCWP jeziornych i JCWPd na obszarze dorzecza Niemna.

Tabela 39. Podsumowanie programu działań dla JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna

Obszar dorzecza Niemna		
region wodny		region wodny Niemna
liczba JCWP jeziornych		36
liczba zagrożonych JCWP jeziornych		21
liczba działań podstawowych ogółem		29
liczba działań uzupełniających ogółem		35
liczba JCWP jeziornych, dla których wskazano działania kategorii	gospodarka komunalna	7
	działania kontrolne	18
	monitoring	17
	rolnictwo	1
źródło finansowania działań podstawowych		NFOŚiGW, środki finansowe właścicieli zbiorników bezodpływowych, środki własne właścicieli nieruchomości zobowiązanych do wdrożenia działań, budżet jednostki odpowiedzialnej za realizację
źródło finansowania działań uzupełniających		budżet jednostki odpowiedzialnej za realizację

Tabela 40. Podsumowanie kosztów kategorii działań dla JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Niemna

		Region wodny Niemna	
Kategorie działań	Koszty działań [tys. PLN]	podstawowych	uzupełniających
gospodarka komunalna		1011	-
działania kontrolne		-	-
monitoring		-	12
rolnictwo		-	-
SUMA		1011	12

Katalog działań dla JCWPd obejmuje kategorie: gospodarka komunalna lub przemysł.

Dla jednej JCWPd znajdującej się na obszarze dorzecza Niemna wskazano działanie z kategorii gospodarka komunalna lub przemysł.

Tabela 41. Podsumowanie programu działań dla JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Obszar dorzecza Niemna		
region wodny		Region wodny Niemna
liczba JCWPd		2
liczba zagrożonych JCWPd		0
liczba działań podstawowych ogółem		1
liczba JCWPd, dla których wskazano działania kategorii	gospodarka komunalna lub przemysł	1
źródło finansowania działań podstawowych		NFOŚiGW, środki finansowe właścicieli zbiorników bezodpływowych, środki własne właścicieli nieruchomości zobowiązanych do wdrożenia działań, budżet jednostki odpowiedzialnej za realizację

Tabela 42. Podsumowanie kosztów kategorii działań dla JCWPd na obszarze dorzecza Niemna

Region wodny Niemna	
kategorie działań	koszty działań [tys. PLN]
	podstawowych
gospodarka komunalna/przemysł	270
SUMA	270

W wyniku przeprowadzonej przez polsko-litewską grupę roboczą nr 1 do spraw współpracy na wodach granicznych analizy presji antropogenicznych na stan wód oraz celów środowiskowych określonych dla części wód znajdujących się na polskiej i litewskiej części dorzecza Niemna nie wskazano potrzeby wdrożenia dodatkowego transgranicznego programu działań poza działaniem polegającym na kontynuowaniu prowadzenia transgranicznego zarządzania wód grupą roboczą nr 1 do spraw współpracy na wodach granicznych w ramach działalności Polsko-Litewskiej Komisji do spraw Wód Granicznych.

7.3. Działania zawarte w aPWŚK w kontekście przeprowadzonego sprawdzianu klimatycznego

Procedurze weryfikacji klimatycznej poddano katalog ogółem 95 działań dla JCWP rzecznych i jeziornych oraz JCWPd. Działania obowiązujące na szczeblu krajowym są realizowane w sposób ciągły i wynikają z przepisów prawa, dlatego też nie zostały uwzględnione w przedmiotowej analizie.

Weryfikacja klimatyczna została przeprowadzona dla 95 wskazanych w programach kategorii działań. Pozwoliła wskazać, które działania w poszczególnych kategoriach nie są wrażliwe (jedynie 39) na zmiany klimatu, oraz działania, na które prognozowane zmiany klimatu mogą mieć znaczący wpływ (56 działań).

Wszystkie działania wrażliwe na zmianę klimatu na obszarze dorzecza Niemna należą do kategorii gospodarka komunalna. Szczególnie wysoką, wieloaspektową wrażliwością na zmiany klimatyczne charakteryzują się działania w zakresie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, budowy grupowych i indywidualnych oczyszczalni ścieków, ich rozbudowy lub modernizacji oraz budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnej. Działania te są silnie sprzężone z warunkami pogodowymi i ich zmiennością w czasie. Są m.in. wrażliwe na intensywne opady nawałne, powodzie błyskawiczne, intensywny transport rumowiska, szybki przybór wody w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych, intensywne parowanie w okresach gorących i występowanie okresów skrajnie chłodnych, wpływających na procesy technologiczne. Zabiegi adaptacyjne do nowych warunków klimatycznych powinny uwzględniać również pokrewne obszary gospodarki, np. planowanie przestrzenne.

Działania odporne na zmienność (zmiany stanów średnich i zwiększenie ekstremów temperatury w skali roku) i zmiany (sukcesywny przyrost temperatury) klimatu należą również do kategorii gospodarka komunalna (działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej – regularny wywóz nieczystości płynnych). Ta grupa działań w perspektywie długoterminowej będzie mieć pozytywny wpływ na jakość zasobów wodnych, wspierając pośrednio program adaptacyjny.

8. WYKAZ INNYCH SZCZEGÓŁOWYCH PROGRAMÓW I PLANÓW GOSPODAROWANIA DLA OBSZARU DORZECZA DOTYCZĄCYCH ZLEWNI, SEKTORÓW GOSPODARKI, PROBLEMÓW LUB TYPÓW WÓD, WRAZ Z OMÓWIENIEM ZAWARTOŚCI TYCH PROGRAMÓW I PLANÓW

8.1. Krajowe dokumenty o charakterze planistycznym i rozwojowym

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

1. Zatwierdzenie

Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020 (M.P. poz. 882)

2. Realizacja postanowień

2012-2020

3. Tematyka

Średniookresowa strategia rozwoju kraju wraz z dziewięcioma zintegrowanymi strategiami o charakterze horyzontalnym: Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r., Sprawne Państwo 2020, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 r., Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, aby wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych). Długookresową strategię rozwoju kraju, Strategię rozwoju kraju oraz 9 strategii zintegrowanych łączy spójna hierarchia celów i kierunków interwencji. W strategiach zintegrowanych nastąpiło odejście od wąskiego sektorowego podejścia na rzecz integracji obszarów oraz przenikania się różnych zjawisk i procesów. Jest to postępowanie, które wpisuje się w założenia zrównoważonego podejścia do gospodarki wodnej i zakłada działania we wszystkich sektorach korzystających z zasobów wodnych.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem głównym strategii staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Wzmocnione zostaną działania chroniące wody podziemne i powierzchniowe przez ograniczenie zanieczyszczenia ze źródeł punktowych i obszarowych, które wpisują się w cel PGW, tj. zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody.

STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 2022

1. Zatwierdzenie:

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022” (M.P. poz. 377)

Tematyka

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 zawiera podstawowe cele kraju w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

2. Działania przewidziane do realizacji

Nadrzędnym celem Rzeczypospolitej Polskiej opisanym w dokumencie jest zapewnienie korzystnych i bezpiecznych warunków realizacji interesów narodowych przez eliminację zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń, redukcję ryzyka oraz odpowiednie oszacowanie podejmowanych wyzwań i umiejętne wykorzystywanie pojawiających się szans. Jednym z podstawowych interesów narodowych wskazanych w strategii jest ochrona środowiska naturalnego w warunkach zrównoważonego rozwoju. Wśród celów strategicznych wymieniono między innymi ochronę środowiska naturalnego i ochronę przed skutkami klęsk żywiołowych, a także katastrof spowodowanych przez działalność człowieka. Dokument zawiera także zapisy związane z bezpieczeństwem ekologicznym kraju.

Strategia wskazuje, że osiągnięcie celów w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego uwarunkowane jest pełnym wdrożeniem standardów europejskich w odniesieniu do prawa krajowego, monitoringu i kontroli, edukacji oraz projektów realizowanych w celu poprawienia stanu środowiska. Konieczność wypełnienia wymogów prawnych UE dotyczy także pełnej implementacji przepisów wspólnotowych, w tym opracowania i aPGW.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020**1. Zatwierdzenie**

Dokument przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą w dniu 13 lipca 2010 r. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie” (M.P. z 2011 r. Nr 36, poz. 423)

2. Realizacja postanowień

2010-2020

3. Tematyka

Dokument określający cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem strategicznym polityki regionalnej do 2020 r. jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. W Strategii wskazano m.in. konieczność zastosowania nowoczesnych zasad gospodarowania wodą oraz zarządzania ryzykiem powodziowym. Podkreślono potrzebę rozwoju śródlądowego transportu wodnego, racjonalizacji wykorzystania wody. W ramach przeciwdziałania i zapobiegania zagrożeniom i katastrofom naturalnym, głównie w celu przeciwdziałania suszom i powodziom oraz ograniczania ich skutków, wskazano m.in. renaturyzację cieków wodnych, rozwój systemów małej retencji oraz budowanie innych niezbędnych obiektów gospodarki wodnej, likwidowanie skutków zjawisk ekstremalnych oraz przeciwdziałanie erozji gleb.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030**1. Zatwierdzenie**

Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M. P. z 2012 r. poz. 252)

2. Realizacja postanowień

2011-2030

3. Tematyka

W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. Wizja zagospodarowania przestrzennego opiera się na głównych cechach przestrzeni: różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie i ładzie przestrzennym, spójności wewnętrznej oraz konkurencyjności i innowacyjności.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu, realizacja wyżej wymienionego celu nastąpi przez osiągnięcie celów cząstkowych:

- 1) kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. W ramach tego celu wskazano m.in. następujące kierunki działań: zapewnienie racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością, podjęcie działań ograniczających ryzyko powodziowe. Wskazano działania umożliwiające osiągnięcie celu w sektorze gospodarowania wodami:
 - a) racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludzi i rozwoju gospodarczego,
 - b) wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów – celem tych działań jest ochrona jakości i ilości wody,
 - c) zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby;
- 2) zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- 3) przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

W Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 wskazano, iż instrumentami planistycznymi w zakresie gospodarki wodnej umożliwiającymi realizację powyższych celów są: PGW, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, plany przeciwdziałania skutkom suszy oraz warunki korzystania z wód regionu wodnego i zlewni.

POLITYKA ENERGETYCZNA PAŃSTWA DO 2030 R.**1. Zatwierdzenie**

Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r. (M. P. z 2010 r. Nr 2, poz. 11)

2. Realizacja postanowień

Do 2030 r.

3. Tematyka

Dokument wyznacza podstawowe kierunki polityki energetycznej Polski oraz narzędzia do jej realizacji.

4. Działania przewidziane do realizacji

Bezpieczeństwo energetyczne stanowi jeden z głównych czynników poprawnego funkcjonowania kraju. Przez bezpieczeństwo energetyczne państwa, w myśl art. 3 pkt 16 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) rozumie się stan gospodarki umożliwiający pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska.

Zgodnie z dokumentem, główne cele polityki energetycznej w zakresie rozwoju wykorzystania OZE to:

- 1) wzrost udziału OZE w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 r. oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych;
- 2) osiągnięcie w 2020 r. 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji;
- 3) ochronę lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną;
- 4) wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa;
- 5) zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach.

STRATEGIA BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO – PERSPEKTYWA DO 2020 R.**1. Zatwierdzenie**

Uchwała Nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” (M. P. poz. 469)

2. Realizacja postanowień

Do 2020 r.

3. Tematyka

Celem Strategii jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków rozwoju zrównoważonego (niskoemisyjnego) sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. W dokumencie zawarto m.in. reformy i działania niezbędne do podjęcia w obszarze energii i środowiska. Jako priorytet wskazano reformę systemu gospodarki wodnej oraz ograniczenie zanieczyszczeń powietrza.

4. Działania przewidziane do realizacji

Przewidziane w Strategii cele i działania obejmują m.in.:

- 1) zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska – m.in. racjonalne i efektywne gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, zachowanie różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, odpowiednie gospodarowanie przestrzenią, w tym ochronę przed powodzią;
- 2) zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię – m.in. lepsze wykorzystanie zasobów energii, wzrost znaczenia rozproszonych OZE, w tym wykorzystanie energii wody przez uproszczenie procedur administracyjnych dotyczących inwestycji;
- 3) poprawa stanu środowiska – w tym dostęp do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki.

Strategia wskazuje kluczowe zmiany w zakresie podejścia do ochrony środowiska, w tym także do gospodarki wodnej. Główne założenia obejmują nowy system zarządzania zasobami wód, realizację inwestycji wodnościekowych, inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

STRATEGIA ROZWOJU ENERGETYKI ODNAWIALNEJ**1. Zatwierdzenie**

Dokument zatwierdzony przez Sejm w dniu 23 sierpnia 2001 r.

2. Realizacja postanowień

2001-2020

3. Tematyka

Strategia przedstawia ogólne działania organizacyjne i formalno-prawne wspierające rozwój naukowy oraz edukacyjny, ale jednocześnie zakłada zwiększenie udziału OZE w bilansie paliwowo-energetycznym w perspektywie do 2020 r.

4. Działania przewidziane do realizacji

- 1) stworzenie systemu wspierania OZE w tym wspieranie wykorzystania małych elektrowni wodnych lub energii geotermalnej;
- 2) wspieranie programów badawczych i demonstracyjnych;
- 3) kreowanie polityki dotyczącej OZE;
- 4) przygotowanie programów rozwoju poszczególnych rodzajów OZE wraz z przeprowadzeniem analiz ekonomicznych.

PROGRAM OCHRONY I ZRÓWNOWAŻONEGO UŻYTKOWANIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ WRAZ Z PLANEM DZIAŁAŃ na lata 2015–2020

1. Zatwierdzenie

Uchwała Nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020” (M. P. poz. 1207)

2. Realizacja postanowień

2014-2020

3. Tematyka

Przedmiotem programu jest różnorodność biologiczna oraz jej ochrona. Stanowi kontynuację Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Programu działań na lata 2007-2013, jak również analogicznego dokumentu, obejmującego lata 2003–2006.

4. Działania przewidziane do realizacji

Nadrzędnym celem programu jest poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju, będzie on realizowany przez osiąganie celów strategicznych i operacyjnych wskazanych w programie

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2014–2020

1. Zatwierdzenie

Komunikat Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. o podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 (M. P. poz. 305)

2. Realizacja postanowień

2014–2020

3. Tematyka

Wyznacza główne kierunki wsparcia z Funduszy Europejskich w latach 2014–2020, zakłada realizację krajowego programu operacyjnego dotyczącego gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem głównym Programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Wynika on z jednego z trzech priorytetów Strategii Europa 2020, jakim jest wzrost zrównoważony rozumiany jako wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, w której cele środowiskowe są dopełnione działaniami na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące osie priorytetowe:

- 1) zmniejszenie emisyjności gospodarki (w tym m.in. wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych);
- 2) ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu (w tym m.in. wspieranie inwestycji zmniejszających zagrożenie wystąpienia klęsk żywiołowych, inwestowanie w sektor gospodarki wodnej w celu wypełnienia zobowiązań określonych w prawodawstwie UE w zakresie środowiska oraz zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie UE);
- 3) rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska w skali europejskiej (w tym m.in. rozwój i usprawnienie niskoemisyjnych systemów transportu, także śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego oraz portów);
- 4) zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej;
- 5) poprawa bezpieczeństwa energetycznego (konieczność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych).

Wiele z działań związanych z poprawą stanu i rozbudową infrastruktury będzie bezpośrednio lub pośrednio wpływało na poprawę stanu środowiska, również wodnego.

PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ**1. Zatwierdzenie**

Komunikat Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 marca 2015 r. o podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014 – 2020 (M. P. poz. 350).

2. Realizacja postanowień

2014-2020

3. Tematyka

Program będzie wspierał prowadzenie badań naukowych, rozwój nowych, innowacyjnych technologii oraz działania na rzecz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. Jego głównym celem będzie pobudzenie innowacyjności polskiej gospodarki, przez zwiększenie nakładów prywatnych na B+R oraz kreowanie popytu przedsiębiorstw na innowacje i prace badawczo-rozwojowe.

4. Działania przewidziane do realizacji

Szczególny nacisk położony zostanie na współpracę w ramach konsorcjów naukowych oraz jednostek naukowych i przedsiębiorstw. Istotne znaczenie będzie miało wspieranie obszarów określonych jako inteligentne specjalizacje (krajowe i regionalne). W Programie priorytetowo traktowane są ekoinnowacje – innowacyjne technologie w dziedzinie ochrony środowiska, w tym w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zanieczyszczeń powietrza i wody oraz adaptacji do zmian klimatu. Program przewiduje rozwiązania horyzontalne preferujące wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzących do innowacji w zakresie technologii środowiskowych, niskoemisyjnych oraz umożliwiających efektywne (oszczędne) gospodarowanie zasobami.

PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014–2020**1. Zatwierdzenie**

Komunikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2015 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz adresie strony internetowej, na której został on zamieszczony (M. P. poz. 541)

2. Realizacja postanowień

Realizacja PROW 2014-2020 nastąpi w latach 2015–2023.

3. Tematyka

Zgodnie z przepisami UE PROW jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności przez mechanizm umowy partnerstwa. Opisuje on działania, które mają służyć rozwojowi obszarów wiejskich.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem głównym PROW na lata 2014–2020 będzie poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

PROW 2014–2020 będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020:

- 1) uproszczenie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich;
- 2) poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych;
- 3) poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie;
- 4) odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa;
- 5) wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym;
- 6) zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Jednym ze wskazanych w PROW działań jest działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, ukierunkowane na zrównoważone gospodarowanie nawozami, działania zapobiegające erozji gleb a także przyczyniające się do ochrony gleb i wód. Ponadto PROW zawiera działania ukierunkowane na zachowanie i ochronę cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, ochronę zagrożonych zasobów genetycznych roślin uprawnych, a także ochronę różnorodności krajobrazu. Realizacja wyżej wymienionego. działania przyczyni się do realizacji priorytetów 4 i 5, wskazanych powyżej.

AKTUALIZACJA KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH Z 2010 R.**1. Zatwierdzenie**

Dokument zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 1 lutego 2011 r., ogłoszony jako załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (M.P. Nr 62, poz. 589)

2. Realizacja postanowień

2011-2015

3. Tematyka

KPOŚK jest programem, którego realizacja ma na celu redukcję zanieczyszczeń biodegradowalnych oraz redukcję związków azotu i fosforu z oczyszczalni ścieków w aglomeracjach >2 000 RLM. Dla potrzeb wypełnienia wyżej wymienionych. wymagań opracowano również dodatkowe dokumenty:

- 1) program wyposażenia w oczyszczalnie ścieków aglomeracji <2 000 RLM, posiadających systemy kanalizacji sanitarnej;
- 2) program wyposażenia zakładów przemysłu rolno-spożywczego o wielkości 4000 RLM, odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód, w urządzenia zapewniające wymagane przez polskie prawo standardy ochrony wód.

4. Działania przewidziane do realizacji w aKPOŚK

Celem trzeciej aKPOŚK było ustalenie realnych terminów zakończenia inwestycji w aglomeracjach, które ze względu na opóźnienia inwestycyjne nie zrealizują zaplanowanych zadań do końca 2010 r. Sytuacja ta dotyczy 120 aglomeracji powyżej 15 000 RLM oraz 1 aglomeracji poniżej 15 000 RLM z aKPOŚK 2009, które ze względu na opóźnienia inwestycyjne nie zrealizują zaplanowanych zadań do końca 2010 r. Dlatego też, aKPOŚK 2010 swoim zakresem objęło wyłącznie zmiany dotyczące terminów realizacji inwestycji.

aKPOŚK ma na celu ochronę środowiska wodnego, przez ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków.

5. Dalsze działania

W kwietniu 2016 r. Rada Ministrów zatwierdziła kolejną piątą już aKPOŚK (2015), która zawiera plany inwestycyjne aglomeracji w zakresie sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków do 2021 r.

POLITYKA TRANSPORTOWA PAŃSTWA NA LATA 2006–2025

1. Zatwierdzenie

Dokument zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 29 czerwca 2005 r.

2. Realizacja postanowień

2006–2025

3. Tematyka

Polityka określa cele rozwoju i wskazuje sposoby ich osiągania, zarówno w układzie zintegrowanym, jak i dla poszczególnych gałęzi transportu. Uwzględnia także związki transportu z innymi sektorami gospodarki we wszystkich skalach – międzynarodowej, krajowej, regionalnej i lokalnej.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem Polityki Transportowej Państwa jest spełnienie racjonalnych oczekiwań społeczeństwa wywołanych wzrostem mobilności, co oznacza wzrost zapotrzebowania na dostępność transportową.

STRATEGIA ROZWOJU TRANSPORTU DO 2020 R. (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030R.)

1. Zatwierdzenie

Uchwała Nr 6 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) (M. P. poz. 75)

2. Realizacja postanowień

2013–2020 z perspektywą do 2030 r.

3. Tematyka

Podstawowym celem Strategii jest poszerzenie dostępności terytorialnej, poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie zrównoważonego, spójnego, i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym.

4. Działania przewidziane do realizacji

Poprawa dostępności terytorialnej w Polsce wymaga zintegrowania głównych gałęzi transportu (kolejowego, drogowego, morskiego, lotniczego i wodnego – śródlądowego), rozumianych jako integralny system transportowy. Zasadniczym zadaniem takiego systemu jest przezwyciężenie barier geograficznych, aby możliwa była interakcja między obywatelami, przedsiębiorcami, a także między całymi gospodarkami. Jest to również krok w kierunku lepszego wykorzystania potencjału gospodarczego regionów.

KRAJOWY PROGRAM ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI

1. Zatwierdzenie

23 czerwca 1995 r.

2. Realizacja postanowień

Do 2020r.

3. Tematyka

Zwiększanie lesistości kraju jest jednym z ważniejszych elementów Polityki Leśnej Państwa (1997). Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Lesistość Polski jest niższa od średniej europejskiej wynoszącej 31,1%. Jednocześnie

prawie wszystkie kraje graniczące z Polską (z wyjątkiem Ukrainy) mają większą, bądź nawet zdecydowanie większą lesistość (Białoruś – 38,8%, Czechy – 34,0%, Litwa – 31,6%, Niemcy – 31,0%, Słowacja – 41,9%). Badania i prace studialne wskazują, że racjonalna lesistość Polski z punktu widzenia struktury użytkowania ziemi i kształtowania środowiska na obecnym etapie rozwoju cywilizacyjnego powinna wynosić 33-34%. Globalne i lokalne przemiany środowiska są jednym z istotnych powodów konieczności rozwinięcia szerokiego programu zalesień w Polsce. Przeprowadzone ostatnio satelitarne oceny transformacji różnych ekosystemów kuli ziemskiej wykazały, że 75% zamieszkałych obszarów lądowych uległo przemianom pod wpływem działalności ludzkiej. W Europie według tych ocen nieprzekształcone środowiska stanowią 15,6%.

4. Działania przewidziane do realizacji

Celem programu jest zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych. Działania przewidziane do realizacji związane są ze zwiększaniem powierzchni leśnych na obszarach poszczególnych jednostek administracyjnych. W całym okresie 2001–2020 można spodziewać się zalesienia blisko 184 tys. ha gruntów. Krajowy program zwiększania lesistości realizuje pośrednio cele jakie przyświecają gospodarce wodnej w zakresie osiągania celów środowiskowych. Zwiększenie lesistości ma bezpośredni wpływ na zwiększenie naturalnej retencji, ograniczenie spływu powierzchniowego, redukcję spływu biogenów oraz ochronę wód podziemnych.

PROGRAM POLSKIEJ ENERGETYKI JĄDROWEJ

1. Zatwierdzenie

Uchwała Rady Ministrów Nr 15/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej” (M.P. poz. 502).

2. Realizacja postanowień

Do 2030 r.

3. Tematyka

Dokument określa kierunek zmian w strukturze wytwarzania energii elektrycznej, polegający na stopniowym odchodzeniu od źródeł o wysokiej emisji CO₂ na rzecz źródeł zero-emisyjnych i niskoemisyjnych.

4. Działania przewidziane do realizacji

Dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa energetycznego Polski, konieczne jest wdrożenie programu na rzecz dywersyfikacji produkcji energii po racjonalnych kosztach, z uwzględnieniem wymagań środowiskowych. Osiągnięcie tego celu umożliwia zastosowanie nowoczesnych technologii jądrowych.

Program ma na celu:

- 1) spowolnienie, a w dalszej perspektywie zahamowanie tempa wzrostu cen energii oraz utrzymanie ich na stabilnym poziomie,
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości dostaw paliwa.

Priorytety polskiej polityki energetycznej, w odniesieniu do energetyki jądrowej, zostały podkreślone również w dokumencie: Polityka energetyczna Polski do 2030 r.⁴ w punkcie 4 – Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej przez wprowadzenie energetyki jądrowej. W odniesieniu do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwój krajowej energetyki jądrowej, która oprócz braku emisji CO₂, pyłów (PM), dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i innych zanieczyszczeń pyłowo-gazowych, gwarantuje stabilne dostawy energii elektrycznej.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI, ROLNICTWA I RYBACTWA NA LATA 2012 - 2020

1. Zatwierdzenie

Uchwała Nr 163 Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020 (M.P. poz. 839).

2. Realizacja postanowień

2012-2020

3. Tematyka

Długookresowy cel główny działań służących rozwojowi obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa zdefiniowano w strategii jako poprawę jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju.

4. Działania przewidziane do realizacji

Dążenie do osiągnięcia celu głównego jest realizowane przez działania przypisane do pięciu celów szczegółowych:

Cel 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich;

Cel 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej;

Cel 3. Bezpieczeństwo żywnościowe;

⁴ Dokument dostępny na stronie <http://www.mg.gov.pl/files/upload/8134/Polityka%20energetyczna%20ost.pdf>

Cel 4. Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego;

Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

W Strategii wskazano m.in. konieczność ochrony jakości wód, w tym racjonalną gospodarkę nawozami i środkami ochrony roślin oraz racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększenie retencji wodnej.

8.2. Regionalne dokumenty o charakterze planistycznym i rozwojowym

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

W dniu 30 stycznia 2006 r. uchwałą XXXV/438/06 Sejmiku Województwa Podlaskiego przyjęto aktualizację Strategii Rozwoju Województwa. Określa ona przede wszystkim najważniejsze kierunki wdrożenia działań decydujących o konkurencyjności województwa kładąc nacisk na pobudzenie aktywności gospodarczej oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią i środowiskiem.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Regionalny program operacyjny dla województwa podlaskiego został zatwierdzony uchwałą nr 29/249/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020. Jego celem jest realizacja polityki spójności w perspektywie finansowej UE na lata 2014–2020 przez wspieranie rozwoju gospodarczego, poprawę jakości życia mieszkańców oraz ochronę i poprawę stanu środowiska.

PLAN GOSPODAROWANIA ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego uchwalony został przez sejmik województwa na lata 2016 – 2022.

Plany gospodarki odpadami opracowuje się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa i wdrażania hierarchii postępowania z odpadami.

W dokumentach tych przedstawiono szereg działań mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, w tym na wody przez uporządkowanie gospodarki odpadami.

PROGRAMY OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Wojewódzki program ochrony środowiska województwa podlaskiego został opracowany z perspektywą do 2019 r. Program realizuje cele i zadania wynikające z polityki ekologicznej województwa i wskazuje kierunki działań proekologicznych określonych celów oraz wskazuje instrumenty ich realizacji. Przykładowe działania przewidziane do realizacji:

- 1) zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska z uwzględnieniem poprawy jakości powietrza atmosferycznego, wód i gleby oraz działań w gospodarce odpadami;
- 2) zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych w tym racjonalne gospodarowanie wodą, zmniejszenie energochłonności gospodarki, ekologiczne formy działalności w rolnictwie;
- 3) poprawa stanu bezpieczeństwa ekologicznego oraz podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej;
- 4) utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych;
- 5) współpraca przygraniczna w zakresie ochrony środowiska;
- 6) udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska (edukacja ekologiczna).

PROGRAM OCHRONY JEZIOR POLSKI PÓŁNOCNEJ

Program Ochrony Jezior Polski Północnej został ustanowiony porozumieniem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z dnia 5 września 2012 r. i aneksowany w dniach 9 października 2012 r. oraz 8 października 2013 r. Pod porozumieniem podpisali się marszałkowie następujących województw objętych programem: podlaskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, wielkopolskiego. Realizacja Programu planowana jest na lata 2013–2025.

Ochrona jezior i ekosystemów od nich zależnych, poprawa jakości wód na obszarach zurbanizowanych i na terenach cennych przyrodniczo przez zróżnicowane i zintegrowane działania obejmujące ochronę przyrody ożywionej i nieożywionej oraz ograniczenie skutków działalności człowieka w zlewni jezior.

Program Ochrony Jezior Polski Północnej obejmuje realizację działań w ramach 3 celów.

- 1) poprawa stanu ekosystemów wodnych;
- 2) ochrona i poprawa środowiska wodnego;
- 3) zrównoważone korzystanie z wód.

PLAN OCHRONY PARKU NARODOWEGO

Plan ochrony parku narodowego ustanawia minister właściwy do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia.

Plan ochrony parku narodowego sporządza się na okres 20 lat.

Plan ochrony parku narodowego zawiera cele ochrony przyrody oraz wskazanie uwarunkowań ich realizacji, nakreślenie sposobów identyfikacji i eliminacji wystąpienia możliwych zagrożeń, wskazanie obszarów oraz określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, wskazanie miejsc możliwych do udostępnienia do celów naukowych, edukacyjnych, w których może być prowadzona działalność handlowa i turystyczna.

Działania przewidziane do realizacji w ramach planu obejmują ochronę obszarów wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

PLAN OCHRONY PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Plan ochrony parku krajobrazowego ustanawia sejmik województwa, w uzgodnieniu z rdoś, w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego.

Plan ochrony parku krajobrazowego sporządza się na okres 20 lat.

Plan ochrony parku krajobrazowego zawiera cele ochrony przyrody oraz wskazanie uwarunkowań ich realizacji, nakreślenie sposobów identyfikacji i eliminacji wystąpienia możliwych zagrożeń, wskazanie obszarów oraz określenie działań ochronnych, wskazanie miejsc możliwych do udostępnienia do celów naukowych, edukacyjnych, w których może być prowadzona działalność handlowa i turystyczna.

Działania przewidziane do realizacji w ramach planu obejmują ochronę obszarów chronionych ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

PLAN OCHRONY REZERWATU PRZYRODY

Plan ochrony rezerwatu przyrody ustanawia rdoś w drodze aktu prawa miejscowego.

Plan ochrony rezerwatu przyrody sporządza się na okres 20 lat. Plan ochrony rezerwatu przyrody zawiera cele ochrony przyrody oraz wskazanie uwarunkowań ich realizacji, nakreślenie sposobów identyfikacji i eliminacji wystąpienia możliwych zagrożeń, wskazanie obszarów oraz określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, wskazanie miejsc możliwych do udostępnienia do celów naukowych, edukacyjnych, w których może być prowadzona działalność handlowa i turystyczna.

Działania przewidziane do realizacji w ramach planu obejmują ochronę obszarów zachowanych w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

PLAN OCHRONY DLA OBSZARU NATURA 2000

Plan dla ochrony obszaru Natura 2000 ustanawia minister właściwy do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia. Plan ochrony dla obszaru Natura 2000 sporządza się na okres 20 lat. Plan ochrony dla obszaru Natura 2000 zawiera nakreślenie sposobów identyfikacji i eliminacji wystąpienia możliwych zagrożeń, wskazanie obszarów oraz określenie działań ochronnych, a także działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu siedlisk i gatunków, określa zakres monitoringu przyrodniczego, opis przebiegu granic obszaru.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Planu obejmują ochronę: OSO, specjalnych obszarów ochrony siedlisk, OZW oraz część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-9 ustawy o ochronie przyrody.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH OBSZARÓW NATURA 2000

Projekt PZO sporządzany jest przez sprawującego nadzór nad obszarem (zwykle rdoś). PZO dla obszaru Natura 2000 ustanawiany jest w drodze aktu prawa miejscowego - zarządzenia na okres 10 lat. Dokument powstaje w trakcie 6 lat od czasu ustanowienia danego obszaru. W przypadku, gdy dla obszaru ustanowiono PO, PZO nie sporządza się.

PZO obszaru Natura 2000 w swej treści określa konkretne zadania ochronne, w tym w szczególności działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. Określa również obszary ich wdrażania, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadań.

8.3. Krajowe i regionalne plany, działania oraz inicjatywy o charakterze rozwojowym

PROGRAMY DZIAŁAŃ MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE ODPLYWU AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH

Art. 47 ust. 3 ustawy – Prawo wodne nakłada obowiązek wyznaczenia przez dyrektorów poszczególnych rzgów wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz OSN, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. Zgodnie z art. 47 ust. 7 ustawy – Prawo wodne, dla każdego obszaru opracowywany jest program działań, który ma na celu

ograniczenie odpływu azotu pochodzenia rolniczego. Programy takie przyjmowane są w drodze aktu prawa miejscowego.

Sposób wyznaczania OSN oraz zmiany ich zasięgu w kolejnych latach zostały opisane w rozdziale 5.

Przedmiotowe programy określają w szczególności zasady nawożenia w zakresie:

- 1) okresów nawożenia;
- 2) przechowywania nawozów naturalnych, pasz soczystych oraz postępowania z odciekami;
- 3) zasad nawożenia pól na terenie o dużym nachyleniu oraz w pobliżu cieków;
- 4) ograniczenia stosowania nawozów na glebach podmokłych, zalanych, zamrzniętych, pokrytych śniegiem;
- 5) dawek i sposobów nawożenia.

Głównym celem programów jest ograniczenie presji rolniczej na wody, a tym samym poprawa ich stanu, w szczególności w zakresie zawartości w wodach związków azotu. W związku z powyższym ich postanowienia zostały bezpośrednio przeniesione do aPWŚK, jako działania podstawowe zmierzające do osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW objęte ich zasięgiem.

PLANY PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY

W zakresie przeciwdziałania zjawisku suszy, głównymi dokumentami planistycznymi w Polsce, zgodnie z ustawą – Prawo wodne, są plany przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych oraz na obszarach dorzeczy. Zgodnie z art. 88s ustawy – Prawo wodne za ich przygotowanie odpowiadają dyrektorzy rzgw oraz Prezes KZGW. W poszczególnych rzgw opracowywane są obecnie plany przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych. Planowany termin ich opracowania wskazano na koniec 2017 r. W latach 2016–2020 KZGW zamierza opracować plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy, w których zawarte będą m.in. analizy możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmiany naturalnej i sztucznej retencji oraz katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy. Zgodnie z art. 88s ust. 1 ustawy – Prawo wodne, plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy opracowywane są w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi. Plany te będą uwzględniać plany przygotowywane przez dyrektorów rzgw, a także plany zarządzania ryzykiem powodziowym oraz aPGW.

MAŁA RETENCJA W LASACH

Mała retencja na terenach leśnych obejmuje ogół działań mających na celu poprawę stosunków wodnych w zlewni, zatrzymanie lub spowolnienie odpływu wód, przy jednoczesnym zapewnieniu zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Podstawowym celem działań związanych z małą retencją w lasach jest przede wszystkim zapobieganie suszy przez retencję wód opadowych i roztopowych, a w rezultacie docelowe wykluczenie negatywnych skutków wynikających z pogarszania naturalnych stosunków wodnych, które spowodowały lub powodują zmiany w reżimie hydrologicznym całej zlewni. Działania tego typu prowadzone są od wielu lat w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasach Państwowych, przede wszystkim w ramach dwóch projektów realizowanych w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2014:

- 1) zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych;
- 2) przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie.

Budowane w ramach wyżej wymienionych projektów obiekty to w większości małe budowle hydrotechniczne o prostej konstrukcji, oddziałujące przede wszystkim przez skumulowany efekt ilości obiektów w poszczególnych zlewniach, a nie przez duże parametry jednego urządzenia. Obiekty te mają być odporne na działanie czynników zewnętrznych (w tym płynącej wody). Są to obiekty, w trakcie realizacji których do minimum ograniczono potencjalne niekorzystne oddziaływania na przyrodę, na stan wód oraz ekosystemy od wód zależne. Oprócz inwestycji technicznych związanych z budową zastawek, małych zbiorników wodnych, progów, jazów, bystrotoków, kompleksowe projekty małej retencji obejmują również działania, których celem jest czynna ochrona i kształtowanie mokradł, renaturyzacja lub zwiększenie ich bioróżnorodności. Takie kompleksowe podejście do zagadnień małej retencji daje doskonałe efekty przyrodnicze.

W perspektywie finansowej 2014–2020 Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe planują kontynuować projekt małej retencji pod nazwą "Kompleksowego projektu adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych" oraz „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich”. Przedsięwzięcia te będą realizowane w ramach II osi priorytetowej POIS (działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska).

REWITALIZACJA KRAJOBRAZÓW WODNYCH.

Ochrona wód wiąże się nie tylko z zachowaniem wartości przyrodniczych, ale również walorów krajobrazowych wynikających z uwarunkowań historycznych. Zabudowa cieków prowadzona była od setek lat i trwale wpisała się w krajobraz, często umożliwiając kształtowanie się nowych, cennych ekosystemów. Innym ważnym aspektem jest wartość historyczna wielu istniejących obiektów hydrotechnicznych. Dlatego też gospodarowanie wodami powinno, równoległe z ochroną środowiska wodnego, zapewniać ochronę i odtwarzanie dziedzictwa kulturowego związanego z wodami.

W tym celu wskazana jest realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych związanych ze wzmocnieniem lub przywróceniem wielofunkcyjnego gospodarowania wodą oraz z ochroną krajobrazów wodnych.

Działania takie powinny być realizowane z zapewnieniem dostosowania do wymogów w zakresie ochrony stanu wód i obejmować mogą w szczególności:

- 1) rozwijanie szlaków turystyki wodnej i budowę inwestycji towarzyszących, zgodnych z przyrodniczymi uwarunkowaniami, podnoszących atrakcyjność obszaru i prowadzących do wzrostu potencjału ekonomicznego i zrównoważonego rozwoju obszarów nadrzecznych;
- 2) odbudowę niszczących budowli hydrotechnicznych, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji muzealnej, kulturowej, turystycznej, hotelowej lub ekspozycyjnej;
- 3) tworzenie warunków do odtwarzania starych lub podejmowania nowych niewielkich inwestycji hydroenergetycznych, zasilających w energię najbliższy obszar i sprzyjających powstawaniu małych przedsięwzięć towarzyszących, wzmacniających lokalny rynek pracy;
- 4) tworzenie sprzyjającego klimatu do zawierania partnerskich umów i współpracy między przedstawicielami lokalnych stowarzyszeń, samorządami a małym biznesem dla działań służących rewitalizacji krajobrazów nadrzecznych, przy jednoczesnym ożywieniu gospodarczym okolicy na bazie hydroenergetyki, turystyki, sportu i rekreacji;
- 5) odbudowę tożsamości lokalnych społeczności w oparciu o zasoby przestrzeni nadrzecznej z wykorzystaniem mechanizmów ekonomicznych;
- 6) rozwój działań edukacyjnych – budowa ścieżek edukacyjno-krajoznawczych, szlaków kajakowych, tablic dydaktycznych, rozwój zainteresowań racjonalnym gospodarowaniem wodą i szeroko rozumianej ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego oraz produkcji czystszej energii.

8.4. Podsumowanie w zakresie współpracy z sąsiednimi państwami

Polska została zobligowana do określenia pojedynczych dorzeczy leżących na jej terytorium oraz przydzielenia ich do określonych obszarów dorzeczy, zapewniając przy tym odpowiednie uzgodnienia administracyjne i określenie właściwej władzy. Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy – Prawo wodne zostało wydane rozporządzenie o obszarach dorzeczy.

Postanowienia odnoszą się również do problematyki współpracy międzynarodowej, obejmującej stosowanie przepisów wspólnotowych do międzynarodowych obszarów dorzeczy, dotyczącej przede wszystkim koordynacji działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. Państwa członkowskie UE mogą w tym celu wykorzystać istniejące struktury wynikające z umów międzynarodowych. W przypadku, gdy obszar dorzecza wykracza poza terytorium UE, państwa członkowskie zostały również zobligowane do podjęcia starań na rzecz ustalenia właściwej koordynacji z odpowiednimi państwami trzecimi dla osiągnięcia celów środowiskowych na obszarze dorzecza, a same zapewniają stosowanie zasad gospodarki wodnej na swoim terytorium.

Każde państwo członkowskie UE zapewnia też odpowiednie uzgodnienia administracyjne, w tym określenie właściwej władzy do wdrożenia celów środowiskowych, pełnionej przez organy krajowe lub międzynarodowe.

Na obszarze dorzecza Niemna za współpracę polsko-litewską w dziedzinie gospodarki wodnej odpowiedzialna jest Polsko-Litewska Komisja do spraw Wód Granicznych. Została ona utworzona na podstawie umowy polsko-litewskiej. Przewodniczącym polskiej części Komisji jest reprezentant KZGW w Warszawie.

W ramach Komisji utworzono trzy międzynarodowe grupy robocze:

- 1) grupa Robocza nr 1 ds. opracowywania PGW oraz zarządzania ryzykiem powodziowym, która koncentruje się na problematyce wdrażania przepisów prawa unijnego na obszarze transgranicznego dorzecza Niemna. Grupa robocza nr 1 realizuje podstawowe działania dotyczące: PGW na lata 2009-2015 na obszarze dorzecza Niemna, charakterystyk przygranicznych JCW, skutków działalności człowieka, oceny stanu JCW oraz celów ochrony wód i środków do ich realizacji. Ponadto grupa opracowała wspólną mapę przygranicznych JCW, uzgodniła też wyniki oceny stanu transgranicznych JCW oraz środki w celu ich ochrony. Wyniki tych prac znalazły swoje odzwierciedlenie w aPGW na obszarze dorzecza Niemna;

- 2) grupa robocza nr 2 ds. utrzymania wód granicznych, która skupia się na zagadnieniach związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych;
- 3) grupa robocza nr 3 ds. ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem, która zawęży swoją działalność do współpracy w zakresie badania wód granicznych, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Monitoring wód granicznych jest prowadzony według wymagań prawnych każdej ze stron. Obie strony zobowiązały się do systematycznej wymiany wyników badań i wspólnego poboru próbek w celu porównania wyników uzyskiwanych przez instytucje odpowiedzialne za monitoring wód granicznych.

W ramach prac poszczególnych grup roboczych przekazano informacje o wynikach monitoringu polskich i litewskich wód granicznych w latach 2010–2012 oraz na temat polskich i litewskich metodyk oceny stanu wód i typologii wód powierzchniowych. Strony określiły stan monitorowanych polsko-litewskich wód granicznych jako dobry.

Ze strony polskiej, w pracach wyżej wymienionych grup roboczych Polsko-Litewskiej Komisji do spraw Wód Granicznych, biorą udział, przede wszystkim, przedstawiciele Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (grupa robocza nr 1 i 2), a także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku (Grupa Robocza nr 3). W celu skoordynowania działań z zakresu hydrologii wód granicznych planowane jest zawiązanie formalnej współpracy między IMGW-PIB a Litewską Służbą Hydrologiczną.

Grupa robocza nr 1 realizuje podstawowe działania dotyczące: PGW 2009–2015 na obszarze dorzecza Niemna, charakterystyk przygranicznych JCW, skutków działalności człowieka, oceny stanu JCW oraz celów ochrony wód i środków do ich realizacji. Ponadto Grupa opracowała wspólną mapę przygranicznych JCW, uzgodniła też wyniki oceny stanu transgranicznych JCW oraz środki w celu ich ochrony. Wyniki tych prac znalazły swoje odzwierciedlenie w materiale pt. „Współpraca międzynarodowa pomiędzy Polską a Litwą w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna” oraz aPGW na obszarze dorzecza Niemna.

Dwustronna współpraca pomiędzy Polską a Litwą w okresie 2010-2015 była realizowana w oparciu o umowę polsko-litewską. W wyniku realizacji tej umowy została utworzona Polsko-Litewska Komisja ds. Wód Granicznych, która utworzyła 3 grupy robocze. Od 2012 r. Komisja zatwierdzała roczne plany działalności każdej grupy roboczej. Okresowo Komisja dokonywała oceny i przyjmowała wyniki działalności grup roboczych oraz ustalała wytyczne do dalszej działalności grup roboczych. Podczas opracowywania i realizacji pgw dla obszaru dorzecza Niemna główna rola przypadła grupie roboczej nr 1. Inne grupy robocze rozwiązywały bardziej zadania lokalne lub związane ze szczegółowym zarządzaniem technicznym JCW.

Na terytorium dorzecza Niemna w rejonie przygranicznym Polski i Litwy znajdują się zlewnie rzek Szeszupy, Marychy i Hołniani. W części przygranicznej po stronie polskiej wyodrębnionych jest 5 JCW zaliczanych do kategorii rzek transgranicznych, natomiast po stronie litewskiej znajdują się 4 JCW zaliczane do kategorii rzek transgranicznych. Granica państwowa Polski i Litwy przebiega przez 2 JCW zaliczane do kategorii jezior. Po stronie polskiej znajduje się 1, natomiast po stronie litewskiej 2 JCWPd.

Przeważające oddziaływanie działalności ludzkiej w strefie dorzecza Niemna to rozproszone zanieczyszczenie pochodzące z gospodarstw rolnych, jak również po stronie polskiej źródła punktowe zanieczyszczeń, tj. ścieki pochodzące z różnych miejscowości i gospodarstw domowych nie przyłączonych do zcentralizowanych sieci kanalizacyjnych, natomiast po stronie litewskiej największy wpływ ma prostowanie koryt rzecznych. Niemniej jednak na podstawie aktualnych danych można twierdzić, iż te czynniki nie mają znaczącego wpływu transgranicznego.

Po wykonaniu analizy stanu przygranicznych powierzchniowych JCW ustalono, iż zarówno na podstawie polskich, jak i litewskich systemów oceny stan JCW spełnia wymagania tego samego (dobrego) stanu ekologicznego i klasę stanu ogólnego. Wyjątek stanowi JCW (Wigra) po stronie polskiej, gdzie ustalono, iż stan ekologiczny jest niższy niż dobry i ogólny stan jest zły. Oceny dokonano na podstawie ograniczonej liczby badań. Brakuje również danych nt. stanu jeziora Bałędzys. Jezioro to po obydwu stronach zalicza się do JCW o zwiększonym ryzyku. JCW Wigra została również oceniona jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Wszystkie inne wspólne przygraniczne JCW nie są zaliczane do wód o zwiększonym ryzyku. W tabeli 43 przedstawiono stan transgranicznych JCW na obszarze dorzecza Niemna.

Tabela 43. Stan transgranicznych JCW

Nazwa JCW i jego identyfikator po stronie polskiej	Nazwa JCW i jej identyfikator po stronie litewskiej	Stan ekologiczny lub stan ogólny w oparciu o kryteria obowiązujące na Litwie	Stan ekologiczny lub stan ogólny w oparciu o kryteria obowiązujące w Polsce	JCW o zwiększonym ryzyku na Litwie	JCW o zwiększonym ryzyku w Polsce
Rzeki					
Wigra – PLRW8000186849	Nie wyodrębniono jako JCW	Brak danych	Poniżej dobrego/Zły	Nie	Tak
Szeszupa - PLRW8000206851	Šešupė - LT150100011	Dobry/Dobry	Dobry/Dobry	Nie	Nie
Szelmentka - PLRW8000256867	Selmenta - LT150100301	Dobry/Dobry	Dobry/Dobry	Nie	Nie

Nazwa JCW i jego identyfikator po stronie polskiej	Nazwa JCW i jej identyfikator po stronie litewskiej	Stan ekologiczny lub stan ogólny w oparciu o kryteria obowiązujące na Litwie	Stan ekologiczny lub stan ogólny w oparciu o kryteria obowiązujące w Polsce	JCW o zwiększonym ryzyku na Litwie	JCW o zwiększonym ryzyku w Polsce
Hołnianka - PLRW80002566255	Alna - LT100102761	Dobry/Dobry	Dobry/Dobry	Nie	Nie
Marycha - PLRW80002064875	Mara - LT100102101	Dobry/Dobry	Dobry/Dobry	Nie	Nie
Jeziora					
Galadus - PLLW30611	Galadusys - LT110030111	Dobry/Dobry	Dobry/Dobry	Nie	Nie
Bałędz - PLLW90100	Balandis – (identyfikator jeszcze nie nadany)	Brak danych	Brak danych	Tak	Tak
JCWPd					
PLGW800022	Południowo Wschodniej Litwy (Niemna) – czwartorzęd - LT005001100	Dobry	Dobry	Nie	Nie
	Piaszczyste równiny Południowo Wschodnie - LT005051100	Dobry		Nie	

Mając na uwadze to, iż transgraniczne JCW, z wyjątkiem jeziora Bałędz i rzeki Wigra, nie są zaliczane do stwarzających ryzyko zarówno po stronie polskiej jak i litewskiej ustalono, iż cele związane z ochroną wód tych JCW to ochrona przed pogorszeniem się ich stanu.

Nie ma potrzeby, aby do aPGW włączyć specjalne dodatkowe działania. W planach gospodarowania wodami dla obszarów dorzecza Niemna stosuje się do nich działania podstawowe. Strona polska przedłużyła termin osiągnięcia celów środowiskowych jeziora Bałędz do 2021 r., a JCW Wigra do 2027 r. Strona litewska również przedłużyła termin osiągnięcia celów środowiskowych dla jeziora Bałędz do 2021 r. Jednym ze wspólnych środków ujętych w narodowych aPGWi dla obszarów dorzecza Niemna jest kontynuacja współpracy polsko-litewskiej w ramach Grup Roboczych nr 1, 2 i 3 przy Polsko-Litewskiej Komisji ds. Wód Granicznych.

W kwestii Jeziora Bałędz proponuje się ujęcie w aPGW dla obszarów dorzeczy obydwu państw prowadzenie monitoringu jako działania każdej ze stron, w celu dokonania oceny stanu jeziora i późniejszego planowania podjęcia innych odpowiednich i niezbędnych działań. W celu dokładnej oceny stanu Marychy strona litewska również będzie prowadzić monitoring na odcinku granicznym rzeki Marychy.

W 2014 r. Polski Komitet Globalnego Partnerstwa dla Wody z udziałem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie współpracował z Federacją Rosyjską i Litwą w ramach realizacji projektu „Integrated Drought Management Programme in Central and Eastern Europe activity 1.4 Development of GIS Based Communication Technology Platform for the Sustainable Management of Transboundary Water Resources in Lithuania, Poland and Kaliningrad Region (Russia)”. Projekt polegał na przeglądzie istniejących, publicznie dostępnych danych GIS związanych z gospodarowaniem wodą na obszarze dorzecza Pregoly w kontekście prawa wspólnotowego oraz udziale w tworzeniu wspólnej bazy danych dla dorzecza Niemna i Pregoly.

Cieki graniczne występują także na granicy z Białorusią. Polska i Białoruś nie są jednak związane umową o współpracy na wodach granicznych, a współpraca z tym partnerem prowadzona jest zgodnie z Porozumieniem między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska oraz Protokołem technicznym o współpracy w zakresie monitoringu i wymiany informacji o stanie wód powierzchniowych na odcinku transgranicznym pomiędzy Brzeskim Obwodowym Komitetem Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (wejście w życie 14 grudnia 2012 r.)

Współpraca na wodach granicznych, obejmująca m.in.: uzgadnianie jednostkowych, wspólnych lub jednostronnych, projektów, które w różnym stopniu dotyczą wód granicznych (m.in. rekonstrukcji granicznego odcinka Kanału Augustowskiego), prowadzona jest w ramach prac Polsko-Białoruskiej Podkomisji do spraw Współpracy Przygranicznej działającej w ramach Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej do spraw Współpracy Transgranicznej.

W celu ochrony środowiska morskiego przed wszelkiego rodzaju zanieczyszczeniami prowadzona jest współpraca międzynarodowa w ramach tak zwanej konwencji helsińskiej. Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego sporządzona w Helsinkach 9 kwietnia 1992 r. (Dz.U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346) została ratyfikowana przez Polskę w dniu 8 października 1999 r. i weszła w życie dnia 17 stycznia 2000 r. Stronami Konwencji są państwa nadbałtyckie, czyli Królestwo Danii, Republika Estonii, Republika Finlandii, Republika Litewska, Republika Łotewska, Republika Federalna Niemiec, Rzeczpospolita Polska,

Federacja Rosyjska, Królestwo Szwecji oraz Unia Europejska. Zgodnie z jej postanowieniami podejmowane są działania, które dotyczą nie tylko wód morskich i wód wewnętrznych, ale także całego obszaru zlewiska Morza Bałtyckiego.

Za wdrożenie celów konwencji helsińskiej odpowiada jej organ wykonawczy, czyli Komisja ochrony środowiska morskiego Morza Bałtyckiego (Komisja Helsińska, HELCOM), która koordynuje też prace pięciu stałych międzynarodowych grup roboczych:

- 1) grupy roboczej ds. wdrażania podejścia ekosystemowego (Gear);
- 2) grupy roboczej ds. morskich (Maritime);
- 3) grupy roboczej ds. ograniczenia zanieczyszczeń ze zlewiska Morza Bałtyckiego (Pressure);
- 4) grupy roboczej ds. reagowania (Response);
- 5) grupy roboczej ds. ochrony środowiska naturalnego (State and Conservation);

oraz grup czasowych:

- 1) grupy ds. zrównoważonego rolnictwa (AGRI);
- 2) grupy ds. zrównoważonego rybołówstwa (Fish);
- 3) wspólnej grupy roboczej HELCOM-VASAB ds. Planowania Przestrzennego na Morzu (HELCOM-VASAB MSP WG).

Taka struktura grup roboczych, których zadaniem jest m.in. wdrażanie polityk i strategii na rzecz ochrony środowiska morskiego i zrównoważonego rozwoju oraz przedstawianie problemów, które powinny zostać omówione na spotkaniach przewodniczących delegacji państw – stron Konwencji, funkcjonuje od września 2014 r. Na rzecz wdrożenia Konwencji działa też szereg podgrup eksperckich, w ramach grup stałych, pracujących nad szczegółowymi zagadnieniami związanymi m.in. z monitoringiem, oceną stanu, jak również ładunkami odprowadzanymi do Morza Bałtyckiego.

Główne działania państw – stron Konwencji Helsińskiej skupiają się obecnie na realizacji Bałtyckiego Planu Działań, przyjętego na Konferencji Ministerialnej HELCOM dnia 15 listopada 2007 r. w Krakowie, który zakłada osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego Bałtyku do 2021 r. W październiku 2013 r. Komisja Helsińska podczas narady ministerialnej uchwaliła aktualizację Bałtyckiego Planu Działań. W Polsce cele tego planu mają zostać zrealizowane przez działania zawarte w Krajowym Programie Wdrażania Bałtyckiego Planu Działań, jak również w Krajowym programie ochrony wód morskich. Współpraca, zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i krajowym koordynowana jest przez Sekretariat ds. Morza Bałtyckiego (SMB), który od dnia 1 kwietnia 2015 r. znajduje się w KZGW.

8.5. PGW a planowanie przestrzenne

Stosownie do art. 118 ustawy – Prawo wodne ustalenia m.in. PGW uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Analizy ustaleń PGW, należy dokonać na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1-11 ustawy – Prawo wodne, określającego zawartość PGW oraz przepisów ustawy PIZP.

PGW powinien zawierać:

- 1) ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza, w tym wykaz JCWP wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych oraz wykaz JCWPd;
- 2) podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 3) wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4 ustawy – Prawo wodne wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia;
- 4) wykazy, o których mowa w art. 113 ust. 3 pkt 1a ustawy – Prawo wodne, wraz z ich graficznym przedstawieniem, o ile jest dostępne;
- 5) mapę sieci monitoringu, wraz z prezentacją programów monitoringowych,
- 6) ustalenie celów środowiskowych dla JCW i obszarów chronionych;
- 7) podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód;
- 8) podsumowanie działań zawartych krajów PWŚK, z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych;
- 9) wykaz innych szczegółowych programów i PGW, dotyczących zlewni, sektorów gospodarki, problemów lub typów wód, wraz z omówieniem zawartości tych programów i planów;

- 10) podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie;
- 11) wykaz organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza;
- 12) informację o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia planu oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu.

Mając na uwadze powyższą regulację należy stwierdzić, iż część informacji zawartych w PGW może zostać wykorzystana w dokumentach planistycznych sporządzanych na podstawie ustawy PIZP. W dokumentach tych powinno się uwzględniać wykaz JCWP i wykaz JCWPd (lit. a powyżej), wykazy obszarów chronionych oraz wykazy wielkości emisji i stężeń dla substancji priorytetowych i innych, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości, w zakresie zgodnym z przepisami art. 10 ust. 1 i 2; art. 15, ust. 2 i ust. 3, art. 39 i art. 47 ustawy PIZP.

W koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju określa się m.in. uwarunkowania w zakresie rozmieszczenia obiektów infrastruktury technicznej i transportowej oraz strategicznych zasobów wodnych i obiektów gospodarki wodnej o znaczeniu międzynarodowym i krajowym (art. 47 ust. 2 pkt 4 ustawy PIZP).

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności system obszarów chronionych, w tym obszary ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej (art. 39 ust. 3 pkt 2 ustawy PIZP).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3, 9, 11 i 13 ustawy PIZP w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się uwarunkowania:

- 1) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego (pkt 3);;
- 2) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych (pkt 9);
- 3) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla (pkt 11);
- 4) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami (pkt 13).

W studium określa się także obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk (art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy PIZP).

Natomiast w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego określa się granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów (art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy PIZP).

9. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ ZASTOSOWANYCH W CELU INFORMOWANIA SPOŁECZEŃSTWA I KONSULTACJI PUBLICZNYCH, OPIS WYNIKÓW I DOKONANYCH NA TEJ PODSTAWIE ZMIAN W PLANIE

Udział społeczeństwa jest niezwykle istotnym elementem procesu planowania w gospodarce wodnej. Przede wszystkim jest on pomocny w celu rozpoznania rzeczywistych potrzeb i oczekiwań, a także uzyskaniu akceptacji społecznej dla podejmowanych decyzji. W związku z tym powinien on być procesem ciągłym i nie ograniczać się jedynie do wybranych etapów cyklu planistycznego.

Ramy konsultacji społecznych w tym zakresie odzwierciedla się przez art. 119 ust. 7 – 9 ustawy – Prawo wodne. Artykuł ten obowiązuje do zapewnienia aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w osiąganiu celów środowiskowych, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu PGW na obszarze dorzecza. Konsultacje społeczne muszą dotyczyć:

- 1) harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planu, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji, co najmniej na 3 lata przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan;
- 2) przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza, co najmniej na 2 lata przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan.

W tym zakresie działania te zostały przeprowadzone przed przystąpieniem do opracowania aPGW.

Ponadto art. 119 ust. 7 pkt 3 ustawy – Prawo wodne nakłada obowiązek przedłożenia do konsultacji społecznych kopii projektu PGW, co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan.

Zgodnie z art. 119 ust. 9 ustawy – Prawo wodne w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o poddaniu konsultacjom społecznym projektu PGW zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach.

Do konsultacji społecznych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku, przedkłada się także materiały źródłowe wykorzystanych do opracowania projektu PGW.

Powyższe jest zgodne z prawem wspólnotowym i wymaganiami stawianymi przez KE w zakresie konsultacji społecznych.

Cały proces konsultacji społecznych miał na celu włączenie wszystkich zainteresowanych stron w proces aPGW tak, aby stanowił on podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości. Konsultacje społeczne oraz kampania informacyjna skierowane były do organów odpowiedzialnych za gospodarowanie wodami, a także do ogółu społeczeństwa.

Najważniejszym celem przeprowadzonych konsultacji było:

- 1) poinformowanie społeczeństwa o aPGW na obszarze dorzecza Niemna;
- 2) zachęcenie społeczeństwa do dialogu z grupami ekspertów oraz z władzami w celu uwzględnienia w aPGW społecznych potrzeb i oczekiwań;
- 3) zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problematyki wody oraz gospodarki wodnej w Polsce przez dotarcie do różnych grup docelowych;
- 4) spełnienie wymogów KE, co do zakresu PGW oraz przejrzystości informowania, udostępniania i zaangażowania w ich opracowywanie.

Działania i komunikacja skierowane zostały do szeroko pojętego społeczeństwa, jednak w celu ułatwienia porozumienia i komunikacji ukierunkowane były na poszczególne grupy docelowe:

- 1) administracja rządowa – urzędy oraz inne podmioty publiczne powołane do wykonywania zadań z zakresu administracji publicznej;
- 2) administracja samorządowa – podmiotem są samorządowe jednostki organizacyjne gminne, powiatowe, wojewódzkie, których zwierzchnikami są wójt, burmistrz, prezydent, starosta lub marszałek;
- 3) użytkownicy wód – są to gospodarstwa domowe, ludność, instytucje publiczne oraz podmioty prowadzące działalność przemysłową lub gospodarczą wykorzystującą zasoby wodne;
- 4) organizacje (w tym pozarządowe, reprezentujące różne interesy, w tym środowiska ekologiczne oraz mieszkańcy i właściciele nieruchomości oraz obiektów) – są to podmioty niezależne od administracji publicznej, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239, z późn. zm.);
- 5) kompetentne władze sąsiednich krajów znajdujących się w zlewniach transgranicznych – władze państw, na których terytorium realizacja dokumentu może oddziaływać na środowisko (jeżeli taki fakt wystąpi są powiadamiane przez GDOŚ).

W trakcie trwania konsultacji aPGW realizowano zarówno działania informacyjne, jak i zachęcające społeczeństwo i ekspertów do wyrażania opinii.

Przeprowadzone działania konsultacyjne:

- 1) ankieta uniwersalna w dwóch wersjach cyfrowej i analogowej – jest podstawową formą badania opinii wybranych dużych grup interesariuszy i mieszkańców obszaru dorzeczy; ankieta przygotowana została w sposób przejrzysty i umieszczona na stronie internetowej poświęconej aPGW;
- 2) organizacja spotkań konsultacyjnych, których celem było przeprowadzenie dyskusji z ekspertami oraz zebranie wypełnionych ankiet i formularzy uwag (od dnia 22 grudnia 2014 r. do dnia 22 czerwca 2015 r.);
- 3) organizacja konferencji w miastach będących siedzibami rzgw, mających na celu włączenie zainteresowanych stron do prac nad sporządzeniem planów;
- 4) organizacja Krajowego Forum Wodnego w dniach 9 i 10 czerwca 2015 r., w którym wzięły udział osoby zainteresowane planowaniem w gospodarce wodnej. Do udziału w Krajowym Forum Wodnym zaproszeni zostali reprezentanci administracji rządowej, organizacji zrzeszających przedstawicieli przemysłu i usług, organizacji zajmujących się ochroną środowiska, przedstawiciele rzgw, środowisk eksperckich, administracji samorządowej, rolnictwa.

Przeprowadzone działania informacyjne:

- 1) utworzono strony internetowe zawierające aktualne treści i materiały dotyczące aPGW;
- 2) kampania informacyjna skierowana do wszystkich grup docelowych obejmująca:
 - a) ogłoszenia prasowe w prasie ogólnopolskiej,
 - b) kampanię radiową w ogólnopolskiej stacji radiowej w dniach od dnia 25 listopada do dnia 8 grudnia 2014 r.,
 - c) kampanię internetową, która polegała na umieszczeniu banneru na jednym z najczęściej odwiedzanych portali w Polsce (termin realizacji kampanii od dnia 25 listopada do dnia 8 grudnia 2014 r.),
 - d) portal dostarczający dziennikarzom aktualnych informacji na temat aPGW i spotkań konsultacyjnych,
 - e) przygotowanie 4 interaktywnych gier dla dzieci i młodzieży, które zostały umieszczone na portalu poświęconemu aPGW; za pośrednictwem gier zostały przybliżone zagadnienia związane z gospodarką wodną, ochroną środowiska naturalnego oraz zasady prawidłowego postępowania w celu ochrony środowiska naturalnego,
 - f) umieszczenie na stronie aPGW bajek dla dzieci, które pokazywały jak ważne jest utrzymanie czystości wód,
 - g) zorganizowanie konkursu komiksowego z nagrodami pt. „Jak chronić wodę w przyrodzie przed zanieczyszczeniami” – dzieci w wieku szkolnym nadesłały prace, na których przedstawione zostały m.in. dobre praktyki związane z użytkowaniem wody na co dzień,
 - h) zamieszczenie plakatów aPGW w urzędach powiatowych w celu zainteresowania lokalnej społeczności konsultacjami społecznymi;
- 3) publikacja artykułów dotyczących aPGW w pismach branżowych;
- 4) współpraca z mediami ogólnopolskimi;
- 5) newsletter wysyłany comiesięcznie do interesariuszy, który zawierał informacje o bieżących wydarzeniach oraz aktualnościach związanych z planami gospodarowania wodami (także w języku angielskim);
- 6) nakręcenie filmu reklamowego o aPGW; film był odtwarzany podczas konferencji regionalnych oraz na spotkaniach konsultacyjnych dla poszczególnych obszarów dorzeczy. Został też umieszczony na stronie internetowej aPGW;
- 7) opracowanie broszury informacyjnej zawierającej podstawowe informacje o aPGW dla 10 obszarów dorzeczy (zdjęcia, mapy, formularz zgłaszania uwag oraz wersję angielską broszury).

Trwające 6 miesięcy konsultacje społeczne aPGW pozwoliły wielu grupom interesariuszy wypowiedzieć się na temat aktualizowanych dokumentów. Dzięki ogólnokrajowej kampanii prasowej, radiowej i internetowej oraz dodatkowym działaniom komunikacyjnym aktywny udział w spotkaniach konsultacyjnych oraz konferencjach regionalnych wzięło ponad 1600 osób, natomiast w ankiecie ogólnej wypowiedziało się ponad 4300 respondentów. Wyprodukowany specjalnie do tego projektu film informacyjno-reklamowy, przybliżający tematykę poprawy stanu wód w Polsce i przykładów działań, obejrzało prawie 850 internautów. W ciągu ponad 6 miesięcy zgromadzono ponad 3000 uwag zgłaszanych bezpośrednio lub pośrednio do dokumentów, które przeanalizowano, a w uzasadnionych przypadkach zmiany wprowadzono w treści aPGW. Na obszarze dorzecza Niemna przeprowadzono 2 spotkania konsultacyjne oraz zagadnienia związane z tym obszarem dorzecza były omawiane w ramach konferencji regionalnych dla Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Istotnym zagadnieniem jest także fakt, że przed opracowaniem dokumentu aPGW na obszarze dorzecza Niemna opracowane zostały projekty dokumentów „wstępnych” zgodnie z art. 119 ustawy – Prawo wodne: „Harmonogram i program prac związanych z aPGW dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem

działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji” oraz „Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy”. Projekty wymienionych dokumentów zostały poddane konsultacjom, które trwały przez 6 miesięcy (od dnia 1 września 2011 r. do dnia 29 lutego 2012 r.) i były prowadzone zarówno na szczeblu krajowym (przez KZGW) jak i regionalnym (poszczególne rzgwy). W ramach szerokich konsultacji społecznych Harmonogramu, prowadzonych w 6-miesięcznym okresie (od dnia 1 września 2011 r. do dnia 29 lutego 2012 r.) zebrano szereg uwag, wniosków, informacji i problemów także od innych podmiotów niż organy administracji, posiadające „interes prawny” w uzgadnianiu treści Harmonogramu.

W wyniku tych konsultacji społecznych wskazano także najistotniejsze problemy gospodarki wodnej, wśród których należy wskazać:

- 1) zanieczyszczenie wód powierzchniowych;
- 2) brak wody;
- 3) stany powodziowe, zwiększony spływ powierzchniowy;
- 4) zła jakość wody na cele użytkowe;
- 5) rozproszenie odpowiedzialności za kwestie zarządzania wodą pomiędzy różne jednostki administracyjne;
- 6) niedostateczny poziom edukacji ekologicznej;
- 7) niewykorzystany potencjał żeglugowy, turystyczny i hydroenergetyczny polskich rzek;
- 8) konieczność zwiększenia poziomu retencji.

Podczas całego procesu konsultacji społecznych aPGW zebrano łącznie 3 085 uwag, które przeanalizowano i w uzasadnionych przypadkach uwzględniono w ostatecznych wersjach aktualizowanych dokumentów. W okresie od grudnia 2014 r. do czerwca 2015 r., tj. w czasie bezpośrednich konsultacji aPGW, zebrano 490 uwag, 220 uwag było błędnie zgłoszonych. W przypadku formularza elektronicznego, za pomocą którego zgłaszano uwagi, tylko 6 uwag zgłoszono błędnie. Najwięcej uwag wpłynęło dla dorzeczy Wisły i Odry, przy czym osoby i instytucje zgłaszające je chętniej korzystały z tradycyjnych kanałów przekazywania, takich jak pisma, i przekazywały je za pomocą poczty tradycyjnej i elektronicznej. Pełne zestawienie uwag z podziałem na dorzecza (wraz z informacją o uwzględnieniu bądź też uzasadnieniem odrzucenia) jest dostępne na stronie internetowej aPGW i KZGW oraz będzie dostępne w kolejnych latach dla wszystkich zainteresowanych i w formie elektronicznej.

10. WYKAZ ORGANÓW WŁAŚCIWYCH W SPRAWACH GOSPODAROWANIA WODAMI DLA OBSZARU DORZECZA

Jak wynika z art. 4 ustawy – Prawo wodne, organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są: minister właściwy do spraw gospodarki wodnej oraz Prezes KZGW. Ponadto ustawa wskazuje na szereg zadań ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej. Zadania te pełni obecnie Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W tabeli 44 zestawiono organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami, natomiast w tabeli 45 akty prawne, na mocy których powołuje się właściwe władze.

Tabela 44. Zestawienie organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami

Organ	Adres	Strona www
Minister Środowiska	ul. Wawelska 52/54 00-922 Warszawa tel. +48 22 57 92 900	www.mos.gov.pl
Prezes KZGW	ul. Grzybowska 80/82 00-844 Warszawa tel. +48 22 37 20 210	www.kzgw.gov.pl
Minister Rozwoju	plac Trzech Krzyży 3/5, 00-535 Warszawa tel. +48 22 273 70 00	www.mr.gov.pl
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	ul. Nowy Świat 6/12 00-400 Warszawa tel. +48 22 630 16 39	www.mgm.gov.pl
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa tel. +48 22 623 10 00	www.minrol.gov.pl

Tabela 45. Zestawienie aktów prawnych powołujących właściwe władze oraz określające ich zakres działania

Organ	Prawna podstawa działania
Minister Środowiska	zarządzenie nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Środowiska (M.P. poz. 476)
	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095)
	ustawa o działach
	ustawa – Prawo wodne
Prezes KZGW	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutu Krajowemu Zarządowi Gospodarki Wodnej (Dz. U. Nr 108, poz. 744, z późn. zm.)
	ustawa – Prawo wodne
Minister Rozwoju	ustawa o obszarach morskich
	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju oraz zniesienia Ministerstwa Gospodarki (Dz. U. poz. 2076)
	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju (Dz. U. poz. 1895)
	ustawa. o działach
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	ustawa o obszarach morskich
	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 1909, z późn. zm.)
	ustawa o działach
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	zarządzenie Nr 144 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi (M.P. poz. 1146)

Organ	Prawna podstawa działania
	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906)
	ustawa o działach
	ustawa – Prawo wodne

Minister Środowiska

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy – Prawo wodne minister właściwy do spraw gospodarki wodnej składa Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej co dwa lata, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą:

- 1) stanu zasobów wodnych państwa;
- 2) stanu wykorzystywania zasobów wodnych;
- 3) realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 4) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych i realizacji umów w tym zakresie;
- 5) utrzymywania wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych;
- 6) prowadzonych inwestycji;
- 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią lub suszą.

Ponadto zgodnie z art. 89 ust. 4 ustawy – Prawo wodne minister właściwy do spraw gospodarki wodnej sprawuje nadzór nad działalnością Prezesa KZGW w szczególności w zakresie:

- 1) zatwierdzania programów realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej;
- 2) zatwierdzania corocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 91 ustawy – Prawo wodne;
- 3) zatwierdzania planu kontroli gospodarowania wodami wykonywanej przez Prezesa KZGW;
- 4) przeprowadzenia kontroli nieujętych w planie kontroli.

Prezes KZGW

Zgodnie z art. 89 oraz art. 90 ustawy – Prawo wodne Prezes KZGW jest centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach gospodarowania wodami, a w szczególności w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód i wykonuje zadania określone wyżej wymienioną ustawą.

Prezes KZGW pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw i dyrektorów rzgw, w sprawach określonych ustawą (art. 4 ust. 3 ustawy – Prawo wodne).

Prezes KZGW wykonuje także prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, w stosunku do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo wodne).

Zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy – Prawo wodne działania w zakresie gospodarowania wodami morskich wód wewnętrznych i wodami morza terytorialnego Prezes KZGW wykonuje we współpracy z właściwymi organami administracji morskiej. Prezes KZGW prowadzi kataster wodny dla obszaru państwa z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne (art. 154 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo wodne).

Kontrolę gospodarowania wodami wykonuje Prezes KZGW oraz dyrektorzy rzgw zgodnie z art. 156 ust. 2 ustawy – Prawo wodne. Organem opiniodawczo-doradczym Prezesa KZGW jest Krajowa Rada Gospodarki Wodnej (art. 96 ust. 1 ustawy – Prawo wodne). Tworzy się także rady gospodarki wodnej regionów wodnych jako organy opiniodawczo-doradcze dyrektorów rzgw (art. 100 ust. 1 ustawy – Prawo wodne). Rada gospodarki wodnej regionów wodnych składa się z 30 członków zgłoszonych przez organy samorządu terytorialnego, organizacje gospodarcze, rolnicze, rybackie oraz społeczne związane z gospodarką wodną, a także przez zakłady korzystające z wód oraz właścicieli wód nienależących do Skarbu Państwa (art. 100 ust. 3 ustawy – Prawo wodne). Członków rady gospodarki wodnej regionów wodnych powołuje Prezes KZGW na wniosek dyrektora rzgw na okres 4 lat.

Organy współpracujące z Prezesem KZGW w zakresie gospodarowania wodami zestawiono w tabeli 46.

Tabela 46. Organy współpracujące z Prezesem KZGW w zakresie gospodarowania wodami

Nazwa właściwych władz	Nazwa organów współpracujących
Prezes KZGW	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Minister Środowiska, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Rozwoju, Minister Zdrowia, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, wojewódzki inspektor sanitarny, wojewoda, marszałek województwa

Dyrektorzy rzgw

Prezesowi KZGW podlegają dyrektorzy rzgw (art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne).

Akty prawne regulujące działalność rzgw:

- 1) ustawa – Prawo wodne,
- 2) rozporządzenie o obszarach dorzeczy.

Zadania dyrektora rzgw zostały wskazane w art. 92 ust. 3 ustawy – Prawo wodne.

W tabeli 47 przedstawiono podległość dyrektorów rzgw, a w tabeli 48 akt prawny ustanawiający statut Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Tabela 47. Podległość dyrektorów rzgw odpowiedniego dla obszaru dorzecza Niemna, siedziby oraz strony www

Nazwa organu	Nazwa organu podległego	Dane kontaktowe i strona www instytucji podległej
Prezes KZGW	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie	ul. Zarzecze 13 B, 03-194 Warszawa www.warszawa.rzgw.gov.pl

Tabela 48. Akt prawny ustanawiający statut rzgw oraz przynależne regiony wodne

Nazwa rzgw	Nadanie statutu	Przynależne regiony wodne
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	Zarządzenie nr 45 Ministra Środowiska z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie nadania statutu Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Min. Środ. poz. 55)	region wodny Środkowej Wisły, region wodny Jarftu, region wodny Niemna, region wodny Łyny i Węgorapy, region wodny Świeżej

Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest centralnym organem administracji rządowej, powołanym do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania stanu środowiska, nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw środowiska. Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska zostały wskazane w art. 2 ustawy o IOŚ.

Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska

Zgodnie z art. 131 ust. 1 pkt 1 ustawy o informacji o środowisku rdoś jest zobowiązany realizować zadania między innymi z zakresu zarządzania ochroną przyrody, przekazywania informacji o środowisku, kontroli procesu inwestycyjnego (w tym zgodnie z art. 81 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, rdoś może odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w PGW na obszarze dorzecza o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 38j ustawy – Prawo wodne).

Ponadto zgodnie z art. 63 ustawy o informacji o środowisku, w którym mowa o obowiązku przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko w drodze postanowienia, organy właściwe do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym rdoś) muszą uwzględnić uwarunkowanie wskazane w art. 63 ust 1 pkt 2k wyżej wymienionej ustawy (przepis wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.), czyli wpływ przedsięwzięcia na „wody i obowiązujące dla nich cele środowiskowe”.

Wojewodowie

Przepis art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy - Prawo wodne wskazuje wojewodów wśród organów właściwych w sprawie gospodarowania wodami. Do kompetencji tych organów należy m.in.: uzgadnianie rozstrzygnięć marszałka województwa w przedmiocie kosztów wykonywania urządzeń melioracji wodnych (art. 74b ust. 1 ustawy – Prawo wodne), opiniowanie projektu WOPR (art. 88c ust. 3 ustawy – Prawo wodne), uzgadnianie decyzji nakazujących zakładowi piętrzącemu wodę obniżenie piętrzenia wody lub opróżnienie zbiornika, bez odszkodowania (art. 88p ust. 3 ustawy – Prawo wodne).

Organy jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo wodne organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są organy jednostek samorządu terytorialnego. .

Organami powiatu są rada powiatu i zarząd powiatu ze starostą jako przewodniczącym. Należy zaznaczyć, iż organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starostów w odniesieniu do zadań z zakresu administracji rządowej oraz kompetencji organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego, jest właściwy dyrektor rzgw (art. 4 ust. 4 ustawy – Prawo wodne).

Marszałkowie województw są organami wykonawczymi samorządu województwa. Ich zadania określone są w art. 140 ust. 2 ustawy – Prawo wodne. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw jest Prezes KZGW, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 3 ustawy - Prawo wodne.

Dyrektorzy wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych

Wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych działają na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486, z późn. zm.);
- 2) ustawy – Prawo wodne;
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.)

Wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych realizują, w imieniu marszałka województwa, zadania wynikające z wykonywania przez marszałka województwa praw właścicielskich w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa oraz w stosunku do pozostałych wód niepodlegających zarządzaniu przez Prezesa KZGW lub dyrektorów parków narodowych.

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej jest ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej. Dział gospodarki morskiej obejmuje sprawy wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy o działach, do których należą w szczególności sprawy:

- 1) transportu morskiego i żeglugi morskiej;
- 2) obszarów morskich;
- 3) portów i przystani morskich;
- 4) ochrony środowiska morskiego.

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej jest organem nadrzędnym w stosunku do dyrektorów urzędów morskich oraz dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej.

Kompetencje i terytorialny zakres działania organów administracji morskiej określa art. 42 ust. 1 i 2 ustawy o obszarach morskich.

Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej

Urzędy żeglugi śródlądowej działają na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych, które nadają im uprawnienia oraz regulują zasady żeglugi na wodach śródlądowych. Są nimi:

- 1) ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1458, z późn. zm.),
- 2) rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie określenia siedzib i terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej (Dz.U. Nr 77 poz. 831, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie przepisów żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych (Dz.U. Nr 212, poz. 2072).

W tabeli 49 zestawiono podległość dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej.

Tabela 49. Podległość dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej, ich siedziby oraz strony www

Nazwa organu	Nazwa organu podległego	Dane kontaktowe instytucji podległej
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Giżycku	ul. Łuczańska 5, 11-500 Giżycko www.giz.uzs.gov.pl

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zgodnie z art. 78 ust. 3 ustawy – Prawo wodne minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) prowadzenia ewidencji: śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części, stanowiących własność publiczną, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, urządzeń melioracji wodnych, oraz zmeliorowanych gruntów;
- 2) ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

Współpraca międzynarodowa

Zarówno organy właściwe do spraw gospodarki wodnej, jak i inne reprezentujące polski rząd prowadzą współpracę międzynarodową zarówno z państwami należącymi do UE, jak również spoza niej. Współpraca odbywa się na podstawie umów międzynarodowych pomiędzy państwami, których dotyczy. W tabelach 50 i 51 zestawiono umowy dwustronne oraz wielostronne.

Tabela 50. Umowy dwustronne

Państwo	Nazwa umowy	Data podpisania
Republika Litewska	Porozumienie między Ministerstwem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Rzeczypospolitej Polskiej a Departamentem Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska	24.01.1992 r.
Republika Litewska	Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Litewskiej o współpracy w dziedzinie użytkowania i ochrony wód granicznych	07.06.2005 r.

Tabela 51. Umowy wielostronne

Umowa	Data podpisania	Data ratyfikacji i/lub wejścia w życie dla Polski
Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r.	6 stycznia 1977 r.	22 marca 1978 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 24, z późn. zm.)
Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych sporządzona w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r.	18 marca 1992 r.	(Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 702, z późn. zm.)

11. INFORMACJE O SPOSOBACH I PROCEDURACH POZYSKIWANIA INFORMACJI I DOKUMENTACJI ŹRÓDŁOWEJ WYKORZYSTANEJ DO SPORZĄDZANIA PGW ORAZ INFORMACJI O SPODZIEWANYCH WYNIKACH REALIZACJI PGW

11.1. Punkty kontaktowe pozyskiwania informacji o spodziewanych wynikach realizacji PGW

Organem właściwym do udzielania informacji z zakresu PGW, w szczególności działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczeń, łącznie z wymogiem uprzedniego uzyskania zezwolenia na sztuczne zasilanie lub uzupełnienie części wód podziemnych oraz działań związanych z ochroną wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł punktowych jest Prezes KZGW wraz z dyrektorami rzgw, właściwymi na obszarze dorzecza. Dane adresowe Prezesa KZGW i Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie przedstawia tabela 52

Tabela 52. Dane adresowe Prezesa KZGW i Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie

Organ	Adres
Prezes KZGW	ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie	ul. Zarzecze 13 B, 03-194 Warszawa

Organem właściwym do udzielania informacji z zakresu monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, a także stanu JCWP i JCWPd jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska, którego dane adresowe przedstawia tabela 53.

Tabela 53. Dane adresowe Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

Organ	Adres
Główny Inspektor Ochrony Środowiska	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

APGW na obszarze dorzecza Niemna wpłynie na poprawę stanu JCWP i JCWPd oraz przyczyni się do możliwości osiągnięcia celów środowiskowych w JCWP i JCWPd.

11.2. Procedury pozyskiwania źródłowej dokumentacji

Procedury pozyskiwania źródłowej dokumentacji reguluje ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku. Zgodnie z art. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, organy administracji są zobowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Informacje o środowisku oraz jego ochronie udostępniane są w formie ustnej, pisemnej, elektronicznej, wizualnej, dźwiękowej lub w innej formie (art. 9 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku) na wniosek pisemny, bądź w przypadkach niewymagających wyszukiwania – bez pisemnego wniosku (art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku), nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku (art. 14 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

Kategorie informacji podlegających udostępnieniu ustanawia art. 9 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i są to między innymi: informacje dotyczące stanu elementów środowiska, emisji zanieczyszczeń i odpadów promieniotwórczych, środków administracyjnych, przepisów prawnych dotyczących środowiska i gospodarki wodnej, raporty na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska, informacje na temat stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku organ administracji może odmówić udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli informacje dotyczą w szczególności danych objętych tajemnicą statystyczną, prawem autorskim, związanych z ochroną danych osobowych, spraw związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, informacji o wartości handlowej, danych zagrażającym bezpieczeństwu publicznemu i państwowemu.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczane są w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku), do prowadzenia których zobowiązane są organy administracji właściwe w sprawach, bądź właściwe do prowadzenia postępowania, w ramach którego lub w wyniku którego sporządzane są dokumenty (art. 22 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku). Publicznie dostępne wykazy prowadzone są w formie

elektronicznej i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 23 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

11.3. Dokumentacja źródłowa wykorzystana przy sporządzaniu aPGW

Podczas prac przy aPGW na obszarze dorzecza Niemna wykorzystano dokumenty i opracowania sporządzone w trakcie trwania cyklu planistycznego i aktualizujące, bądź uszczegóławiających dane opracowane i wykorzystane w pierwszym cyklu planistycznym. Wszystkie dane wykorzystane przy sporządzaniu aPGW stanowią dane publiczne, dostępne rejestry lub też zostały pozyskane w trybie ustawy o informacji o środowisku. Podstawą doboru działań służących osiągnięciu celów środowiskowych była weryfikacja PWŚK oraz wyniki PMS w zakresie monitoringu wód. Dane monitoringowe wykorzystane przy opracowaniu programu działań dla rzek pochodziły z lat 2010 – 2012 oraz z 2013 r., dla jezior z lat 2010 -2013, dla wód przejściowych, przybrzeżnych oraz wód podziemnych z lat 2010–2012. Ponadto na potrzeby opracowania programów działań zostały wykorzystane również dokumentacje planistyczne sporządzane w związku z art. 113 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo wodne:

- 1) wykazy JCW, ze wskazaniem SCW i SZCW oraz JCW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- 2) charakterystyki JCW;
- 3) cele środowiskowe dla wszystkich JCW,
- 4) identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 5) identyfikacja oddziaływań zmian poziomów wód podziemnych;
- 6) rejestr wykazów obszarów chronionych;
- 7) analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód;
- 8) programy monitoringu wód;
- 9) wykazy wielkości emisji i stężeń: substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38d ust. 2 oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości.

Ponadto na potrzeby doboru działań wykorzystano informacje dotyczące inwestycji w zakresie gospodarki komunalnej pochodzące z IV aKPOŚK oraz Masterplanu 2015 r⁵. Ponadto w celu pozyskania najbardziej aktualnych informacji o działaniach na terenach nieaglomeracyjnych przeprowadzono ankietyzację w starostwach powiatowych i za ich pośrednictwem w gminach. Ankietowano również administratorów cieków w zakresie planów inwestycyjnych dotyczących udrażniania budowli piętrzących w celu umożliwienia migracji ichtiofauny oraz planowanych działań renaturyzacyjnych.

Do oszacowania potrzeb w zakresie wyposażania ludności niepodłączonej do kanalizacji w urządzenia do zbierania i oczyszczania ścieków oraz ilości niezbędnych do wybudowania miejsc do przechowywania nawozów naturalnych wykorzystano dane pochodzące z GUS.

Wymienione wyżej materiały wykorzystano również podczas analizy konieczności i możliwości ustanowienia odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

Ponadto, w ramach ustanawiania odstępstw, konieczne było przeanalizowanie, czy inwestycje mogące uniemożliwić osiągnięcie celów, zgłoszone przez inwestorów, spełniają przesłanki z art. 38j ustawy – Prawo wodne. Weryfikacja przesłanek odbyła się na podstawie dokumentacji przesłanej przez inwestorów. Oprócz formularzy wypełnianych przez inwestorów, analizowano także dokumentację projektową, raporty środowiskowe, decyzje środowiskowe oraz inne udostępnione dokumenty i opracowania.

11.4. Spodziewane wyniki realizacji aPGW

Głównym celem dokumentu jest zapewnienie osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla wód i obszarów chronionych. Cel ten ma być osiągnięty przez podjęcie działań podstawowych i uzupełniających przypisanych JCW i obszarom chronionym oraz działań ogólnokrajowych. Realizacja zaplanowanych w ramach aPWŚK działań, które zostały podsumowane w planie ma zapewnić efekt w postaci zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska zarówno ze źródeł obszarowych, jak i punktowych, racjonalizację poboru wód, zapewnienie możliwości migracji organizmów wodnych w ciekach, których drożność jest warunkiem osiągnięcia dobrego stanu wód, ograniczenie presji hydromorfologicznej. Dla części wód cel ten zostanie osiągnięty do 2015 r., dla części, zgodnie z informacjami zawartymi w rozdziale 5, do 2021 r. lub do 2027 r. Spodziewanym efektem wdrożenia dokumentu jest więc osiągnięcie dobrego stanu wód we wskazanych dla poszczególnych JCW terminach lub też utrzymanie ich dobrego stanu.

⁵ Dokument dostępny na stronie <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.html>

12. PODSUMOWANIE WSZELKICH ZMIAN LUB UAKTUALNIEŃ DOKONANYCH OD DNIA OGŁOSZENIA POPRZEDNIEGO PGW NA OBSZARZE DORZECZA NIEMNA

Od chwili opublikowania pierwszego PGW w polskim systemie prawa wprowadzono szereg zmian, które pozwoliły w pełni dostosować je do zasad zarządzania zasobami wodnymi zgodnie z wymogami stawianymi przez prawo UE.

Szczególne znaczenie miała ustawa o zmianie ustawy – Prawo wodne z 2011 r. Wprowadzone wówczas zmiany są niezwykle istotne z punktu widzenia stworzenia ram prawnych do pełnego wdrożenia przepisów wspólnotowych.

Najistotniejsza z wprowadzonych zmian to wprowadzenie do ustawy – Prawo wodne definicji celów środowiskowych oraz przepisów warunkujących stosowanie odstępstw. Przepisy art. 38 oraz art. 114a ustawy – Prawo wodne definiują cele środowiskowe dla JCW oraz obszarów chronionych i ustalają zasady stosowania odstępstw od ich realizacji, co jest pełną transpozycją w tym zakresie.

Art. 38j ustawy – Prawo wodne, warunkujący możliwość realizacji inwestycji ingerujących w charakterystyki fizyczne JCW. Artykuł ten określa warunki zastosowania odstępstwa polegającego na nieosiągnięciu dobrego stanu wód lub też jego pogorszeniu w wyniku nowych inwestycji. Wprowadzenie tego przepisu umożliwiło przeprowadzenie szerokich analiz realizowanych i planowanych inwestycji z zakresu między innymi ochrony przeciwpowodziowej, pod kątem ich zgodności z celami środowiskowymi.

Art. 114a ustawy – Prawo wodne z kolei wskazuje na możliwość ustanowienia w szczególnych przypadkach mniej rygorystycznych celów.

Ustawa o zmianie ustawy – Prawo wodne z 2011 r. wprowadza również narzędzia umożliwiające utrzymanie JCW oraz obszarów chronionych w stanie niepogorszonym. Zapewnia to art. 31 ust. 2 ustawy – Prawo wodne zgodnie z którym korzystanie z wód w szczególności nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, w szczególności ustaleń PGW.

Kolejne zmiany w dziedzinie polityki wodnej ustanawiającej środowiskowe normy jakości wprowadzono przez rozszerzenie delegacji, o której mowa w art. 38a ust. 3 ustawy – Prawo wodne, o określenie środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń. Realizację powyższego upoważnienia stanowi rozporządzenie klasyfikacyjne.

Podsumowując, od czasu pierwszego cyklu planistycznego w Polsce wypracowano szereg narzędzi i uwarunkowań prawnych, których brak wówczas był odczuwalny. Oprócz opisanych powyżej zmian w prawodawstwie, zostało przeprowadzone uszczegółowienie najważniejszych analiz będących elementem procesu planowania, w tym przede wszystkim: analizy oddziaływań antropogenicznych i ich wpływu na stan wód oraz analizy ekonomicznej korzystania z wód. Program monitoringu wód dostosowany został w pełni do wymogów prawa wspólnotowego, zaś na podstawie jego wyników została przeprowadzona aktualna ocena stanu wód. Monitoring wód prowadzony w obecnym cyklu planistycznym, jest znacznie bardziej wyczerpujący, m.in.: uwzględniony został monitoring elementów biologicznych. W badaniu stanu ekologicznego podstawowe kryterium to stan wodnych biocenoz, inne kryteria (fizykochemiczne i hydromorfologiczne) pełnią rolę pomocniczą. Do elementów biologicznych badanych w zakresie monitoringu należą elementy tj.:

- 1) fitoplankton;
- 2) fitobentos i makrofity;
- 3) makrobezkręgowce bentoniczne;
- 4) ichtiofauna.

Kolejnym ważnym krokiem było precyzyjne ustalenie celu środowiskowego dla każdej JCW. Wykaz celów środowiskowych opracowany w obecnym cyklu planistycznym zawiera m.in. bardziej rygorystyczne cele środowiskowe odnoszące się do obszarów chronionych, w obrębie których poszczególne JCWP są umiejscowione. W pierwszym cyklu planistycznym nie wskazano celów środowiskowych, ale przyjęto odpowiednio, iż dla naturalnych JCWP jest nim dobry stan ekologiczny i chemiczny, zaś dla silnie zmienionych i sztucznych JCWP dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Dla JCWPd celem był dobry stan ilościowy i chemiczny. W pierwszym cyklu planistycznym nie określono także celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W obecnym cyklu planistycznym wyznaczanie celów środowiskowych oparte zostało o przepisy prawa UE oraz wytyczne KE, uwzględnione zostały jednak krajowe uwarunkowania i ograniczenia. Omówione zmiany w prawodawstwie, w połączeniu z uszczegółowionymi analizami dotyczącymi w szczególności dogłębnego rozpoznania aktualnych warunków i stanu wód pozwalają przypuszczać, iż zaktualizowany program działań w znacznie większym stopniu będzie odpowiadał na rzeczywiste potrzeby w zakresie poprawy stanu wód.

13. OCENA POSTĘPU W OSIĄGANIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH Z PREZENTACJĄ WYNIKÓW MONITORINU W OKRESIE OBJĘTYM POPRZEDNIM PGW ORAZ WYJAŚNIENIEM PRZYCZYN EWENTUALNEGO NIEOSIĄGNIĘCIA NIEKTÓRYCH CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

Postęp w osiąganiu celów środowiskowych przyjętych dla poszczególnych kategorii wód określono na podstawie oceny stanu wód przeprowadzonej na podstawie danych z lat 2010–2012, którą opisano w rozdziale 5. Zgodnie z powyższą oceną stwierdzono, że na obszarze dorzecza Niemna stan 15 JCWP rzecznych jest dobry, co oznacza osiągnięcie celu środowiskowego w tym zakresie. Spośród pozostałych 24 JCWP, które tego celu nie osiągnęły, 1 JCWP osiągnęła cel w zakresie dobrego stanu chemicznego, oraz 1 JCWP – w zakresie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego.

Ocena stanu JCWP jeziornych wskazuje, że 6 z nich jest w dobrym stanie, czyli osiągnęło cel środowiskowy w zakresie stanu JCW. Spośród 6 JCWP, których stan został określony jako zły, żadna JCWP jeziornych nie osiągnęła celu w zakresie stanu chemicznego oraz stanu lub potencjału ekologicznego. 23 JCWP jeziornych nie zostały poddane ocenie.

Dwie JCWPd na obszarze dorzecza Niemna osiągnęły cele środowiskowe w zakresie stanu JCW.

W celu podsumowania postępów w osiąganiu celów środowiskowych, porównano zmiany w czasie wybranych wartości wskaźników jakości wód w punktach monitoringowych, położonych w ujściowych odcinkach większych rzek w regionie. Z uwagi na fakt, iż w pierwszym cyklu planistycznym, monitoring wód nie był w pełni dostosowany do wymogów wspólnotowych, możliwe było porównanie jedynie elementów fizykochemicznych, których zakres i metodyka badań nie uległy znaczącym zmianom.

W obszarze dorzecza Niemna porównania dokonano w następującym ppk: Szeszupa – profil Graniczny Poszeszupie.

Spośród wskaźników jakości wód (wskaźniki fizyczne – zawiesina, wskaźniki tlenowe – BZT₅, ChZT_{Mn} oraz wskaźniki biogenne – azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny) odnoszących się do JCW, wybrano najbardziej reprezentatywne: zawiesina, BZT₅, ChZT_{Mn}, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny. Zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym dokonano porównania, zarówno wyników pomiarów tych wskaźników, jak i ich klasyfikacji.

W punkcie monitoringowym na rzece Szeszupa wyniki z 2012 roku wskazują, iż dla sześciu wskaźników, wartości zawierają się w pierwszej klasie, natomiast dla ChZT_{Mn} w klasie drugiej. Porównując wyniki monitoringu z punktu monitoringowego Szeszupa – Poszeszupie z 2009 i 2012 r. należy zauważyć, iż nastąpił wzrost wartości dla następujących wskaźników tj. BZT₅ z 2,23 mg O₂/dm³ na 2,70 mg O₂/dm³, ChZT_{Mn} z 6,05 mg O₂/dm³ na 7,20 mg O₂/dm³, azotu ogólnego 1,32 mg N/dm³ na 1,33 mg N/dm³, fosforanów z 0,03 mg/dm³ na 0,04 mg/dm³ oraz fosforu ogólnego 0,04 mg/dm³ na 0,05 mg/dm³. Wyniki pokazują jednak, iż w we wszystkich przypadkach nie nastąpiła zmiana klasy i wskaźniki nadal klasyfikują się w granicach pierwszej i drugiej klasy w przypadku ChZT_{Mn} klasy. Z kolei wartości wskaźników BZT₅ oraz azotu azotanowego i zawiesiny ogólnej uległy poprawie, jednak w niewielkim stopniu, co również nie wpłynęło na zmianę klasyfikacji. W tabeli 54 przedstawiono klasyfikację wybranych wskaźników jakości wód w wyżej wymienionym punkcie monitoringowym.

Tabela 54. Porównanie wyników klasyfikacji wybranych wskaźników jakości wód w latach 2009 i 2012 w punkcie monitoringowym Poszeszupie

Rok	Zawiesina	BZT ₅	ChZT _{Mn}	Azot azotanowy	Azot ogólny	Fosforany	Fosfor ogólny
2009	I	I	II	I	I	I	I
2012	I	I	II	I	I	I	I

Reasumując można przyjąć, iż w skali obszaru dorzecza jakość wód nie uległa pogorszeniu. Wszystkie porównywane parametry mieszczą się w granicach charakterystycznych dla I lub II klasy jakości, co odpowiada co najmniej dobremu stanowi. Co więcej, w części przypadków można zaobserwować stopniową poprawę parametrów jakościowych, co jest wynikiem przede wszystkim stale poprawiającego się stanu gospodarki wodno-ściekowej.

14. CHARAKTERYSTYKA I WYJAŚNIENIE WSZYSTKICH DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH WE WCZEŚNIEJ WERSJI PGW W DORZECZU NIEMNA, KTÓRE NIE ZOSTAŁY ZASTOSOWANE

Jednym z dokumentów planistycznych w planowaniu gospodarowania wodami, zgodnie z art. 113 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne, jest PWŚK. Dokument ten zawiera program działań, których realizacja w określonym czasie pozwoli uzyskać efekty w postaci osiągnięcia celów środowiskowych przez wszystkie JCW. W PWŚK wyróżniono działania podstawowe oraz działania uzupełniające.

W trakcie prac nad aPWŚK dokonano podsumowania realizacji działań wskazanych w pierwszym cyklu planistycznym. Dane do oceny stanu realizacji działań pochodziły w znacznym zakresie z przeprowadzonych ankietyzacji starostw powiatowych, administratorów cieków, jak również aglomeracji w rozumieniu art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo wodne. Ankiety skierowane do starostw dotyczyły inwestycji zrealizowanych bądź planowanych do realizacji w latach 2013–2021 na terenie powiatu (tj. m.in. wykonania ujęć wód podziemnych i powierzchniowych, budowy lub rozbudowy oczyszczalni ścieków nieobjętych KPOŚK, modernizacji, budowy lub rozbudowy składowisk odpadów i innych obiektów przemysłowych, działań rekultywacyjnych oraz innych działań mających wpływ na stan wód). Kwestionariusz skierowany do aglomeracji dotyczył planowanych lub zrealizowanych w latach 2007-2013 inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji kanalizacji. Ponadto, informacje uzyskane z ankiet zostały uzupełnione o dane zawarte na portalach internetowych poszczególnych gmin, wojewódzkich zarządów melioracji i urzędów wodnych, rzgw oraz innych podmiotów. Ze względu na istniejący wymóg dotyczący zamieszczania ogólnodostępnych danych na temat inwestycji realizowanych z funduszy UE, strony internetowe stanowią dobre źródło informacji. Ponadto ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058, z późn. zm.) zobowiązuje podmioty wykonujące zadania publiczne do udostępnienia informacji o sprawach publicznych. W przypadku inwestycji związanych z realizacją krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, stopień realizacji działań wynikał z kolejnych aktualizacji programu oraz corocznych sprawozdań dotyczących stopnia wykonania założeń programu. Sprawozdania składane są Prezesowi KZGW przez marszałków województw. Przekazywane dane obejmowały wyznaczone aglomeracje, w związku z czym poszczególne dane przypisano do JCW. Podsumowując w trakcie cyklu planistycznego na terenach aglomeracji wybudowano 18 742 km nowych sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej, modernizacji poddano 1 646,36 km oraz zrealizowano 824 inwestycji obejmujących budowę nowych oraz rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków komunalnych.

Do oceny stopnia realizacji zadań wykorzystano dane pozyskane z GIOŚ (baza danych dotyczących rozmieszczenia eksploatowanych i zamkniętych składowisk odpadów według stanu na dzień 31 grudnia 2012r.), PIG – PIB (baza składowisk wraz z warstwami w formacie SHP) oraz z aktualnie obowiązujących planów gospodarowania odpadami w województwach i gminach. Ponadto do weryfikacji wykonania działań wykorzystano dane pozyskane z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (zarządzenia dotyczące ustanowienia PZO obszarów Natura 2000, lista zatwierdzonych oraz będących w trakcie konsultacji PZO dla obszarów Natura 2000, oraz warstw formacie SHP dla wszystkich form ochrony przyrody), z regionalnych dyrekcji ochrony środowiska (zarządzenia dotyczące ustanowienia PO rezerwatów przyrody, zarządzenia dotyczących ustanowienia PZO obszarów Natura 2000, kosztorysy poszczególnych zadań ochronnych w PZO dla obszarów Natura 2000) jak również od Dyrektorów zespołów Parków krajobrazowych (zarządzenia dotyczące ustanowienia planów ochrony Parków krajobrazowych). Wykorzystano również opracowania wykonane w ostatnich latach na potrzeby aPGW i PZRP.

W przypadku działań dla JCWPd w PWŚK przyjęto, że wszystkie działania zmierzające do osiągnięcia wymaganego stanu JCWP, będą wpływać na poprawę stanu chemicznego i ilościowego JCWPd. W związku z powyższym można stwierdzić, iż stan realizacji działań programowanych dla poprawy stanu JCWPd jest porównywalny ze stanem realizacji działań wskazanych dla JCWP.

Ponadto większość działań wskazanych dla JCWPd jest działaniami ciągłymi, dla których nie ocenia się w sposób bezpośredni stopnia ich realizacji, są to m.in.: weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia oraz monitoring potencjalnych ognisk zanieczyszczeń.

Przyczyną braku realizacji działań obejmujących m.in. działanie polegające na opracowaniu warunków korzystania z wód zlewni były przeprowadzone w trakcie cyklu planistycznego analizy uzupełniające, które wykazały, iż działania podstawowe były wystarczające dla osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych, w związku z czym nie było potrzeby wdrożenia działań uzupełniających. Część działań ze względu na duży zakres i czasochłonność procesu są jeszcze w trakcie realizacji (np. ustanowienie obszarów ochronnych GZWP).

Postęp w osiąganiu celów środowiskowych przez poszczególne kategorie wód określono na podstawie oceny stanu przeprowadzonej na podstawie danych z lat 2010-2012, którą opisano w rozdziale 8. Zgodnie z powyższą oceną stwierdzono, że na obszarze dorzecza Niemna stan 15 JCWP rzecznych oceniono jako dobry, co oznacza osiągnięcie celu środowiskowego w tym zakresie. Spośród pozostałych 24 JCWP, które

tego celu nie osiągnęły, 1 JCWP osiągnęła cel w zakresie dobrego stanu chemicznego oraz 1 – w zakresie dobrego stanu lub potencjału ekologicznego.

Ocena stanu JCWP jeziornych wskazuje, że 19 z nich jest w dobrym stanie, czyli osiągnęło cel środowiskowy w zakresie stanu JCW. Stan 4 JCWP jeziornych został określony jako zły, natomiast 13 JCWP jeziornych nie było ocenianych.

Każda z dwóch JCWPd na obszarze dorzecza Niemna osiągnęła cele środowiskowe.

15. CHARAKTERYSTYKA KONIECZNYCH DODATKOWYCH DZIAŁAŃ USTALONYCH W TRAKCIE REALIZACJI PGW

Jeżeli monitorowanie lub inne dane wskazują, że cele środowiskowe dla części wód prawdopodobnie nie będą osiągnięte, państwa członkowskie UE zapewniają, że:

- 1) przyczyny możliwego niepowodzenia zostaną zbadane;
- 2) odpowiednie pozwolenia i zezwolenia zostaną właściwie zbadane i poddane kontroli;
- 3) programy monitorowania zostaną poddane kontroli i właściwie dostosowane;
- 4) dodatkowe środki, jakie mogą być konieczne do osiągnięcia celów, zostaną ustalone, włączając, jeżeli to stosowne, ustalenie bardziej restrykcyjnych środowiskowych norm jakości;

Jeżeli przyczyny nieosiągnięcia celów są spowodowane okolicznościami pochodzenia naturalnego lub sił wyższych, które są wyjątkowymi i nie mogły być racjonalnie przewidziane, w szczególności ekstremalnymi powodziami i długimi suszami, państwa członkowskie UE mogą ustalić, że dodatkowe środki nie są praktyczne.

Przepisy nakazują zawarcie w aPGW podsumowania środków podjętych na tej podstawie, jak również dodatkowych działań tymczasowych przyjętych od czasu publikacji poprzedniej wersji PGW.

Art. 113c ust. 1 ustawy – Prawo wodne, wskazuje, że jeżeli na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych, w tym danych uzyskanych w toku opracowywania projektu PWŚK lub jego aktualizacji, Prezes KZGW stwierdził, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych:

- 1) dokonuje się analizy przyczyn tych zagrożeń i uzupełnia PWŚK o dodatkowe działania;
- 2) dokonuje się dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych;
- 3) poddaje się przeglądowi programy monitoringu wód i w razie potrzeby dostosowuje te programy w zakresie koniecznym dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Kolejne ustępy art. 113c ustawy – Prawo wodne precyzują zasady wypełnienia powyższych zadań przez Prezesa KZGW, organy właściwe do wydawania pozwoleń wodnoprawnych oraz organy Inspekcji Ochrony Środowiska. Przed zmianami wprowadzonymi Ustawą z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 850), analogiczną treść zawierał art. 113b ust. 8 ustawy – Prawo wodne. Do przedmiotowej regulacji odsyłają także: art. 119 ust. 2 ustawy – Prawo wodne, (wskazanie odpowiedzialnych organów) oraz art. 136 ust. 1 pkt 8 ustawy – Prawo wodne (możliwość cofnięcia lub ograniczenia bez odszkodowania pozwolenia wodnoprawnego).

Działania w tym zakresie są prowadzone zgodnie z prawem krajowym. Działania, o których mowa w przedmiotowym rozdziale zostały zaplanowane także w ramach aPWŚK i aPGW. W obecnym cyklu planistycznym dobór działań oparty był m.in. na ocenie stanu wód z okresu 2010–2012, dodatkowo zweryfikowanej oceną stanu z 2013 r., która w stosunku do oceny stanu stanowiącej podstawę PGW i PWŚK, jest oparta na bardziej rozbudowanym i dostosowanym do wymagań KE monitoringu wód. Tam gdzie ocena stanu nie pozwalała na sprecyzowanie działań (ocena z tak zwana przeniesienia), zaplanowano dodatkowe działania (m.in. monitoring badawczy wód), które pozwolą w trakcie cyklu planistycznego na zidentyfikowanie potrzeb wprowadzenia konkretnych działań i realizację działań zmierzających do ich wdrożenia.

Jako jednostkę odpowiedzialną za działanie w zakresie monitoringu badawczego wskazano wojewodę będącego zwierzchnikiem administracji zespolonej, w tym wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Działanie to obejmuje prowadzenie monitoringu w zakresie substancji biogenych w przekrojach zlokalizowanych na wejściu i na zamknięciu JCWP w okresie 2016-2017, z częstotliwością 4 razy w roku.

Załącznik nr 1 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna**Część A**

Wykaz wielkości stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości w dorzeczu Niemna

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Szeszupa - profil graniczny wodowskaz Poszeszupie		
Lp.	1	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)	Szeszupa - profil graniczny wodowskaz Poszeszupie	
Kod	PL07S0801_0071	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny	Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Warszawa	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Szeszupa od Potopki do granicy państwa
	Kod	PLRW8000206851
Typ JCWP	20	
Nazwa ciek/zbiornika wodnego	Szeszupa	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	761234.8
	y	727475.5
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.7
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Szeszupa - profil graniczny wodowskaz Poszeszupie				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	nd	bd
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.000565
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	nd	bd
Substancja 4	Benzen	71-43-2	nd	bd
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	nd	bd
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	nd	bd
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	nd	bd
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	nd	bd
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	nd	bd
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	nd	bd
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	nd	bd
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	nd	bd
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	nd	bd
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Szeszuła - profil graniczny wodowskaz Poszeszupie				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	nd	bd
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	nd	bd
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.00413375
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	nd	bd
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	nd	bd
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	nd	bd
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	nd	bd
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.13925
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	nd	bd
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	nd	bd
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	nd	bd
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00144625
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0017
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0009
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0011
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0013
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	nd	bd
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	nd	bd
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	nd	bd
Substancja	Związki tributylowocyny (kation tributylowocyny)	36643-28-4	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Szeszupa - profil graniczny wodowskaz Poszeszupie				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
30				
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	nd	bd
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	nd	bd
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	nd	bd
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Świsłocz - profil graniczny Bobrowniki		
Lp.		2
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)		Świsłocz - profil graniczny Bobrowniki
Kod		PL07S0801_0084
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny		Niemna
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		Warszawa
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Niemna w granicach państwa
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Świsłocz od Istoczanki wzdłuż granicy państwa
	Kod	PLRW80001962591
Typ JCWP		19
Nazwa ciek/zbiornika wodnego		Świsłocz
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	828415.6

	y	598794.5
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	2.37
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Świsłocz - profil graniczny Bobrowniki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	nd	bd
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0645175
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	nd	bd
Substancja 4	Benzen	71-43-2	nd	bd
Substancja 5	Bromowany difenyloeter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.191666667
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	nd	bd
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	nd	bd
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	nd	bd
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	nd	bd
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	nd	bd
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	nd	bd
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.0147866667
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	nd	bd
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Świsłoc - profil graniczny Bobrowniki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	3.08333
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.0225
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.127083333
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	nd	bd
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	nd	bd
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00153416667
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0019
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.001
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.002
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0014
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	nd	bd
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	nd	bd
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	nd	bd
Substancja 30	Związki tributylocyny (kation tributylocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	nd	bd
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	nd	bd
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	nd	bd
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyiny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Świsłoc - profil graniczny Bobrowniki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
39				
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocycloheksan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Krynka - profil graniczny Krynki		
Lp.	3	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)	Krynka - profil graniczny Krynki	
Kod	PL07S0801_0083	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny	Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Warszawa	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Krynka
	Kod	PLRW80001762729
Typ JCWP	17	
Nazwa cieku/zbiornika wodnego	Krynka	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	820085.3
	y	610527.3
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	0.09
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Krynka - profil graniczny Krynki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	nd	bd
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0562966667
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	nd	bd
Substancja 4	Benzen	71-43-2	nd	bd
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.2208333333

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Krynka - profil graniczny Krynki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	nd	bd
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	nd	bd
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	nd	bd
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	nd	bd
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	nd	bd
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	nd	bd
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.0183375
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	nd	bd
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	3.08333
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.0225
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.153583333
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.16667
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	nd	bd
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	nd	bd
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Krynka - profil graniczny Krynki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00249333
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0035
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0018
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0038
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0028
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	nd	bd
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	nd	bd
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	nd	bd
Substancja 30	Związki tributyllocyny (kation tributyllocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	nd	bd
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	nd	bd
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	nd	bd
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyne i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetyryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

	Wartość powyżej EQS
	Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS

*W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Łosośna - Kowale		
Lp.	4	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)	Łosośna - Kowale	
Kod	PL07S0801_0081	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny	Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Warszawa	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Łosośna od źródeł do granicy państwa
	Kod	PLRW80001763271
Typ JCWP	17	
Nazwa cieku/zbiornika wodnego	Łosośna	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	807205.8
	y	639915.8
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.43
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Łosośna - Kowale				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	nd	bd
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0493558333
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	nd	bd
Substancja 4	Benzen	71-43-2	nd	bd
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.175
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	nd	bd
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	nd	bd
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	nd	bd
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Łosośna - Kowale				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
9b_2			1	
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	nd	bd
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	nd	bd
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	nd	bd
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.0147491667
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	nd	bd
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	3.375
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.0404166667
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.11725
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.16667
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	nd	bd
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	nd	bd
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00321916667
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0039
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0021
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0031
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0025
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	nd	bd
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Łosośna - Kowale				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	nd	bd
Substancja 30	Związki tributylocyny (kation tributylocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	nd	bd
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	nd	bd
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	nd	bd
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocycloheptan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Czarna Hańcza - wodowskaz Sobolewo		
Lp.		5
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)		Czarna Hańcza - wodowskaz Sobolewo
Kod		PL07S0801_0077
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny		Niemna
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		Warszawa
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Niemna w granicach państwa
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Czarna Hańcza od wypływu z jeziora Hańcza do jeziora Wigry
	Kod	PLRW8000186419

Typ JCWP		18
Nazwa cieku/zbiornika wodnego		Czarna Hańcza
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	762120.2
	y	695836.3
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.39
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - wodowskaz Sobolewo				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	2011	0.1
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.000565833333
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	2011	0.1
Substancja 4	Benzen	71-43-2	2011	0.166667
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.320833333
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	2011	0.1
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	2011	0.1
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	2011	0.1
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	2010	<GO
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	2011	0.166667
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	2011	0.344166667
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	2011	3.33416667
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.00434083333

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - wodowskaz Sobolewo				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	2011	0.1
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	2.875
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.329166667
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.069625
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.375
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	2011	0.1
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	2011	0.1
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.0076425
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0039
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0051
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.004
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0027
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	2011	0.1
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	2011	0.166667
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	2011	0.166667
Substancja 30	Związki tributyllocyny (kation tributyllocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	2011	0.166667
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	2011	0.166667
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	2011	0.1
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego	1763-23-1	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - wodowskaz Sobolewo				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
35	po pochodne (PFOS)			
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)		
Lp.	6	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)	Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)	
Kod	PL07S0802_0060	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny	Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Warszawa	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Piertanka z jez. Krzywe Wigierskie, Pierty
	Kod	PLRW80001864349
Typ JCWP	18	
Nazwa cieku/zbiornika wodnego	Piertanka	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	767491.4
	y	698649.7
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.38
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	2011	0.1
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0003825
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	2011	0.1
Substancja 4	Benzen	71-43-2	2011	1.0875
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.2125
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	2011	0.1
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	2011	0.1
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	2011	0.1
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	2011	0.15
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	2011	4.0375
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	2011	0.3075
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.0016375
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	2011	0.1
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	2.875

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.8625
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.10975
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.375
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	2011	0.1
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	2011	0.1
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.000735
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0011
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0005
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylene	191-24-2	2011	0.0006
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.0015
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	2011	0.1
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	2011	0.15
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	2011	0.15
Substancja 30	Związki tributyllocyny (kation tributyllocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	2011	0.15
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	2011	0.15
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	2011	0.1
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - Tartak (dopływ B22 do jez. Wigry z jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
40				
Substancja 41	Cypermetyryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Czarna Hańcza - profil graniczny śluza Kudryniki		
Lp.	7	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)	Czarna Hańcza - profil graniczny śluza Kudryniki	
Kod	PL07S0801_0080	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny	Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Warszawa	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Czarna Hańcza od Gremzdówki do granicy państwa
	Kod	PLRW80002064739
Typ JCWP	20	
Nazwa cieku/zbiornika wodnego	Czarna Hańcza	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	795789.1
	y	677581.6
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	6.04
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - profil graniczny śluza Kudryniki				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	2011	0.1
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.000146667
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	2011	0.1
Substancja 4	Benzen	71-43-2	2011	0.166667
Substancja 5	Bromowany difenyloeter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.2125

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - profil graniczny śluza Kudryni				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	2011	0.1
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	2011	0.1
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	2011	0.1
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	2011	0.166667
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	2011	1.62583333
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	2011	8.59833333
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.0012325
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	2011	0.1125
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	2.875
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.404166667
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.114666667
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.375
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	2011	0.1
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	2011	0.1
Substancja	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Czarna Hańcza - profil graniczny śluza Kudryni				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
26				
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.000515833334
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0008
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0005
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0011
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.001
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	2011	0.1
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	2011	0.166667
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	2011	0.166667
Substancja 30	Związki tributylocyny (kation tributylocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	2011	0.166667
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	2011	0.166667
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	2011	0.1
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetyryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS

*W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Piertanka - dopływ A21 do jez. Pierty (Wiatrołuża)			
Lp.		8	
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)		Piertanka - dopływ A21 do jez. Pierty (Wiatrołuża)	
Kod		PL07S0802_0065	
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna	
	Kod	8000	
Region wodny		Niemna	
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		Warszawa	
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Niemna w granicach państwa	
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Piertanka z jez. Krzywe Wigierskie, Pierty	
	Kod	PLRW80001864349	
Typ JCWP		18	
Nazwa ciek/zbiornika wodnego		Wiatrołuża	
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	766280.9	
	y	701731	
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.38	
	Rodzaj przepływu	Qśr	

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - dopływ A21 do jez. Pierty (Wiatrołuża)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	2011	0.1
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0002075
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	2011	0.1
Substancja 4	Benzen	71-43-2	2011	0.2
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.25
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	2011	0.1
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	2011	0.1
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	2011	0.1
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja	Endryna	72-20-8	2011	0.0025

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - dopływ A21 do jez. Pierty (Wiatrołuża)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
9a_3			1	
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	2011	0.2
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	2011	1.0475
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	2011	0.48
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.00091
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	2011	0.1
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	3.5
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.2125
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.1430625
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.25
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	2011	0.1
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	2011	0.1
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00025
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0003
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0003
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0005

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Piertanka - dopływ A21 do jez. Pierty (Wiatrołuża)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.001
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	2011	0.1
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	2011	0.2
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	2011	0.2
Substancja 30	Związki tributyllocyny (kation tributyllocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	2011	0.2
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	2011	0.2
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	2011	0.1
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyne i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetyryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocycloheptan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

 Wartość powyżej EQS
 Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS
 *W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego: Kamionka - Leszczewo (dopływ B22 do jez. Pierty)		
Lp.		9
Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego (PPK)		Kamionka - Leszczewo (dopływ B22 do jez. Pierty)
Kod		PL07S0802_0066
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region wodny		Niemna

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		Warszawa
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Niemna w granicach państwa
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa	Piertanka z jez. Krzywe Wigierskie, Pierty
	Kod	PLRW80001864349
Typ JCWP		18
Nazwa ciek/zbiornika wodnego		Kamionka
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000 *	x	766057
	y	700535
Dane hydrologiczne	Q [m ³ /s] w ppk	1.38
	Rodzaj przepływu	Qśr

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Kamionka - Leszczewo (dopływ B22 do jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	2011	0.1
Substancja 2	Antracen	120-12-7	2011	0.0001275
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	2011	0.1
Substancja 4	Benzen	71-43-2	2011	0.2
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	nd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	2011	0.25
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	2011	0.1
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	nd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	2011	0.1
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	2011	0.1
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	2011	0.01
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	2011	0.0025
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	2011	0.0025
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	2011	0.0025
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	2011	0.0025
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	2011	0.0025
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	2011	0.2
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	2011	0.9125
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	2011	0.4825
Substancja 13	Diuron	330-54-1	nd	bd

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Kamionka - Leszczewo (dopływ B22 do jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	nd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	2011	0.00025
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	nd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	2011	0.1
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	2011	0.0025
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	nd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	2011	3.5
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	2011	0.3125
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	2011	0.0756875
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	2011	1.75
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	2011	0.1
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	2011	0.1
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	nd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	nd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	2011	0.00025
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	2011	0.0003
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	2011	0.0003
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	2011	0.0005
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	2011	0.001
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	2011	0.1
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	2011	0.2
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	2011	0.2
Substancja 30	Związki tributylocyny (kation tributylocyny)	36643-28-4	nd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	2011	0.2
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	2011	0.2
Substancja	Trifluralina	1582-09-8	201	0.1

Wykaz stężeń substancji priorytetowych - Kamionka - Leszczewo (dopływ B22 do jez. Pierty)				
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	Rok	średnie stężenie oznaczonej substancji [µg/l]
33			1	
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	nd	bd
Substancja 35	Kwas perfluoro-oktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	nd	bd
Substancja 36	Chinksyfen	124495-18-7	nd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	nd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	nd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	nd	bd
Substancja 41	Cypermetryna	52315-07-8	nd	bd
Substancja 42	Dichlorfos	62-73-7	nd	bd
Substancja 43	Heksabromocykolododekan (HBCDD)	nie dotyczy	nd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	nd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	nd	bd

Wartość powyżej EQS

Wartość powyżej granicy oznaczalności, a poniżej EQS

*W przypadku RZGW Warszawa układ PUWG 1992

Część B

Wykaz wielkości emisji substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń dla których zostały określone środowiskowe normy jakości w dorzeczu Niemna

Miejska oczyszczalnia ścieków		
Nazwa zakładu		Miejska oczyszczalnia ścieków
Lp.		1
Adres siedziba główna		Sejnska 86, 16-400 Suwałki
numer pozwolenia wodnoprawnego/zintegrowanego		ŚR.I.KA.68110/22/06/07
data pozwolenia wodnoprawnego/zintegrowanego		02.01.2007
organ wydający pozwolenie wodnoprawne/zintegrowane		Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku
początek obowiązywania		02.01.2008
koniec obowiązywania		02.01.2017
Ilość ścieków odprowadzanych wg pozwolenia	Qsr m ³ /d	70
	Qmaxh m ³ /h	bd
	Qsr m ³ /rok	bd
	Qmax m ³ /d	bd
Województwo		podlaskie
Powiat		m. Suwałki
Gmina		m. Suwałki
nazwa odbiornika		Czarna Hancza
kategoria odbiornika		woda
Kilometr ciek		bd
Obszar dorzecza	Nazwa	Niemna
	Kod	8000
Region Wodny		Niemna
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej		Warszawa
Współrzędne GPS wg układu PUWG 2000	x	756383.4252
	y	699671.6518
Jednolita część wód podziemnych (JCWPD)	Nazwa JCWPD	22
	KOD JCWPD	PLGW800022
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa JCWP	Czarna Hańcza od wypływu z jeziora Hańcza do jeziora Wigry
	KOD JCWP	PLRW8000186419
	TYP JCWP	18
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Niemna w granicach państwa
ilość odprowadzonych ścieków w 2010 [m ³ /rok]		3950385
ilość odprowadzanych ścieków do wód/ziemi w 2010 [m ³ /rok]	bytowe [m ³ /rok]	bd
	komunalne [m ³ /rok]	bd
	przemysłowe [m ³ /rok]	bd
	wody z odwadniania zakładów górniczych [m ³ /rok]	bd
	wody chłodnicze [m ³ /rok]	bd
	inne [m ³ /rok]	bd
ilość odprowadzonych ścieków w 2011 [m ³ /rok]		3822351
ilość odprowadzanych ścieków do wód/ziemi w 2011	bytowe [m ³ /rok]	bd
	komunalne [m ³ /rok]	bd
	przemysłowe [m ³ /rok]	bd
	wody z odwadniania zakładów górniczych [m ³ /rok]	bd
	wody chłodnicze [m ³ /rok]	bd

Miejska oczyszczalnia ścieków						
		inne [m³/rok]		bd		
Wykaz emisji substancji priorytetowych - Miejska oczyszczalnia ścieków						
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]
Substancja 1	Alachlor	15972-60-8	bd	bd	bd	bd
Substancja 2	Antracen	120-12-7	bd	bd	bd	bd
Substancja 3	Atrazyna	1912-24-9	bd	bd	bd	bd
Substancja 4	Benzen	71-43-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 5	Bromowany difenyleter	32534-81-9	bd	bd	bd	bd
Substancja 6	Kadm i jego związki	7440-43-9	bd	bd	bd	bd
Substancja 6a	Tetrachlorek węgla	56-23-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 7	C10--13 chloroalkany	85535-84-8	bd	bd	bd	bd
Substancja 8	Chlorofenwinfos	470-90-6	bd	bd	bd	bd
Substancja 9	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	2921-88-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 9a	Pestycydy cyklodienowe	nie dotyczy	bd	bd	bd	bd
Substancja 9a_1	Aldryna	309-00-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 9a_2	Dieldryna	60-57-1	bd	bd	bd	bd
Substancja 9a_3	Endryna	72-20-8	bd	bd	bd	bd
Substancja 9a_4	Izodryna	465-73-6	bd	bd	bd	bd
Substancja 9b_1	DDT całkowity	nie dotyczy	bd	bd	bd	bd

Wykaz emisji substancji priorytetowych - Miejska oczyszczalnia ścieków						
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]
Substancja 9b_2	para-para-DDT	50-29-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 10	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 11	Dichlorometan	75-09-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 12	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	117-81-7	bd	bd	bd	bd
Substancja 13	Diuron	330-54-1	bd	bd	bd	bd
Substancja 14	Endosulfan	115-29-7	bd	bd	bd	bd
Substancja 15	Fluoranten	206-44-00	bd	bd	bd	bd
Substancja 16	Heksachlorobenzen	118-74-1	bd	bd	bd	bd
Substancja 17	Heksachlorobutadien	87-68-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 18	Heksachlorocykloheksan	608-73-1	bd	bd	bd	bd
Substancja 19	Izoproturon	34123-59-6	bd	bd	bd	bd
Substancja 20	Ołów i jego związki	7439-92-1	29.871	118	8.29	31.7
Substancja 21	Rtęć i jej związki	7439-97-6	bd	bd	bd	bd
Substancja 22	Naftalen	91-20-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 23	Nikiel i jego związki	7440-02-0	17.998	71.1	41.6	159
Substancja 24	Nonylofenol (4-nonylofenol)	104-40-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 25	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	140-66-9	bd	bd	bd	bd

Wykaz emisji substancji priorytetowych - Miejska oczyszczalnia ścieków						
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]
Substancja 26	Pentachlorobenzen	608-93-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 27	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 28	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	nie dotyczy	bd	bd	bd	bd
Substancja 28_1	Benzo(a)piren	50-32-8	bd	bd	bd	bd
Substancja 28_2	Benzo(b)fluoranten	205-99-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 28_3	Benzo(k)fluoranten	207-08-9	bd	bd	bd	bd
Substancja 28_4	Benzo(g,h,i)perylen	191-24-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 28_5	Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 29	Symazyna	122-34-9	bd	bd	bd	bd
Substancja 29a	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	0.081	0.32	bd	bd
Substancja 29b	Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	bd	bd	bd	bd
Substancja 30	Związki tributylocyny (kation tributylocyny)	36643-28-4	bd	bd	bd	bd
Substancja 31	Trichlorobenzeny	12002-48-1	bd	bd	bd	bd
Substancja 32	Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 33	Trifluralina	1582-09-8	bd	bd	bd	bd
Substancja 34	Dikofol	115-32-2	bd	bd	bd	bd
Substancja 35	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	1763-23-1	bd	bd	bd	bd

Wykaz emisji substancji priorytetowych - Miejska oczyszczalnia ścieków						
ID_substancji	nazwa substancji	Numer CAS	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]	średnie stężenie odprowadzanej substancji w ściekach [µg/l]	średni ładunek odprowadzanej substancji w ściekach[kg/rok]
Substancja 36	Chinksyfen	12449-5-18-7	bd	bd	bd	bd
Substancja 37	Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	bd	bd	bd	bd
Substancja 38	Aklonifen	74070-46-5	bd	bd	bd	bd
Substancja 39	Bifenokos	42576-02-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 40	Cybutryna	28159-98-0	bd	bd	bd	bd
Substancja 43	Heksabromocykloodekan (HBCDD)	nie dotyczy	bd	bd	bd	bd
Substancja 44	Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8/1024-57-3	bd	bd	bd	bd
Substancja 45	Terbutryna	886-50-0	bd	bd	bd	bd

Część C**Ocena bieżącego znaczenia substancji priorytetowych w dorzeczu Niemna**

Ranking substancji priorytetowych wg danych monitoringowych

Nr	Nazwa substancji	Liczba oznaczeń	Liczba punktów powyżej granicy wykrywalności, lecz poniżej wartości granicznych	Częstość występowania [%]	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych	Częstość przekroczeń [%]
1 ETAP*						
1	Kadm i jego związki	8	0	0.00	8	100.0
2	Trifluralina	5	0	0.00	5	100.0
3	suma Benzo(g,h,i)perylene + Indeno(1,2,3-cd)piren	9	2	22.22	7	77.8
4	Rtęć i jej związki	8	3	37.50	5	62.5
5	Ftalan di(2-etyloheksyl) (DEHP)	5	3	60.00	2	40.0
6	Heksachlorobutadien	5	4	80.00	1	20.0
2 ETAP**						
7	Antracen	9	9	100	0	0
8	Fluoranten	9	9	100	0	0
9	Ołów i jego związki	8	8	100	0	0
10	Benzo(a)piren	9	9	100	0	0
11	suma Benzo(b)fluoranten + Benzo(k)fluoranten	9	9	100	0	0
12	Naftalen	9	9	100	0	0
13	Pestycydy cyklodienowe	8	8	100	0	0
14	para-para-DDT	8	8	100	0	0
15	Heksachlorocykloheksan	8	8	100	0	0
16	Nikiel i jego związki	8	8	100	0	0
17	Alachlor	5	5	100	0	0
18	Atrazyna	5	5	100	0	0
19	Benzen	5	5	100	0	0
20	Tetrachlorek węgla	5	5	100	0	0
21	Chlorfenwinfos	5	5	100	0	0
22	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	5	5	100	0	0
23	1,2-dichloroetan (EDC)	5	5	100	0	0
24	Dichlorometan	5	5	100	0	0
25	Nonylofenol (4-nonylofenol)	5	5	100	0	0
26	Oktylofenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylobutylo)-fenol)	5	5	100	0	0
27	Symazyna	5	5	100	0	0
28	Tetrachloroetylen (PER)	5	5	100	0	0
29	Trichloroetylen (TRI)	5	5	100	0	0
30	Trichlorobenzeny	5	5	100	0	0
31	Trichlorometan (chloroform)	5	5	100	0	0
3 ETAP***						
32	DDT całkowity	1	0	-	-	-
33	C10--13 chloroalkany	-	-	-	-	-
34	Bromowany difenyleter	-	-	-	-	-

Nr	Nazwa substancji	Liczba oznaczeń	Liczba punktów powyżej granicy wykrywalności, lecz poniżej wartości granicznych	Częstość występowania [%]	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych	Częstość przekroczeń [%]
35	Diuron	-	-	-	-	-
36	Endosulfan	-	-	-	-	-
37	Heksachlorobenzen	-	-	-	-	-
38	Izoproturon	-	-	-	-	-
39	Pentachlorobenzen	-	-	-	-	-
40	Pentachlorofenol (PCP)	-	-	-	-	-
41	Związki tributyllocyny (kation tributyllocyny)	-	-	-	-	-
42	Dikofol	-	-	-	-	-
43	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)	-	-	-	-	-
44	Chinoksyfen	-	-	-	-	-
45	Dioksyiny i związki dioksunopodobne	-	-	-	-	-
46	Aklonifen	-	-	-	-	-
47	Bifenoks	-	-	-	-	-
48	Cybutryna	-	-	-	-	-
49	Cepermetryna	-	-	-	-	-
50	Dichlorofos	-	-	-	-	-
51	Heksabromocyklododekan (HBCDD)	-	-	-	-	-
52	Terbutryna	-	-	-	-	-

* *wyznaczenie częstości występowania przekroczeń średniorocznych wartości środowiskowych norm jakości (wyrażonej w procentach) w stosunku do całkowitej wykonanej liczby oznaczeń poszczególnych substancji we wszystkich punktach monitoringowych i klasyfikacja na tej podstawie w kolejności malejącej.*

** *wyznaczenie częstości występowania (wyrażonej w procentach) poszczególnych substancji w stosunku do całkowitej wykonanej liczby oznaczeń we wszystkich punktach monitoringowych i klasyfikacja na tej podstawie w kolejności malejącej. Przez występowanie rozumie się oznaczone średnioroczne stężenia danej substancji większe niż granica wykrywalności wyznaczona dla stosowanej procedury analitycznej, ale nieprzekraczające maksymalnych i średnich wartości środowiskowych norm jakości.*

*** *naniesienie na listę rankingową substancji, które nie zostały sklasyfikowane w 1 i 2 etapie – czyli substancji, które we wszystkich badanych punktach występowały poniżej granicy wykrywalności, bądź nie były w ogóle badane.*

Załącznik nr 2 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna: Cele środowiskowe dla obszarów chronionych, zgodnie z przepisami art. 38f ustawy - Prawo wodne

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800006469	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzciniała wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą zacheg, bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc legowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej: wykłucz. niepokojenia w koloniach lęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka sławowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800006469	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramię. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramię >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznymi zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. naturalnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sasiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zespół ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. dorosłych, potencjalnie tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800006469	REZ485	Perkuć	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych związanych z zanikającym zbiornikiem wodnym. Ochrona zbiorowisk bagiennych okalających zarastające jezioro Kruglak [wymaga: zachow. bagiennych war. wodnych].
PLRW8000176249	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. tyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odstan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odstan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie letnim gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000176249	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmienności wilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmienności wilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. przylęgłową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabile zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznoimi raz na kilka lat. W przypadku łągów poza zalewowymi dolinami rzecznoimi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odwołania naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca nieparaka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca fioleńka

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
PLRW8000176254	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łąkowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie letnim gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlądnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000176254	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.
			Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciążość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekoniecznie coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			„zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łęgów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiołotka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
PLRW8000176258	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odstan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odstan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie łęgowym gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. labędzie krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. labędzie krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000176258	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.
			Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciążość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekoniecznie coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. przylgielkowi (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			„zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łęgów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwolicyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwolicyka fiołotka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
PLRW80001762691	PK67	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego	Ochrona terenów leśnych i dolin rzecznych wyróżniających się wysoką wartością przyrodniczą i krajobrazową. Ochrona zasobów i ekosystemów wodnych oraz źródlisk. Ochrona ekosystemów leśnych i nieleśnych. Zachowanie form terenu, a głównie dolin rzecznych (Supraśli, Sokółdy, Płoski, Stoi i innych). Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych. Zachowanie w niezmiennym stanie zbiorników wodnych, w szczególności źródleńskich i źródleńskich („oczka wodne”), obszarów podmokłych i mokradeł, naturalnych wypływów wód podziemnych (źródlika, młaki, wysięki) oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary retencji naturalnej. Wykluczenie zmian sflusunków wodnych, mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie wszelkiej działalności w sposób zagrażający degradacją sanitarną zarówno wód powierzchniowych, jak i gruntowych. Utrzymanie retencji wód w lasach. Utrzymanie bioróżnorodności zbiorowisk i ich funkcji środowiskotwórczych, np. torfowisk [wymaga zachow. ich bagiennych war. wodnych]. Szczególnie zachowanie w stanie natur. przetomu i źródlisk rz. Hatka, dol. Czarniej, torfowisk, źródlisk i doliny Świnbrodki.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001762691	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzciniała wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie łęgowym gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001762691	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmienności wilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmienności wilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. przylęgłową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabile zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łągów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odwołania naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca nieparaka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca fioleńka

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
PLRW80001762691	REZ482	Nietupa	Zachowanie osioi bobra, szeregu gatunków ptaków oraz zachowanie w stanie naturalnym cennych zbiorowisk leśnych, głównie zbiorowisk olsów i lasów mieszanych bagiennych o wysokim stopniu naturalności. Stabilizacja i ochrona stosunków wodnych w rezerwacie, w tym zahamowanie splywu wód z rezerwatu. Nie prowadzenie żadnych zabiegów melioracyjnych w okolicy rezerwatu, mogących obniżyć poziom wód gruntowych.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001762729	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzciniała wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsian. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsian. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie letnim gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlądowych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropałki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001762729	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegrad wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekonieczne coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziólorosli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich degrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk Stabile zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami). --- Właściwy stan ochr. łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łęgów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego dużego. --- Właściwy teren (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. zachow. starorzeczy w stanie natur. os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łukowego. lokalnie podmokie i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy sšn ochr. czerwonończyka fiolełka

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001764749	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. łyśki wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie. w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. różnorodnością szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001764749	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienie. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienie >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. naturalnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i niższych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipieniaka Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalności strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorzek dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001764749	REZ475	Kuriańskie Bagno	Zachowanie kompleksu ekosystemów - obszaru o unikalnej geomorfologii, naturalnych rzadko spotykanych zbiorowisk leśnych oraz stanowisk rzadkich i chronionych roślin i zwierząt [wymaga zachow. lub odtworz. bagiennych war. wodnych].
PLRW8000186413	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodogłaciального krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czołowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwilg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyko (Tchliczysko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej jeziora Postawulek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czarnej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłówką i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przeterminowanych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186413	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarli kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin. przysiękłą (7150) wymaga: poziom wody w przędziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrow wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła żywności. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. złołki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofiliów przyjaznych złołce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wód, brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka fiołotka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzępki zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk. <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.
PLRW8000186413	REZ436	Jezioro Hańcza	Zachowanie najgłębszego jeziora Polski o wybitnych walorach krajobrazowych. Utrzymanie bioróżnorodności organizmów wodnych. Powstrzymanie oddziaływania rolnictwa [spływu nawozów i ścieków z gospodarstw rolnych].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018641732	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodoglacjalnego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czolowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwlg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmiennym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyko (Tchliczyko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej Jeziora Postawełek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czamej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłówką i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przetworzonych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018641732	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych turlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018641732	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód gruntowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziółorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziółorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obrzeżeń na podłożu torfowym z roślin przysiękłą (7150) wymaga: poziom wody w przędzie 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb. Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza błaszkowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb. Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. ziołotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofittów przyjaznych ziołotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka fioletka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodoglacjalnego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czolowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwlg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych pogorszyć stan bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyko (Tchliczysko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej Jeziora Postawelek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czamej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłową i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przetworzonych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc legowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyśki wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszczyka wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kroiłki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twarowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramię. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramię >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogalek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlów i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienie. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienia >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin. przysięgłową (7150) wymaga: poziom wody w przędziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łąk i łąk wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrow wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. ziołotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofiliów przyjaznych ziołotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wód, brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka fioletka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m bieżącej. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna > 15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdzenna grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg P/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziółorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziółorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżek na podłożu torfowym z roślin przysiękłą (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldrewny pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrewny makrofity. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne warunki wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Odniesienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofityową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonej i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofityów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędł., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyłinek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łukowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fioleka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łukowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów melioracyjnych i kanałów melioracyjnych w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca bluszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczytów, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewożn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji zwirow z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186419	REZ441	Rutka	Zachowanie w stanie naturalnym jeziora Linówek wraz z przyległym torfowiskiem przejściowym [wymaga zachow. naturalnych war. wodnych, zachowania jez. w stanie naturalnym i wykłucz. wszelkiej presji na nie].
PLRW8000186419	WIPI	Wigierski Park Narodowy	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyz. obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW8000186432	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łąkowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc legowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródleśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błotniaka wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu; bagiennych wysokich

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kąpieli wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagienne niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagienne lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186432	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżeń na podłożu torfowym z roślin. przygiętkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldreowanych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldreowania makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz. brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiołka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186432	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdzennica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. naturalnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS) >50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH > 7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacinienie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji zwirow z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186432	WiPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródlęśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszywa, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW8000186439	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnorodnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864349	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL.T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864349	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nadekspansyjnych (7220) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nadekspansyjnych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowardy pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowardzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptenika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. składczy torfowskiej wymaga: stabilne warunki wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnorodności siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływających. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864349	WIPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odwarzanie śródpolnych i śródlęśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszczy, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW80001864552	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimoordka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwoń wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowasej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania łąk. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864552	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód gruntowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dysτροφicznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przeliskowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z rośl. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłocowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aludrowandy pecherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aludrowandzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnorodn. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie różnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zatoki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparfka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864552	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna działających ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna działających ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagienne (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mózalka mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864552	WiPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przym obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW80001864569	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwoń wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnorodnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864569	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sasiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mózalka mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864569	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych szluczników rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybienia obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwowych narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych].
PLRW800018645729	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafli wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin pływających; wyklucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdo.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływających i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błelika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018645729	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżeń na podłożu torfowym z roślin. przygiętkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldreowanych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldreowania makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADUL T, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie różnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz. brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiołka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójkę gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018645729	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. naturalnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i niższych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagienne (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacinienie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonoćczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzogi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018645729	WiPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyc, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW8000186458	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwoń wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów podmokłych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnorodnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186458	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twarдовых oligo- i mezotroficzných zbiorníků z podwodnymi łkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fityczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb.. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, drestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorníků wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczynnymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorníků wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstotroficzných i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włoseniczníků (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów melioracyjnych i kanałów melioracyjnych w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów melioracyjnych i kanałów melioracyjnych w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociów dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagienných (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. wódnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zanyleń w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namul). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różżanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwoczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorok dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniedbanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864592	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864592	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mózalka mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficzych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864629	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywne użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błelika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864629	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Sediego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórszych rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagienne (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skłnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy zerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwoczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzoги rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864729	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błelika wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864729	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackich i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne poddęcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofiliów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namulów). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jezior dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864729	REZ475	Kuriańskie Bagno	Zachowanie kompleksu ekosystemów - obszaru o unikalnej geomorfologii, naturalnych rzadko spotykanych zbiorowisk leśnych oraz stanowisk rzadkich i chronionych roślin i zwierząt [wymaga zachow. lub odtworz. bagiennych war. wodnych].
PLRW80001864729	REZ480	Mały Borek	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych borów czerniowych i borów łęczyńskich charakterystycznych dla Puszczy Augustowskiej [wymaga odtworz. bagiennych war. wodnych borów bagiennych]. Zapobieżenie postępującemu spadkowi poziomu wód gruntowych. Nie prowadzenie żadnych zabiegów melioracyjnych w okolicy rezerwatu, mogących obniżyć poziom wód gruntowych.
PLRW80001864729	REZ498	Starożyn	Zachowanie grądu niskiego, lasu mieszanego i olsu w Puszczy Augustowskiej [wymaga zachow. naturalnych, w olsie bagiennych, war. wodnych].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW800018648299	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twaradowych oligo- i mezotroficznym zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatka sztywny, drestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyh form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczynnymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstotroficznym i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofitych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z ęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. iwniennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactkich narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].
PLRW800018648299	REZ442	Ostoja bobrów Marycha	Zachowanie doliny rzeki stanowiącej ostoję bobrów [wymaga zachow. doliny w stanie bagiennym i nieingerencji w działania bobrów].
PLRW800018648299	REZ448	Bobruczek	Zachowanie jeziora i bagiennych rozlewisk [wymaga: zachow. bagiennych war. wodnych, tolerowania działań bobrów].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864838	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			[Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864883	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywne użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błelika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001864883	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne poddęcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zaciśnienie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mózalka mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodogłazowego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czolowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwlg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyisko (Tchliczyisko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej Jeziora Postawelek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czarnej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłówką i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółkowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przetworzonych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlów i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, subtrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa łowcza >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin przylgielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. złołki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofity przywiązanych złołce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędł., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka fioletka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	PLH200016	Dolina Szeszupy	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fityczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. skółki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturalizowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			$\leq 2 \text{ mg/l NO}_3\text{-N}$. W miejscach wyst. $> 10 \text{ os./1 mb}$ ciek. Obecność wszystkich klas wielk: $< 3 \text{ cm}$, $3\text{-}6 \text{ cm}$, $> 6 \text{ cm}$.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	PLH200017	Torfowiska Gór Sudawskich	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fytocenna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęslicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. źródeł wapiennych (7220) wymaga: stały i równomierny wypływ wód podziemnych bogatych w Ca. --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowych i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. żalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofity żalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową. w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyłinek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186829	REZ441	Rutka	Zachowanie w stanie naturalnym jeziora Linówek wraz z przyległym torfowiskiem przejściowym [wymaga zachow. naturalnych war. wodnych, zachowania jez. w stanie naturalnym i wyklucz. wszelkiej presji na nie].
PLRW8000186849	PLH200016	Dolina Szeszupy	Utrzymanie lub odwrócenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łkami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramię. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramię >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramiennicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub utworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub utworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000186849	PLH200017	Torfowiska Gór Sudawskich	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa lotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdzenna grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zmienowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmienowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekoniecznie coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktur melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. źródeł wapiennych (7220) wymaga: stały i równomierny wypływ wód podziemnych bogatych w Ca. --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. łąki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofytów przyjaznych żalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja węd., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. poczwarów ki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarów ki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001962591	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzciniała wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie łęgowym gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. Wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. --- Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropałki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80001962591	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmienności wilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmienności wilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. przylgielkowi (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabile zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łąk wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. łąk wierzbowych i jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzeczno-jeziorowymi raz na kilka lat. W przypadku łąk poza zalewowymi dolinami rzeczno-jeziorowymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odwołania naturalnego różnic. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fioleńka

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu węzownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarów ki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064739	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej tafi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064739	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygiętkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldwodnych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldwodzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofityową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofity przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064739	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, subtrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zespół ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. dorosłych, potencjalnie tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064739	WiPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródlęśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszywa, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW80002064875	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimoordka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wywł) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowasej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd., na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradiowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064875	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów melioracyjnych i odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sasiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mózka mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002064875	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, subtrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybakich narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].
PLRW80002064875	REZ473	Kukle	Zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych, bagiennych i wodnych [wymaga zachow. naturalnych, miejscowo bagiennych war. wodnych i naturalnego charakteru rzeki wraz z procesami kształtującymi jej koryto, tolerowania działalności bobrów].
PLRW80002064875	REZ507	Łempis	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt charakterystycznych dla Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego [wymaga zachow. naturalnych bagiennych war. wodnych].
PLRW8000206851	PLH200016	Dolina Szeszupy	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznym zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wld. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6.5-7.9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki: dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0)

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91EO) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturalizowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000256439	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywne użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin pływających, wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływających i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. łyśki wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000256439	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EF1+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziółorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziółorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldreowanych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldreowania makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptenika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływaczami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie różnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zatoki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofity przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparnika wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmieni. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójk grubsokorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m² cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000256439	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienie. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienie >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łąk wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skłnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białołetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwoczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW8000256439	WIPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przym obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszania terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odwarzanie śródpolnych i śródesłownych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW80002564549	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimoordka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowłosej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródesłownych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564549	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldwodny pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldwodni makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne warunki wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocenienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreslinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofytową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zatoki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofytów przyjaznych zatocie. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparnika wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmniejsz. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójków gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m² ciek. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564549	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Sediego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężn. z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórszych ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej działających ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacinienie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług., udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564549	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564549	WiPN	Wigierski Park Narodowy	mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwicznych narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych]. Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespołów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszów, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLRW80002564872	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łąkowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga: zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umiark. powstawanie potencjalnych miejsc legowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wyklucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródleśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kroplutki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564872	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sasiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zespół mikrośledzik dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrośledzik potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficzych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564872	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżenie parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			[Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactw narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002564872	REZ442	Ostoja bobrów Marycha	Zachowanie doliny rzeki stanowiącej ostoję bobrów [wymaga zachow. doliny w stanie bagiennym i nieingerencji w działania bobrów].
PLRW80002564872	REZ503	Tobolinka	Zachowanie jeziora dystroficznego z pływającymi wyspami torfowców [wymaga zachow. naturalnych bagiennych war. wodnych].
PLRW80002564872	REZ507	Łempis	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt charakterystycznych dla Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego [wymaga zachow. naturalnych bagiennych war. wodnych].
PLRW80002566255	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odwrócenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafli wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin pływającej, wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. łyśki wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łąki wymaga: zachow. w krajobrazie mokradła w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradła w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagienno char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagienno char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002566255	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipienika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skłnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy zerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białołetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zanyleń w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwoczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniedbanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002566255	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			[Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLRW80002566255	REZ473	Kukle	Zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, bagiennych i wodnych [wymaga zachow. naturalnych, miejscowo bagiennych war. wodnych i naturalnego charakteru rzeki wraz z procesami kształtującymi jej koryto, tolerowania działalności bobrów].
PLRW8000256867	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odwrócenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych pięterń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 m npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jezeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i plażów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebienistej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zanyleń w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarosł. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30020	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jezeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i ptaków. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białołetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30021	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna > 15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilenie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30591	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodogłazowego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czolowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwlg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyisko (Tchliczyisko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej Jeziora Postawielek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czarnej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłową i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przeterminowanych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30591	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej mocznarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła, siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. złołki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofiliów przyjaznych złołce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszczeni, brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadniających. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiołotka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzępki zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spont.,) z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmieniającymi istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m bieżącej. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30603	PLH200016	Dolina Szeszupy	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fityczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej mocznarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznymi zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej mocznarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wylącz. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobry wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnobnyh zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnobnyh oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnobnyh zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnobnyh oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. skółki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturalizowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			$\leq 2 \text{ mg/l NO}_3\text{-N}$. W miejscach wyst. $> 10 \text{ os./1 mb}$ ciek. Obecność wszystkich klas wielk: $< 3 \text{ cm}$, $3\text{-}6 \text{ cm}$, $> 6 \text{ cm}$.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30606	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa łakowa >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackich i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżenie parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznicznymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej działających ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30607	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienia. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienia >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białołetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30611	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramię. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramię >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackich i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżenie parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybakich narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].
PLLW/30614	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodogłaciального krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czołowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwlg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian stosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczyisko (Tchliczyisko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej jeziora Postawek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czarnej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłową i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o beściółowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przeterminowanych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem piecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30614	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarli kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktury budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin. przygietkow (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrow wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozzy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namutów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. złołki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofiliów przyjaznych złołce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wód, brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwńczyka fiołka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.
PLLW/30614	REZ436	Jezioro Hańcza	Zachowanie najgłębszego jeziora Polski o wybitnych walorach krajobrazowych. Utrzymanie bioróżnorodności organizmów wodnych. Powstrzymanie oddziaływania rolnictwa [spływu nawozów i ścieków z gospodarstw rolnych].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30616	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin pływających; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszka może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30616	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dysτροφicznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg P/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziółorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziółorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z rośl. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłocowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aludrowandy pecherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aludrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnorod. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc legowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie różnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zatoki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zatocie. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparnika wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m3 cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30616	WIPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespołów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odwarzanie śródpolnych i śródesłownych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszywa, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLLW/30619	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimoordka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowasej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródesłownych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30619	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygiętkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. aldreowanych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldreowania makrofity. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. Wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparfka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczytów, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spont., z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb ciek. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30619	WiPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszywa, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLLW/30622	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwoń wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowasej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnorodnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30622	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód karpackiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dysτροφicznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydoofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżeń na podłożu torfowym z roślin przysięklową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłocowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aludrowandy pecherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aludrowandzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne warunki wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnorodności siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n.ż. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofityową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. żalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej, 2 lub więcej gat. makrofity przyjaznych żalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz. brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyliniek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka fiołka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójkę gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb ciek. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30622	WIPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przym obornika. utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odwarzanie śródpolnych i śródesłownych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.
PLLW/30626	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimoordka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łąkowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łąkowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródesłownych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			-- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszcząńskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30626	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżer na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. aldwodny pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldwodzie makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaków. --- Właściwy stan ochr. miejsc legowisk, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMS. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofytową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofity przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz. brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyłinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30626	WIPN	Wigierski Park Narodowy	Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespółów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszania terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustroju wodnego cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torfowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradeł i torfowisk) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszyw, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30631	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, subtrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych.]
PLLW30632	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyrw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gagola wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową, --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachowania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszar, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30632	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramienia. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienia >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30634	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna > 15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód gruntowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżenie parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW30637	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów): geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągliwość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek szklany, dęsnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7120) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. - Właściwy stan ochr. wyniennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniwnych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30639	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramieniem (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramieniowych. Optymalnie >4 gat. ramię. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramię >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramieniowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złyż form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorniska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			[Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwicznych narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30640	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinici lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30646		Puszcza Augustowska	mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybakich narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych].
PLLW/30646	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wynw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łągowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafli wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc legowych zwykle na skupieniach roślin pływających; wyklucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływających i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczajskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30646	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. żółwia błotnego wymaga: stabilność zbiornika wodnego, bogactwo struktur do wygrzewania i ukrywania się (rośl. wodna, powalone drzewa, konary), obfitość bezkręgowców i drobnych kręgowców stanów. bazę pokarmową. --- Właściwy stan ochr. żółwia błotnego wymaga: stabilność zbiornika wodnego, bogactwo struktur do wygrzewania i ukrywania się (rośl. wodna, powalone drzewa, konary), obfitość bezkręgowców i drobnych kręgowców stanów. bazę pokarmową. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniaszej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniaszej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m². Względna liczba małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m²; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczba małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m²; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczba małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m²; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. skójkii gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrehabilitowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO₃-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m² cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-przewodn. 300-440

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30650			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwicznych narzędzi ciągniętych w jez. ramienicowych.].
PLLW/30650	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju tafli wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowasej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc legowisk na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazda. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagienno char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszka może sprzyjać: zachow. bagienno char. biotopu, w tym bagienno char. lasów. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagienno char. biotopu, w tym bagienno char. lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez boby. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30650	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Sechiiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężn. z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów odwadniających torfowisko bądź infrastruktury melioracyjnej w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca bluszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewożn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorok dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30652	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnej użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagienno char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagienno char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagienno char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagienno char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczajskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30652	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, subtrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zlych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonożyłka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30658	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wywł) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnej użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30658	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zaciśnienie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełtowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zespół ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. dorosłych, potencjalnie tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30670	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnej użytkowanej łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczajskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30670	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: poziomy torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagienne (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacinienie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namulów). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzegi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30671	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnej użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowącej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszycy wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszenia. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. błielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW30671	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odnowienie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7220) wymaga: poziomy wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisk bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactw narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30673	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW30676	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2.5. Właściwy stan ochr. twarod wodnych oligo- i mezotroficznym zbiorników z podwodnymi łkami ramienia (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fityczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb.. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8.5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdzennica grzebieniasta, glony nitkowate. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód gruntowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2.5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6.5-7.9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczynnymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm3; barwa wody: <50 mg Pt/dm-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznym i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. liśniennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactkich narzędzi ciągnionych w jez. ramienicowych.]
PLLW30685	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinaka wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach rośl. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. rośl. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wykłucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łyski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczania ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bieleka wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca zerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów, ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiarki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszar, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzonych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW30685	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność cięku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan różnorodności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przewodność (wid. krążka Sechiiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i różnorodności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb, w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociowisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sasiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zaciśnienie do 15%, co najmniej 4 gat. przylaznych aldrowandy makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mosaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30687	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywne użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. łąski wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie. w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów. ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszca może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk wodnych przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLLW/30687	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pęcherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandzie makrofity. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipieniaka Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskowej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłacz. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i ryb. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług. : udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i wyznaczenie stref buforowych bez zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorok dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzogi rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowywanie istniejących połączeń starorzeczy z końcem rzeki 1

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PK72	Suwalski Park Krajobrazowy	Zachowanie unikatowego, młodogłazowego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czółowych i dennych, rynien i dolin rzeczno – jeziornych, głazów narzutowych. Zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. Przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego przed niepożądaną zmianą ich właściwości fizykochemicznych [wymaga zachow. uwilg. torfów zapobiegającego ich murszeniu]. Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych poprzez wykluczenie odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i przemysłowych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, jezior, oczek wodnych, obszarów podmokłych, mokradeł, torfowisk, naturalnych wypływów wód podziemnych oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary naturalnej retencji. Wykluczenie zmian sfosunków wodnych mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie używania na wszystkich wodach sprzętu pływającego o napędzie spalinowym. Utrzymanie retencji wód w lasach i na obszarach nieleśnych. Zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym, głównie w dolinach rzek, strumieni i cieków wodnych. Wobec jez. Hańcza, Szurpiły Jęglówek, Kluczysko (Tchliczysko), Jaczno, Kamendul, Kojle, Perty oraz rzeki Czarna Hańcza i jej dopływów powyżej Stawu w Turtulu i rzeki Szeszupy i jej dopływów powyżej Jeziora Postawalek wykluczenie wprowadzania ścieków, również oczyszczonych, wykluczenie w strefie brzegowej wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiorników wodnych, plaż i kąpielisk. W strefie zlewni Czarnej Hańczy z dopływami oraz zlewni Szeszupy z Szurpiłową i Jacznówką: utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, zachow. dotychczas. użytkow. gruntów, eliminacja zanieczyszczenia wód, wykluczenie lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska, ferm o bezściółkowym systemie chowu oraz prowadzeniu działalności produkcyjnej mogącej wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, dążenie do zadrzewienia obszarów wododziałowych, stromych zboczy, terenów wzdłuż brzegów jezior, cieków oraz ścieżek. W strefie wokół wszystkich jezior wykluczenie: wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych, w tym i na potrzeby rolnictwa, nie związanych z utrzymaniem zbiornika wodnego, przystani i kąpielisk; wykluczenie tworzenia wysypisk śmieci i składowania przeterminowanych środków ochrony roślin; wykluczenie nawożenia gnojowicą użytków rolnych; wykluczenie utwardzania dróg żużlem plecowym; wykluczenie ustawiania barakowozów i wszelkich innych obiektów tymczasowych; wykluczenie prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego; wykluczenie wyrębu zadrzewień, poza przypadkami uzasadnionymi względami sanitarnymi i bezpieczeństwa publicznego.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLB200002	Puszcza Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzcinia wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bąka wymaga: zachow. bagiennych, podtopionych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. gągoła wymaga: zachow. akwenów z leśną strefą brzeg. bogatą w drzewa dziuplaste, zachow. spokoju taffi wody w okr. wodzenia młodych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawanie potencjalnych miejsc łęgowych zwykle na skupieniach roślin. pływającej; wykłucz. niepokojenia w koloniach łęg. Gdy gniazdz.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin. pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. łyśki wymaga: zachow. w krajobrazie różnych zbiorników wodnych z naturalną strefą szuwarowo-brzegową. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykłuczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradel w krajobrazie. w tym zachow. zabagnień i wykłucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej taffi i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. nurogęsi wymaga: zachow. akwenów z naturalną leśną strefą brzegową, bogatą w drzewa dziuplaste, ograniczenia urbanizacji ter. wokół akwenów. ogranicz. presji rekreacji i turystyki wodnej. --- Właściwy stan ochr. kani czarnej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kani rudej wymaga: zachow. akwenów i ter. podmokłych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. perkoza dwuczubego wymaga: zachow. akwenów z dużym lustrem wody i natur. roślinnością szuwarową i pływającą. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. - -- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony głuszcza może sprzyjać, jeśli dotyczy obszaru, zachowanie zabagnień lub charakteru borów bag. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg. proj. dokumentacji PZO: utrzymanie naturalnych stosunków wodnych w puszczańskich ciekach. Utrzymanie pow. trzcinowisk, śródpolnych bagienek i oczek wodnych. Utrzymanie rozlewisk tworzących przez bobry. Wykluczenie działań obniżających poziom wód gruntowych. Utrzymanie stabilnego poz. wody w jeziorach].

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200001	Jeleniewo	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinici. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrożone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów. naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlów i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulców. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200003	Ostoja Suwalska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa łowcza >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin przyległową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalności strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarlowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofity przyjaznych ziołotki. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wódk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka fioletka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzępki zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 m bieżącej. Obecność wszystkich klas wielk. <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200004	Ostoja Wigierska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. aryt. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzoż, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczaraki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatki sztywne, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kararskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodność <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk niskich (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak ochr. obniżen na podłożu torfowym z roślin. przygielkową (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakreślonych (7220) wymaga: poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornika roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldreowanych pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldreowania makrofytów. --- Właściwy stan ochr. liptenika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skłnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka n. wymaga: zachow. miejsc legowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamiliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabliny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. pływami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływających. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka fiolełka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skółki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk.: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200005	Ostoja Augustowska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (sr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebleniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wód kąpielowych i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawiania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznoimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 mg/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³-3 (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikrotroficznymi i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włośniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. aldrowandy pecherzykowatej wymaga: Zarośn. zbiornika wodnego do 50%, zacielenie do 15%, co najmniej 4 gat. przyjaznych aldrowandy makrofitów. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niż. wymaga: zachow. miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebleniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopełtowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zespół mikrośledzik dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. minoga strumieniowego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Występowanie mozaiki mikrośledzik potencjalnych tarlowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kategorie wiekowe spośród trzech (ADULT, JUV, YOY) lub brak JUV. Udział >10% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm. [Wymaga wg proj. PZO: uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w sąsiedztwie jezior i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zabudowy wokół jezior. Wykluczenie zmiany stosunków wodnych i zarybiania wód obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie zarybiania jeziorów dystroficznych. Odtworzenie naturalnego uwodnienia torfowisk poprzez zablokowanie odpływów rowami melioracyjnymi. Wykluczenie działań ingerujących w koryto i brzozy rzek w okresie tarła piskorza. Zaniechanie prostowania i obudowywania cieków, eksploatacji żwiru z koryt rzecznych, obniżania dna cieków, likwidacji starorzeczy, kanalizacji rzek. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki.]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200007	Pojezierze Sejneńskie	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2.5. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa łoticzna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8.5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczaraki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rednitsa grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wódkańskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchi) >2.5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczaraki kanad. pH 6.5-7.9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczynnymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. mikstotroficznymi i ew. sprężnic, z obecn. gat. acydoficznych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk nakredowych (7220) wymaga: Poziom wody 0-10 cm ppt (dla kłociwisk dopuszcz. 0-10 cm ppt). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziomy wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. liniennika Loesela wymaga:

[illegible]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			mikroS/cm. [Wymaga wg proj. dokumentacji PZO: Zapobieżenie odwodnienia siedlisk torfowiskowych, w tym konserwacji rowów i cieków je odwadniających. Wykluczenie zmian stosunków wodnych. Ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych związanej z nieuregulowaną gospodarką ściekową, a także dopływem biogenów z pól. Odtworzenie właściwego uwodnienia mechowisk i in. torfowisk oraz borów bag. Utworzenie i utrzymywanie stref buforowych wokół brzegów jezior. Wykluczenie zarybnień obcymi gatunkami ryb. Wykluczenie stosowania rybactwa narzędzi ciągniowych w jez. ramienicowych.].
PLGW800022	PLH200016	Dolina Szeszupy	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łakami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łak ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdzestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy przegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoralu. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki: dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzeczniczymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami wlosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i glazy w korycie; wykluczenie zamulania dna. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. skalnicy torfowskiej wymaga: stabilne war. wodne torfowiska. Poziom wód gruntowych (z wyłąc. silnych susz letnich) nie głębiej niż 10 cm ppt. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobra. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga:

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego różnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka níz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka níz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. skóji gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	PLH200017	Torfowiska Gór Sudawskich	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznymi zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fytocenna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przewodność (wł. krążka Secchi) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodność <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybactwej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęslicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. źródeł wapiennych (7220) wymaga: stały i równomierny wypływ wód podziemnych bogatych w Ca. --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. trzaski grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. żalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofytów przyjaznych żalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców/100 m transektu; >10 wyłinek/10 m2. --- Właściwy stan ochr. poczwarów w zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorikensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarów w zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorikensa) war. wodne. Woda pH 7-8 przewodn. 300-440 mikroS/cm.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800022	REZ436	Jezioro Hańcza	Zachowanie najgłębszego jeziora Polski o wybitnych walorach krajobrazowych. Utrzymanie bioróżnorodności organizmów wodnych. Powstrzymanie oddziaływania rolnictwa [spływu nawozów i ścieków z gospodarstw rolnych].
PLGW800022	REZ441	Rutka	Zachowanie w stanie naturalnym jeziora Linówek wraz z przyległym torfowiskiem przejściowym [wymaga zachow. naturalnych war. wodnych, zachowania jez. w stanie naturalnym i wyklucz. wszelkiej presji na niej].
PLGW800022	REZ442	Ostoja bobrów Marycha	Zachowanie doliny rzeki stanowiącej ostoję bobrów [wymaga zachow. doliny w stanie bagiennym i nieingerencji w działania bobrów].
PLGW800022	REZ448	Bobruczek	Zachowanie jeziora i bagiennych rozlewisk [wymaga: zachow. bagiennych war. wodnych, tolerowania działań bobrów].
PLGW800022	REZ473	Kukle	Zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, bagiennych i wodnych [wymaga zachow. naturalnych, miejscowo bagiennych war. wodnych i naturalnego charakteru rzeki wraz z procesami kształtującymi jej koryto, tolerowania działalności bobrów].
PLGW800022	REZ475	Kuriańskie Bagno	Zachowanie kompleksu ekosystemów - obszaru o unikalnej geomorfologii, naturalnych rzadko spotykanych zbiorowisk leśnych oraz stanowisk rzadkich i chronionych roślin i zwierząt [wymaga zachow. lub odtworz. bagiennych war. wodnych].
PLGW800022	REZ480	Mały Borek	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych borów czemicowych i borów łochyniowych charakterystycznych dla Puszczy Augustowskiej [wymaga odtworz. bagiennych war. wodnych borów bagiennych].
PLGW800022	REZ485	Perkuć	Zapobieżenie postępującemu spadkowi poziomu wód gruntowych. Nie prowadzenie żadnych zabiegów melioracyjnych w okolicy rezerwatu, mogących obniżyć poziom wód gruntowych.
PLGW800022	REZ498	Starożyn	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych związanych z zanikającym zbiornikiem wodnym. Ochrona zbiorowisk bagiennych okalających zarastające jezioro Kruglak [wymaga: zachow. bagiennych war. wodnych].
PLGW800022	REZ503	Tobolinka	Zachowanie grądu niskiego, lasu mieszanego i olsu w Puszczy Augustowskiej [wymaga zachow. naturalnych, w olsie bagiennych, war. wodnych].
PLGW800022	REZ507	Łempis	Zachowanie jeziora dystroficznego z pływającymi wyspami torfowców [wymaga zachow. naturalnych bagiennych war. wodnych].
PLGW800022	WI PN	Wigierski Park Narodowy	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt charakterystycznych dla Pojezierza Suwańsko-Augustowskiego [wymaga zachow. naturalnych bagiennych war. wodnych].
			Zapobieżenie zanieczyszczeniu wód przez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków i kanalizacji wsi, a także oczyszczania ścieków burzowych, ograniczenie zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych odciekami z przyr. obornika, utrzymanie i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, zachowanie nieużytków i innych gruntów z trwałą pokrywą roślinną w zlewniach dopływów jezior i w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez mineralnych i środków ochrony roślin w zlewniach bezpośrednich jezior, ograniczanie skutków eutrofizacji jezior poprzez sterowanie strukturą i liczebnością zespołów ryb. Utrzymanie właściwego poziomu (stanu) wód powierzchniowych i gruntowych, poprzez: zapobieganie osuszaniu terenów podmokłych i likwidacji drobnych zbiorników wodnych, wykonywanie zastawek, likwidacja rowów odwadniających, odtwarzanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych. Utrzymanie naturalnego ustrój wódno cieków. Utrzymanie w stanie naturalnym lub renaturalizacja torowisk. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb. Utrzymanie właściwego poziomu wód powierzchniowych w otulinie Parku, zabezpieczenie przed osuszeniem terenów podmokłych (mokradła i torowiska) powiązanych z terenem Parku, niedopuszczenie do lokalizacji kopalni kruszywa, której funkcjonowanie może spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych wewnątrz Parku i doprowadzić do zmiany kierunku strumienia wymiany podziemnej w jeziorach Parku.

Kod JCW	Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800053	PK67	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego	Ochrona terenów leśnych i dolin rzecznych wyróżniających się wysoką wartością przyrodniczą i krajobrazową. Ochrona zasobów i ekosystemów wodnych oraz źródeł. Ochrona ekosystemów leśnych i nieleśnych. Zachowanie form terenu, a głównie dolin rzecznych (Supraśl, Sokółka, Płoski, Stoi i innych). Utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych. Zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych. Zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, w szczególności śródlęśnych i śródpolnych („oczka wodne”), obszarów podmokłych i mokradeł, naturalnych wypływów wód podziemnych (źródlika, młaki, wysięki) oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary retencji naturalnej. Wykluczenie zmian stosunków wodnych, mogących pogorszyć stan środowiska. Wykluczenie wszelkiej działalności w sposób zagrażający degradacji sanitarną zarówno wód powierzchniowych, jak i gruntowych. Utrzymanie retencji wód w lasach. Utrzymanie bioróżnorodności zbiorowisk i ich funkcji środowiskotwórczych, np. torfowisk [wymaga zachow. ich bagiennych war. wodnych]. Szczególnie zachowanie w stanie natur. przełomu i źródeł rz. Hatka, dol. Czamej, torfowisk, źródeł i doliny Świnbrodki.
PLGW800053	PLB200003	Puszcza Knyszyńska	Puszcza Knyszyńska	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. trzciniała wymaga: zachow. wodnych szuwarów trzcinowych. --- Właściwy stan ochr. zimołodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpu (wyw) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. cyraneczki wymaga: zachow. w krajobrazie zbiorników wodnych z natur. i spokojną strefą brzegową. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. dziwonii wymaga zachow. mozaiki ter. podmokłych, bagiennych lub zalewanych z drzewami lub zadrzewieniami. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie łęgowym gatunku. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. biotniała łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w stanie natur. zbiorn. wodnych, na których gniazduje. --- Właściwy stan ochr. łabędzia krzyliwego wymaga: zachow. w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. dubelta wymaga: zachow. bagiennego char. biotopów, w tym rozległych terenów bagiennych lub mozaiki bagien w krajobrazie; wykluczenia ich odwadniania i przesuszania. --- Właściwy stan ochr. żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. bielika wymaga: zachow. spokojnej tafli i obrzeży wody jako miejsca żerowania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. strumieniówki wymaga: zachow. bagiennych lasów, zarośli i zadrzewień. Właściwy stan ochr. pliszki cytrynowej wymaga: zachow. podmokłego i bagiennego char. terenu. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. łączaka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów.

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
PLGW800053	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	Utrzymanie lub odwołanie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFi+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. zmienności wilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmienności wilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekiedy coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. przylgielkowi (7150) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm ppt. Stabile zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko bądź infrastrukturę melioracyjną w wystarczającym stopniu „zneutralizowaną” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łąk górskich i nizinnych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiornikowa roślinność). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. łąk górskich i nizinnych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzeczno-jeziorowymi raz na kilka lat. W przypadku łąk poza zalewowymi dolinami rzeczno-jeziorowymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. haczykowca błyszczącego wymaga: uwodnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. lipiennika Loesela wymaga: uwodnienie terenu duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowa wymaga: tolerowanie działań bobrow. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odwołania naturalnego różnic. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namul. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawii, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. czerwonoczerwca fioleńka

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, wilgotne sprzyjające wyst. rdestu wężownika. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.
PLGW800053	REZ482	Nietupa	Zachowanie ostoi bobra, szeregu gatunków ptaków oraz zachowanie w stanie naturalnym cennych zbiorowisk leśnych, głównie zbiorowisk olsów i lasów mieszanych bagiennych o wysokim stopniu naturalności. Stabilizacja i ochrona stosunków wodnych w rezerwacie, w tym zahamowanie sylvu wód z rezerwatu. Nie prowadzenie żadnych zabiegów melioracyjnych w okolicy rezerwatu, mogących obniżyć poziom wód gruntowych.